

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Onsdag 16 april 2025, kl 13.00

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

- Upprop
- Justering
- Dagordning
- Fråga om jäv

	Ärenderubrik <i>Föredragande/beredningsansvarig</i>	Dragning Tid (max)	Sidnr
1.	Information från förvaltningschefen <i>Rune Brandt</i>	15 min	
2.	Ansökan om tillstånd att sälja tobak – Candy World & King of snus <i>Karin Lindmark</i>	Ingen dragning	Sida 3
3.	Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten - Tornhuset <i>Karin Lindmark</i>	Ingen dragning	Sida 7
4.	Ansökan om tillstånd att sälja tobak – Ica Nära Hedlunda <i>Cecilia Vollan Johansson</i>	Ingen dragning	Sida 13
5.	Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap – Hälje Gård <i>Petra Thilman</i>	5 min	Sida 17
6.	Föreläggande med vite angående återställning av otillåten vattenverksamhet <i>Björn Eriksson</i>	5 min	Sida 23
7.	Samråd om viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt – Vattenmyndigheten <i>Marlene Olsson</i>	15 min	Sida 28

Direktjustering

8.	Remiss: Ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess <i>Fredrik Hedlund</i>	15 min	Sida 84
9.	Remiss av promemoria om tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område <i>Sabina Sjöström</i>	Ingen dragning	Sida 98
10.	Information - Redovisning av luftkvalitetsmätningar 2024 <i>Jonas Åström</i> - Dom, Mark- och miljödomstolen gällande Tjälamark <i>Sara Fritzon</i> - Information gällande en processfråga <i>Sara Fritzon</i>	15 min 5 min 5 min	Sida 191
11.	Kurser och konferenser Digitalt seminarium om dricksvattenfrågor och resultaten från miljöhälsoenkäten 2023		Sida 254
12.	Övriga frågor		
13.	Beslutsförteckning över delegerade ärenden		Sida 256
14.	Avslutning		

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande gällande samråd om viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt - Vattenmyndigheten

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) beslutar att

1. yttra sig till kommunstyrelsen enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.
2. ärendet justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Vattenförvaltningsarbetet sker i cykler om sex år. I slutet av varje förvaltningscykel ska en förvaltningsplan, ett åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer (MKN) för alla vattenförekomster beslutas. Vattenmyndigheterna ska enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF) (SFS 2004:660) genomföra flera samråd innan en ny förvaltningsplan, ett reviderat åtgärdsprogram och reviderade miljökvalitetsnormer besluta. Detta för att ge alla som berörs av arbetet möjlighet att lämna sina synpunkter och bidra med värdefull kunskap och information som kan utveckla arbetet framåt.

I remissen beskrivs följande:

- vilka arbetsmoment som ingår i arbetet med vattenförvaltning och när de genomförs,
- vilka aktörer samrådet i första hand riktar sig till och vilka andra som berörs,
- när viktiga beslut i vattenförvaltningsarbetet fattas,
- när olika samråd genomförs,
- vilka utmaningar vi bedömer som särskilt viktiga att arbeta med i Bottenvikens vattendistrikt,
- vad vattenmyndigheterna gemensamt har identifierat som prioriterat att arbeta vidare med på nationell nivå, för en vidareutvecklad förvaltning av våra vatten,

- Viktiga vägval vi har gjort för arbetet under åren fram till 2027.

I remissen beskriver även vattenmyndigheten vad de särskilt vill ha in synpunkter från remissinstanserna. Yttrandet är därför utformat utifrån de rubriker som finns i avsnitten 3.1 – 3.6

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse med bilaga 2025-04-04

Missiv – Samråd om viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt, 2024-11-01

Samrådshandling - Viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt. Arbetsprogram med tidplan och översikt över väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2027–2033, 2024-11-01

Beredningsansvariga

Marlene Olsson, Naturvårdare

Joakim Linder, Miljöinspektör

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarum@umea.se

Bilaga

Yttrande gällande viktiga vattenfrågor i Bottenvikens distrikt

Marlene Olsson

Naturvårdare

Yttrande gällande viktiga vattenfrågor i Bottenvikens distrikt

Övergripande synpunkter

Remissen är generellt allmänt hållen vilket gör att viktiga vattenfrågor, enligt vattenmyndigheten, beskrivs mycket översiktligt i vissa avseenden.

Generellt är de viktiga vattenfrågorna som tas upp i remissen mycket fokuserad på framtiden och framtida problem. Men Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) anser att problemen med vattenkvalité finns redan nu och att fokus borde skiftas på de problem som finns nu tex obalans i ekosystemen, klimatfrågor och de anpassningar som behövs.

MHN anser att det är rätt prioritering av vattenmyndigheten och övriga berörda myndigheter att se över utvecklingen av Sveriges övervakning av yt- och grundvatten för att bättre möta upp de behov som finns inom arbetet med vattenförvaltning.

Det är relevant och rätt prioritering att berörda myndigheter har tagit fram en handlingsplan "full koll på vatten" som även gör en översyn av möjligheten till finansiering samt överföring av data till datavärd.

Det är positivt att problematiken lyfts med vattenproblem som saknar en ansvarig verksamhetsutövare och som inte kan lösas med polluters pays principle och att det gjorts en kostnadsuppskattning vad som krävs att åtgärda dessa för förbättrad vattenkvalité.

3.1.1 Den industriella omställningens påverkan på vattenmiljön

Avsnittet beskrivs mycket översiktligt med tonvikt på tillståndsprocessen och miljökonsekvenser för industriverksamhet ifall rening inte kommer till. I Umeå kommun har dagvattenutredningar och modeller utförts under många år i detaljplaneskedet. Upplevelsen är att det råder brist hos konsultföretag, som ofta anlitas, för hur bedömning ska göras på miljökvalitetsnormer för vatten (MKN). Det finns en övertro att det räcker att anlägga dagvattendammar, svackdiken samt andra dagvattenåtgärder samt att de renar till viss grad. Men reningen jämförs sällan mot förordningens krav enligt HVMFS 2019:25. Det verkar även vara brist på kunskaper om åtgärder i kalla klimat eftersom detta sällan föreslås.

Det finns dock utredningar där konsulten har mycket bra kunskap om MKN utredningar. Problemet att utspädningseffekten tillämpas om värdena är för höga enligt gränsvärden i förordningen HVMFS 2019:25. Utspädningseffekten används godtyckligt om en plan eller tillstånd riskerar att äventyras av MKN och om konsulten har bra kännedom om direktivet. MHN anser att utspädningseffekten inte borde vara tillämplar eftersom utspädning gör så att tungmetaller och andra farliga ämnen anrikas i sedimenten på sikt. Det finns undersökningar i Umeälven som visar på detta. Det riskerar att inte uppnå god vattenkvalité samt icke försämringskravet blir svår att tillämpa. MHN anser att det behövs riktlinjer om hur utspädningseffekten ska tillämpas för att den inte ska användas godtyckligt.

En ytterligare svårighet är att det är brist på uppföljning av dagvattenmodelleringar och dagvattenåtgärder som utförs inom detaljplanarbetet och tillståndprocesser samt att dagvattentillsyn inte prioriteras. Dagvattentillsyn försvåras ytterligare genom otydlig lagstiftning. Vad som anses vara renat dagvatten och vilka utsläppsvärden som ska gälla behöver klargöras. Det finns okunskap om utformning av dagvattendammar för att få till erforderlig rening, gäller särskilt åtgärder i kalla klimat, samt att ansvaret för själva anläggningen inte är klarlagt. Även uppföljning och egenkontrollen av anläggningarna brister.

Naturbaserade lösningar som skulle kunna vara ett alternativ till tekniska lösningar. De är kostnadsmässigt billiga att genomföra, renar förmodligen dagvatten väldigt bra samt kräver minimalt med skötsel. Problemet är att det finns lite tilltro för naturbaserade lösningar. De är svåra att utvärdera med avseende på rening som tex våtmarksrestaureringar och att använda myrar och våtmarker som ett ytterligare reningssteg. Våtmarksrestaurering kan också konkurrera med ytor för dagvattendammar.

Det är vanligt att naturbaserade lösningar som våtmarker inte finns med i dagvattenmodelleringarna som ett ytterligare renings steg, vilket medför att dagvattendammar överdimensioneras. Kunskap kring naturbaserade lösningar i stads -samt industriplaneringen behöver spridas och testas. Ingenjörsutbildningen för dagvattenhantering behöver kompletteras med en utbildning i naturbaserade lösningar i stadsplanering och inte bara tekniska lösningar.

Dessa olösta problem kommer speciellt bli påtagliga för den industriella omställningens påverkan på vattenmiljön. Men det finns också problem som indirekt påverkar vattenkvalité som inte behandlas av direktivet t.ex. att hamnar utökas och att fler fartyg ankommer, kan potentiellt öka risken för utsläpp och läckage. Miljökvalitetsnormen behandlar inte denna risk och det borde på något sätt fångas upp. Utökning av hamnar borde även ge mer resurser ökad beredskap för olyckor, det är också en viktig fråga att prioritera.

3.1.1.1 Miljökvalitetsnormer är bindande i prövningar

Det är viktigt att rätt teknik tillämpas men det är också viktigt att stimulera teknikutveckling och det ansvaret ligger inte hos verksamhetsutövaren. MHN anser att det behövs teknikutveckling inom naturbaserade lösningar som kan användas i stadsplanering, både som rening samt fördröjning samt att åtgärder för kalla klimat utvecklas och att kunskapen sprids.

3.1.1.2 Vissa vattenförekomster utsätts för stor påverkan

Kumulativa effekter är särskilt viktigt att utreda om vattenförekomst berörs av flera etableringar och detaljplaner genom exempelvis källfördelningsanalyser. Då kommunens resurser att jobba med åtgärder är begränsade har LOVA bidragens utformning varit till hjälp genom en hög bidragsdel och liten arbetsinsats. Men för att kommunen ska kunna säkerställa bra rening av dagvattenåtgärder behöver plan- och bygglagen även utvecklas kring detta och ge fler verktyg att säkerställa dagvattenåtgärder i planen. Det är också viktigt att det finns vattenkompetens på kommunen, speciellt kunskap om sötvattensekologi och marinbiologi är en brist.

3.2 God kunskap om våra vatten, ett viktigt underlag för rätt beslut

Det anges att "Grundvattenförekomster som utgör dricksvattenförekomster enligt artikel 7.1 i vattendirektivet (2000/60/EG) räknas som skyddade områden och är obligatoriska att övervaka". Detta verkar vara en tolkning och inte ett direkt citat från direktivet, för det finns krav på övervakning, men bara om uttaget är mer än 100 m³, och att det ska "säkerställa erforderligt skydd". Uttrycket borde tydligare definieras för att undvika missvisande tolkningar.

MHN anser att utöver skydd av vattenskyddsområden, är det viktigt att fokusera på grundvattenbildning. Här spelar vattencykeln en mycket viktig roll, trädens betydelse för detta borde lyftas och värderas högre. Avverkning inom vattenskyddsområden borde därför begränsas, utifrån villkorskrav, beroende på vilka markförutsättningar som finns. Eventuellt kan hyggesfria metoder tillämpas om syftet är tydligt. Det är särskilt viktigt i tider av ett förändrat klimat där grundvattennivåerna varierar kraftigt under sommarhalvåret och för att säkerställa en god tillgång under hela året.

3.3 Tydliggöra vattnets värde för samhället

Texten har mycket framtidsfokus och förminskar att problem även finns redan nu. Det borde lyftas att t.ex. strömmingsbestånden har minskat, sälpopulationen har brist på mat som gör att fiskeindustrin drabbas, gäddynglen är minskande samt att spigg ökar. Problem med minskande rovfisk är ett problem såväl i sjöar som hav och som skapar obalans i

ekosystemen med konsekvenser som vi idag inte vet fullt ut vidden av, men vattenkvalitén påverkas.

3.4 Vidareutveckla samverkan och dialog

3.4.4 Vattenpolitiker

Arbetet med vattenpolitiker behöver utvecklas eftersom det finns olika förutsättningar för detta uppdrag, beroende på var i landet man är bosatt och politiskt aktiv. Vattenfrågorna kan skilja sig stort utifrån vart man befinner sig i en stad jämfört med en landsbygd med stora avstånd. Det är också viktigt att vattenpolitiker får utbildning som är mera "hands on" t.ex. klimatanpassningsutbildningen i Lycksele 2024 var en uppskattad workshop.

Det är också viktigt att vatten politiker organiserar sig rätt, t.ex. att vederbörande sitter i rätt utskott och har rådighet i frågan där vattenfrågorna finns på agendan. Det kan också vara viktigt att vattenpolitiker sitter längre än en mandatperiod.

3.4.5 Vattenråden

Umeå kommun är juridisk person för Södra Bottenvikens kustvattenråd (VRO13), en roll som vi haft sedan 2013. Ett problem vi haft under en lång tid är att det är brist på närvaro från allmänheten på dessa träffar och anledningen till detta är flera. Problemet är att vattenråden oftast består av yrkesverksamma personer, inom arbetsuppgifter kopplat till vatten och därför genomförs t.ex. möten, exkursioner och utbildningar m.m. på dagtid. Konsekvensen blir att det är brist på närvaro, vid dessa tillfällen, av allmänheten som egentligen vattenråden är till för. VRO13 har förbättrat deltagandet av medlemmar i vattenråden genom att nuvarande kontaktperson för vattenrådet är aktiv inom Västerbottens båtförbund och har relevanta nätverk och kunskap. Tidigare hade kommunen kontaktpersonuppdraget. Fördelen är att vattenfrågorna som vattenrådet driver kombineras med båtförbundets aktiviteter och därmed har spridits på ett bra sätt. Det skulle också kunna t.ex. vara ett arbetssätt/uppdrag för exempelvis naturskyddsföreningen, lokala miljöföreningar, fiskevårdsföreningar m.fl. att koppla ihop vattenrådet och sin förenings aktiviteter. Möten och andra sammankomster skulle på så sätt vara anpassade till kvällar och helger och kanske skulle engagera flera personer totalt sett.

3.6 Vattenförvaltning i ett förändrat

Avsnittet beskrivs mycket översiktligt med tonvikt framtida klimatförändringar och miljökonsekvenser. MHN anser att fokus borde ligga på de utmaningar som klimatförändringar ger upphov till idag tex översvämningar, erosion, kraftigt varierande grundvattennivåer.

Samråd om viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt

Länsstyrelsen i Norrbottens län, som också är Vattenmyndighet för Bottenvikens vattendistrikt, samråder om *Viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt – Arbetsprogram med tidplan och översikt över väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2027–2033*. Samrådet pågår under sex månader, 1 november 2024–30 april 2025.

I samrådsdokumentet beskriver Vattenmyndigheten hur tidplanen för arbetet med vattenförvaltning ser ut de närmaste åren och hur de som berörs kan delta. Vi redovisar frågor som vi identifierat som viktiga för att förvaltningen av sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten ska fungera på ett bra sätt, och vilka förbättringar som behövs. Syftet med samrådet är att få in synpunkter på om vattenmyndigheten har fångat upp de viktigaste frågorna, och att få in förslag till förbättringar, kompletteringar eller omprioriteringar. Vattenmyndigheten vill också veta om det är tydligt för de som berörs av arbetet med vattenförvaltning hur och när man kan delta. Era synpunkter kommer att vägas in i det fortsatta arbetet med att förvalta våra vatten och blir en del av underlaget för kommande förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer.

I slutet av detta missiv finns en lista över instanser som fått en särskild inbjudan att delta. Men alla som vill får lämna synpunkter! Samrådet kungörs i dagstidningar i hela landet, se förteckning i slutet av missivet.

Bakgrund

Arbetet med vattenförvaltning bedrivs i 6-åriga förvaltningscykler där varje cykel avslutas med beslut om förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer samt åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Under förvaltningscykeln hålls samråd där alla berörda och intresserade har möjlighet att lämna synpunkter.

Som ett delmoment inför framtagandet av förvaltningsplanen ska vattenmyndigheterna enligt vattenförvaltningsförordningen genomföra samråd om ett *Arbetsprogram med tidplan* samt en *Översikt över väsentliga frågor för vattenförvaltningen*. Vattenmyndigheten har i den här

2024-11-01

förvaltningscykeln valt att slå ihop dessa till ett samråd, med ett gemensamt samrådsdokument.

Samrådsunderlag

Samrådsdokument finns på vattenmyndigheternas webbplats. Det finns också tillgängligt hos länsstyrelserna och kommunerna inom Bottenvikens vattendistrikt.

Så lämnar du synpunkter

För att vi ska kunna ta hand om dina synpunkter på bästa sätt behöver vi få dem skriftligt. Vattenmyndigheten har tagit fram några frågor som vi särskilt önskar svar på, se rubriken nedan. Vi ser gärna att du använder den enkät som finns på webbplatsen.

Du hittar samrådsunderlag och enkät via
www.vattenmyndigheterna.se/samradbv

Det går också att skicka svar via e-post eller vanlig post. Märk ert svar med diarienummer 15597–2024.

Synpunkter på samrådsdokumentet ska ha inkommit till vattenmyndigheten **senast den 30 april 2025**.

Detta är våra adresser:

E-post: vattenmyndigheten.norrbotten@lansstyrelsen.se

Vanlig post:

Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt
Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

Frågor vi särskilt önskar svar på

Det vi vill ha särskilt svar på:

- Är tidplanen för vattenförvaltningsarbetet tydlig och framgår det hur och när du kan delta? Saknar du någon viktig information?
- Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i respektive delavsnitt? Saknas någon viktig

2024-11-01

fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?

- Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare för respektive delavsnitt?
- Ser du behov av ytterligare fördjupning i form av exempelvis delförvaltningsplan eller delåtgärdsprogram inom något specifikt område eller sektor i Bottenvikens vattendistrikt?

Frågor

Vid frågor vänd dig till:

Vattenmyndigheten.Norrbotten@lansstyrelsen.se

Vi ser fram emot att ta del av era synpunkter!

Johanna Söderasp

Vattenvårdsdirektör

Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt

2024-11-01

Sändlista

Centrala myndigheter

Bergsstaten
Boverket
Energimarknadsinspektionen
Energimyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Försvarsinspektören för hälsa och miljö
Försvarsmakten, högkvarteret
Havs- och vattenmyndigheten
Jordbruksverket
Kammarkollegiet
Kemikalieinspektionen
Kustbevakningen
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Läkemedelsverket
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturhistoriska riksmuseet

Naturvårdsverket
Regeringskansliet -
Finansdepartementet
Regeringskansliet
Riksantikvarieämbetet
Sametinget
Sjöfartsverket
Skogsstyrelsen
SMHI
Socialstyrelsen
Statens geotekniska institut
Statens veterinärmedicinska anstalt
Svenska Kraftnät
Sveriges geologiska undersökning
Tillväxtverket
Trafikverket
Transportstyrelsen

Kommuner

Arjeplogs kommun
Arvidsjaurs kommun
Bjurholms kommun
Bodens kommun
Gällivare kommun
Haparanda stad
Jokkmokks kommun
Kalix kommun
Kiruna kommun
Luleå kommun
Lycksele kommun
Malå kommun
Nordmalings kommun
Norsjö kommun

Pajala kommun
Piteå kommun
Robertsfors kommun
Skellefteå kommun
Sorsele kommun
Storumans kommun
Umeå kommun
Vilhelmina kommun
Vindelns kommun
Vännäs kommun
Åsele kommun
Älvsbyns kommun
Överkalix kommun
Övertorneå kommun

Länsstyrelser och regioner

Länsstyrelsen Norrbotten
Länsstyrelsen Västerbotten

Region Norrbotten
Region Västerbotten

2024-11-01

Vattenorganisationer

Tornedalens Vattenparlament
Kalix- och Töreälvens vattenråd
Luleälvens vattenråd
Fyrkantens vattenråd
Piteälvens vattenråd
Åby-, Byske- och Kågeälvens
vattenråd
Skellefteälvens vattenråd

Mellanbygdens vattenråd
Ume- och Vindelävens vattenråd
Södra Västerbottens vattenråd
Södra Bottenvikens kustvattenråd
Torne & Kalix älvars
vattenvårdsförbund
Ume- och Vindelälvens
vattenvårdsförbund

Övriga

Avfall Sverige
BillerudKorsnäs AB
Boliden
Bodens Energi
Bottenvikens båtförbund
ELY-centralen
Energiföretagen Sverige
Finsk-Svenska
gränsälvskommissionen
Fortum
Friluftsfrämjandet
Friluftsfrämjandet Region Norr
Fältbiologerna
Föreningen Skogen
Greenpeace
Holmen Energi
Holmen Skog
Hushållningssällskapens förbund
Hushållningssällskapet i
Västerbotten - Norrbotten
Högsta domstolen
Högsta förvaltningsdomstolen
IKEM - Innovations- och
kemiindustrierna i Sverige
Jernkontoret
Jägareförbundet Norrbotten
Jägareförbundet Västerbotten
Kalix älvs ekonomisk förening
Kauins Iron
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)
LKAB

LRF Norrbotten
LRF Västerbotten
Luleå Energi
Luleå Hamn
Luleå tekniska universitet
Lumire
Miljödirektoratet
Naturskyddsföreningen
Naturskyddsföreningen -
lokalföreningar i distriktet
Nordland Fylkeskommune
Nordland Stadsforvaltaren
Norrbottens kommuner
Norrbottniabanan
Piteå Vatten
Råneå älvdalars stiftelse
Samebyarna i Norr- och
Västerbotten
SCA
SERO
Skellefteå Kraft
Skellefteälvens
vattenregleringsföretag
Skogsindustrierna
Smurfit Kappa Kraftliner
Sportfiskarna
Sportfiskarna Region Norr
SSAB
Statkraft AB
Stiftelsen Vindelälvsfiske
Stora Enso AB

2024-11-01

Stora Enso Skog
Sveaskog
SveMin
Svensk vattenkraftförening
Svenska båtunionen
Svenska Insjöfiskarens
Centralförbund
Svenska Jägareförbundet
Svenska Kanotförbundet
Svenska Samernas riksförbund
Svenska Seglarförbundet
Svenska Tornedalningars
Riksförbund
Svenska Turistföreningen
Svenska Turistföreningen -
lokalföreningar i distriktet
Svenskt Näringsliv
Svenskt Vatten
Sveriges Bergmaterialindustri
Sveriges Fiskares
Producentorganisation
Sveriges Fiskevattenägares
riksförbund
Sveriges Hembygdsförbund
Sveriges Jordägareförening

Sveriges kommuner och regioner
(SKR)
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Ornitologiska Förening
Svevia AB
Swedavia
Sydkraft Hydropower AB
Teknikföretagen
Tekniska Verken i Kiruna AB
Tornedalsrådet
Troms/Finnmark
Stadsförvaltaren
Troms Fylkeskommune
Umeå universitet
Umeå tingsrätt, Mark- och
miljödomstolen
Vakin
Vattenfall AB
Vattenhistoriskt nätverk
Vattenregleringsföretagen
Världsnaturfonden WWF
Västerbottens båtförbund
Älvräddarna

Tidningar där samrådet har kungjorts

Arbetsbladet
Arvika Nyheter
Avesta Tidning
Barometern/Oskarshamns-
Tidningen
Blekinge Läns Tidning, BLT
Bohuslänningen
Borlänge Tidning
Borås Tidning
Bärgslagsbladet/Arboga Tidning
Dagens Nyheter
Dala-Demokraten
Dalslänningen
Enköpings-Posten

Eskilstuna-kuriren, Strengnäs
tidn.
Fagersta-Posten
Falköpings Tidning
Falu Kuriren
Filipstads Tidning
Folkbladet (Umeå)
Folkbladet Norrköping
Gefle Dagblad
Gotlands Allehanda
Gotlands Tidningar
Göteborgs-Posten, GP
Hallands Nyheter
Hallandsposten
Helsingborgs Dagblad, NST, LP

2024-11-01

Hudiksvalls Tidning
Jönköpings-Posten
Karlskoga tidning/Karlskoga
kuriren
Katrineholms-Kuriren
Kristianstadsbladet
Kungälv-Posten
Ljusdals-Posten
Ljusnan
Lokaltidningen
Länstidningen Södertälje
Länstidningen Östersund
Mariestads-Tidningen
Mora Tidning
Motala & Vadstena Tidning
Nerikes Allehanda
Norra Skåne
Norran
Norrbottens-Kuriren
Norrköpings tidningar
Norrländska Socialdemokraten,
NSD
Nya Lidköpings-Tidningen
Nya Ludvika Tidning
Nya Wermlands-Tidningen, NWT
Nynäshamns Posten
Piteå-Tidningen
Sala Allehanda
Skaraborgs Allehanda, SLA
Skaraborgs Läns Tidning
Skånska Dagbladet
Smålands Dagblad

Smålandsposten
Smålands-Tidningen (Eksjö)
Smålänningen
Sundsvalls Tidning
Svenska Dagbladet
Sydsvenskan
Sydöstran
Söderhamns-Kuriren
Södermanlands Nyheter
Södra Dalarnes Tidning
Tidningen Härjedalen
Tidningen Ångermanland
Tranås Tidning
Trelleborgs Allehanda
Ttela
Ulricehamns Tidning
Uppsala Nya Tidning
Vestmanlands Läns Tidning, VLT
Vetlanda-Posten
Vimmerby Tidning
Värmlands Folkblad
Värnamo Nyheter
Västerbottens-Kuriren
Västerviks-Tidningen
Västgöta-Bladet
Ystads Allehanda
Ölandsbladet
Örnsköldsviks Allehanda
Östersundsposten/
Länstidn.Östersund
Östgöta Correspondenten

Viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt

Arbetsprogram med tidplan och översikt över väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2027–2033

Samrådshandling

Titel: Viktiga vattenfrågor i Bottenvikens vattendistrikt. Arbetsprogram med tidplan och översikt över väsentliga frågor inför arbetet med förvaltningsplan 2027–2033

Författare: Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt

Diarienummer: 15597-2024

Utgivningsår: 2024

Omslagsbild: Foto: Johnner, Matilda Mariadotter, Illustration Rebecca Elfast

Samrådshandling

Förord

Vatten angår och berör oss alla. Det är inte bara vårt viktigaste livsmedel, nödvändigt för den biologiska mångfalden och för att säkerställa värdefulla ekosystemtjänster. Det är även en avgörande resurs för många samhällsviktiga verksamheter, såsom industri, värme och kyla, jordbruk och annan livsmedelsproduktion, sjukvård och stora delar av energiproduktionen, där inte minst vattenkraften är av central betydelse. Vatten är också grundläggande för exempelvis transportsektorn, fisket, likväl som för turism, rekreation och människors välbefinnande.

Men vilka är egentligen de största utmaningarna för att långsiktigt förvalta vattenmiljöerna i Bottenvikens vattendistrikt? Vilka utvecklingsområden finns och vad behöver prioriteras på både kort och längre sikt för att förbättra förvaltningen av våra vatten?

Samrådet om arbetsplan och viktiga frågor i Bottenvikens vattendistrikt handlar om just dessa frågor. Samrådet ger en möjlighet att påverka inriktningen på det arbete som ska genomföras de närmaste åren och att lämna synpunkter på vad som bör vara mest prioriterat att vidareutveckla inom vattenförvaltningsarbetet på längre sikt.

Ditt deltagande är viktigt för att vi ska kunna fortsätta utveckla inriktningen på arbetet tillsammans!

Bottenvikens vattendistrikt 1 november 2024

Lotta Finstorp
Landshövding i Norrbottens län
Ordförande för
vattendelegationen i
Bottenvikens vattendistrikt

Samrådshandling

Innehåll

VIKTIGA VATTENFRÅGOR I BOTTENVIKENS VATTENDISTRIKT	1
FÖRORD	3
1 INLEDNING	6
1.1 Varför genomför vattenmyndigheten samråd om arbetsprogram och viktiga vattenfrågor?	7
1.2 Vattenförvaltning i Sverige.....	8
1.3 Arbetsprogram och tidplan	10
1.3.1 Tidplan förvaltningscykel 2022–2027	11
1.3.2 Samråd under förvaltningscykel 2022–2027	12
1.3.3 När och hur kan du delta?	13
1.4 Vi vill veta vad du tycker	15
1.4.1 Frågor som Vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på när ni läser det här materialet:	15
2 TILLSTÅNDET I DISTRIKTET – HUR MÅR BOTTENVIKENS VATTEN?	16
3 VIKTIGA FRÅGESTÄLLNINGAR FÖR ARBETET MED VATTENFÖRVALTNING I BOTTENVIKENS VATTENDISTRIKT	17
3.1 Vattenfrågor i Bottenvikens industriella omställning och i samhällets omvandling	17
3.1.1 Den industriella omställningens påverkan på vattenmiljön.....	18
3.1.2 Vattenmyndighetens arbete med koppling till den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP)	19
3.1.3 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delavsnitt 3.1 Vattenfrågor i Bottenvikens industriella omställning och i samhällets omvandling	21
3.2 God kunskap om våra vatten, ett viktigt underlag för rätt beslut.....	22
3.2.1 Dricksvatten i Bottenviken.....	22
3.2.2 Fortsatt utveckling av miljöövervakningen.....	24
3.2.3 Frågor som Vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delkapitel 3.2 God kunskap om våra vatten, ett viktigt underlag för rätt beslut	26
3.3 Tydliggöra vattnets värde för samhället	26
3.3.1 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i	

Samrådshandling

delavsnitt 3.3 Tydliggöra vattnets värde för samhället	27
3.4 Vidareutveckla samverkan och dialog	27
3.4.1 Internationell samverkan	28
3.4.2 Nationell samverkan	29
3.4.3 Distriktssamverkan.....	30
3.4.4 Vattenpolitiker.....	30
3.4.5 Vattenråden.....	31
3.4.6 Vattendelegationens referensgrupp	32
3.4.7 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på för delkapitel 3.4 Vidareutveckla samverkan och dialog.....	33
3.5 Underlag och stöd för ökat åtgärds genomförande.....	33
3.5.1 Vidareutveckla stöd för åtgärds genomförandet	34
3.5.2 Ett ökat åtgärds genomförande genom rätt åtgärd på rätt plats	35
3.5.3 Återrapportering som stöd för utvärdering av arbetet	35
3.5.4 Myndigheters och kommuners behov av ytterligare finansiering	36
3.5.5 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delkapitel 3.5 Underlag och stöd för ett ökat åtgärds genomförande.....	38
3.6 Vattenförvaltning i ett förändrat klimat	38
3.6.1 Effekter av klimatförändringar i Bottenvikens vattendistrikt	38
3.6.2 Förutsättningar för vattenförvaltningen påverkas av klimatförändringar.....	39
3.6.3 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delkapitel 3.6 Vattenförvaltning i ett förändrat klimat.....	40
4 REFERENSLISTA.....	41

Samrådshandling

1 Inledning

Samhällets behov av att använda vatten för olika ändamål innebär att det oundvikligen uppstår konflikter mellan olika intressen och värden. Vattendirektivets grundläggande målsättning om att uppnå eller bibehålla en god vattenstatus behöver därför ständigt vägas mot andra viktiga samhällsintressen. Att göra dessa avvägningar är en central del inom vattenförvaltningsarbetet. I grunden handlar det om att hitta en rimlig balans mellan samhällets behov av att använda vatten för olika ändamål samtidigt som vi säkerställer att vi har tillräcklig tillgång till vattenresurser av god kvalitet, för både nuvarande och kommande generationer. Uppgiften att väga olika behov mot varandra, hantera målkonflikter och balansera intressen är om möjligt ännu viktigare nu och de kommande åren, i ljuset av den industriella omställningen och den samhällsomvandling som pågår i snabb takt i Norra Sverige.

Bottenvikens vattendistrikt står inför en rad utmaningar som är relaterade till samhällsomvandlingen och den industriella utvecklingen i Norr- och Västerbotten. Att säkerställa tillräcklig tillgång till vatten av god kvalitet i omställningsprocesserna, ser vattenmyndigheten som en av de viktigaste frågorna inom vattenförvaltningsarbetet de kommande åren. De satsningar som initierats i distriktet kommer att kunna ha stor betydelse för omställningen till ett mer hållbart och klimatneutralt samhälle, med bland annat förbättrad infrastruktur och minskade utsläpp av fossila bränslen. Samtidigt finns idag ett stort befintligt behov av förbättrande och förebyggande åtgärder i distriktets sjöar och vattendrag, kopplat till påverkan från exempelvis vattenkraft och andra fysiska förändringar av vattenmiljöer, förorenade områden, gruvor, transportinfrastruktur, skogsbruk, industriverksamheter och tätortsbebyggelse. Utvecklingen behöver därför ske på ett ansvarsfullt och hållbart sätt, så vi når målen enligt Agenda 2030, de nationella miljömålen och miljökvalitetsnormerna för vatten. Samtidigt som vi undviker att nya problem uppkommer i våra sjöar, vattendrag, kustvattenförekomster, dricksvattentäkter eller grundvattenmagasin.

Tekniken för användning av el i stället för fossila bränslen som energikälla utvecklas fort, och mycket talar för att verksamheter som finns eller är på väg att etableras i Bottenvikens vattendistrikt kommer att vara centrala för fortsatta framsteg. Omställningen innebär att många stora industriverksamheter ställer om till en mer koldioxidneutral produktion och detta medför samtidigt möjligheter till etablering av ny, elintensiv industri för utveckling av grön teknik. I distriktet finns även vattenkraftsproduktion som utgör en väsentlig del av den svenska energiförsörjningen och som kommer att behövas för att klara omställningen till ett mer klimatsmart samhälle. Utvecklingen pekar

Samrådshandling

också på ett ökat behov av bostäder, service och infrastruktur för att möta den ökande efterfrågan på arbetskraft. Hösten 2024 publicerade regeringen en strategi för Norra Sverige (se länk nedan) där flera av dessa behov och aspekter tas upp. Genom strategin lägger regeringen en grund för stärkt konkurrenskraft, effektiv samverkan och attraktiva samhällen i norra Sverige.

HÄR KAN DU LÄSA MER OM REGERINGENS STRATEGI FÖR NORRA SVERIGE:

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/06/regeringen-lanserar-strategi-for-nyindustrialiseringen-och-samhallsomvandlingen-i-norra-sverige/>

I den snabba takt som industrin och samhället nu behöver ställa om, gäller det, inte minst ur ett vattenperspektiv, att planera väl, göra noggranna avvägningar och tänka efter före. Samhällsomvandlingen, klimatförändringarnas effekter och ökade krav på höjd beredskap, kommer att kräva medvetna prioriteringar kring vattenfrågorna, likväl som bra och transparanta underlag för bedömningar och beslut. Utöver det krävs att det avsätts tillräckliga resurser för förvaltningen likväl som till det viktiga befintliga och fortsatta åtgärdsarbetet.

Vattenmyndigheten i Bottenviken ser även behov av att fortsätta utveckla och fördjupa samverkan och dialog mellan alla berörda aktörer kring dessa viktiga och komplexa frågor. Det är några av de utmaningar som distriktet står inför de kommande åren och som vi beskriver i denna samrådshandling om arbetsplan och viktiga frågor i Bottenvikens vattendistrikt, inför förvaltningscykel 2027 - 2033.

1.1 Varför genomför vattenmyndigheten samråd om arbetsprogram och viktiga vattenfrågor?

Vattenförvaltningsarbetet sker i cykler om sex år. I slutet av varje förvaltningscykel ska en förvaltningsplan, ett åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer (MKN) för alla vattenförekomster beslutas. Vattenmyndigheterna ska enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF) (SFS 2004:660) genomföra flera samråd innan en ny förvaltningsplan, ett reviderat åtgärdsprogram och reviderade miljö kvalitetsnormer beslutas. Detta för att ge alla som berörs av arbetet möjlighet att lämna sina

Samrådshandling

synpunkter och bidra med värdefull kunskap och information som kan utveckla arbetet framåt.

I denna samrådshandling beskriver vi framför allt:

- vilka arbetsmoment som ingår i arbetet med vattenförvaltning och när de genomförs,
- vilka aktörer samrådet i första hand riktar sig till och vilka andra som berörs,
- när viktiga beslut i vattenförvaltningsarbetet fattas,
- när olika samråd genomförs,
- vilka utmaningar vi bedömer som särskilt viktiga att arbeta med i Bottenvikens vattendistrikt,
- vad vattenmyndigheterna gemensamt har identifierat som prioriterat att arbeta vidare med på nationell nivå, för en vidareutvecklad förvaltning av våra vatten,
- Viktiga vägval vi har gjort för arbetet under åren fram till 2027.

1.2 Vattenförvaltning i Sverige

Ansvar för vattenfrågor finns hos många olika aktörer i samhället. Fem länsstyrelser har ett särskilt uppdrag att även vara vattenmyndighet och samordna vattenförvaltningsarbetet inom sina respektive distrikt. Länsstyrelsen i Norrbottens län är vattenmyndighet för Bottenvikens vattendistrikt. Alla länsstyrelser bidrar i arbetet genom att bland annat ansvara för att ta fram olika typer av underlag och genomföra klassificeringar av vattnets tillstånd. Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Sveriges geologiska undersökning (SGU) tar fram föreskrifter och vägledning för hur arbetet ska genomföras.

På varje vattenmyndighet finns även en vattendelegation som är utsedd av regeringen och där Landshövdingen är ordförande. Det är vattendelegationen som beslutar om förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram i slutet av varje sexårig förvaltningscykel.

För att vattenförvaltningen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt är det nödvändigt med engagemang hos många aktörer: kommuner (se figur 1, karta över kommuner i bottenvikens vattendistrikt), länsstyrelser, centrala myndigheter, verksamhetsutövare, branschorganisationer, intresseorganisationer, forskningsinstitutioner med flera (figur 2). De har alla olika roller i arbetet, till exempel som experter inom sitt område, som ansvariga för att åtgärder genomförs eller för att miljökvalitetsnormerna uppnås. Vissa berörs främst genom att dra nytta av förbättrande insatser som genomförs i vattenmiljön.

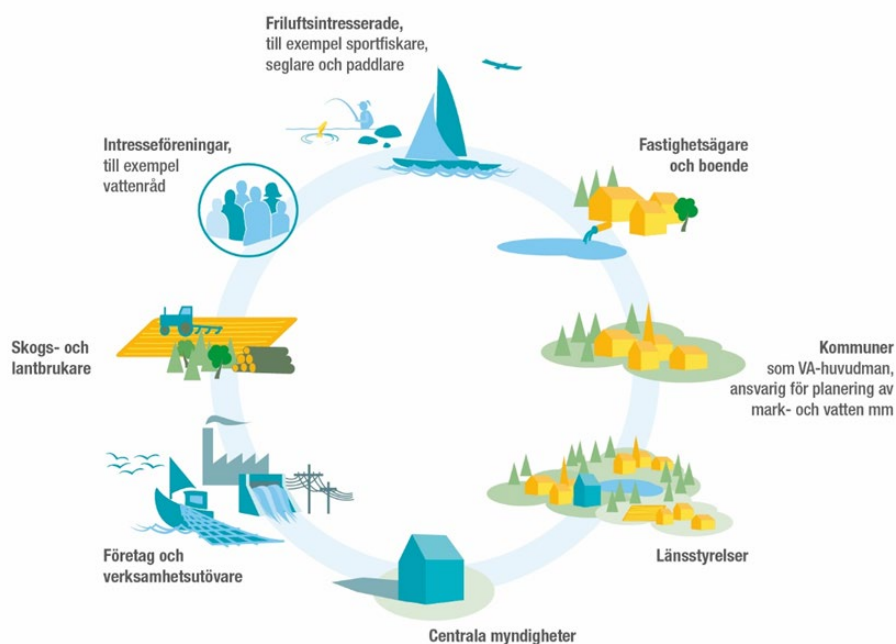
Samrådshandling

Andra främst som beslutsfattare eller genomförare av sådana insatser. Men gemensamt för alla är möjligheten att påverka arbetet genom att delta aktivt, till exempel vid offentliga samråd eller gemensamma möten och konferenser.

Figur 1: karta över alla kommuner i Bottenvikens vattendistrikt samt gränser för vattenmyndigheten, gräns för avrinningsområden och internationella avrinningsområden, både i utanför Sveriges gränser.

Samrådshandling

Figur 2: Aktörer vattenmyndigheterna samverkar med: friluftsintrösserade till exempel sportfiskare, seglare och paddlare. Fastighetsägare och boende. Kommuner så som VA-huvudman, ansvarig för planering av mark och vatten med flera. Länsstyrelser. Centrala myndigheter. Företag och verksamhetsutövare. Skogs- och lantbrukare. Intresseföreningar till exempel vattenråd.

VILL DU VETA MER OM VATTENFÖRVALTNING?

Läs mer på Vattenmyndigheternas hemsida:

<https://www.vattenmyndigheterna.se/>

1.3 Arbetsprogram och tidplan

För att underlätta för alla berörda att delta i vattenförvaltningsarbetet och lämna synpunkter på de underlag som tas fram, ska Vattenmyndigheterna i början av varje förvaltningscykel hålla samråd om ett Arbetsprogram med tidplan. I arbetsprogrammet ska vi beskriva de olika arbetsmomenten under förvaltningscykeln, vilka underlag som ska tas fram, när och hur synpunkter kan lämnas och när de formella besluten fattas.

I detta avsnitt redovisar vi arbetsprogram med tidplan för förvaltningscykeln 2022–2027.

Samrådshandling

Tidplanen finns också på vattenmyndigheternas webbsida (se länk nedan):

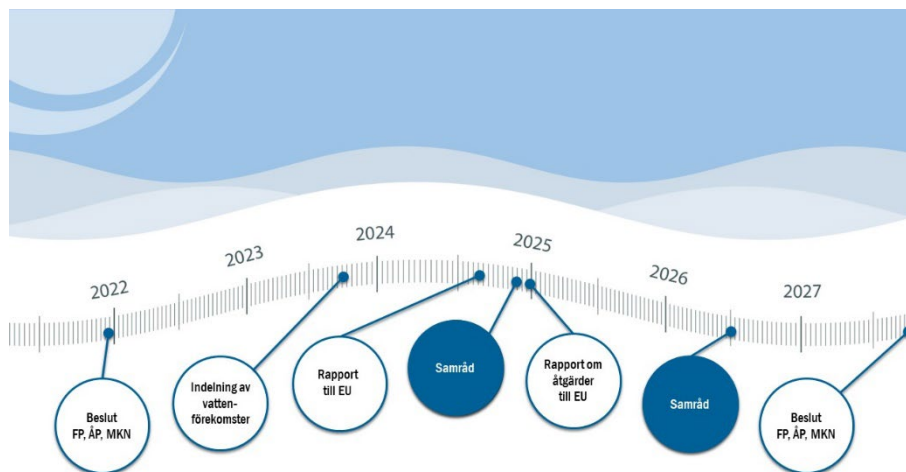
TIDPLAN FÖR FÖRVALTNINGSCYKEL 2022–2027

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/vattenforvaltning-i-sverige/tidplan-fram-till-2027.html>

På vattenmyndigheternas hemsida finns dessutom mer utförliga beskrivningar av de olika arbetsmomenten och en kort film som förklarar dessa.

1.3.1 Tidplan förvaltningscykel 2022–2027

Under varje förvaltningscykel genomförs flera arbetsmoment, som steg på vägen mot att ta fram en reviderad förvaltningsplan och åtgärdsprogram. I tidplanen i figur 3 framgår översiktligt vilka de viktigaste arbetsmomenten är och när de genomförs. Där visas också när viktiga beslut kommer fattas och under vilka perioder som vattenmyndigheterna anordnar olika samråd.

Figur 3. Övergripande tidplan för förvaltningscykeln 2022–2027. Tidplanen visar de huvudsakliga insatserna under hela förvaltningscykeln 2022–2027. Dessa består av Beslut om FP, ÅP och MKN vilket sker i slutet av 2022. Vattenförekomstindelning sker i slutet av 2023. Samråd om ÖVF och AP samt rapportering till EU sker mot slutet av 2025. Samråd om FP, ÅP och MKN sker i mitten av 2026 och beslut om FP, ÅP och MKN sker i slutet av 2027. Förkortningarna betyder: FP=Förvaltningsplan, ÅP=Åtgärdsprogram, MKN=Miljökvalitetsnorm, ÖVF: översikt över väsentliga frågor, AP: arbetsprogram

Samrådshandling

1.3.2 Samråd under förvaltningscykel 2022–2027

Samråden är den samverkansform där det är tydligast hur och när intresserade kan engagera sig i vattenförvaltningen. Samråden genomförs under bestämda perioder och handlar om vissa specifika frågor och underlag. De samråd som genomförs under denna förvaltningscykel är:

- Arbetsprogram med tidtabell och Översikt över väsentliga frågor, tar in synpunkter inför arbetet med förvaltningsplan 2027 – 2033. Samrådet sker under perioden 1 november 2024 till 30 april 2025 i Bottenvikens vattendistrikt.

I samrådsunderlaget presenterar vattenmyndigheten frågor som vi bedömer som prioriterade för ett framgångsrikt genomförande av vattenförvaltningen.

Efter samrådet tar inte Vattenmyndigheten fram någon ny eller slutlig version av detta dokument, utan synpunkterna kommer i stället att beaktas i det fortsatta arbetet med att ta fram förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer.

MKN-samråd kopplat till den nationella planen för omprövning av vattenkraften (NAP):

- Den nationella planen för omprövning av vattenkraften syftar till att vattenverksamheter som producerar el ska omprövas för att få moderna miljövillkor. I enlighet med den tidplan som den nationella planen ställer upp, sker löpande samråd med förslag till reviderade miljökvalitetsnormer för berörda vattenförekomster, efter en fördjupad normöversyn och samverkan. I mars 2024 beslutade regeringen att den nationella planen ska pausas fram till den 1 juli 2025. Arbetet med att förändra lagstiftningen för vattenkraftens omprövning pågår ([regeringen.se](https://www.regeringen.se)) Detta påverkar vattenmyndigheternas arbete med att se över miljökvalitetsnormerna. Mer information finns på Havs- och vattenmyndigheternas hemsida samt Regeringskansliets hemsida.

Samrådshandling

FRÅGOR OCH SVAR OM DEN NATIONELLA PLANEN – NATIONELL PLAN FÖR OMRÖVNING AV VATTENKRAFT – ARBETE I VATTEN OCH ENERGIPRODUKTION – HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN.

<https://www.havochvatten.se/arbete-i-vatten-och-energiproduktion/vattenkraftverk-och-dammar/nationella-planen-nap/fragor-och-svar-om-den-nationella-planen.html>

PROMEMORIAN BÄTTRE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VATTENKRAFTENS OMRÖVNING KN2024/01642

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2024/08/promemorian-battre-forutsattningar-for-vattenkraftens-omprovning/>

Förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljö kvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivning 2027 – 2033.

- Dessa revideringar av planer, normer och beskrivningar ska fastställas i december 2027. Samrådet är preliminärt planerat att genomföras från mitten av 2026 och sex månader framåt.

Förslag till riskhanteringsåtgärder inom dricksvattendirektivet:

- I slutet av cykeln kommer förslag till riskhanteringsåtgärder för dricksvattendirektivet att samrådas. Riskhanteringsåtgärderna enligt dricksvattendirektivet ska enligt lagstiftningen beslutas senast 1 juli 2027, men datum för när samrådet ska hållas är inte klart än. Vattenmyndigheterna planerar preliminärt att genomföra samrådet samtidigt som vattenförvaltningens samråd om förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljö kvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivning 2027 – 2033.

1.3.3 När och hur kan du delta?

Det finns flera olika möjligheter att delta i arbetet med vattenförvaltning. Ett sätt är att engagera sig under de samråd som genomförs i varje förvaltningscykel och som beskrivs i föregående avsnitt.

Vattenmyndigheterna har många gemensamma nationella nätverk och grupper där vi samverkar med bland annat åtgärdsmyndigheter och nationella bransch- och intresseorganisationer. Inom varje vattendistrikt finns olika organ för samverkan kring vattenfrågor på regional och lokal nivå. Ofta är kommunerna centrala parter i dessa samarbeten. Verksamhetsutövare, intresseorganisationer och markägare är andra viktiga deltagare i samverkan på lokal nivå.

Det finns alltså flera olika sätt att engagera sig och tycka till om vattenförvaltningen. I Bottenvikens vattendistrikt gör du detta lättast

Samrådshandling

genom att:

- Delta under samråden och lämna skriftliga synpunkter på materialet. Alla som vill har möjlighet att lämna synpunkter på samrådsunderlagen.

Kontakta Länsstyrelsen i det län där du bor. Där finns beredningssekretariatet och dess vattenexperter som arbetar med att bedöma påverkan och statusen på vattnen inom länet, ta fram åtgärdsförslag med mera. De har den lokala kännedomen om hur länets vatten mår. Kontaktinformation hittar du på vattenmyndigheternas hemsida (se länk nedan).

LÄNSSTYRELSENAS ROLL – VATTENMYNDIGHETERNA

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/vattenforvaltning-i-sverige/lansstyrelsernas-roll.html>

- Kontakta lämpliga aktörer i frågor som rör vatten, exempelvis din kommun i frågor som rör vatten i samhällsplanering, VA-frågor och lokalt åtgärdsarbete.
- Engagera dig i ett vattenråd eller någon annan typ av samarbete som rör ett visst vatten eller avrinningsområde. Ditt närmaste vattenråd hittar du på Vattenorganisationernas roll | Vattenmyndigheterna (se länk nedan), alternativt hör av dig till beredningssekretariatet i ditt län (se länk ovan).

VATTENORGANISATIONERNAS ROLL – VATTENMYNDIGHETERNA

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/vattenforvaltning-i-sverige/vattenorganisationernas-roll.html>

- Lämna synpunkter och ställa frågor i databasen VISS (Vatteninformationssystem Sverige), för de vattenförekomsterna du är intresserad av

LÄS MER OM VISS HÄR:

<https://viss.lansstyrelsen.se/>

Samrådshandling

1.4 Vi vill veta vad du tycker

Det främsta syftet med samrådet är att få in synpunkter på om vi har fångat upp de viktigaste utmaningarna och prioriteringarna för vattenarbetet, särskilt i vattendistriktet men även på nationell nivå. Under samrådet har vem som helst möjlighet att framföra åsikter och synpunkter. Vi är särskilt nyfikna på vad viktiga regionala och lokala aktörer – inte minst länsstyrelser, kommuner och vattenråd – har att framföra. Även lokala verksamheter och markägare, företrädare för minoriteter, universitet och studieförbund, likväl som bransch- och intresseorganisationer har kunskaper, erfarenheter och idéer som är betydelsefulla för att föra vattenförvaltningsarbetet framåt.

Vi tar tacksamt emot och läser alla synpunkter vi får in. Ofta leder synpunkterna till att vi behöver förtydliga, förändra eller prioritera om i vårt fortsatta arbete. På så sätt blir vattenförvaltningsarbetet i olika delar av samhället ännu bättre. Tillsammans kan vi skapa förutsättningar för livskraftiga vattenmiljöer och en hållbar vattenförvaltning.

1.4.1 Frågor som Vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på när ni läser det här materialet:

1. Är tidplanen för vattenförvaltningsarbetet tydlig och framgår det hur och när du kan delta? Saknar du någon viktig information?
2. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i respektive delavsnitt (3.1–3.6)? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?
3. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare för respektive delavsnitt (3.1–3.6) nedan?
4. Ser du behov av ytterligare fördjupning i form av exempelvis delförvaltningsplan eller delåtgärdsprogram inom något specifikt område eller sektor i Bottenvikens vattendistrikt?

2 Tillståndet i distriktet – Hur mår Bottenvikens vatten?

Bottenvikens vattendistrikt har betydande vattenresurser som till stor del är av god kvalitet. Många vattenförekomster är dock utsatta för mänsklig påverkan vilket ger konsekvenser för vattenförsörjning och vattenlevande djur och växter. En av utmaningarna i Bottenviken är att vattenfrågorna i högre grad behöver integreras i samhällsplanering och myndighetsutövning, liksom att vattenfrågorna medvetandegörs i högre utsträckning hos verksamhetsutövare och enskilda. Uppnår vi miljökvalitetsnormerna för vatten når vi även ett flertal av målen enligt Agenda 2030 likväl som de nationella miljömålen, t.ex. ett rikt växt- och djurliv och levande sjöar och vattendrag.

En miljökvalitetsnorm är en bestämmelse om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljön i stort. Det miljökvalitetsnormen anger är vilka kvalitetskrav en vattenförekomst ska uppnå. De kan exempelvis uttryckas som god ekologisk status. Fysisk påverkan, till exempel flottledsrensning, dammbyggen, markavvattning, och historiska sjösänkningar, är den vanligaste orsaken till att god ekologisk status inte nås i vattenförekomster i Bottenvikens vattendistrikt. Även många av kustvattenförekomsterna är påverkade av fysiska förändringar i så stor utsträckning att de riskerar att inte kunna uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten.

Distriktets sjöar och vattendrag bedöms samtliga vara påverkade av kvicksilver och PBDE som till stor del sprids via atmosfärisk deposition. Denna påverkan finns på alla sjöar och vattendrag i hela Sverige. Det är svårt att komma åt källan till dessa utsläpp vilket innebär att det inte går att fastställa när halterna kan tänkas hamna under EU:s gränsvärden.

För kemisk status, exklusive kvicksilver och PBDE, är 86,12% av inlandsvatten och 66,94% av kustvatten inte klassificerade, vilket betyder att en stor andel av vattenförekomsterna saknar mätdata. Den andel av inlandsvatten och kustvatten i vattendistriktet som har sämre än god kemisk status är 0,62 % respektive 13,70 %.

För distriktets grundvattenförekomster bedöms merparten ha god vattenkvalitet och kvantitet.

Tillgången till mätdata är dock låg för både yt- och grundvattenförekomster, vilket medför en viss osäkerhet om vilket

Samrådshandling

åtgärdsbehov som finns i distriktet.

Du kan läsa mer om läs mer om MKN och miljöövervakning i kap. 3.1 och kap 3.2. samt på vattenmyndigheternas hemsida (vattenmyndigheterna, vattenförvaltning, u.å.)

3 Viktiga frågeställningar för arbetet med vattenförvaltning i Bottenvikens vattendistrikt

I Bottenvikens vattendistrikt har vi flera utmaningar som ska tas hänsyn till vid arbetet med vattendirektivet.

Vattenkraften är en av Bottenvikens stora näringar och den står för 40 procent av årsproduktionen av el i Sverige. Distriktet har även en stor gruvnäring som utgör flera procent av Sveriges BNP. Den gröna omställningen kommer att ske till stor del med hjälp av de nya näringar som planeras i Bottenviken. Alla dessa kommer att ha påverkan på distriktets vatten. Men samtidigt krävs dessa förändringar för att samhället ska fungera. Bottenvikens vattendistrikt måste ha god kunskap om vattnen där i och det får distriktet genom bland annat övervakning. Distriktet behöver arbeta med de fysiska och de administrativa åtgärderna t.ex. genom att inrätta vattenskyddsområden för vårt dricksvatten. Vattnets värde måste tydliggöras och det kan ske genom att just arbeta med åtgärderna i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för vatten 2016–2021 (Vattenmyndigheterna, åtgärder, u.å.). Det vi kan göra tillsammans i Bottenvikens vattendistrikt är att planera och arbeta med vattenfrågorna och de framtida klimatförändringarna. Vi kan samverka och utveckla dialogen om vattnet i distriktet och se till att vi jobbar utifrån vattendirektivet.

3.1 Vattenfrågor i Bottenvikens industriella omställning och i samhällets omvandling

I Bottenvikens vattendistrikt sker idag stora satsningar som syftar till att

Samrådshandling

ställa om industrin för att den ska bidra till ett fossilfritt samhälle. Satsningarna består av både nya anläggningar samt om- och utbyggnader av befintliga anläggningar. Den industriella omställningen kommer att kräva en omfattande samhällsomvandling, inte minst i termer av infrastruktur, transport och energi. En ökad exploatering, både i tätbebyggda områden och i tidigare orörda naturområden, kommer dock att innebära en ökad påverkan på vattenförekomsterna. Flera av dessa vattenförekomster är dessutom redan hårt belastade av befintliga verksamheter och historisk påverkan. Myndigheter och kommuner behöver nu göra komplexa avvägningar för att säkerställa att samhällsutvecklingen sker på ett långsiktigt hållbart sätt, så att Sverige kan leva upp till våra skyldigheter enligt vattendirektivet.

Vattenmyndigheten ser det som en prioriterad fråga att lyfta och bevaka vattenfrågorna i den industriella omställningen och samhällets omvandling. I detta avsnitt beskriver vi på vilket sätt vi ser att vattenförvaltningsarbetet kopplar till de processer som pågår och på vilket sätt vi avser att arbeta med frågorna under de kommande åren.

3.1.1 Den industriella omställningens påverkan på vattenmiljön

Industriella etableringar och utbyggnader kan innebära ökade utsläpp av förorenande ämnen eller ökat behov av processvatten, som i sin tur leder till mindre flöden och temperaturförändringar i berörda recipienter. Ökad andel av hårdgjorda markytor ger uppkomst till ökad mängd dagvatten, som utan erforderlig rening för med sig föroreningar till sjöar och vattendrag. Etableringar som sker i tidigare oexploaterade områden kan inverka på exempelvis våtmarker och myrmarker, som fungerar som buffert vid höga vattenflöden samt fångar organiskt material och föroreningar innan de når vattnet. Expanderingen av hamnverksamheter kan leda till omfattande muddringsbehov och ökade vågrörelser mot närliggande stränder, vilket i sin tur kan leda till både erosion och uppgrundning samt naturligtvis till en ökad båttrafik med utsläpp, ljud och påverkan på landskapsbilden.

3.1.1.1 Miljökvalitetsnormer är bindande i provningar

Flertalet av industrisatsningarna är beroende av miljötillstånd, vilket innebär att antalet påbörjade och planerade tillståndsprövningar har ökat, och det i snabb takt. Det finns inte något särskilt förfarande för dessa industrisatsningar, utan för dem gäller samma regler och krav som för andra verksamheter och åtgärder med påverkan på miljön.

Vattendirektivet ställer höga krav i förhållande till tillståndsprövningar. Det följer av 5 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) att tillstånd inte får meddelas till verksamheter eller åtgärder som riskerar att medföra en otillåten försämring av en vattenförekomsts status eller när uppnåendet

Samrådshandling

av gällande miljökvalitetsnormer för vatten äventyras. Både vid ny prövning och omprövning gäller det att prövningsmyndigheten ska besluta de villkor som behövs för att verksamheten inte ska medföra en sådan försämring eller ett sådant äventyr. Den enda möjligheten att vid prövning tillåta en verksamhet som strider mot kraven i 5 kap. 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) är om undantag beviljas. Förutsättningarna för att bevilja undantag är noggrant reglerade i 4 kap. 11–12 §§ vattenförvaltningsförordning (VFF 2004:660).

För Vattenmyndigheten innebär ovanstående ett tydligt ansvar att tillhandahålla tillförlitliga klassificeringar och väl avvägda miljökvalitetsnormer. Verksamhetsutövarna har för sin del högt ställda krav på det underlag och miljökonsekvensbeskrivning som ska medfölja ansökningar om tillstånd. Det är mycket viktigt att verksamhetsutövare undersöker alla möjliga tekniska lösningar för att minimera sin påverkan på vattenmiljön.

3.1.1.2 Vissa vattenförekomster utsätts för stor påverkan

Industrisatsningarna innebär i många fall en risk för ökad påverkan på vattenförekomster där det redan finns en eller flera påverkanskällor som bidrar till sänkt status för exempelvis näringsämnen, förorenande ämnen eller hydromorfologiska förhållanden. Eftersom det är den totala belastningen på berörda vattenförekomster som avgör om tillstånd kan ges i ett enskilt fall, är utrymmet för att tillåta nya eller ändrade verksamheter i sådana fall mycket snävt, om inte det samtidigt vidtas åtgärder för att minska påverkan från de befintliga påverkanskällorna. Vattendirektivet (2000/60/EG) medger inte kompensande åtgärder i andra vattenförekomster.

En förutsättning för nya etableringar inom den industriella omställningen är därför att verksamhetsutövare, kommuner och myndigheter hjälps åt för att få en samlad bild av den kumulativa påverkan av de kommande förändringarna samt för att planera och genomföra åtgärder som förhindrar ökad belastning på berörda vattenförekomster utifrån ett helhetsperspektiv. Kommunerna har genom sin skyldighet att följa miljökvalitetsnormer i sin planläggning en viktig roll att spela i detta sammanhang. Likaså har nationella myndigheter som planerar för ny infrastruktur i form av vägar och järnvägar ett ansvar att följa miljökvalitetsnormerna.

3.1.2 Vattenmyndighetens arbete med koppling till den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP)

År 2020 beslutade regeringen om den nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraften (NAP). Planen innebär att alla anläggningar

Samrådshandling

för vattenkraftsproduktion ska omprövas så att deras tillstånd innehåller moderna miljövillkor. Prövningarna ska ske utifrån bestämd tidplan under en period av drygt 20 år med start 2022. Den ursprungliga tidplanen i NAP har efterhand behövt revideras för att säkerställa att omprövningarnas påverkan på vattenkraften blir acceptabel ur ett elsystemsperspektiv. Det har även tillkommit nya vägledningar och även förslag på ändrade bestämmelser av betydelse för avvägningen mellan förbättringar av vattenmiljön och behovet av en nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel vid fastställandet av moderna miljövillkor. NAP förutsätter att prövningarna föregås av regionala samverkansprocesser som ger alla berörda aktörer möjlighet att ta fram nödvändigt underlag.

Vattenmyndigheten ser arbetet med genomförande av NAP som högt prioriterat och har anpassat sitt arbete med normsättning av vattenkraftspåverkade vattenförekomster så att det följer tidplanen inom NAP. Detta innebär att under perioden för NAP kommer miljö kvalitetsnormer att revideras löpande för att varje prövning ska få ett så bra underlag som möjligt. Samråd om miljö kvalitetsnormer för vattenförekomster med påverkan av vattenkraft kommer därför att hållas regelbundet under förvaltningscykeln.

När vattenmyndigheten tar fram miljö kvalitetsnormer är utgångspunkten att vattenförekomsterna ska nå god ekologisk status. I NAP anges ett nationellt riktvärde på 1,5 TWh och de så kallade HARO-värdena för att begränsa produktionsförluster, som är vägledande för vattenmyndigheternas bedömning avseende förklarande av vattenförekomster som kraftigt modifierade (KMV) och undantag i form av mindre strängt krav (MSK). Även reglerförmågan ska värnas och vägledande för detta är den klassificering av kraftverk utifrån deras reglerbidrag. NAP anger att kulturmiljö också kan vara grund för att Vattenmyndigheten ska förklara vattenförekomster som kraftigt modifierade (KMV) och undantag i form av mindre strängt krav (MSK).

NAP uppmärksammar också risken för konflikt mellan regleringen till förmån för vattenkraftsproduktion och exempelvis bevarandemål i Natura 2000-områden. Miljö kvalitetsnormer måste nämligen fastställas så att normer och mål för skyddade områden uppfylls, där det strängaste kravet alltid har företräde. Det innebär att i de fall där KMV och MSK tillämpas så anger kravnivån, där det är relevant, även de särskilda krav som behövs för att uppnå bevarandemålen för de påverkade Natura 2000-områdena.

3.1.2.1 Särskilda utmaningar i Bottenvikens vattendistrikt

I Bottenvikens vattendistrikt finns stora älvar där det sedan länge bedrivits storskalig vattenkraftsproduktion. Ungefär 40 % av hela Sveriges årsproduktion av vattenkraft sker i distriktet. Flera av

Samrådshandling

vattenkraftverken har dessutom stor betydelse för den nationella reglerförmågan. I distriktet bedöms 124 vattendrag samt 490 sjöar vara påverkade av vattenkraftsverksamheter genom förändring i konnektivitet och/eller hydrologisk regim och/eller morfologiskt tillstånd.

I distriktet finns även stora områden med höga naturvärden samt en mängd olika vattenberoende växt- och djurarter som är skyddade på olika sätt, bland annat genom Natura 2000-områden. Vissa Natura-2000 arter, som lax och flodpärlmussla, är mycket känsliga mot förändrad konnektivitet eller hydrologisk regim. I distriktet finns även kulturmiljöer som kan beröras av åtgärder för att uppnå god ekologisk status.

För vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt innebär ovanstående att normsättning i många fall kommer att innebära komplexa bedömningar och avvägningar mellan olika mål, krav och intressen. Samverkan med olika aktörer i syfte att få ett så bra kunskapsunderlag som möjligt ser vi därför som högt prioriterat i arbetet.

3.1.2.2 Samverkan kring vattenkraft och NAP

Vattenmyndigheterna är i sitt arbete med normsättningen beroende av underlag och analyser avseende miljöåtgärders påverkan på vattenkraftens förmågor från Svenska kraftnät och Energimyndigheten. Vattenmyndigheterna behöver även stöd från de organisatoriska delar av länsstyrelserna som ansvarar för att ta fram bevarandeplaner för Natura 2000-områden.

Det pågår ett samarbete mellan vattenmyndigheterna, Havs- och vattenmyndigheten, Svenska kraftnät, Energimyndigheten och länsstyrelsernas gemensamma NAP-nätverk kring hur regionala samverkansprocesser inom NAP och vattenmyndigheternas fördjupade normöversynen avseende vattenkraftspåverkan kan ske parallellt på lämpligt sätt. Detta kräver att roller, ansvar och förväntningar i genomförande av NAP fortsätter tydliggöras samt att tillräcklig finansiering för samtliga inblandade myndigheter säkras. I skrivande stund föreslås även ändrade bestämmelser gällande den regionala NAP-samverkansprocessen (Regeringen, KN2024/01642).

3.1.3 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delavsnitt 3.1 Vattenfrågor i Bottenvikens industriella omställning och i samhällets omvandling

Samrådshandling

FRÅGOR SOM VATTENMYNDIGHETEN SÄRSKILT VILL HA SYNPUNKTER PÅ I DELKAPITEL 3.1:

5. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i delkapitel 3.1? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?
6. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare gällande delkapitel 3.1 Vattenfrågor i Bottenvikens industriella omställning och i samhällets omvandling?

3.2 God kunskap om våra vatten, ett viktigt underlag för rätt beslut

3.2.1 Dricksvatten i Bottenviken

Vattenmyndigheterna arbetar tillsammans med länsstyrelserna med genomförandet av EU:s nya dricksvattendirektiv (EU) 2020/2184. Det nya direktivet skiljer sig från det tidigare dricksvattendirektivet genom att det bland annat ska införas en riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet som omfattar alla led i dricksvattenkedjan.

I Bottenvikens vattendistrikt kommer vårt dricksvatten till största del från grundvattenförekomster och en mindre del från sjöar och vattendrag. När vatten används till dricksvatten kan det benämnas som en dricksvattenförekomst och/eller vattentäkt.

Grundvattenförekomster som utgör dricksvattenförekomster enligt artikel 7.1 i vattendirektivet (2000/60/EG) räknas som skyddade områden och är obligatoriska att övervaka.

Dricksvattenförekomsterna i distriktet har i det stora hela god kvalitet och kvantitet i nuläget, men en utmaning är att många i dag saknar skydd i form av vattenskyddsområde och att det inte finns tillräckligt med övervakning av vattnet. Figur 4 visar en karta över dricksvattenförekomster och vattenskyddsområden i Bottenvikens vattendistrikt.

Vattenmyndigheternas roll är att se till att det utförs en riskbedömning, ta fram förslag på åtgärder och se till att det finns och genomförs övervakning i tillrinningsområden för uttagpunkter för dricksvatten. Detta i syfte att skydda kvaliteten på vårt dricksvatten.

För att kunna genomföra ändamålsenliga riskbedömningar ser

Samrådshandling

vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt att särskilt fokus behöver läggas på följande områden:

- En förbättrad kommunikation och samverkan mellan vattenmyndigheterna, kommuner och dricksvattenleverantörer bland annat i syfte att arbeta mot samma mål.
- Det är viktigt att det underlag som finns om vattentäkter, till exempel råvattendata, finns tillgängligt för att kunna användas vid riskbedömningar i tillrinningsområde till uttagspunkt. Det är också viktigt att resultatet från vattenmyndigheternas riskbedömningar kommer dricksvattenleverantörerna till nytta.
- Hänsyn till nytillkomna parametrar, tex mikrobiologi och sänkta gränsvärden för PFAS behöver tas.
- Vattenskyddsområden är sedan tidigare en viktig åtgärd inom vattenförvaltningen, men dessa måste utvecklas ytterligare då många dricksvattenförekomster idag saknar vattenskyddsområden.

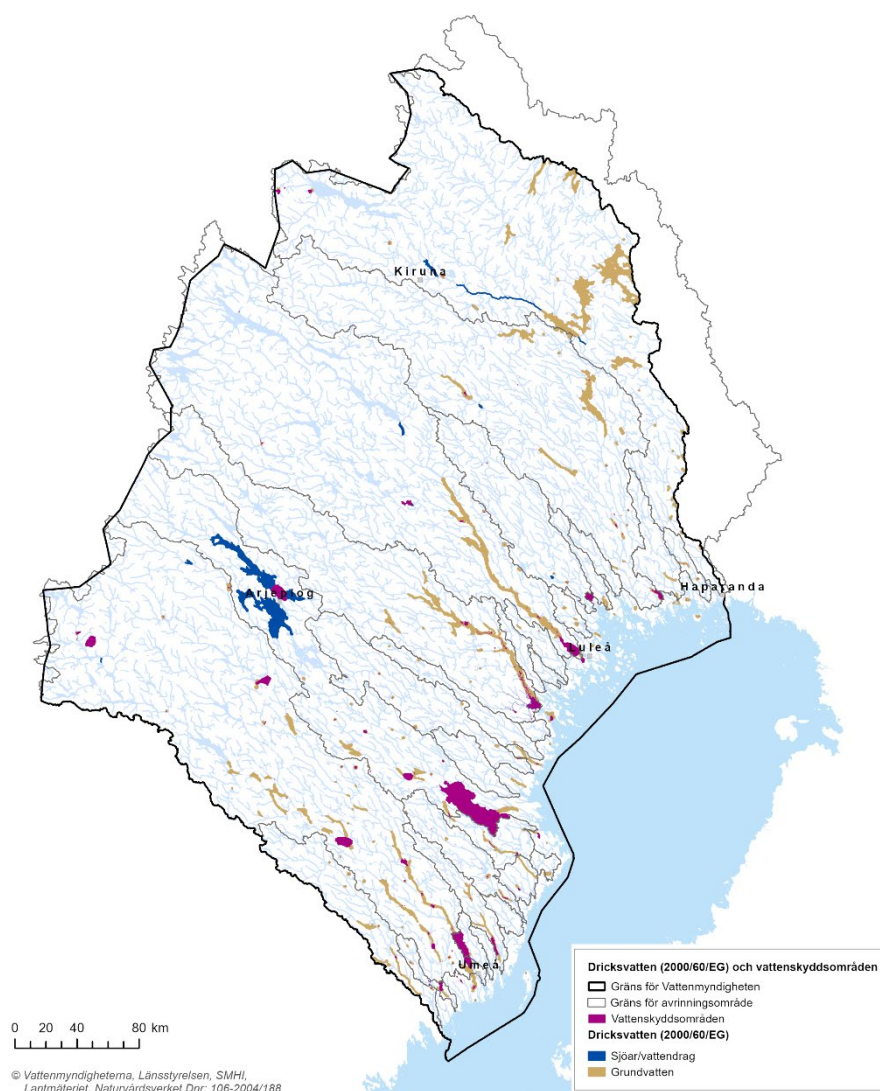
DRICKSVATTENDIREKTIVET

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>

GENOMFÖRANDE AV EU:S NYA DRICKSVATTENDIREKTIVET, PROPOSITION 2023/24:30:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/betankande/genomforande-av-eus-nya-dricksvattendirektiv_hb01mju6/html/

Samrådshandling

Figur 4. Figuren visar en karta över vattenskyddsområden och dricksvattenförekomster i Bottenvikens vattendistrikt.

3.2.2 Fortsatt utveckling av miljöövervakningen

Data från miljöövervakning är viktigt underlag för att bedöma tillstånd och påverkan i våra vatten, bland annat för statusklassificeringen av yt- och grundvattenförekomster. Övervakningsdata används också för uppföljning av åtgärders effekter och som underlag för prioritering av åtgärder, exempelvis i miljötillsyn.

Övervakningen av vatten är generellt sett otillfredsställande i hela landet med följden att det är svårt att kunna genomföra en helt tillförlitlig bedömning av status och miljöproblem i Bottenvikens vattendistrikt. Flera av distriktets vattenförekomster, både yt- och grundvatten, behöver övervakas för att vi ska kunna följa miljökvalitetsnormerna och leva upp till de lagar och riktlinjer som följer av EU:s vattendirektiv

Samrådshandling

(2000/60/EG).

Sveriges övervakning av yt- och grundvatten behöver fortsätta utvecklas för att bättre möta upp de behov som finns inom arbetet med vattenförvaltning. Detta är något som också EU-kommissionen har påtalat i sina granskningar av Sveriges vattenförvaltningsarbete. Behovet av utökad och bättre samordnad miljöövervakning har också lyfts av många aktörer under vattenmyndigheternas tidigare samråd.

För att utveckla och samordna miljöövervakningen av vatten har Havs- och vattenmyndigheten, vattenmyndigheterna, länsstyrelserna, Sveriges geologiska undersökning och Naturvårdsverket tagit fram handlingsplanen Full koll på våra vatten. Planen består av olika moment som behöver genomföras för att åtgärda brister i dagens övervakning. I planen beskrivs också roller och ansvar för genomförandet.

I planen ingår bland annat att:

- Beskriva vilken övervakning som behövs och vad som saknas.
- Utveckla strategier för organisation och finansiering av övervakningen.
- Se över hur dataflöden från analys till nationell datavärd kan förbättras.

MER INFORMATION OM HANDLINGSPLANEN FINNS PÅ HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS WEBBSIDA:

<https://www.havochvatten.se/overvakning-och-uppfoljning/miljoovervakning/full-koll-pa-vara-vatten.html>

Samrådshandling

3.2.3 Frågor som Vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delkapitel 3.2 God kunskap om våra vatten, ett viktigt underlag för rätt beslut

FRÅGOR SOM VATTENMYNDIGHETEN SÄRSKILT VILL HA SYNUNKTER PÅ I DELKAPITEL 3.2:

7. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i delkapitel 3.2? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?
8. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare gällande delkapitel 3.2 God kunskap om våra vatten, ett viktigt underlag för rätt beslut?

3.3 Tydliggöra vattnets värde för samhället

Vattnets värde och den samhällsnytta som en god vattenkvalitet ger upphov till ska vara ledande i motiveringen till att vidta åtgärder. I litteraturen kan man tydligt se att en god vattenmiljö har stora ekonomiska värden och att vattenvårdande åtgärder ofta lönar sig för samhället. Åtgärdsprogrammet leder till att tillståndet i miljön förbättras, men de innebär också nyttor för människor och samhället i stort. Dricksvattenproducenter och andra verksamheter som är beroende av vatten, gynnas av godare vattenkvalitet då de kan minska sina kostnader för rening. Spridning av miljögifter och skadliga ämnen orsakar skada i miljön, men även för människor som exponeras för dessa ämnen. Dessa skador innebär kostnader för samhället, till exempel för vårdkostnader, oförmåga att arbeta på grund av ohälsa och försämrad livskvalitet bland annat. Som exempel antas PFAS-föroreningar medföra stora kostnader för samhället relaterat till sjukdom. I Sverige handlar det om belopp på tiotals miljoner kronor, varje år. Att undvika att dessa ämnen sprids i vattnet och miljön innebär stora nyttor för samhället.

Men nyttan med åtgärdsprogrammet och en förbättrad vattenkvalitet är inte bara kopplat till att kostnader minskar eller uteblir. Det tillkommer också många olika nyttor av att förbättra vattenkvaliteten. Möjligheter för rekreation, natur- och fisketurism förbättras vilket också innebär stora nyttor för samhället. Alla dessa nyttor kan beskrivas kvalitativt, men för att kunna väga dem mot kostnader behöver de även uppskattas i kronor. Den samhällsekonomiska nyttan av att följa åtgärdsprogrammet och

Samrådshandling

uppfylla miljö kvalitetsnormerna kommer att uppskattas monetärt. Denna beräkning av nyttan kommer att göras för både ytvatten och grundvatten. Underlaget utgörs av betalningsviljestudier som undersöker värdet av vattenkvalitetsförbättringar. Studierna tar hänsyn till värdet av att förbättra yt- och grundvatten inom landets gränser.

Beskrivningen av vattnets värde görs också med hänseende till hur vattnet används i samhället, och av vilka. Denna beskrivning görs distriktsvis för att visa på skillnader i förutsättningar, möjligheter och utmaningar mellan distrikten. Detta jämförs med de kostnader som brukarna står för, som VA-taxa, miljöåtgärder kopplat till vatten etcetera. Jämförelsen syftar till att få en bild av hur kostnadstäckningen ser ut.

3.3.1 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delavsnitt 3.3 Tydliggöra vattnets värde för samhället

FRÅGOR SOM VATTENMYNDIGHETEN SÄRSKILT VILL HA SYNUNKTER PÅ I DELKAPITEL 3.3

9. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i delkapitel 3.3? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?
10. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare gällande delkapitel 3.3 Tydliggöra vattnets värde för samhället?

3.4 Vidareutveckla samverkan och dialog

Vattenmyndigheten ser samverkan som en viktig faktor för en effektiv och uthållig vattenförvaltning och för att kunna öka åtgärdstakten samt att den behöver fortsätta och förbättras ytterligare. Vattenmyndigheten ser därför frågan om samverkan och dialog som en prioriterad fråga i vattenförvaltningsarbetet.

Samverkan mellan flera aktörer är en grundläggande förutsättning för vattenförvaltning. Inom distriktet använder vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt flera olika sätt att samverka på, både fysiskt och digitalt. Vattenmyndigheten samverkar med, för dialog och genomför informerande insatser gentemot länsstyrelserna samt dess beredningssekretariat, kommunerna, vattenråden, vattendelegationens referensgrupp, intresseorganisationer, med flera. En ökad delaktighet, ett ökat kunskapsutbyte och en acceptans för de beslut som fattas är det

Samrådshandling

övergripande målet med Bottenvikens samverkansarbete. God dialog och samverkan är en förutsättning för att vattendistriktets kommuner och län ska kunna arbeta aktivt med sina åtgärder, och därmed kunna öka åtgärdstakten i distriktet, vilket i sin tur leder till att miljökvalitetsnormerna uppnås. Dialogen är viktig för att de åtgärder som vattenmyndigheterna föreslår ska vara möjliga att genomföra och vara väl förankrade.

Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt är medveten om att det finns olika förutsättningar för kommunerna i distriktet att täcka upp alla de kompetenser som behövs när det gäller vattenfrågor då dessa konkurrerar om skattemedlen till bland annat vård, skola och omsorg. En del kommuner jobbar systematiskt med vattenfrågorna och har kommit i gång med sitt åtgärdsarbete.

Samverkansplaneringen behöver ta hänsyn till var i vattenförvaltningscykeln vi befinner oss, där cykeln startar med övervakning och kartläggning och fortsätter med samråd.

3.4.1 Internationell samverkan

När det kommer till samverkan är Bottenvikens vattendistrikt det enda distrikt som delar gränsvatten med två andra länder, Norge och Finland.

Bottenviken samverkar kring Torneälvens internationella vattendistrikt tillsammans med Gränsälvskommisionen och Lapplands Närings-, Trafik- och Miljöcentral i Rovaniemi. En gemensam plan för vattenförvaltningen av Torneälvens internationella avrinningsområde 2022–2027 är framtagen i samband med framtagandet av Förvaltningsplan för vatten 2022–2027 (vattenmyndigheterna, förvaltningsplan (u.å.).

Det finns i dagsläget både gemensamma planer, program och åtgärdsprojekt rörande Torne älv. En översikt gällande dessa presenteras nedan.

Följande projekt bedrivs i gränsöverskridande vatten eller i samverkan med Norge och Finland. Informationen nedan anger projektens specifika namn eller en länk till sidor där man kan läsa mer om berörda myndigheters arbete.

SeaMoreEco - Seamless monitoring, restoration, and conservation in the northern Gulf of Bothnia

CLAP - Climate change communication and adaptation in Arctic protected areas.

MyreN - Myrrestaurering i Norrbotten

TRIWA - The Torne River International Watershed

Samrådshandling

Revives – Reviving freshwater pearl mussel populations and their habitats.

Restaurering av sjöar och vattendrag | Länsstyrelsen Norrbotten. Här finns all information i korthet om alla EU- och andra projekt som länsstyrelsen deltagit i tidigare eller för närvarande är involverade i. (Se länk nedan.)

RESTAURERING AV SJÖAR OCH VATTENDRAG / LÄNSSTYRELSEN NORRBOTTEN (LANSSTYRELSEN.SE)

<https://www.lansstyrelsen.se/norrbotten/miljo-och-vatten/atgarder-och-verksamheter-i-vatten/restaurering-av-sjoar-och-vattendrag.html>

Projektbanken - EU-program 2021–2027 (tillvaxtverket.se) Här finns alla projekt som är beviljade inom Aurora programmet. (Se länk nedan.)

PROJEKTBANKEN - EU-PROGRAM 2021 - 2027 (TILLVÄXTVERKET.SE)

<https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/projektbanken2020#page=8f5be081-68fe-4674-8092-115aa06ab78e>

Det är av vikt att allmänheten får en överblick över pågående och kommande projekt samt ges möjlighet att delta. Vattenmyndigheten har för avsikt att arbeta tillsammans med länsstyrelsen och Finland för att få en synkning mellan hur man ser på olika miljöproblem samt hur de beskrivs så att det inte sker missförstånd i samrådsprocesser. Samarbetet om gränsvattenförekomsterna mot Norge handlar främst av synkronisering av statusklassning och miljökvalitetsnormer. Synkroniseringen med Norge genomfördes under förra förvaltningscykeln, hösten 2020. Nästa avstämning kommer äga rum efter statusklassningen, i nuläget planerad att ske under 2025. Det sker även ett löpande samarbete gällande vissa kärnfrågor. En viktig punkt som arbetas med är hanteringen av invasiva arter. Utöver det ligger fokus just nu på påverkan från miljöfarliga verksamhet över gränserna samt utvecklingen av NAP-arbetet.

3.4.2 Nationell samverkan

Det finns många aktörer som arbetar med vattenfrågor i Sverige, bland andra centrala myndigheter och intresseorganisationer. Vattenmyndigheterna har huvudansvaret för vattenförvaltning i respektive distrikt, med stöd av de föreskrivande myndigheterna Havs- och vattenmyndigheten och Sverige geologiska undersökning. Det sker

Samrådshandling

även en ständig samverkan med de fem Vattenmyndigheterna. Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) tar fram många viktiga underlag till vattenmyndigheterna.

Det sker regelbundna dialogmöten mellan Vattenmyndigheterna och de myndigheter som har åtgärder i åtgärdsprogrammet, s.k. åtgärdsmyndigheter. Dialogmötena är viktiga för att diskutera genomförande av de åtgärder som respektive myndighet ansvarar för och för att ta fram och tidigt förankra förslag för nya åtgärder.

Vattenmyndigheten sammanställer svaren från länsstyrelsernas och kommunernas återrapporering och återkopplar om lokala och nationella resultat vilket delvis ligger till grund för hur man ska utveckla sitt arbete för ett mer effektivt arbete med vattenförvaltningen, men vilket också ger en grund för förändringar som behöver ske i åtgärdsprogrammet efter 2027.

3.4.3 Distriktssamverkan

Samverkan sker också i samband med NAP-samråd. (Se delkapitel 3.1)

För att lyfta distriktets samverkan tar vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt årligen fram en samverkansplan tillsammans med distriktets beredningssekretariat. Det övergripande syftet med samverkansplanen är att beskriva formerna för den externa samverkan inom vattenförvaltningen då vi som arbetar med vattenförvaltning är beroende av olika aktörer och underlag för att kunna genomföra våra uppdrag. Samverkansplanen lyfter samverkansbehov, lämpliga samverkansforum och förslag på aktiviteter. Förutom vattenmyndigheten och beredningssekretariaten kan personer från andra delar av länsstyrelserna, kommuner, vattenråd eller andra aktörer ingå i planeringen av samverkansaktiviteter.

Lokal samverkan och delaktighet är centralt för att målen i vattendirektivet ska kunna nås på lokal nivå. Genom att planera och samordna samverkansinsatserna internt (vattenmyndigheten och beredningssekretariaten) kan vi göra bra prioriteringar och få bättre kvalitet och långsiktighet på samverkansarbetet.

3.4.4 Vattenpolitiker

I kommunerna i Bottenvikens vattendistrikt finns så kallade vattenpolitiker utsedda av kommunerna själva. Vattenpolitiker har funnits i distriktet sedan 2010 i syfte att lyfta vattenfrågorna inom och mellan kommuner på politisk nivå. Arbetet med de kommunala vattenpolitikerna har skett i samverkan med Norrbottens kommuner och Region Västerbotten. 22 av 28 kommuner har utsett vattenpolitiker för

Samrådshandling

mandatperioden 2022–2026. Förfrågan gick även ut till region Norrbotten och Västerbotten, vilka inte utsett någon vattenpolitiker för aktuell period.

Vattenpolitikerna i Bottenvikens vattendistrikt fungerar som ett informationsnätverk får ta del av information som rör vattenförvaltningen genom nyhetsbrev, mailutskick och information om möten som vi anordnar i samverkanssyfte, till exempel vattenrådets dag och referensgruppsmöten.

Vattenpolitikerna är en viktig länk i kommunernas genomförande av åtgärdsprogrammet och en viktig del i att stärka samarbetet kring vattenfrågor inom och mellan kommunerna. Vattenmyndigheten ser att vattenpolitikerna har en viktig roll i att lyfta frågor som rör vattenförvaltningen på den politiska agendan.

Vattenmyndigheten vill erbjuda möjlighet för vattenpolitiker att få ökad kunskap om vattenförvaltningen genom att ta del av information via mailutskick, men även via möjlighet att delta på olika evenemang som anordnas. Vattenmyndigheten ser det som prioriterat att fortsätta ha regelbunden kontakt med vattenpolitikerna via mailutskick och att bjuda in dem till olika möten och konferenser som anordnas.

3.4.5 Vattenråden

För att hålla ihop avrinningsområdesperspektivet i förvaltningsarbetet ser vattenmyndigheten vattenråden som en viktig aktör när det kommer till samverkan. Vattenråden är en organisation som sprider information och samlar lokalkunskap och engagemang. Ett vattenråd är en frivillig sammanslutning av aktörer inom ett avrinningsområde som gemensamt arbetar för ett helhetsperspektiv på områdets vattentillgångar.

I Bottenvikens vattendistrikt finns det 12 vattenråd, varav 1 är kustvattenråd. Vattenråden i distriktet täcker i stort sett hela distriktet, se figur 5.

Vattenmyndighetens roll i samverkan med vattenråden är bland annat att samordna och skapa rutiner för samverkan i distriktet, synliggöra vattenrådets bidrag till vattenförvaltningsprocessen samt vägleda vad som är viktigt att ta ställning till och när i vattenförvaltningsarbetet.

Samrådshandling

Figur 5: Kartan visar vattenråden i Bottenvikens vattendistrikt. Dessa är: Tornedalens vattenparlament, Sangisälvens och Keräsökis vattenråd, Kalix- och Töreälvens vattenråd, Luleälvens vattenråd, Fyrkantens vattenråd, Piteälvens vattenråd, Åby- Byske och Kågeälvens vattenråd, Skellefteälvens vattenråd, Mellanbygdens vattenråd, Ume- och Vindelälvens vattenråd, Södra Västerbottens vattenråd och Södra Bottenvikens kustvattenråd.

3.4.6 Vattendelegationens referensgrupp

För att få en hög kvalitet och bred förankring av vattenförvaltningsarbetet samt en god uppslutning kring de beslut som fattas av vattendelegationen i Bottenvikens vattendistrikt, finns en referensgrupp med personer med spetskompetens inom viktiga vattenanknutna intressen i regionen.

I nuläget är referensgruppens roll att vara informationsspridare och informationsmottagare om vattenförvaltningen. Vattendelegations referensgrupp är öppen för alla men som representant i gruppen bör

Samrådshandling

man vara väl insatt i vad ens egen samhällssektor eller bransch har för position och argumentation nationellt och regionalt i olika vattenanknutna frågor.

Om du vill veta mer om vattendelegationens referensgrupp och kanske vill anmäla dig som representant, kan du läsa mer om detta på vår hemsida. (Se länk nedan).

VATTENDELEGATIONENS REFERENSGRUPP

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattendistrikt/bottenviken/referensgrupp.html>

3.4.7 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på för delkapitel 3.4 Vidareutveckla samverkan och dialog

FRÅGOR SOM VATTENMYNDIGHETEN SÄRSKILT VILL HA SYNUNKTER PÅ I DELKAPITEL 3.4 ÄR:

11. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i delkapitel 3.4? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?
12. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare gällande delkapitel 3.4 Vidareutveckla samverkan och dialog?

3.5 Underlag och stöd för ökat åtgärds genomförande

Av Vattenförvaltningsförordningen följer att ett åtgärdsprogram ska ange de åtgärder som behöver vidtas för att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ska kunna uppfyllas. Vattenmyndigheterna ser det som en viktig fråga att fortsätta vidareutveckla stöd för att på olika sätt stötta åtgärdsmyndigheterna i deras arbete med att genomföra åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för vatten 2022–2027 (vattenmyndigheterna u.å.). I detta avsnitt beskriver vi det arbete som skett hittills under förvaltningscykeln och våra prioriteringar framåt.

Det är statliga myndigheter, länsstyrelser och kommuner som enligt miljöbalken ansvarar för att miljö kvalitetsnormerna följs (5 kap. 3 § SFS 1980:808). Myndigheterna har även en skyldighet att inom sina

Samrådshandling

ansvarsområden vidta de åtgärder som behövs enligt ett fastställt åtgärdsprogram (5 kap. 11 § SFS 1980:808). Detta innebär med andra ord att ansvaret för genomförandet av vattenförvaltningens åtgärdsprogram ligger på alla berörda myndigheter som omfattas av Vattenmyndighetens Åtgärdsprogram 2022–2027 (vattenmyndigheterna, u.å.).

Åtgärdsprogrammet innehåller i flera fall en sammanhängande kedja av administrativa åtgärder på olika nivåer som var och en för sig själv och tillsammans verkar för bättre vatten i miljön. Vattenmyndigheterna kallar det Blå trådar. En central myndighet behöver ta fram en tillsynsvägledning. Länsstyrelsen och kommuner bör sedan använda vägledningen för att utföra tillsyn och därmed se till att fysiska åtgärder genomförs. Samverkan mellan åtgärdsmyndigheterna är därför en viktig del för åtgärdsprogrammets genomförande och att för att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten.

Åtgärdsprogrammet följer också respektive myndighets ansvarsområde, därmed är åtgärdsprogrammen mellan distrikten relativt lika. Det faktiska genomförandet av dessa uppdrag skiljer sig dock åt, eftersom behoven i miljön och samhället ser olika ut i olika delar av Sverige.

3.5.1 Vidareutveckla stöd för åtgärdsprogrammet

Det finns ingen aktör som enskilt kan uppnå och bibehålla en god vattenmiljö. Oftast finns det flera olika påverkanskällor som påverkar en vattenförekomst. Det är den sammanvägda bedömningen av påverkan som ligger till grund för vad som behöver åtgärdas.

Vattenmyndigheterna har tagit fram olika typer av stöd till åtgärdsmyndigheter i deras genomförande av åtgärdsprogrammet för vatten.

Vattenmyndigheterna har hittills tagit fram digitala åtgärdsunderlag där åtgärdsbehov visualiseras i kartunderlag som stöd i åtgärdsplaneringen. Av tidigare samråd har det framkommit önskemål om att det behövs en ökad samordning av arbete med åtgärder utifrån ett avrinningsområdesperspektiv. Detta har vi åtgärdat genom att bland annat utveckla Story Maps med avrinningsområdesvisa planeringsunderlag som ska underlätta för handläggare på kommuner och länsstyrelser att genomföra åtgärdsprogrammet för vatten. De knyter ihop åtgärdsprogrammet med miljö kvalitetsnormerna och databasen VISS. Underlaget finns inom ett tiotal verksamhetsområden, till exempel vattenförsörjning, fysisk planering och miljöfarlig verksamhet.

Vi har under 2024 även kompletterat de underlagen med Exceldokument som innehåller riskbedömningar i graf- och tabellform gällande

Samrådshandling

övergödning, miljögifter och fysisk påverkan i både grund- och ytvatten. Dokumentet ger en detaljerad bild över vilka vattenförekomster i en kommun som behöver åtgärdas och vilka miljöproblem det gäller. Det underlaget vänder sig främst till kommunerna och kan användas vid till exempel tillsynsplanering.

3.5.2 Ett ökat åtgärdsprogram genom rätt åtgärd på rätt plats

Åtgärdsprogrammet för vatten revideras inför varje förvaltningscykel. Sedan den första cykeln har justeringar och kompletteringar gjorts, samtidigt som en ganska stor andel av åtgärderna har funnits med i ungefär samma form i samtliga versioner av åtgärdsprogrammet. Detta har flera orsaker. Många åtgärder är av sådan karaktär att de behöver genomföras kontinuerligt, till exempel tillsyn och rådgivning. Andra åtgärder är av karaktären engångsåtgärder, men omfattar så många platser eller anläggningar att åtgärderna behöver spridas över en längre period. Det är inte möjligt att få ett mer effektivt åtgärdsarbete och en ökad åtgärdstakt enbart genom att utveckla de administrativa åtgärderna. Vägen till skarpåre åtgärder ligger därför snarare i att förbättra de underlag och verktyg som finns.

Miljökvalitetsnormerna är viktiga verktyg för att styra åtgärderna dit de behövs som mest och för att prövnings- och tillsynsmyndigheter samt vattenmyndigheterna ska kunna ställa rätt krav i exempelvis prövningar. Genom ändringar i miljöbalken och Vattenförvaltningsförordningen 2019, tydliggjordes kraven på att en verksamhet eller åtgärd inte får leda till försämrad status och äventyra miljökvalitetsnormerna. Ändringarna har lett till att tillämpning av miljökvalitetsnormerna ställs mer på sin spets i tillsyn och prövning. De skarpåre bestämmelserna har också drivit på kompetensutveckling och initiativtagande på myndigheterna.

3.5.3 Återrapportering som stöd för utvärdering av arbetet

De åtgärder som finns med i åtgärdsprogrammet utvärderas på olika sätt. Bland annat sker det årliga myndighetsdialoger med de centrala aktörerna samt med länsstyrelserna och kommunerna som kollektiv. Vattenmyndigheterna skickar även ett par gånger varje förvaltningscykel ut en enkät till samtliga åtgärdsmyndigheter, där vi efterfrågar hur det gått med åtgärdsarbetet hittills. Vi kallar processen för återrapportering av åtgärdsprogrammets genomförande.

Vattenmyndigheten har under 2021–2023 arbetat med att utveckla formerna och enkäten för återrapporteringen, i syfte att tydliggöra kopplingen till själva åtgärdsprogrammet betydligt skarpåre än i tidigare enkäter. Nytt för denna förvaltningscykel är även att

Samrådshandling

åtgärdsmyndigheterna själva får värdera på en 5-gradig skala hur arbetet går och motivera varför de ger sig själva ett visst betyg. Den nya processen innebär även mer tid för oss på vattenmyndigheterna att ta hand om och analysera svaren. När vi sammanställt materialet återkopplar vi enskilt till respektive åtgärdsmyndighet, inklusive länsstyrelser och kommuner, och tar fram en sammanfattande rapport till regeringen, där bland annat de behov som åtgärdsmyndigheterna lyfter för att kunna öka åtgärdstakten kan lyftas fram särskilt.

Några generella slutsatser från den senaste återsrapporteringen, som skickades ut i slutet av 2023, är att arbete med åtgärd 1 (övergripande strategisk planering för åtgärdsprogrammets genomförande) är en viktig nyckel för hela kedjan av åtgärdsarbete för samtliga åtgärdsmyndigheter. Kommunerna lyfter även att de behöver ökat stöd bland annat gällande hur de ska beakta miljö kvalitetsnormer i översikts- och detaljplaner. Kommunerna lyfter även behov av ökat stöd i form av interna prioriteringar från ledningen i kommunstyrelsen och från politiska nämnder. Därutöver efterfrågar kommunerna för vissa delar av åtgärdsprogrammet vägledning från nationella myndigheter och länsstyrelsen. Kommunernas centrala behov är dock fortsatt ett behov av ökade resurser för att kunna finansiera de tillsynsåtgärder som efterfrågas i åtgärdsprogrammet. Detta är något som kommer lyftas i vattenmyndighetens skrivelse till regeringen.

Generellt lyfter flera åtgärdsmyndigheter ökade behov av resurser för ett ökat genomförande, vilket för distriktets del utvecklas närmare nedan.

3.5.4 Myndigheters och kommuners behov av ytterligare finansiering

Att säkra en långsiktig hållbar finansiering är fortsatt en utmaning för att vattenförvaltningsarbetet i distriktet ska kunna gå ifrån ord till handling. Vattenmyndigheten ser det som en prioriterad fråga att fortsätta stötta åtgärdsmyndigheterna med underlag för att kunna finansiera av åtgärdsarbetet.

För länsstyrelserna är det framför allt fyra områden som bedöms vara underfinansierade i distriktet; tillsyn, tillståndsprövning, omprövning och inrättande av vattenskyddsområden.

Länsstyrelserna lyfter i återsrapporteringen att de saknar möjlighet att bedriva en aktiv tillsyn som är förenlig med det ansvar som följer av miljöbalken och miljö tillsynsförordningen. Detta beror bland annat på att länsstyrelserna inte kan ta ut full kostnadstäckning för den tillsyn de ansvarar för och inte heller får behålla de tillsynsavgifter som tas in. Då respektive tillsynsmyndighet får stå för kostnaderna kopplade till tillståndprocesserna, sker omprövningar i en mycket liten utsträckning.

Samrådshandling

Vattenskyddsområden har inte kunnat prioriterats tidigare år, vilket har lett till ett uppdämt behov av åtgärder i distriktet inom det området. Länen som ingår i Bottenvikens vattendistrikt har i förhållande till andra län ett större åtgärdsbehov. Vattenskyddsområden utgör en samhällsförsäkring i krissituationer, något som under de senaste åren bara blivit viktigare. Länsstyrelsernas arbete med att säkerställa ett långsiktigt skydd för vattentäkter innefattar att inrätta vattenskyddsområden (VSO), genomföra tillsyn av VSO, vägleda kommunerna i tillsyn av VSO, ta fram regionala vattenförsörjningsplaner samt att genom tillsyn kontrollera att tillståndspliktiga vattenuttag faktiskt har tillstånd. Arbetet med att säkra ett långsiktigt skydd för dricksvattentäkter är länsstyrelsernas största kostnadspost i distriktet enligt vattenmyndigheternas åtgärdsprogram. Länsstyrelsernas kostnader uppskattas till 99 miljoner kronor eller cirka 80 procent av länsstyrelsernas totala kostnader. Utöver detta tillkommer även kommunernas arbete med vattenskyddsområden.

För att kunna upprätthålla och förbättra effektiviteten i tillsyn, tillståndsprövning, omprövning och inrättande av vattenskyddsområden krävs en långsiktig och permanent generell resursförstärkning av länsstyrelserna. Länsstyrelserna har tillsammans med Naturvårdsverket i olika utredningar förordat att höja det årliga prövnings- och tillsynsavgifterna samt att låta uttagna avgifter för prövning och tillsyn återföras direkt eller via anslag till tillsynsmyndigheten för att finansiera den tillsyn som behövs.

Ett stort åtgärdsprogram förordas också kommunerna, såsom tillsyn av verksamheter, framtagande av planer och inrättning, omprövning, övervakning och tillsyn av vattenskyddsområden. I distriktet är dock många av kommunerna små i termer av antalet kommuninnevånare. Detta gör att skatteunderlaget är litet vilket begränsar de finansiella möjligheterna för kommunerna att genomföra de åtgärder de är ålagda att genomföra enligt åtgärdsprogrammet.

Det finns också åtgärder som behöver genomföras där det saknas ansvarig. För Bottenvikens distrikt gäller det framför allt historisk påverkan som förorenade områden och flottningsleder och flottningsdammar. Här har staten gått in med finansiering för att säkerställa att åtgärder ändå vidtas för att minska den negativa miljöpåverkan. I distriktet finns dock fortfarande ett stort behov av att åtgärda föråldrade flottningsleder och flottningsdammar. För vattenförvaltningscykel 2021–2027 uppskattas kostnaden för att åtgärda dessa miljöproblem till cirka 2 miljarder, vilket omfattar cirka 2/3 av det sammanlagda uppskattade kostnaden för alla fysiska åtgärder som behöver genomföras i distriktet, enligt åtgärdsprogrammet.

Under 2024 har EU antagit förordningen om restaurering av natur.

Samrådshandling

Förordningen innebär att skadad natur ska restaureras i alla medlemsstater och den innehåller bindande mål för restaurering av ekosystem, naturtyper och arter. Den nya förordningen kan komma att ge nya förutsättningar för ett ökat åtgärds genomförande.

3.5.5 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delkapitel 3.5 Underlag och stöd för ett ökat åtgärds genomförande

FRÅGOR SOM VATTENMYNDIGHETEN SÄRSKILT VILL HA SYNPUNKTER PÅ I DELKAPITEL 3.5 ÄR:

13. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i delkapitel 3.5? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt?
14. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare gällande delkapitel 3.5 Underlag och stöd för ett ökat åtgärds genomförande?

3.6 Vattenförvaltning i ett förändrat klimat

3.6.1 Effekter av klimatförändringar i Bottenvikens vattendistrikt

I Bottenvikens vattendistrikt förväntas klimatförändringarna föra med sig en ökad medeltemperatur, förändrade nederbörds mönster och mer extremväder. Vattenmyndigheten ser det som en prioriterad fråga att fortsätta bevaka och utöka kunskapen kring klimatförändringarnas effekter, dels på nationell nivå, dels ur ett distrikts perspektiv.

Ökade temperaturer leder till en längre vegetationsperiod, vilket skulle kunna öka Norrbottens och Västerbottens konkurrenskraft för mat- och foderproduktion. En ökning av andelen landareal som används till jordbruksmark kan dock också medföra en ökad användning av växtskyddsmedel och näringsämnen samt ett större vattenuttag för jordbruksproduktion. I kombination med ökad nederbörd och ökad nederbördsintensitet innebär detta en ökad risk för förluster av närsalter och växtskyddsmedel från jordbruksmark. Ett ökat flöde av vatten kommer sannolikt även att öka transporten av näringsämnen och miljögifter.

Högre vattentemperaturer påverkar också näringskedjorna i våra vatten.

Samrådshandling

Ökade vattentemperaturer gynnar tillväxten av bakterier och giftiga alger. Fiskar och andra vattenlevande djurs livsförhållanden kan försämrats påtagligt. De kallvattenfiskarter som finns i Bottenvikens vattendistrikt förutspås missgynnas av ett klimat med högre vattentemperatur. Med ett varmare klimat kan även fler främmande arter få fäste i svenska sjöar, vattendrag och kustvatten.

En ökad medeltemperaturen innebär inte att temperaturen är jämnt fördelad, utan extremväder i form av både nederbörd och temperatur är också något som förväntas öka. Det är därför viktigt att även beakta de mellanårsvariationer som beräkningarna visar på. Med en höjd temperatur förändras också vattenföringen, vilket i sin tur kan leda till förändrade vattenflöden i form av både mängd och när de infaller. I vissa områden kan de ökade temperaturerna i stället medföra vattenbrist och torka, som i sin tur kan leda till skador både på naturmiljön och på samhället.

3.6.2 Förutsättningar för vattenförvaltningen påverkas av klimatförändringar

Klimatförändringar sker över en längre tid medan vattenförvaltningen sträcker sig i cykler över sex år. På kort sikt är det inte troligt att direkta effekter från klimatförändringar kommer att påverka möjligheten att exempelvis uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten i så stor utsträckning. Däremot är det mer troligt att de åtgärder som vidtas i olika sektorer av samhället, exempelvis urban bebyggelse, dricksvattenförsörjning och jord- och skogsbruket för att hantera effekterna av klimatförändringar, kan komma att påverka vattnet. Därför är det viktigt att samordna vattenförvaltningsarbetet med det arbetet som görs inom andra politiska områden för att kunna minimera målkonflikter. Synergieffekter kan nås genom att förbättra och bevara ekosystemens, markernas och grundvattenmagasinens naturliga vattenhållande förmåga.

En gemensam svårighet för samhällets klimatanpassning är att det inte är tydligt vem som ska ta ansvar och bära kostnader för anpassningsåtgärderna. Vattenförvaltningen kan inte lösa dessa frågor men påverkas ifall nödvändiga anpassningar inte genomförs. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv finns en enighet att det, oavsett ansvar, är mer kostnadseffektivt att vidta åtgärder i ett så tidigt skede som möjligt. Genom att ta höjd för klimatförändringar i åtgärdsmyndigheternas arbete blir svensk vattenförvaltning mer långsiktigt hållbar och ett viktigt bidrag till samhällets klimatanpassning.

Framöver kan klimatförändringarna komma att påverka förutsättningarna för vattenförvaltningens arbete. Bland annat kan bedömningsgrunder och påverkans- och riskanalyser behöva ta höjd för ett ändrat klimat. Det är även önskvärt att utredning av undantag, som

Samrådshandling

en del av normsättningen, kan beakta klimatförändringar. De samhällsekonomiska analyser som ligger till grund för undantag med skälet orimliga kostnader utgår ifrån är den tidsperiod där kostnader och nyttor infaller, ofta ett 30 - 40 år långt tidsperspektiv. Det finns också ett stort behov av att kunna få en mer detaljerad bild i både tid och rum av regionala klimatscenarier, vattenbalansberäkningar per avrinningsområde, samhällets samlade vattenbehov, tillstånd för vattenuttag och ekosystemens respons.

3.6.3 Frågor som vattenmyndigheten särskilt vill ha synpunkter på i delkapitel 3.6 Vattenförvaltning i ett förändrat klimat

FRÅGOR SOM VATTENMYNDIGHETEN SÄRSKILT VILL HA SYNPUNKTER PÅ I DELKAPITEL 3.6 ÄR:

15. Har vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt fångat upp de viktigaste frågorna i delkapitel 3.6? Saknas någon viktig fråga eller information? Eller är det något du anser inte borde prioriteras i arbetet framåt för delkapitel 3.6?
16. Har du konkreta förslag på hur arbetet kan utvecklas ytterligare gällande delkapitel 3.6 Vattenförvaltning i ett förändrat klimat?

Samrådshandling

4 Referenslista

EUR-Lex. (2000, 23 oktober). Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:32000L0060>

EUR-Lex. (2020, 16 december). Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/2184 av den 16 december 2020 om kvaliteten på dricksvatten (omarbetning) (Text av betydelse för EES)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32020L2184&qid=1729171499601>

SFS 1998:808. Miljöbalk.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/miljobalk-1998808_sfs-1998-808/

SFS 2004:660. Vattenförvaltningsförordningen.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/vattenforvaltningsforordning-2004660_sfs-2004-660/

Vattenmyndigheterna, (u.å.) Förvaltningsplan. Hämtad 2024-10-17)

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/forvaltningsplan.html>

Vattenmyndigheterna, (u.å.) Vattenförvaltning. Hämtad 2024-10-17

<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning.html>

Samrådshandling

Vattenmyndigheterna, (u.å.) Åtgärder. Hämtad 2024-10-17

<https://www.vattenmyndigheterna.se/atgarder.html>

Regeringen (2024, 2 augusti) Promemorian Bättre förutsättningar för vattenkraftens omprövning KN2024/01642

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2024/08/promemorian-battre-forutsattningar-for-vattenkraftens-omprovning/>

Länsstyrelserna

www.lansstyrelsen.se
www.vattenmyndigheterna.se

Tjänsteskrivelse

Datum: 2025-04-02

Ärendenummer: 2025-671

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över remiss av SOU 2024:98 – En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yttra sig enligt tjänsteskrivelsen, gällande en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har via Kommunstyrelsen fått denna remiss för yttrande senast 2025-05-13. Kommunens yttrande kommer senare att skicks till Klimat- och näringsdepartementet.

Utredningens uppdrag har varit att förenkla och förkorta miljöbalksprövningen och göra processen mer flexibel, effektiv och förutsebar. En utgångspunkt i utredningen har varit att ändra regelverket så Sverige inte ska ställa högre krav eller överlappande krav i förhållande till vad de relevanta EU-regelverken kräver.

Syftet med utredningsuppdraget har varit att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning.

Ändringarna i förslaget planeras träda i kraft 1/1 2028.

Yttrande

Allmänt

Det föreslås stora förändringar i prövningsprocessen. Bland annat förändras prövningshierarkin till fyra grundläggande nivåer, en ny särskild prövningsmyndighet införs, prövningen av miljöfarliga verksamheter (miljöpåverkande) och vattenverksamheter samlas, processtegen tydliggörs.

En stor förändring blir att undersökningssamråd och avgränsningssamråd tas bort för tillståndspliktiga verksamheter samt att miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen integreras så det bara blir kvar ett obligatoriskt offentligt samråd. Det offentliga samrådet hålls först när ansökan är fullständig. Samrådet kan ges olika form (fysiskt, digitalt eller skriftligt). Skriftliga synpunkter kommer alltid att kunna lämnas oavsett form på samrådet. Möjligheter kommer att finnas att ha flera samråd om det finns sådana särskilda behov. Myndigheter som t.ex. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer dock fortfarande att komma in i ett tidigare skede för att avge ett yttrande i avgränsningsskedet innan ansökan kommer in och det kan även ges viss möjlighet till något kompletterande yttrande efter samrådstiden.

Det kan bli svårare för tillsynsmyndigheten att påverka i och med att man för granskningspliktiga verksamheter oftast kommer att komma in först i skedet då ansökan är inlämnad och då även kommer att ha en relativt kort remisstid att förhålla sig till. För gransknings- och för tillståndspliktiga verksamheter sker heller normalt sett inte någon kompletteringsremiss utan det är huvudsakligen prövningsmyndigheten som avgör om ansökan är komplett. Det innebär att det kan bli en mer omfattande handläggning för tillsynsmyndigheten i samrådsskedet.

Om man vill få en reell nedkortning och effektivisering av processen är det viktigt att det görs mycket tydligt vad materialet i ansökan ska innehålla så att ansökan blir så bra och komplett som möjligt. Annars riskerar processen att förlängas genom att kompletteringsdelen blir extra lång. Det kan röra detaljfrågor som t.ex. rätt metodikval och genomförandetidpunkt för inventeringar.

Avsaknad av tidiga samråd innebär att enskilda inte yttrar sig förrän i remisskedet när ansökan redan lämnats in. Det skulle kunna innebära en risk att prövningsprocessen förlängs genom att det blir fler överklaganden. Det kan därför finnas skäl till att bättre tydliggöra för prövningsmyndigheten i vilka sammanhang som det kan finnas en fördel med att det frivilligt även hålls tidigt samråd.

Det är viktigt att relevanta synpunkter kan komma fram under processen från alla berörda. Det kan därför vara viktigt ur ett demokratiperspektiv att inte begränsa processen till enbart skriftliga samråd. Bland allmänheten finns många som inte yttrar sig om det endast ges

möjlighet till skriftligt yttrande. Det är därför bra om fysiska samråd kan hållas i de prövningsärenden där sådana synpunkter kan förväntas finnas, främst när det gäller tillståndspliktiga verksamheter, men ibland kanske även för vissa granskningspliktiga verksamheter.

Tidsfrister

Tidsbestämda steg i prövningsprocessen blir t.ex. 30 dagar för Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande om avgränsning och 30 dagar för yttrande över ansökan (från bl.a. Miljö- och hälsoskyddsnämnden) under tiden för det offentliga samrådet. Det kommer att finnas vissa möjligheter att förlänga olika steg, men det är oklart hur långa förlängningar som kommer att tillåtas.

När det gäller avgränsningsyttrandet kommer beslut att kunna tas på delegation enligt nuvarande delegationsordning, vilket, även om handläggningstiden kan tyckas vara ganska kort, ger möjlighet att hålla sig inom tidsfristen. När det gäller yttrande över ansökan tillåter däremot inte nuvarande delegationsordning att beslut tas på delegation vid prövning av nyetablering av miljöfarlig verksamhet med betydande miljöpåverkan. Liknande konstruktioner av delegering finns i många kommuner. Det kommer i så fall att medföra stora problem för nämnden att hinna yttra sig inom föreskriven tidsram om nämnden i de fallen inte vill släppa ifrån sig beslutanderätten genom delegation. I andra fall än nyetablering av miljöfarlig verksamhet med betydande miljöpåverkan kan dock yttrande tas på delegation över ansökan enligt nuvarande delegationsordning vilket det ger större möjligheter att hinna med ett yttrande inom tidsfristen.

Tiden på 30 dagar är alldeles för kort för tillsynsmyndigheten (nämnden) att hinna med både ärendeberedning och beslut om yttrande över ansökan i ärenden som inte kan tas på delegation. Det gäller även om man tillämpar omedelbar justering. Det skulle istället behövas 50-70 dagar. Om en remiss kommer in efter det att det är möjligt att hinna bereda ärendet måste ärendet istället skjutas till nästa nämndssammanträde som ligger minst en månad längre fram i tiden. Det är i sådana fall som det blir tydligt att längre tider än 30 dagar behövs. Det nämns i utredningen att förlängningar ska kunna vara möjliga, men eftersom det kan förväntas att handläggningstiden i merparten av fallen kommer att överstiga 30 dagar är det orimligt att föreskriva en normal grundläggande tidsfrist till 30 dagar.

Det är sällan svårt att hinna och även sällan praktiskt möjligt och knappast heller ekonomiskt skäligt att hålla ett extrainsatt nämndssammanträde med kort varsel. Att som utredaren nämner det skulle gå att lösa med delegation är inte möjligt om delegation inte ges. En påtvingad delegation är knappast politiskt gångbar. Utredaren nämner alternativet att sätta in ett extra sammanträde t.ex. på sommaren. Det är oklart om sådana omplaneringar hinns med eftersom det är först i skedet när ansökan är komplett som prövningsmyndigheten till berörda ställer i ordning en tidsplan för ärendet (innefattandes bl a start- och slutdatum

för remisstid).

Kortare processer ger kortare tid för alla att inkomma med synpunkter och vinsten med en kortare process kommer i ett visst skede att undergrävas av att ansökan inte hinner bearbetas tillräckligt. Det är därför viktigt att processens delar ger tillräcklig tid för de inblandade (både myndigheter och allmänhet).

Övrigt

Prövningshierarkin föreslås ändras till fyra steg (tillståndsplikt, granskningsplikt, anmälningssplikt och registreringsplikt). Tillstånds- och granskningsplikt ska prövningsmyndigheten sköta, övriga är tillsynsmyndighetens sak att hantera. Själva prövningen föreslås ske på en ny miljöprövningsmyndighet lokaliserad på 6 lokalkontor (bl.a. i Umeå) eller på sex länsstyrelser (samma orter). Införande av registreringsplikt innebär att vi slipper ägna tid åt att leta rätt på dessa verksamheter, vilket ju är bra. Dock kommer ske förändringar gällande nuvarande klassningar av miljöfarliga verksamheter, vilket också kommer att påverka vilka tillsynsavgifter som kan tas ut. Risken är stor att andelen tillsynsavgifter för kommunens räkning kommer att minska i omfattning, delvis då en ökning av remissarbete kommer att krävas, som inte kan finansieras med avgift.

Eftersom man ser de generella föreskrifterna som kompletterande till villkor i domar föreslår man att bemyndigandet i miljöprövningsförordningen om att meddela generella föreskrifter utökas med fler branscher, t ex förfordonstvättar och fordonsverkstäder. Branscherna som avses läggas till i listan över de som kan komma att få generella föreskrifter ingår nog sällan i prövningssammanhang men sådana föreskrifter kan nog ändå underlätta för oss i ett tillsynsperspektiv, vilket kan vara bra.

Utredningen nämner att vissa frågor bör regleras i tillsyn i stället för i tillståndsvillkor dock utan att föreslå några konkreta författningsändringar. Det är frågor om energi och resurshushållning, kemikalieanvändning, invallningar, dagvattenhantering, släckvattenhantering och transporter. De frågor som utredningen anser skulle kunna hanteras i tillsynen i stället för att regleras genom villkor kan inverka på vår tillsynsverksamhet. Det kan å ena sidan ge en större flexibilitet – positiv för verksamhetsutövaren, men å andra sidan kan det skapa en osäkerhet för verksamhetsutövaren då denne får färre saker klarlagda i tillståndet och att fler krav än tidigare kommer att läggas på denne i efterhand. Tillståndets vikt och värde kan därmed upplevas minska.

Ändringarna i förteckningar över var i prövningshierarkin olika verksamheter ska placeras och ändringar i processer kommer att innebära att stora ändringar behöver ske i taxor och delegationsordningar, men även så klart i många e-tjänster, rutiner och mallar. Ett stort administrativt arbete kommer därför att behöva genomföras om detta förslag fastställs.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-04-02

Remissmissiv – Remiss av SOU 2024:98 – En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

[Remiss av SOU 2024:98 – En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess](#)

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef

Joakim Linder, Miljöinspektör

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarum@umea.se

Fredrik Hedlund

Miljö- och hälsoskyddschef

2025-02-04
KN2025/00288

Klimat- och näringslivsdepartementet

Miljöprövningsenheten
Departementssekreterare
Kristin Skeppsby
08-405 80 11

**Remiss av SOU 2024:98 - En ny samordnad miljöbedömnings-
och tillståndsprövningsprocess**

Remissinstanser

1. AB Volvo
2. Advokatfirman Delphi KB
3. Advokatfirman Åberg & Co AB
4. Advokatsamfundet
5. Affärsverket svenska kraftnät
6. Arbetsgivarverket
7. Avfall Sverige
8. Billerud AB
9. Bodens kommun
10. Boliden AB
11. Boverket
12. Branschföreningen Svensk Torv
13. Branschrådet för Lantbrukets Rådgivningsföretag
14. Byggföretagen
15. Byggmaterialindustrierna
16. Chalmers tekniska högskola
17. De Recirkulerande Vattenbrukarna Sverige
18. Domstolsverket
19. Drivkraft Sverige

20. Ekonomistyrningsverket
21. El-kretsen Energiföretagen Sverige
22. Energiföretagen
23. Energigas Sverige
24. Energimarknadsinspektionen
25. Enköpings kommun
26. Enviloop AB
27. Folkhälsomyndigheten
28. Formas
29. Fortifikationsverket
30. Fortum Waste Solutions AB
31. Foyen Advokatfirma KB
32. Fältbiologerna
33. Föreningen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige (SveMin)
34. Företagarna
35. Försvarets materielverk
36. Försvarets radioanstalt
37. Försvarsmakten
38. Gislaveds kommun
39. Gjuteriföreningen
40. Grafiska företagen
41. Grisföretagarna
42. Gävle kommun
43. Göteborgs kommun
44. Göteborgs universitet, Juridiska Institutionen
45. Havs- och vattenmyndigheten
46. Heidelberg Materials Cement Sverige AB
47. Hela Sverige ska leva
48. Helsingborgs kommun

49. Hjälmco Oil AB
50. Huddinge kommun
51. Hushållningssällskapens förbund
52. Innovations- och kemiindustrierna i Sverige, IKEM
53. Jernkontoret
54. Jokkmokks kommun
55. Jägarnas Riksförbund
56. Kalmar kommun
57. Kammarkollegiet
58. Karlstads kommun
59. Karolinska Institutet
60. Kemikalieinspektionen
61. Konkurrensverket
62. Kungsbacka kommun
63. Köpings kommun
64. Landsorganisationen i Sverige
65. Lantbrukarnas riksförbund
66. Livsmedelsföretagen
67. Livsmedelsverket
68. LKAB
69. Luftfartsverket
70. Lysekils kommun
71. Länsstyrelsen i Blekinge län
72. Länsstyrelsen i Dalarnas län
73. Länsstyrelsen i Gotlands län
74. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
75. Länsstyrelsen i Hallands län
76. Länsstyrelsen i Jämtlands län
77. Länsstyrelsen i Jönköpings län
78. Länsstyrelsen i Kalmar län

79. Länsstyrelsen i Kronobergs län
80. Länsstyrelsen i Norrbottens län
81. Länsstyrelsen i Skåne län
82. Länsstyrelsen i Stockholms län
83. Länsstyrelsen i Södermanlands län
84. Länsstyrelsen i Uppsala län
85. Länsstyrelsen i Värmlands län
86. Länsstyrelsen i Västerbottens län
87. Länsstyrelsen i Västernorrland
88. Länsstyrelsen i Västmanlands län
89. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
90. Länsstyrelsen i Örebro län
91. Länsstyrelsen i Östergötlands län
92. Malmö kommun
93. Mannheimer Swartling Advokatbyrå
94. Mariestads kommun
95. Matfiskodlarna
96. Mobility Sweden
97. Mora kommun
98. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
99. Måleriföretagen
100. Nacka kommun
101. Nacka tingsrätt (mark- och miljödomstol)
102. Naturvårdsverket
103. NCC Sverige AB
104. Nordion Energi AB
105. Norrtälje kommun
106. Näringslivets Producentansvar i Sverige AB, NPA
107. Näringslivets Regelnämnd (NNR)
108. Olofströms kommun

- 109. Piteå kommun
- 110. Polismyndigheten
- 111. Post- och telestyrelsen
- 112. Ragn-Sells
- 113. Regelrådet
- 114. Region Norrbotten
- 115. Region Skåne
- 116. Region Stockholm
- 117. Region Örebro län
- 118. Renova AB
- 119. Research Institutes of Sweden (RISE)
- 120. Riksdagens Ombudsmän
- 121. Riksförbundet Enskilda Vägar
- 122. Riksidrottsförbundet
- 123. Sametinget
- 124. Scania
- 125. Setterwalls Advokatbyrå
- 126. Simrishamns kommun
- 127. Sjöfartsverket
- 128. Skanska Sverige AB
- 129. Skara kommun
- 130. Skogforsk
- 131. Skogsentreprenörerna
- 132. Skogsindustrierna
- 133. Skogsstyrelsen
- 134. SmåKom
- 135. Sollentuna kommun
- 136. SSAB
- 137. Statens energimyndighet
- 138. Statens geotekniska institut

- 139.Statens jordbruksverk
- 140.Statskontoret
- 141.Stegra AB
- 142.Stockholms kommun
- 143.Stockholms universitet, Juridiska fakulteten
- 144.Stora Enso AB
- 145.Strålsäkerhetsmyndigheten
- 146.Svea hovrätt (Mark- och miljööverdomstol)
- 147.Svensk Fågel
- 148.Svensk Mjölk
- 149.Svensk solenergi
- 150.Svensk Vattenkraftförening
- 151.Svensk Vindenergi
- 152.Svensk Ytbehandlingsförening
- 153.Svenska Botaniska Föreningen
- 154.Svenska byggnadsvårdsföreningen
- 155.Svenska Jägareförbundet
- 156.Svenska Kyl & Värmepumpföreningen
- 157.Svenska köttföretagen
- 158.Svenska Naturskyddsföreningen
- 159.Svenska Samernas Riksförbund
- 160.Svenska Ägg
- 161.Svenskt Näringsliv
- 162.Svenskt vatten
- 163.Svenskt vattenbruk och sjömat
- 164.Sveriges Bergmaterialindustri, SBMI
- 165.Sveriges Fiskares Producentorganisation
- 166.Sveriges geologiska undersökning
- 167.Sveriges Grisföretagare
- 168.Sveriges Hamnar

- 169.Sveriges Kommuner och Regioner
- 170.Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund
- 171.Sveriges lantbruksuniversitet
- 172.Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- 173.Sveriges Mjölkbönder
- 174.Sveriges Nötköttsproducenter
- 175.Sveriges textil- och modeföretag, TEKNO
- 176.Sveriges Tvätteriförbund
- 177.SWECO
- 178.Swedavia AB
- 179.Säkerhets- och försvarsföretagen (SOFF)
- 180.Söderhamns kommun
- 181.Södra Skogsägarna ekonomisk förening
- 182.Tillväxtverket
- 183.Tomelilla kommun
- 184.Totalförsvarets forskningsinstitut
- 185.Trafikverket
- 186.Transportföretagen
- 187.Transportstyrelsen
- 188.Trelleborgs kommun
- 189.Trossamfundet Svenska kyrkan
- 190.Tyréns AB
- 191.Täby kommun
- 192.Umeå kommun
- 193.Umeå tingsrätt (mark- och miljödomstol)
- 194.Umeå universitet
- 195.Uppsala kommun
- 196.Uppsala universitet, Juridiska fakulteten
- 197.VA Syd
- 198.Verket för innovationssystem (Vinnova)

- 199. Vingåkers kommun
- 200. Volvo Cars
- 201. Vänersborgs kommun
- 202. Vänersborgs tingsrätt (mark- och miljödomstol)
- 203. Vännäs kommun
- 204. Världsnaturfonden i Sverige
- 205. Västra Götalandsregionen
- 206. Växjö tingsrätt (mark- och miljödomstol)
- 207. Åklagarmyndigheten
- 208. Åre kommun
- 209. Återvinningsindustrierna
- 210. Östersunds tingsrätt (mark- och miljödomstol)
- 211. Övertorneå kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 15 juni 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kristin.skeppsby@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2025/00288 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Magnus Moreau
Departementsråd

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande över promemoria Tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område (KN 2025/00591), KS-2025/00272

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att inte lämna några synpunkter.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått en remiss av promemoria Tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område. Syftet med promemorian är att ytterligare anpassa och komplettera nationella bestämmelser inom miljöbalkens tillämpningsområde till EU:s kontrollförfordningar, att skapa möjlighet till mer flexibel och ändamålsenlig fördelning av tillsyns- och kontrollansvar mellan statliga och kommunala myndigheter och att effektivisera kommuners tillsyn och kontroll.

Promemorian innehåller förslag som gör det möjligt för en statlig tillsynsmyndighet att överta ansvar för sådan tillsyn som en kommun annars har ansvar för och för en kommun att, efter överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet, utföra vissa marknadskontrolluppgifter. I promemorian föreslås även att myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning ska kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor. Vidare föreslås en enhetlig reglering av myndigheters rätt till ersättning för kostnader för provtagning och analys av prover samt för köp under dold identitet (testköp) av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i samband med tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. Det föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-04-04

Promemoria om Tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område (Klimat- och näringslivsdepartementets dnr KN 2025/00591), Mars 2025

Remissmissiv, promemoria om Tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område, 2025-03-05

Beredningsansvarig

Sabina Sjöström, miljöinspektör

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se

Sabina Sjöström

Miljöinspektör

2025-03-05
KN2025/00591

Klimat- och näringslivsdepartementet

Enheten för cirkulär ekonomi, kemikalier och strålning

Remiss av promemoria om tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område

Remissinstanser

1. Arbetsmiljöverket
2. Avfall Sverige
3. Bodens kommun
4. Boverket
5. Burlövs kommun
6. Domstolsverket
7. Ekonomistyrningsverket
8. Enköpings kommun
9. Folkhälsomyndigheten
10. Försvarsinspektören för hälsa och miljö
11. Gällivare kommun
12. Göteborgs kommun
13. Göteborgs universitet
14. Havs- och vattenmyndigheten
15. Hedemora kommun
16. Helsingborgs kommun
17. Hjo kommun
18. Hudiksvalls kommun
19. IKEM – Innovations- och kemiindustrierna i Sverige

20. Kemikalieinspektionen
21. Kemisk Tekniska Företagen (KTF)
22. Kommerskollegium
23. Konkurrensverket
24. Konsumentverket
25. Kosmetik- och hygienföretagen
26. Kramfors kommun
27. Kristianstads kommun
28. Kristinehamns kommun
29. Köpings kommun
30. Lantbrukarnas riksförbund (LRF)
31. Lantmännen
32. Lerums kommun
33. Livsmedelsföretagen
34. Livsmedelshandlarna
35. Livsmedelsverket
36. Ljusdals kommun
37. Luleå kommun
38. Läkemedelsverket
39. Länsstyrelsen i Blekinge län
40. Länsstyrelsen i Dalarnas län
41. Länsstyrelsen i Gotlands län
42. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
43. Länsstyrelsen i Hallands län
44. Länsstyrelsen i Jämtlands län
45. Länsstyrelsen i Jönköpings län
46. Länsstyrelsen i Kalmar län
47. Länsstyrelsen i Kronobergs län
48. Länsstyrelsen i Norrbottens län
49. Länsstyrelsen i Skåne län

50. Länsstyrelsen i Stockholms län
51. Länsstyrelsen i Södermanlands län
52. Länsstyrelsen i Uppsala län
53. Länsstyrelsen i Värmlands län
54. Länsstyrelsen i Västerbottens län
55. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
56. Länsstyrelsen i Västmanlands län
57. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
58. Länsstyrelsen i Örebro län
59. Länsstyrelsen i Östergötlands län
60. Malmö kommun
61. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
62. Mönsterås kommun
63. Nacka tingsrätt (mark- och miljödomstolen)
64. Naturvårdsverket
65. Nyköpings kommun
66. Näringslivets regelnämnd
67. Regelrådet
68. Region Gotland
69. Sala kommun
70. Skogsstyrelsen
71. Småföretagarnas Riksförbund
72. Socialstyrelsen
73. Sollentuna kommun
74. Statens jordbruksverk
75. Statskontoret
76. Stenungsunds kommun
77. Stockholms kommun
78. Strålsäkerhetsmyndigheten
79. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac)

80. Svea hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen)
81. Svensk dagligvaruhandel
82. Svensk Digital Handel
83. Svensk Handel
84. Svensk Plastindustriförening
85. Svenska Naturskyddsföreningen
86. Svenskt Näringsliv
87. Svenskt Vatten AB
88. Svenskt växtskydd
89. Sveriges geologiska undersökning
90. Sveriges Kommuner och Regioner
91. Sveriges konsumenter
92. Sveriges standardiseringsförbund (SSF)
93. Tjörns kommun
94. Totalförsvarets forskningsinstitut
95. Trafikverket
96. Transportstyrelsen
97. Tullverket
98. Umeå kommun
99. Umeå tingsrätt (mark- och miljödomstolen)
100. Vetlanda kommun
101. Växjö tingsrätt (mark- och miljödomstolen)
102. Ydre kommun
103. Älvkarleby kommun
104. Östersunds tingsrätt (mark- och miljödomstolen)
105. Österåkers kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 9 juni 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

kn.cks.remisser@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2025/00591 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Frågor under remisstiden besvaras av Lisa Anfält Widlund, tel. 08-4059077, e-post: lisa.anfalt.widlund@regeringskansliet.se.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Charlotta Fred
Departementsråd

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

Tillsyn och kontroll inom miljöbalkens område

KN2025/00591

Mars 2025

Innehåll

1	Promemorians huvudsakliga innehåll.....	5
2	Författningsförslag	6
2.1	<i>Förslag till lag om ändring i miljöbalken</i>	<i>6</i>
2.2	<i>Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken</i>	<i>13</i>
2.3	<i>Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)</i>	<i>14</i>
3	Ärendet	24
4	En statlig tillsynsmyndighet ska kunna överta ansvar för tillsyn från en kommun som begär det	25
4.1	<i>Kommuners ansvar för tillsyn och kontroll</i>	<i>25</i>
4.2	<i>En statlig tillsynsmyndighet bör kunna ta över tillsynsuppgifter från en kommun</i>	<i>29</i>
4.3	<i>I vissa fall ska regeringen pröva frågan om övertagande av tillsynsansvar</i>	<i>31</i>
4.4	<i>Den statliga tillsynsmyndigheten bör kunna återlämna tillsynen till kommunen</i>	<i>32</i>
4.5	<i>Överlåtelse, övertagande och återlämnande av tillsyn bör inte vara möjligt för kontroll enligt EU:s kontrollförordningar</i>	<i>33</i>
4.6	<i>Länsstyrelsen ska i vissa fall kunna överta en kommuns tillsynsansvar</i>	<i>36</i>
4.7	<i>En länsstyrelse som har övertagit tillsynen för ett visst tillsynsobjekt bör ha anslutande ansvar för tillsyn och kontroll</i>	<i>38</i>
5	Kommuner ska kunna utföra ytterligare marknadskontrolluppgifter	40
5.1	<i>Kommuners ansvar för marknadskontroll</i>	<i>40</i>
5.2	<i>Kommuner bör kunna utföra ytterligare marknadskontrolluppgifter</i>	<i>43</i>
5.3	<i>Omfattning, villkor och förutsättningar för en överenskommelse om kommuners marknadskontroll</i>	<i>45</i>
5.4	<i>Överenskommelse om kommuners marknadskontroll inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde</i>	<i>47</i>

5.5	<i>Kommuner som har ingått en överenskommelse om marknadskontroll av varor ska kunna begära kostnadsfria prover</i>	50
6	Regeringen ska kunna meddela föreskrifter om kommuners genomförande av tillsyn och kontroll	51
7	Möjligheten för myndigheter att få kostnadsfria prover och ersättning för analyskostnader utökas	54
7.1	<i>Kostnadsfria prover ska kunna begäras även vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning</i>	54
7.2	<i>Skyldigheten att ersätta en myndighets kostnader för provtagning förenklas och utvidgas</i>	57
7.3	<i>Myndigheter ska ges rätt att begära ersättning för testköp</i>	60
8	Ikraftträdande	62
9	Konsekvenser	63
9.1	<i>Problemen och vilken förändring som eftersträvas</i>	63
9.2	<i>Konsekvenser om inga ytterligare åtgärder vidtas</i>	66
9.3	<i>Alternativa lösningar</i>	68
9.4	<i>Berörda aktörer</i>	70
9.5	<i>Konsekvenser av förslagen</i>	71
9.6	<i>Förslagets förenlighet med EU-rätten</i>	77
9.7	<i>Ikraftträdande och informationsinsatser</i>	77
9.8	<i>Utvärdering av förslagen</i>	78
9.9	<i>Bemyndiganden</i>	78
10	Författningskommentar	79
	<i>Förslaget till lag om ändring i miljöbalken</i>	79

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag till nya och ändrade bestämmelser i miljöbalken, miljötillsynsförordningen (2011:13) och förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Förslagen syftar till att ytterligare anpassa och komplettera nationella bestämmelser inom miljöbalkens tillämpningsområde till EU:s marknadskontrollförordning och EU:s kontrollförordning (EU:s kontrollförordningar), att skapa möjlighet till mer flexibel och ändamålsenlig fördelning av tillsyns- och kontrollansvar mellan statliga och kommunala myndigheter och att effektivisera kommuners tillsyn och kontroll.

Promemorian innehåller förslag som gör det möjligt för en statlig tillsynsmyndighet att överta ansvar för sådan tillsyn som en kommun annars har ansvar för och för en kommun att, efter överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet, utföra vissa marknadskontrolluppgifter. I promemorian föreslås även att myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning ska kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor. Vidare föreslås en enhetlig reglering av myndigheters rätt till ersättning för kostnader för provtagning och analys av prover samt för köp under dold identitet (testköp) av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i samband med tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförordningar. Det föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 26 kap. 3, 4, 22, 22 b, 28, 31 och 32 §§ och 27 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 26 kap. 3 b, 4 a och 22 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

3 §¹

Tillsynen utövas av Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, försvarsinspektören för hälsa och miljö, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter) enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Bestämmelser om tillsyn finns också i lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun som begär det att i ett

¹ Senaste lydelse 2017:782. Ändringen innebär att fjärde stycket tas bort.

visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet. Detta gäller inte verksamheter som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt

3 b §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet får

1. överlåta åt en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle utövas av den statliga tillsynsmyndigheten, och

2. överta ansvaret från en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle utövas av kommunen.

Första stycket 1 gäller inte tillsyn över verksamheter som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

4 §²

Har en kommun gjort framställning om överlåtelse av tillsynen enligt 3 § och finner den tillsynsmyndighet som avses där att tillsynen inte bör överlätas i enlighet med fram-

Om en kommun har begärt att få överlåta eller ta över tillsynen enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 b § och den tillsynsmyndighet som avses där bedömer att tillsynen inte bör

² Senaste lydelse 2017:741.

ställningen, ska tillsynsmyndigheten med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande, om kommunen begär det.

Tillsynsmyndigheten får återkalla överlåtelsen av tillsyn till en kommun. Tillsynsmyndigheten ska återkalla överlåtelsen om kommunen ändrar sin nämndorganisation så att den strider mot 6 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725). Har regeringen beslutat om överlåtelse, ska regeringen besluta om återkallelse.

överlåtas eller övertas i enlighet med begäran, ska tillsynsmyndigheten på kommunens begäran med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande.

Tillsynsmyndigheten får återkalla överlåtelsen av tillsyn till en kommun. Tillsynsmyndigheten ska återkalla överlåtelsen om kommunen ändrar sin nämndorganisation så att den strider mot 6 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725). Om regeringen har beslutat om överlåtelsen, är det regeringen som ska besluta om återkallelse.

Tillsynsmyndigheten får återlämna ansvaret för tillsyn som den har övertagit från en kommun. Om kommunen motsätter sig att tillsynen återgår till kommunen, ska tillsynsmyndigheten med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande. Om regeringen har beslutat om övertagandet, är det regeringen som ska besluta om återlämnande.

4 a §

Regeringen får meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsynen enligt detta kapitel.

22 §³

Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa. Om det är lämpligare, får tillsynsmyndigheten i stället besluta att en sådan undersökning ska utföras av någon annan och utse någon att göra undersökningen.

Om inte annat följer av 22 b § 2, ska den som är skyldig att utföra undersökningen ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

Om inte *något* annat följer av 22 c §, ska den som är skyldig att utföra undersökningen ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

Beslut om undersökning får förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten eller annan egendom till dess undersökningen är slutförd.

22 b §⁴

Den som har lämnat ett prov enligt föreskrifter *meddelade* med stöd av 22 a §

1. ska ha rätt till ersättning för provet från den myndighet som provet lämnats till, om det finns särskilda skäl för det, *och*

2. *behöver inte ersätta kostnaderna för provtagning och undersökning av prover, om det finns särskilda skäl för det.*

Den som har lämnat ett prov enligt föreskrifter *som har meddelats* med stöd av 22 a § ska ha rätt till ersättning för provet från den myndighet som provet lämnats till, om det finns särskilda skäl för det.

³ Senaste lydelse 2010:1542.

⁴ Senaste lydelse 2010:1542.

22 c §

En myndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov i samband med tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor ska ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser, om det inte finns särskilda skäl mot det.

28 §⁵

Om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa eller miljön får tillsynsmyndigheten köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet (testköp).

Ett testköp får endast göras i syfte att kontrollera att föremålet för köpet uppfyller gällande krav för sådant skydd i

1. denna balk,
2. föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, eller
3. EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Näringsidkaren ska underrättas om testköpet och resultatet av det så snart det kan ske utan att köpet förlorar sin betydelse.

Tillsynsmyndigheten får i enskilda fall besluta om att näringsidkaren ska ersätta myndigheten för vad som har betalats för den kemiska produkten, biotekniska organismen eller varan vid testköpet, om det inte finns särskilda skäl mot det.

31 §⁶

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 3, 3 a, 4, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsmyndig-

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 3, 3 a, 4 a, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsyns-

⁵ Senaste lydelse 2020:627.

⁶ Senaste lydelse 2020:627.

heter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om annat följer av förordningarna.

myndigheter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om *något* annat följer av förordningarna.

32 §⁷

Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 14 a, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som kontrollmyndigheterna meddelar enligt förordningarna,

3. i 21 § gälla de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen,

4. i 22 b § gälla *ersättning och kostnader för prov som har lämnats enligt förordningarna,* och 4. i 22 a–22 c §§ gälla *prover som behövs för kontrollen,*

och 5. i 28 § gälla testköp som kontrollmyndigheterna gör.

Första stycket gäller inte om annat följer av förordningarna.

27 kap.

2 §⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader.

Bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader finns också i 10 kap. 16 §, 25 kap. 8 § samt 26 kap. 22 § andra stycket och 22 b § 2.

Bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader finns också i 10 kap. 16 §, 25 kap. 8 § samt 26 kap. 22 § andra stycket, 22 c § och 28 §.

⁷ Senaste lydelse 2022:1108.

⁸ Senaste lydelse 2010:1542.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 2 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken¹ ska upphöra att gälla vid utgången av juni 2026.

¹ Senaste lydelse av 8 kap. 2 § 2011:26.

2.3 Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)

Härigenom föreskrivs i fråga om miljötillsynsförordningen (2011:13)

dels att nuvarande 1 kap. 23, 24 och 25–27 §§ ska betecknas 1 kap. 32, 33 och 29–31 §§,

dels att 1 kap. 1 a §, de nya 29–31 §§ och 2 kap. 19, 21, 30, 30 a och 32 c §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 23 och 25 §§ ska sättas närmast före 1 kap. 32 och 29 §§,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 1 kap. 23–28 §§, och närmast före 1 kap. 23 och 24 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna förordning är meddelad

1. med stöd av 26 kap. 3 § *fjärde* stycket miljöbalken i fråga om 1 kap. 18 och 19 §§ samt 2 kap. 8 § andra stycket, 26 § andra och tredje styckena och 29 § andra stycket,

2. med stöd av 26 kap. 5 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 4 § första stycket,

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 a §¹

De bestämmelser i denna förordning som fördelar tillsyns- eller kontrollansvar är meddelade med stöd av 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken. Övriga bestämmelser är meddelade

1. med stöd av 26 kap. 3 b § *första stycket 1* miljöbalken i fråga om 1 kap. 18 och 19 §§ samt 2 kap. 8 § andra stycket, 26 § andra och tredje styckena och 29 § andra stycket,

2. med stöd av 26 kap. 3 b § *första stycket 2 i fråga om 1 kap. 23 §,*

3. med stöd av 26 kap. 4 a § miljöbalken i fråga om 1 kap. 6–8, 10 a–13 och 16 §§ samt 2 kap. 32 c–32 d och 34 §§ till den del som avser kommunerna,

4. med stöd av 26 kap. 5 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 4 § första stycket,

¹ Senaste lydelse 2022:1174.

3. med stöd av 26 kap. 22 a § miljöbalken i fråga om 1 kap. 25–27 §§,

4. med stöd av 26 kap. 32 a § i fråga om 1 kap. 12 a § andra stycket, och

5. i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

5. med stöd av 26 kap. 6 § andra stycket i fråga om 1 kap. 14–15 §§,

6. med stöd av 26 kap. 22 a § miljöbalken i fråga om 1 kap. 29–31 §§,

7. med stöd av 26 kap. 23 § miljöbalken i fråga om 1 kap. 32 §,

8. med stöd av 26 kap. 32 a § i fråga om 1 kap. 12 a § andra stycket, och

9. i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Övertagande och återlämnande av tillsynsuppgift

23 §

Länsstyrelsen får överta ansvaret för att utöva tillsyn över ett visst eller vissa tillsynsobjekt från en kommunal nämnd, om kommunfullmäktige begär det.

Vid prövningen av om tillsynen ska övertas ska länsstyrelsen ta hänsyn till

1. omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan,

2. den kommunala nämndens förutsättningar för att utöva tillsynen över tillsynsobjekten,

3. länsstyrelsens förutsättningar för att utöva tillsyn över tillsynsobjekten,

4. möjligheten att inom ett län utöva effektiv tillsyn, och

5. övriga frågor av betydelse för övertagande av tillsynsuppgiften.

Om kommunfullmäktige begär det, eller om förutsättningarna för övertagandet av tillsynen inte längre finns, ska länsstyrelsen återlämna tillsynen till kommunen. Återlämnandet får avse ett visst eller vissa tillsynsobjekt.

Överenskommelse med kommunen om marknadskontroll

24 §

I den omfattning som framgår av 2 kap. får en marknadskontrollmyndighet ingå en överenskommelse med en kommun om att en kommunal nämnd ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020, om kommunfullmäktige begär det.

25 §

En överenskommelse om att en kommunal nämnd ska utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska gälla för en viss tid och får avse

- 1. en viss typ av produkt,*
- 2. produkter som släpps ut på marknaden av en viss aktör,*
- 3. produkter som släpps ut på marknaden av en viss typ av aktör med undantag för en viss eller vissa aktörer, eller*
- 4. att aktörer som kontrolleras följer vissa bestämmelser i de EU-rättsakter som omfattas av bilaga I till förordning (EU) 2019/1020 och som marknadskontrollmyndigheten har ansvar för enligt 2 kap.*

26 §

Den marknadskontrollmyndighet som prövar om en överenskommelse om att utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska ingås, ska ta hänsyn till

- 1. den kommunala nämndens förutsättningar att utföra kontrollen,*

2. marknadskontrollmyndighetens
möjlighet att ge effektiv vägledning i
frågor som rör kontrollen,

3. möjligheten att inom Sverige
utföra en effektiv kontroll enligt
förordning (EU) 2019/1020, och

4. övriga frågor av betydelse för
överenskommelsen om kontrollen.

27 §

En marknadskontrollmyndighet som
har ingått en överenskommelse om att
en kommunal nämnd ska utföra
kontroll enligt förordning (EU)
2019/1020 ska regelbundet följa upp
och utvärdera kontrollen.

Om förutsättningarna för överens-
kommelsen inte längre finns, ska
myndigheten säga upp hela eller delar
av överenskommelsen.

28 §²

Om en kommunal nämnd som enligt
en överenskommelse med en
marknadskontrollmyndighet utför
kontroll enligt förordning (EU)
2019/1020 inte längre har
förutsättningar att utföra kontrollen ska
kommunen säga upp hela eller delar av
överenskommelsen.

25 §

Kemikalieinspektionen får förelägga
den som saluför, överlåter, till Sverige
för in eller från Sverige för ut en
kemisk produkt, bioteknisk organism
eller vara att lämna de prover som
behövs för tillsynen.

29 §

Kemikalieinspektionen får förelägga
den som saluför, överlåter, till Sverige
för in eller från Sverige för ut en
kemisk produkt, bioteknisk organism
eller vara att lämna de prover som
behövs för tillsynen enligt miljöbalken

² Tidigare 28 § upphävd genom 2020:647.

eller för kontrollen enligt förordning (EU) 2019/1020.

26 §

Läkemedelsverket får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en sådan kosmetisk produkt som avses i förordning (EG) nr 1223/2009 eller en sådan vara som avses i 7 § förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter, att lämna de prover som behövs för tillsynen.

30 §

Läkemedelsverket får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en sådan kosmetisk produkt som avses i förordning (EG) nr 1223/2009 eller en sådan vara som avses i 7 § förordningen (2013:413) om kosmetiska produkter, att lämna de prover som behövs för tillsynen *enligt miljöbalken eller för kontrollen enligt förordning (EU) 2019/1020.*

Läkemedelsverket får besluta om sådant föreläggande även när det gäller den som saluför, överlåter eller till Sverige för in eller från Sverige för ut en sådan tatueringsfärg som avses i förordningen (2012:503) om tatueringsfärger eller en sådan blandning som används vid tatuering som avses i post 75 i bilaga XVII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

27 §

Länsstyrelsen och den kommunala nämnden får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en kemisk produkt eller bioteknisk organism att lämna de prover som behövs för tillsynen.

31 §

Länsstyrelsen och den kommunala nämnden får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en kemisk produkt eller bioteknisk organism att lämna de prover som behövs för tillsynen *enligt miljöbalken eller för kontrollen enligt förordning (EU) 2019/1020*.

En kommunal nämnd som enligt en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet utför kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 får förelägga den som saluför, överlåter, till Sverige för in eller från Sverige för ut en vara att lämna de prover som behövs för kontrollen enligt överenskommelsen.

2 kap.

19 §³

I 20–35 §§ fördelas ansvaret för tillsynen enligt miljöbalken, kontrollen enligt förordning (EU) 2017/625 och kontrollen enligt förordning (EU) 2019/1020 i fråga om

1. miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken,
2. föroreningsskador och miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken,
3. vattenverksamheter enligt 11 kap. miljöbalken,
4. jordbruk och andra verksamheter enligt 12 kap. 10 § miljöbalken,
5. kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken samt utrustning avsedd för hantering av växtskyddsmedel,
6. avfall och avfallsförebyggande åtgärder enligt 15 kap. miljöbalken,
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel,
8. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 av den 20 juni 2019 om långlivade organiska föreningar,

³ Senaste lydelse 2022:1174.

9. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006,

10. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall,

11. *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG,* 11. förordning (EG) nr 1907/2006,

12. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006,

13. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,

14. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG,

15. förordning (EG) nr 1223/2009,

16. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter,

17. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 av den 4 juli 2012 om export och import av farliga kemikalier,

18. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG,

19. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 av den 17 maj 2017 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008, och

20. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG.

21 §⁴

Kemikalieinspektionen

1. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken när det gäller 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9, 11–13, 16, 17 och 19, i fråga om

a) primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter och biotekniska organismer samt primärleverantörers skyldighet att anmäla kemiska produkter, biotekniska organismer och varor till produktregistret,

b) utsläppande av varor på marknaden, och

c) att sådana representanter som avses i artikel 8 i förordning (EG) nr 1907/2006 fullgör sina skyldigheter enligt den förordningen,

2. har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken av att primärleverantörer följer sådana föreskrifter om förbud mot att släppa ut kemiska produkter på marknaden som har meddelats med stöd av 15 kap. 40 § miljöbalken,

3. är behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 i fråga om primärleverantörers utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel enligt förordning (EG) nr 1107/2009, och

4. är marknadskontrollmyndighet och utövar kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 över att produkter överensstämmer med kraven i

a) de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9, 11–13, 16 och 19,

b) förordning (EU) 2023/1542 i fråga om krav på frånvaro av vissa metaller i batterier,

c) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, och

d) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering och om ändring av direktiv 1999/13/EG.

Kemikalieinspektionen ska dock inte ha ansvar för

1. sådan tillsyn som Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 §, eller

2. sådan tillsyn eller kontroll som Läkemedelsverket har ansvar för enligt 23 § eller som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

⁴ Senaste lydelse 2023:659.

Kemikalieinspektionen får ingå en överenskommelse enligt 1 kap. 22 a–22 c §§ om att en kommunal nämnd ska utföra annan kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 än den kontroll som nämnden ska utföra enligt 32 b §.

30 §⁵

Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2, ska länsstyrelsen också ansvara för tillsynen enligt miljöbalken över verksamheten när det gäller

Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2 *eller enligt 1 kap. 23 §*, ska länsstyrelsen också ansvara för tillsynen enligt miljöbalken över verksamheten när det gäller

1. bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9, 11–13, 16, 17 och 19 i fråga om

a) primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden,

b) andras än primärleverantörers hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer, och

c) andras än primärleverantörers hantering av varor som inte innebär utsläppande på marknaden,

2. att föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap. 10 § miljöbalken följs, och

3. avfall, farligt avfall och producentansvar.

Länsstyrelsen ska dock inte ha ansvar för

1. sådan tillsyn som Arbetsmiljöverket har ansvar för enligt 20 § eller som Livsmedelsverket har ansvar för enligt 22 §, eller

2. sådan tillsyn eller kontroll som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

30 a §⁶

Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2

Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet enligt 29 § första stycket 1 eller 2 *eller enligt 1 kap. 23 §*,

1. är länsstyrelsen även behörig myndighet att utföra kontroll enligt artikel 4 i förordning (EU) 2017/625 när det gäller bestämmelserna i 14 kap. miljöbalken och förordning (EG) nr 1107/2009 i fråga om

⁵ Senaste lydelse 2015:238.

⁶ Senaste lydelse 2022:1174.

a) primärleverantörers hantering av växtskyddsmedel som inte innebär utsläppande på marknaden, och

b) andras än primärleverantörers hantering av växtskyddsmedel, och

2. ska länsstyrelsen utföra kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 av andras än primärleverantörers utsläppande på marknaden av kemiska produkter när det gäller bestämmelserna i

a) de EU-förordningar som anges i 19 § 7–9, 11–13, 16, 17 och 19,

b) direktiv 2004/42/EG, och

c) direktiv 2006/66/EG.

Länsstyrelsen ska dock inte ha ansvar för sådan kontroll som Transportstyrelsen har ansvar för enligt 27 §.

32 c §⁷

Vid sådan kontroll som avses i 30 a och 32 b §§ ska länsstyrelsen och den kommunala nämnden ha det ansvar som en marknadskontrollmyndighet har enligt artiklarna 11.1–11.3, 11.5–11.7, 11.9, 16.1–16.5, 17–19 och 20.1 i förordning (EU) 2019/1020.

Vid sådan kontroll som avses i 30 a och 32 b §§ ska länsstyrelsen och den kommunala nämnden ha det ansvar som en marknadskontrollmyndighet har enligt artiklarna 11.1–11.3, 11.5–11.7, 11.9, 16.1–16.5, 17–19 och 20.1 i förordning (EU) 2019/1020.

Det som anges i första stycket ska gälla även för en kommunal nämnd som enligt 1 kap. 24–28 §§ har ingått en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra annan kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 än den som nämnden ska utföra enligt 32 b §.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2026.

⁷ Senaste lydelse 2022:1174.

3 Ärendet

Miljötillsynsutredningen lämnade den 28 juni 2017 betänkandet Miljötillsyn och sanktioner – en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet (SOU 2017:63). Utredningens förslag har remissbehandlats. Remissvaren finns tillgängliga i Klimat- och näringslivsdepartementet (KN2023/01004). Vissa av utredningens förslag har lett till lagstiftning, se propositionen Förbättrad tillsyn på miljöområdet (prop. 2019/20:137). Utredningens förslag om att en statlig myndighet ska kunna överta tillsynsansvar från en kommun omfattades dock inte av förslagen i propositionen. Utredningens förslag i den delen vidareutvecklas i denna promemoria.

Anpassningar och kompletteringar av svensk rätt till EU-lagstiftning om produktkontroll har genomförts genom författningsändringar som behandlas i propositionen Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning (prop. 2020/21:189) och i propositionen Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning – del 2 (prop. 2021/22:238). I dessa författningsärenden identifierades behov av vissa författningsändringar inom miljöbalkens tillämpningsområde som krävde ytterligare överväganden. Behoven behandlas i denna promemoria.

Kemikalieinspektionen har bistått med underlag och förslag när det gäller förslagen i avsnitt 5 om att en kommun, efter överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet, ska utföra vissa marknadskontrolluppgifter (KN2024/01191).

4 En statlig tillsynsmyndighet ska kunna överta ansvar för tillsyn från en kommun som begär det

4.1 Kommuners ansvar för tillsyn och kontroll

Fördelningen av tillsyns- och kontrollansvar

I miljöbalken finns ett stort antal tillsynsområden som behandlas i olika kapitel, bland andra miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd (9 kap.), verksamheter som orsakar miljöskador (10 kap.), kemiska produkter och biotekniska organismer (14 kap.) samt avfall och producentansvar (15 kap.).

Tillsynen enligt balken utförs av flera myndigheter på central, regional och lokal nivå. Fördelningen av ansvaret för tillsyn framgår av 26 kap. 3 § miljöbalken och miljötillsynsförordningen (2011:13). Tillsynen utförs till övervägande del av länsstyrelser och kommuner men även av centrala statliga myndigheter som Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen.

I förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45, del 1, s. 502–503) anges att en utgångspunkt för fördelningen av tillsynsansvaret är att fördelningen ska bidra till en så effektiv tillsyn som möjligt med hänsyn till myndigheternas resurser och kompetens samt närhet till tillsynsobjekten. Det framgår också att en annan utgångspunkt är att kommunerna ska ansvara för miljön inom den egna kommunen och därmed även tillsynen enligt miljöbalken över verksamheter inom kommunen. Regeringen menade dock att viss tillsyn, på grund av tillsynsobjektets karaktär, bör utövas av länsstyrelserna. Som exempel anges verksamheter som har en miljöpåverkan inom en större region än en kommun.

Bestämmelserna om fördelning av tillsynsansvar i miljöbalken gäller enligt 26 kap. 31 § även vid offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), i fortsättningen kallad EU:s kontrollförordning. De gäller även vid kontroll enligt Europaparlamentet och rådet förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, i fortsättningen kallad EU:s marknadskontrollförordning. Kontroll enligt EU:s kontrollförordningar används härfter som samlingsterm för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt EU:s kontrollförordning och kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

I 2 kap. miljötillsynsförordningen finns bestämmelser om fördelning av ansvar för tillsyn. Länsstyrelsen har bland annat ansvar för de flesta tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheterna (29 §). Om länsstyrelsen har ansvar för en viss verksamhet, ska den också ansvara för tillsynen enligt miljöbalken över att kemikalielagstiftning och regler om avfall och producentansvar följs (30 §). När länsstyrelsen har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet har den även visst ansvar för att utföra kontroll enligt EU:s kontrollförordningar (30 a §).

Kommunerna har genom de nämnder som fullmäktige bestämmer ansvar för tillsyn över miljö- och hälsoskydd, utom sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfalls-

hantering (26 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken). Av 2 kap. miljötillsynsförordningen framgår att den kommunala nämnden även har tillsynsansvar för bland annat sådana tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter och verksamheter som orsakar miljöskador som inte omfattas av länsstyrelsens tillsynsansvar samt för viss hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor (31 §). När den kommunala nämnden har ansvar för tillsyn över en verksamhet enligt 26 kap. 3 § miljöbalken, eller efter överlåtelse från länsstyrelsen, ska nämnden även ansvara för tillsynen över att vissa aktörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor följer kemikalielagstiftningen (32 §). När kommunerna har ansvar för tillsyn för en verksamhet har nämnden även visst ansvar för kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar av samma verksamhet (32 a och 32 b §§).

En statlig tillsynsmyndighet kan överlåta tillsynen till en kommun

När miljöbalken antogs var avsikten att kommunerna skulle kunna ta över ansvaret för tillsynen för tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet allt eftersom kompetens byggdes upp inom förvaltningen (prop. 1997/98:45, del 1, s. 502). I 26 kap. miljöbalken finns därför ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av en statlig tillsynsmyndighet (3 § fjärde stycket). I förarbetena uttalade regeringen att bestämmelsen borde få stor praktisk betydelse för fördelningen av tillsynsansvaret mellan länsstyrelserna och kommunerna (prop. 1997/98:45, del 2, s. 268). Avsikten är att överlåtelse av tillsynen ska ske regelmässigt och normalt avse grupper av verksamheter. Tillsynsansvaret för enskilda tillsynsobjekt ska däremot överlåtas endast under vissa förutsättningar (prop. 1997/98:45, del 2, s. 268).

Om en tillsynsmyndighet inte anser att tillsynen ska överlåtas till en kommun i enlighet med dess begäran, ska tillsynsmyndigheten på kommunens begäran överlämna ärendet till regeringen för avgörande (4 § första stycket).

Regeringen har föreskrivit att en statlig tillsynsmyndighet får överlåta åt en kommunal nämnd att utöva tillsynen, om kommun-

fullmäktige begär det (1 kap. 18 § miljötillsynsförordningen). En överlåtelse av uppgiften att utöva tillsyn ska avse en viss typ av tillsynsobjekt, en viss typ av tillsynsobjekt med undantag för ett visst eller vissa tillsynsobjekt, eller ett visst tillsynsobjekt (19 §). Omständigheter som ska beaktas av tillsynsmyndigheten vid prövningen av om tillsynen kan överlåtas är tillsynsobjektets miljöpåverkan, den kommunala nämndens förutsättningar att utföra tillsynen, tillsynsmyndighetens egna förutsättningar att ge effektiv tillsynsvägledning och möjligheten att inom ett län utöva effektiv tillsyn (20 §). Länsstyrelsen får bland annat överlåta uppgiften att utöva tillsyn över en tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet till en kommunal nämnd (2 kap. 29 § andra stycket).

Överlåtelsen av tillsyn ska återkallas i vissa fall

Tillsynsmyndigheten ska under vissa omständigheter återkalla överlåtelsen av tillsyn till en kommun. Har regeringen beslutat om överlåtelsen, ska regeringen besluta om återkallelse (26 kap. 4 § andra stycket miljöbalken). Enligt förarbetsuttalanden (prop. 1997/98:45, del 2, s. 269) ska överlåtelsen av en tillsynsuppgift återkallas om det visar sig att kommunen inte fullgör sina tillsynsuppgifter på ett tillfredställande sätt. Som ytterligare skäl för återkallelse anges att en kommun har omorganiserats på ett sätt som gör att drifts- och tillsynsansvar inte kan skiljas åt, eller har gjort nedskärningar som leder till att nödvändig kompetens försvinner. Det kan vidare handla om förändringar av tillsynsobjektet som ställer särskilda krav på tillsynen eller som har betydelse för regionala eller nationella förhållanden. Det anges också att en förnyad bedömning av tillsynsansvaret kan behöva göras om en verksamhets påverkan på miljön får en omfattning som inte förutsetts.

Tillsynsmyndigheten ska återkalla överenskommelsen om de omständigheter som ska ligga till grund för bedömningen av om tillsynsansvaret ska överlåtas inte längre finns (1 kap. 21 § miljötillsynsförordningen). En tillsynsvägledande myndighet får begära att en länsstyrelse som har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn till en kommunal nämnd ska återkalla överlåtelsen (22 §).

Regleringen av överlåtelse och återkallelse av tillsynsansvar tycks i huvudsak inte leda till konflikter mellan länsstyrelserna och de kommunala nämnderna. Knappt en handfull ärenden överlämnas till regeringen för avgörande per år.

Det är i dag inte möjligt att flytta över ansvaret för tillsyn åt andra hållet, dvs. från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet.

Bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken om överlåtelse av tillsynsansvar från en statlig tillsynsmyndighet till en kommun är tillämpliga även vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar (31 §).

4.2 En statlig tillsynsmyndighet bör kunna ta över tillsynsuppgifter från en kommun

Förslag: Regeringen ska få meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet får överta ansvaret från en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av kommunen.

Miljöutredningens förslag överensstämmer i huvudsak med förslaget i promemorian. Utredningen föreslår att regeringen ska få meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet i samråd med en kommun ska få besluta att den tillsyn över en viss verksamhet som kommunen annars har ska flyttas till den statliga myndigheten.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Uppsala kommun* föreslår att tillsynsansvaret även ska kunna flyttas över till en annan kommun eller till ett kommunförbund och framhåller att möjligheten att flytta tillsynsansvaret kan vara värdefull när ett tillsynsobjekt sträcker sig över flera kommuner. *Stockholms kommun* anser att länsstyrelsen eller Naturvårdsverket ska kunna besluta om att ansvar för hela eller delar av tillsynen i en kommun ska flyttas till en annan kommun.

Skälen för förslaget: Den nuvarande uppdelningen av tillsynsansvaret på lokal, regional och central nivå är inte alltid ändamålsenlig. Kommunernas förutsättningar för att utöva tillsyn varierar beroende på en rad faktorer, som kommunernas storlek, resurser, kompetens och karaktären på de tillsynsobjekt som finns i kommunerna.

De regelförändringar avseende miljöfarliga verksamheter som gjorts under åren har lett till att vissa verksamheter som bedöms ha en stor miljöpåverkan inte längre är tillståndspliktiga. Samtidigt har det inom vissa branscher skett en utveckling som har medfört en minskad miljöpåverkan från en viss typ av verksamhet, vilket i sin tur har lett till att verksamheten har blivit anmälningspliktig. Sådana verksamheter kan vara komplexa och en effektiv tillsyn kan därför förutsätta att tillsynsmyndigheten har specialistkompetens.

Det kan i vissa fall vara lättare att kontrollera en tillståndsprövad verksamhet eftersom villkoren för tillståndet tydliggör vilka krav på försiktighetsmått och skyddsåtgärder som verksamheten ska uppfylla. Detta medför att den ansvariga tillsynsmyndigheten inte självständigt ska bedöma om verksamheten bedrivs i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken, utan kan begränsa tillsynen till att kontrollera att de beslutade villkoren för verksamheten följs.

Kommunernas varierande förutsättningar att utföra kontroll enligt nuvarande ansvarsfördelning gäller miljöfarliga verksamheter men även andra tillsynsobjekt som förorenade områden. Skillnaderna i förutsättningar kan i viss utsträckning utjämnas genom effektiv tillsynsvägledning. Det kan dock finnas situationer som inte kan åtgärdas inom ramen för nuvarande regler om ansvarsfördelning. Det kan därför finnas skäl att i enskilda fall flytta ansvaret för ett visst tillsynsobjekt från en kommun. Till skillnad från överlåtelse av tillsyn från en statlig myndighet till en kommun bör ett övertagande av en kommuns tillsynsansvar inte avse grupper av tillsynsobjekt, utan enstaka tillsynsobjekt i särskilda fall (jfr prop. 1997/98:45, del 2, s. 268).

Uppsala kommun pekar på att ett tillsynsobjekt kan sträcka sig över flera kommuner och menar att kommunens tillsynsansvar i sådana fall skulle kunna flyttas till en annan kommun eller ett kommunförbund. Även *Stockholms kommun* anser att ansvaret för hela eller delar om tillsynen bör kunna flyttas från en kommun till en annan. Om tillsynsobjektets verksamhet gör att en kommun inte längre bör ha tillsynsansvaret framstår det dock som mer lämpligt att den regionala tillsynsmyndigheten, länsstyrelsen, övertar ansvaret för tillsynen. En möjlighet till sådant övertagande kan stärka och effektivisera tillsynen i ett enskilt fall, men också bidra till

större regional effektivitet och vara ett sätt att bättre utnyttja myndigheternas kompetens och resurser.

Möjligheten att initiera ett sådant övertagande bör ligga hos den berörda kommunen.

Det är möjligt att det inom vissa områden finns andra statliga myndigheter som är mer lämpade för att ta över en kommuns tillsynsansvar. Möjligheten att överta en kommuns ansvar för tillsyn bör därför inte begränsas till länsstyrelserna. Närmare bestämmelser om vem som ska kunna överta tillsynen bör meddelas på förordningsnivå. Regeringen bör alltså få meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet får överta ansvaret från en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle skötas av kommunen.

Utredningen föreslår att regeringen ska få meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet i samråd med en kommun ska få besluta att den tillsyn över en viss verksamhet som kommunen annars har ska flyttas till den statliga myndigheten. Att en statlig myndighets övertagande av en kommuns tillsynsvar ska ske i samråd mellan myndigheterna bör inte framgå av bemyndigandet. Det är lämpligare att den närmare regleringen av en statlig myndighets övertagande av en kommuns tillsynsansvar regleras i de föreskrifter som regeringen meddelar med stöd av bemyndigandet.

4.3 I vissa fall ska regeringen pröva frågan om övertagande av tillsynsansvar

Förslag: Om den statliga tillsynsmyndigheten och kommunen inte är överens om att tillsynen ska övertas och kommunen vill att frågan prövas, ska ärendet överlämnas till regeringen för avgörande.

Miljötillsynsutredningen förslag skiljer sig från förslaget i promemorian. Utredningens förslag innebär att ett övertagande av tillsyn endast kan ske i samförstånd mellan kommunen och den statliga tillsynsmyndigheten.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Uppsala kommun* anser att tillsynen ska kunna flyttas även om det inte sker i samförstånd.

Skälen för förslaget: Utgångspunkten för en statlig myndighets övertagande av en kommuns tillsynsansvar bör vara att parterna är överens. Det kan dock uppstå situationer där en kommun anser att tillsynen ska överlätas till en statlig myndighet men där kommunen och myndigheten har olika uppfattning om de krav för övertagande som regeringen har meddelat är uppfyllda. Det kan också vara så att den statliga myndigheten, trots att kraven är uppfyllda, inte anser att tillsynsansvaret ska flyttas. I sådana situationer bör det, liksom när det gäller ärenden om överlåtelse av tillsyn från en statlig myndighet till en kommun, vara möjligt för kommunen att få frågan prövad av regeringen. Den tillsynsmyndighet som inte anser att tillsynen ska övertas från en kommun i enlighet med kommunens begäran bör därför med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande, om kommunen begär det.

4.4 Den statliga tillsynsmyndigheten bör kunna återlämna tillsynen till kommunen

Förslag: En statlig tillsynsmyndighet ska få återlämna ansvaret för tillsyn som den tagit över från en kommun. Om kommunen anser att tillsynen inte bör återgå ska tillsynsmyndigheten med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande.

Om regeringen har beslutat att en statlig tillsynsmyndighet ska överta ansvar för tillsynen, är det regeringen som ska besluta om återlämnande.

Miljötillsynsutredningen lämnar inget förslag om reglering av återlämnande av tillsyn som en statlig tillsynsmyndighet har tagit över från en kommun.

Remissinstanserna berör inte frågan.

Skälen för förslaget: Liksom när det gäller överlåtelse av tillsyn från en statlig myndighet till en kommun bör det vara möjligt för den statliga tillsynsmyndigheten att återlämna tillsynen till en kommun. Både kommunen och den statliga myndigheten bör kunna ta initiativ till att tillsynen ska återgå till kommunen. Den närmare regleringen av vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om tillsynen ska återlämnas bör, liksom när det

gäller återkallelse av en statlig tillsynsmyndighets överlämnande av tillsynsansvar, meddelas på förordningsnivå.

Om den statliga tillsynsmyndigheten anser att tillsynen ska återgå men kommunen motsätter sig detta bör ärendet avgöras av regeringen. Det kan till exempel röra sig om situationer där den statliga tillsynsmyndigheten anser att de krav som regeringen har ställt upp för övertagandet av tillsynen inte längre är uppfyllda. Om regeringen har beslutat att den statliga tillsynsmyndigheten ska överta ansvar för tillsynen, bör regeringen även besluta om återlämnande.

4.5 Överlåtelse, övertagande och återlämnande av tillsyn bör inte vara möjligt för kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar

Förslag: Det bör inte vara möjligt för en statlig tillsynsmyndighet att överlåta eller överta kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Miljöutredningens förslag skiljer sig från promemorians förslag. Utredningen föreslår inga ändringar av de befintliga bemyndigandena om överlåtelse eller återkallelse av tillsynsansvar.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Skälen för förslaget

Bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken om överlåtelse av tillsynsansvar från en statlig myndighet till en kommun är tillämpliga även vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. Detta gäller inte om annat följer av förordningarna (31 §).

Regeringen har inte meddelat några föreskrifter om överlåtelse av kontrollansvar med stöd av bemyndigandet.

Behöriga myndigheters ansvar för kontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde

Enligt 2 kap. miljötillsynsförordningen är centrala statliga myndigheter, länsstyrelser och kommunala nämnder behöriga myndigheter och ansvarar för kontroll enligt EU:s kontrollförordning avseende avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer eller hantering av växtskyddsmedel (13, 14, 18, 21, 30 a och 32 a §§). Länsstyrelsens och de kommunala nämndernas ansvar som behöriga myndigheter är kopplat till myndigheternas ansvar för tillsyn över den verksamhet där växtskyddsmedel hanteras (2 kap. 31 § och 32 a §).

Kommunerna har inte utsetts till behöriga myndigheter (marknadskontrollmyndigheter) enligt EU:s marknadskontrollförordning. Marknadskontrollmyndigheter har enligt EU:s marknadskontrollförordning ett omfattande ansvar för att säkerställa att produkter uppfyller unionsrättsliga krav. Regeringen har därför bedömt att endast en myndighet bör ha det ansvaret inom varje behörighetsområde. Därför har endast statliga myndigheter utsetts till marknadskontrollmyndigheter. De statliga myndigheterna har ansvar för marknadskontrollen av samtliga produkter i alla distributionsled inom sina ansvarsområden. Regeringen har dock ansett att kommunala nämnder som tidigare haft ett ansvar för tillsyn och produktkontroll även i fortsättningen bör ha ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, bland annat inom miljöbalkens tillämpningsområde (prop. 2021/22:238 s. 192–198).

Vilka statliga myndigheter som utsetts till marknadskontrollmyndigheter och deras ansvarsområden framgår av 2 kap. miljötillsynsförordningen (21, 23, 24, 27 och 27 a §§). Länsstyrelsen och de kommunala nämnderna ska, när de har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet, också utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller krav i fråga om information vid tillhandahållande på marknaden, innehållsförteckning, märkning och utformning av förpackningar (30 a och 32 b §§).

Ansvar att utföra kontroll följer med vid överlåtelse av tillsyn

Om länsstyrelsen har överlåtit ansvar för tillsyn över en verksamhet till en kommunal nämnd, är nämnden behörig myndighet att utföra kontroll enligt EU:s kontrollförordning i fråga om viss hantering av växtskyddsmedel och ska även utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning av att kemiska produkter och varor uppfyller vissa krav i kemikalielagstiftningen (32 a–32 b §§).

Det bör inte vara möjligt för regeringen att meddela föreskrifter om överlåtelse eller övertagande av kontroll

En myndighet som pekats ut som marknadskontrollmyndighet har ett övergripande och omfattande ansvar för marknadskontroll i alla led i distributionskedjan inom sitt ansvarsområde. Som beskrivs ovan har länsstyrelsen och de kommunala nämnderna ett begränsat ansvar för att utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och ansvaret är kopplat till det ansvar för tillsyn som myndigheterna har över vissa verksamheter. Om tillsynen över en viss verksamhet överläts från länsstyrelsen till en kommunal nämnd, övergår även det anknytande kontrollansvaret till nämnden.

Marknadskontrollmyndigheten har, trots att viss kontroll ska utföras av de regionala och lokala myndigheterna, fortsatt ansvaret för marknadskontrollen i alla led i distributionskedjan inom sitt ansvarsområde. Ansvaret för kontrollen bör därför inte kunna *överlåtas* till en kommunal nämnd. Det är därför inte lämpligt att möjligheten att överlåta en statlig tillsynsmyndighets tillsyn gäller för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Inte heller möjligheterna för en statlig tillsynsmyndighet att ta över ansvar för tillsyn som annars skulle skötas av en kommun som föreslås i avsnitt 4.2–4.4 bör gälla för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Länsstyrelsen och de kommunala nämnderna är behöriga myndigheter med visst ansvar för kontroll av växtskyddsmedel enligt EU:s kontrollförordning. Det har dock inte införts möjlighet för en statlig central behörig myndighet med ansvar för kontroll enligt EU:s kontrollförordning att överlåta ansvar för kontroll till en kommunal myndighet. Eftersom det ansvar som de centrala statliga myndigheterna har för kontrollen skiljer sig från det ansvar som

länsstyrelsen och de kommunala nämnderna har är det svårt att förutse att det skulle finnas situationer eller omständigheter som bör leda till överlåtelse av kontrollansvar från en central statlig myndighet till en kommunal nämnd.

Länsstyrelsens ansvar för kontroll övergår till en kommunal nämnd, om tillsynen över en viss verksamhet överläts till nämnden. Det framstår inte heller som motiverat att en statlig tillsynsmyndighets möjlighet att ta över ansvar för tillsyn som annars skulle utövas av en kommun som föreslås i avsnitt 4.2–4.4 gäller för kontroll enligt EU:s kontrollförordning.

Detta påverkar inte regeringens möjlighet att på föreskriftsnivå införa ytterligare bestämmelser om att länsstyrelsen eller en kommunal nämnd ska *utföra* viss kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

4.6 Länsstyrelsen ska i vissa fall kunna överta en kommuns tillsynsansvar

Förslag: Länsstyrelsen ska kunna överta uppgiften att utöva tillsyn över ett visst eller vissa tillsynsobjekt från en kommunal nämnd om kommunen begär det.

Vid prövningen av om tillsynen ska övertas ska länsstyrelsen ta hänsyn till omfattningen av tillsynsobjektens miljöpåverkan, den kommunala nämndens och länsstyrelsens egna förutsättningar att utöva tillsynen, möjligheten att inom ett län utöva en effektiv tillsyn och andra frågor av betydelse för övertagandet av tillsynen.

Om kommunfullmäktige begär det, eller om länsstyrelsen anser att förutsättningarna för övertagandet av tillsyn från en kommunal nämnd inte längre finns, ska länsstyrelsen återlämna ansvaret för tillsynen.

Miljötillsynsutredningens förslag skiljer sig från förslaget i promemorian. Utredningen föreslår att en kommuns ansvar för tillsyn för en viss verksamhet ska kunna övertas av länsstyrelsen om verksamheten har stor miljöpåverkan, är särskilt komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl. Utredningen lämnar inget förslag

om reglering av återlämnande av tillsyn som länsstyrelsen har tagit över från en kommun.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Länsstyrelsen i Jönköpings län* anser att det inte ska behövas särskilda skäl för att överlåta tillsyn när länsstyrelsen och kommunen är överens.

Skälen för förslaget: Länsstyrelserna har ofta ansvar för tillsyn inom samma tillsynsområde som kommunerna om än över andra tillsynsobjekt. I branscher där antalet anläggningar är få kan det vara lättare att upprätthålla rätt kompetens hos tillsynsmyndigheten om ansvaret för kontrollen av anläggningarna koncentreras till en myndighet. Det kan också vara mer effektivt att den regionala tillsynsmyndigheten får ansvaret att kontrollera en viss verksamhet i de fall en kommun har svårt att upprätthålla tillräcklig kompetens och erfarenhet i specifika frågor, exempelvis när det gäller avloppsreningsverk, deponier, bildemonterare och återvinningsanläggningar. Länsstyrelsen bör därför kunna överta en kommunal nämnds ansvar för tillsyn, om kommunen begär det.

Övertagandet av tillsynsansvaret bör kunna avse ett visst eller vissa av de tillsynsobjekt som en kommunal nämnd har tillsyn över. Länsstyrelsens övertagande av tillsynen från en kommunal nämnd bör inte komma i fråga för all tillsyn utan det bör handla om situationer där det av olika skäl är särskilt motiverat att överlåta tillsynen från en kommunal nämnd till länsstyrelsen. Det finns därför behov av att tydliggöra vad som kan leda till en sådan överlåtelse, på motsvarande sätt som gäller vid överlåtelse av tillsyn från en statlig myndighet till en kommunal nämnd.

Vid länsstyrelsens bedömning av om myndigheten ska överta tillsynen bör omständigheter som kan hänföras till tillsynsobjektet liksom till kommunens och länsstyrelsens förutsättningar att utöva tillsynen beaktas.

Länsstyrelsen bör kunna besluta om övertagande av ansvar för ett tillsynsobjekt som är förenat med höga risker, har stor miljöpåverkan eller är särskilt komplext trots att det inte är tillståndspliktigt. Ibland uppstår situationer där en kommun har särskilt dåliga förutsättningar att ta sitt tillsynsansvar för ett visst tillsynsobjekt och det inte heller går att lösa med samverkan mellan tillsynsmyndigheterna. Det kan exempelvis vara fråga om ett konstaterat förorenat område som har en komplicerad förorenings-

situation och som innebär en flerårig utrednings- och åtgärdsfas. Det kan också handla om en situation där kommunens saklighet och opartiskhet riskerar att ifrågasättas. Även en kommuns särskilda svårigheter att finansiera viss typ av tillsyn kan innebära att det är motiverat att frångå den normala fördelningen av tillsynsansvar. Det kan vara fråga om ett tillsynsobjekt som medför stora kostnader, men där det inte finns en verksamhetsutövare att ta ut avgifter från och som därmed belastar en enskild kommun och deras skattebetalare orimligt hårt. Det kan slutligen tänkas uppstå situationer där en överflyttning av ansvaret anses vara den enda möjligheten för att kunna utföra en effektiv tillsyn i länet.

Om en länsstyrelse som har tagit över tillsynen från en kommunal nämnd anser att förutsättningarna för övertagandet inte längre finns bör länsstyrelsen återlämna tillsynsansvaret. Det kan handla om situationer där länsstyrelsen eller den kommunala nämndens förutsättningar att utföra tillsynen har förändrats eller där tillsynsobjektet inte längre är lika resurs- eller kompetenskrävande. Återlämnande bör som utgångspunkt göras i samförstånd mellan myndigheterna. Om kommunfullmäktige begär det, bör dock länsstyrelsen återlämna tillsynsansvaret.

4.7 En länsstyrelse som har övertagit tillsynen för ett visst tillsynsobjekt bör ha anslutande ansvar för tillsyn och kontroll

Förslaget: En länsstyrelse som har övertagit en kommunal nämnds ansvar för tillsyn över en viss verksamhet ska även ansvara för annan tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar som är kopplade till verksamheten.

Miljötillsynsutredningen lämnar inga förslag om att en länsstyrelse som har övertagit tillsyn för en verksamhet från en kommun även ska få anslutande tillsyns- eller kontrollansvar.

Remissinstanserna berör inte frågan.

Skälen för förslaget: Om länsstyrelsen har tillsynsansvar för en viss miljöfarlig verksamhet, har den även ansvar för tillsynen över verksamheten när det gäller bland annat nationell och EU-lagstiftning på kemikalieområdet samt kemikalielagstiftning och

föreskrifter om miljöskydd inom jordbruket samt för viss kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar (2 kap. 30 och 30 a §§ miljötillsynsförordningen). Motsvarande reglering finns även för en kommunal nämnd (32–32 b §§). Ansvar för anknytande tillsyn och kontroll gäller även för en sådan verksamhet som den kommunala nämnden har tillsynsansvar för efter överlåtelse av länsstyrelsen. Liksom när det gäller en kommunal nämnd som utför kontroll efter överlåtelse från en länsstyrelse bör länsstyrelsen, om den har tagit över tillsynsansvar för en verksamhet från en kommunal nämnd enligt förslaget i avsnitt 4.6, även överta eventuellt anslutande tillsyns- och kontrollansvar så långt det gäller de verksamheter som omfattas av miljötillsynsförordningen.

5 Kommuner ska kunna utföra ytterligare marknadskontrolluppgifter

5.1 Kommuners ansvar för marknadskontroll

Marknadskontrollmyndigheter har ett övergripande ansvar för produktkontroll i alla led

Marknadskontroll definieras i EU:s marknadskontrollförordning som den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknadskontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i relevant harmoniserad unionslagstiftning samt säkerställa skydd av det allmänintresse som omfattas av den lagstiftningen (artikel 3.3). En marknadskontrollmyndighet är en myndighet som av en medlemsstat utses som ansvarig för att utföra marknadskontroll inom den medlemsstatens territorium (artikel 3.4).

Medlemsstaterna ska ge sina marknadskontrollmyndigheter de befogenheter för marknadskontroll, utredning och tillsyn som behövs för att tillämpa marknadskontrollförordningen och den harmoniserade unionslagstiftningen som omfattas av förordningen (artikel 14.1). Medlemsstaterna kan föreskriva att marknadskontrollmyndigheterna ska utöva sina befogenheter med hjälp av andra myndigheter (artikel 14.3), vilka exempelvis kan vara kommunala nämnder.

På grund av marknadskontrollmyndigheternas omfattande och övergripande ansvar för kontroll av produkter har regeringen gjort bedömningen att endast en myndighet bör ha det ansvaret inom varje behörighetsområde. Därför har endast statliga myndigheter utsetts till marknadskontrollmyndigheter. Regeringen har dock

ansett att kommunala nämnder som tidigare haft ett ansvar för tillsyn och produktkontroll även i fortsättningen bör ha ansvar för vissa uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning, bland annat inom miljöbalkens tillämpningsområde (prop. 2021/22:238 s. 192–198).

Kommuner har ett begränsat ansvar för marknadskontroll av kemiska produkter, varor och förpackningar

Fördelningen av ansvar för marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde framgår av 2 kap. miljötillsynsförordningen. Kommunernas ansvar för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning är kopplad till deras ansvar för tillsyn enligt miljöbalken. Kommuner har bland annat ansvar för tillsyn över miljöfarliga verksamheter som inte är tillståndspliktiga.

Ansaret för tillsyn av att *kemiska produkter* uppfyller kraven i kemikalielagstiftningen är fördelad så att Kemikalieinspektionen har ansvaret för tillsyn över att produkterna överensstämmer med lagstiftningen när de släpps ut på den svenska marknaden för första gången. Kemikalieinspektionens ansvar för tillsyn är alltså begränsat till produkter som tillhandahålls av tillverkare och företag som importerar kemiska produkter till Sverige eller för in dem till Sverige från ett annat EU-land (s.k. primärleverantörer). När det gäller tillsyn av att *varor* uppfyller kraven i kemikalielagstiftningen har Kemikalieinspektionen ansvar för hela distributionsledet.

Den kommunala nämnden har ansvaret för tillsyn över tillhandahållandet på marknaden av kemiska produkter och varor inom kommunen i distributionsledet under primärleverantören, dvs. grossister, distributörer och återförsäljare.

Ansaret för tillsyn över *kosmetiska produkter* och *tatueringsfärger* delas av Läkemedelsverket och den kommunala nämnden. Det delade tillsynsansvaret gäller för alla led i distributionskedjan.

När en kommunal nämnd har ansvar för tillsynen över en viss verksamhet ska nämnden även utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller kraven vid tillhandahållande på marknaden i fråga om utformning, märkning, innehållsförteckning, säkerhetsdatablad och annan information som följer av viss harmoniserad unionslagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde.

De kommunala nämndernas ansvar är alltså begränsat till kontroll av vissa produktkrav. Kontrollen är även begränsad till en enklare granskning av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller dessa krav utifrån redovisat produktinnehåll.

När den kommunala nämnden utför marknadskontroll har den det ansvar som en marknadskontrollmyndighet har enligt artiklarna 11.1–11.3, 11.5–11.7, 11.9, 16.1–16.5, 17–19 och 20.1 i EU:s marknadskontrollförordning. Dessa artiklar innehåller bestämmelser om hur marknadskontrollen ska utföras, vilka åtgärder som ska vidtas vid bristande överensstämmelse, öppenhet i marknadskontrollen och om processuella rättigheter för ekonomiska aktörer.

Artiklarna 16 och 19 innehåller bestämmelser om när en marknadskontrollmyndighet ska se till att en produkt dras tillbaka, återkallas eller förbjuds att säljas. En kommunal nämnd ska vid behov informera den ansvariga marknadskontrollmyndigheten innan nämnden vidtar en åtgärd enligt artikel 16.5 eller 19 i EU:s marknadskontrollförordning. När nämnden har vidtagit en åtgärd enligt artikel 16 eller 19 ska den snarast möjligt informera den ansvariga marknadskontrollmyndigheten.

Även om den kommunala nämnden ska utföra viss kontroll av att kemiska produkter, varor och förpackningar överensstämmer med krav i den harmoniserande EU-lagstiftningen har marknadskontrollmyndigheterna det formella ansvaret för kontrollen av att kraven är uppfyllda.

Kommuners befogenheter, skyldigheter och finansiering av marknadskontroll

I 26 kap. miljöbalken finns bestämmelser om tillsynsmyndigheters befogenheter samt om tillsynsvägledning och samarbete mellan tillsynsmyndigheter. Bestämmelserna är tillämpliga även vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning (31 och 32 §§). Detta innebär att befogenheterna ska tillämpas av de myndigheter, inklusive de kommunala nämnderna, som inte är marknadskontrollmyndigheter men som har ett ansvar för att utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning får även besluta om miljösanktionsavgifter (30 kap. 3 § miljöbalken).

Enligt miljötillsynsförordningen ska en kommunal nämnd som ska utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning årligen följa upp och utvärdera verksamheten och redovisa utvärderingen för den ansvariga marknadskontrollmyndigheten (1 kap. 12 § och 12 a § andra stycket). Syftet med dessa bestämmelser är att marknadskontrollmyndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Kommuner får meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll när det gäller en kommunal myndighets verksamhet, se 2 § lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.

5.2 Kommuner bör kunna utföra ytterligare marknadskontrolluppgifter

Förslag: En kommunal nämnd ska efter överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet kunna utföra ytterligare kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning på vissa områden.

Den kommunala nämnden ska vid kontrollen ha det ansvar som marknadskontrollmyndigheten har enligt artiklarna 11.1–11.3, 11.5–11.7, 11.9, 16.1–16.5, 17–19 och 20.1 i EU:s marknadskontrollförordning.

Skälen för förslaget: Enligt EU:s marknadskontrollförordning får marknadskontrollmyndigheter komma överens med bland annat andra relevanta myndigheter om att utföra gemensamma aktiviteter som syftar till att främja överensstämmelse och upptäcka bristande överensstämmelse med gällande produktkrav i den harmoniserande unionslagstiftningen, inbegripet produkter som erbjuds till försäljning online (artikel 9.1).

Vissa kommuner, framför allt i storstadsregionerna, har tidigare bedrivit en omfattande produktkontroll och har en stor kompetens på området. Regeringen har i ett tidigare lagstiftningsärende (prop. 2021/22:238 s. 197–198) uttalat att denna kompetens bör tillvaratas för ett effektivt resursutnyttjande och att det därför på miljöbalkens område bör vara möjligt för en kommun som begär det att ingå en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra även andra uppgifter när den utför vissa uppgifter enligt EU:s

marknadskontrollförordning, under förutsättning att marknadskontrollmyndigheten anser att detta är lämpligt. Regeringen uttalade att en sådan överenskommelse bör kunna ske inom ramen för ett projekt, för en begränsad tid eller avse en särskild aktör och meddelas på förordningsnivå.

I avsnitt 4.5 föreslås att det inte ska vara möjligt att överlåta en myndighets ansvar för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Enligt EU:s marknadskontrollförordning kan dock en medlemsstat föreskriva att marknadskontrollmyndigheterna ska utöva sina befogenheter med hjälp av andra myndigheter (artikel 14.3), vilka exempelvis kan vara kommunala nämnder.

I enlighet med regeringens tidigare uttalanden bör det införas en möjlighet för en marknadskontrollmyndighet att komma överens med en kommun som begär det att utföra ytterligare marknadskontrolluppgifter.

Regeringen kan med stöd av ett bemyndigande i 26 kap. miljöbalken bestämma att kommunerna ska ansvara för viss annan lokal tillsyn enligt miljöbalken än den tillsyn över miljö- och hälsoskyddet och avfallshanteringen som kommunerna ansvarar för enligt 3 § tredje stycket i kapitlet (prop. 1997/98:45, del 2, s. 268). Regeringen har med stöd av bemyndigandet meddelat föreskrifter om vilket ansvar kommunala nämnder har vid tillsyn över kemiska produkter, biotekniska organismer och varor enligt 14 kap. miljöbalken (se prop. 2009/10:137, s. 35). Det bedöms att bestämmelser om att en marknadskontrollmyndighet kan komma överens med en kommun som begär det om att den kommunala nämnden ska utföra vissa marknadskontrolluppgifter omfattas av bemyndigandet och därmed kan meddelas på förordningsnivå.

Möjligheten att ingå överenskommelser bör inte vara tillämplig generellt, utan gälla endast på vissa områden (se förslaget i avsnitt 5.4).

När en kommunal nämnd efter en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet ska utföra ytterligare kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning bör den, liksom vid den kontroll som nämnden ska utföra av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller kraven i unionslagstiftningen i fråga om information vid tillhandahållande på marknaden, innehållsförteckning, märkning och utformning av förpackningar, ha det ansvar som en marknadskontrollmyndighet har enligt

artiklarna 11.1–11.3, 11.5–11.7, 11.9, 16.1–16.5, 17–19 i EU:s marknadskontrollförordning. Detta innebär bland annat att den kommunala nämnden i enlighet med artikel 11.3 ska göra fysiska kontroller eller kontroller i laboratorium om det är lämpligt för de produkter och för den kontroll som nämnden ska utföra enligt överenskommelsen.

Bestämmelserna i miljöbalken och miljötillsynsförordningen om myndigheters och kommunala nämnders befogenheter och skyldigheter vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning blir tillämpliga för en kommunal nämnd som utför marknadskontrolluppgifter efter överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet. Även bestämmelsen om kommuners rätt att besluta om avgift för kontroll i lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn blir tillämplig vid marknadskontroll enligt en sådan överenskommelse.

5.3 Omfattning, villkor och förutsättningar för en överenskommelse om kommuners marknadskontroll

Förslag: En överenskommelse om marknadskontroll ska kunna gälla en viss typ av produkt, produkter som släpps ut på marknaden av en viss aktör eller en viss typ av aktörer eller att dessa uppfyller vissa bestämmelser i de EU-rättsakter inom miljöbalkens tillämpningsområde som omfattas av EU:s marknadskontrollförordning. En sådan överenskommelse ska gälla en viss tid.

Marknadskontrollmyndigheten ska vid sin bedömning av om en överenskommelse kan ingås beakta den kommunala nämndens förutsättningar att utföra kontrollen, marknadskontrollmyndighetens förutsättningar att ge effektiv vägledning i frågor som rör kontrollen och myndighetens möjlighet att inom Sverige utöva en effektiv kontroll av de produkter som marknadskontrollmyndigheten ansvarar för.

En marknadskontrollmyndighet som har ingått en överenskommelse ska regelbundet följa upp och utvärdera kontrollen. Om förutsättningarna för överenskommelsen inte

längre finns, ska marknadskontrollmyndigheten säga upp hela eller delar av överenskommelsen.

Om den kommunala nämnden inte längre har förutsättningar att utföra kontroll enligt överenskommelsen, ska kommunen säga upp hela eller delar av överenskommelsen.

Skälen för förslaget: Den kontroll som en kommunal nämnd ska utföra enligt en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet bör kunna avse ett visst produktslag och produkter som släpps ut på marknaden av en viss aktör eller typ av aktörer. En överenskommelse bör även kunna gälla kontroll av om de berörda produkterna överensstämmer med vissa krav i den harmoniserade unionslagstiftning som den berörda marknadskontrollmyndigheten har ansvar för enligt 2 kap. miljötillsynsförordningen. En överenskommelse bör främst avse kontroll av produktkrav i den harmoniserade unionslagstiftning som den kommunala nämnden redan har ett visst ansvar för enligt 2 kap. miljötillsynsförordningen. Utgångspunkten bör alltså vara att en kommunal nämnd genom en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet inte ges ansvar för kontroll enligt annan harmoniserande unionslagstiftning än den som framgår av 2 kap. 32 b § miljötillsynsförordningen.

Eftersom marknadskontrollmyndigheten även i fortsättningen har ansvar för samtliga aktörer som omfattas av överenskommelsen, är det lämpligt att överenskommelsen gäller en viss tid. En fördel med en begränsning i tid är att förutsättningarna för överenskommelsen prövas kontinuerligt.

Vid bedömningen av om en överenskommelse ska ingås bör marknadskontrollmyndigheten ta hänsyn till den kommunala nämndens förutsättningar att utföra kontrollen. Det bör vidare beaktas vilka förutsättningar marknadskontrollmyndigheten har att kunna ge den kommunala nämnden effektiv vägledning i frågor som rör kontrollen, möjligheten att inom Sverige kunna utöva en effektiv kontroll av de produkter som omfattas av de EU-rättsakter som marknadskontrollmyndigheten ansvarar för enligt 2 kap. samt övriga frågor av betydelse för överenskommelsen.

Den marknadskontrollmyndighet som har ingått en överenskommelse bör regelbundet följa upp och utvärdera kontrollen. Eftersom marknadskontrollmyndigheten fortfarande har ansvaret för kontrollen av att produkter som omfattas av

överenskommelsen överensstämmer med krav i den harmoniserade unionslagstiftningen bör marknadskontrollmyndigheten säga upp hela eller delar av överenskommelsen om det inte längre finns förutsättningar för överenskommelsen.

Kommunen bör säga upp hela eller delar av överenskommelsen om den kommunala nämnden inte längre har förutsättningar att utföra kontroll i enlighet med överenskommelsen.

Bestämmelserna bör tas in i 1 kap. miljötillsynsförordningen.

5.4 Överenskommelse om kommuners marknadskontroll inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde

Förslag: Kemikalieinspektionen ska kunna ingå en överenskommelse med en kommunal nämnd om att nämnden ska utföra annan kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning än den kontroll som nämnden redan har ansvar för avseende kemiska produkter och varor.

Skälen för förslaget: Kemikalieinspektionen är marknads-kontrollmyndighet och utövar kontroll enligt EU:s marknads-kontrollförordning över att produkter överensstämmer med kraven i den harmoniserande unionslagstiftningen på kemikalieområdet (2 kap. 21 § första stycket 4 miljötillsynsförordningen). Kemikalieinspektionen har dock inte ansvar för den marknadskontroll som Läkemedelsverket och Transportstyrelsen ansvarar för (21 § andra stycket).

Som beskrivs i avsnitt 5.1 har kommunerna i dag ett begränsat ansvar för att utöva marknadskontroll över kemiska produkter och varor. Kommunerna ska, när de har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken för en viss typ av aktör, även kontrollera att kemiska produkter och varor uppfyller kraven vid tillhandahållande på marknaden i fråga om utformning, märkning, innehållsförteckning, säkerhetsdatablad och annan information i viss angiven EU-lagstiftning. Majoriteten av de EU-förordningar och direktiv som berörs av kommuners ansvar är sådana som Kemikalieinspektionen som marknadskontrollmyndighet ansvarar för kontrollen av.

Flera kommuner, särskilt i storstadsregionerna, har en upp-
arbetad kompetens och erfarenhet av tillsyn och kontroll av kemiska
produkter och varor. Möjligheten för en sådan kommun att ingå en
överenskommelse om att utföra ytterligare marknadskontroll-
uppgifter med Kemikalieinspektionen kan bidra till en effektiv och
ändamålsenlig produktkontroll. För att möjliggöra detta bör
Kemikalieinspektionen, i dess egenskap av marknadskontroll-
myndighet, kunna ingå en överenskommelse om att en kommunal
nämnd inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde ska utföra
annan kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning än den
kommunen redan har ansvar för.

De generella förutsättningarna för när en överenskommelse om
kommuners uppgifter enligt EU:s marknadskontrollförordning ska
kunna ingås beskrivs i avsnitt 5.2 och 5.3.

Inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde bör möjligheten
att ingå en överenskommelse om ytterligare marknadskontroll
kunna omfatta kontroll av att de kemiska produkter och varor som
släpps ut på marknaden av de ekonomiska aktörer som nämnden
ansvarar för uppfyller andra produktkrav i den harmoniserade
unionslagstiftningen än de som i dag omfattas av nämndens ansvar.

En överenskommelse skulle även kunna omfatta kontroll av
kemiska produkter och varor som släpps ut på marknaden av andra
ekonomiska aktörer än de som kommunerna i dag har ansvar för.
Det skulle kunna innebära att en kommun får i uppgift att
kontrollera kemiska produkter eller varor som släpps ut på
marknaden av en primärleverantör som endast har verksamhet inom
den kommunen. För de primärleverantörer som har försäljnings-
ställen i flera kommuner bör utgångspunkten vara att endast
Kemikalieinspektionen ska ha ansvaret för kontroll enligt EU:s
marknadskontrollförordning. Det finns annars en risk för att både
Kemikalieinspektionen och kommunen bedriver kontroll av att
kemiska produkter och varor uppfyller samma krav.

Kommunernas marknadskontroll bör främst avgränsas till de
krav som kommunen i dag kontrollerar när det gäller produkter som
tillhandahålls av distributörer. Det gäller bland annat bestämmelser
om märkning, förpackningskrav och begränsningar i
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av
den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande
och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk

kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (Reach-förordningen) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (CLP-förordningen). Detta skulle kunna bidra till en effektivare kontroll, eftersom en kommun som har ingått en överenskommelse med Kemikaliemyndigheten om att utföra sådan kontroll inte behöver förvissa sig om vilken roll en viss ekonomisk aktör har för en kemisk produkt eller vara.

En överenskommelse bör inte omfatta kontroll av om primärleverantörer följer vissa bestämmelser om klassificering, innehåll i säkerhetsdatablad och vissa ärenden från Europeiska kemikaliemyndigheten avseende Reach-registreringar av kemiska produkter. Om kommuner får ansvaret att kontrollera att primärleverantörer följer dessa krav, skulle det kräva omfattande vägledning från Kemikalieinspektionen och bli alltför resurskrävande för myndigheten. Det finns en liknande problematik för varor, eftersom kraven på primärleverantörer och distributörer skiljer sig åt inom de rättsakter som reglerar CE-märkning. Kommuner har erfarenheter av att kontrollera att en vara är försedd med CE-märkning men inte av kontroll av den tekniska dokumentation och bedömning av överensstämmelse som ligger till grund för CE-märkningen. Detta beror på att endast tillverkare – aktörer som i nuläget inte kontrolleras av kommunerna – omfattas av dessa krav. Om en överenskommelse ska avse sådana krav som kommunen tidigare inte har kontrollerat, bör överenskommelsen föregås av en bedömning av om det är lämpligt att nämnden ges ansvar för kontrollen av de aktuella kraven och vilken möjlighet Kemikalieinspektionen har att ge vägledning.

Kommunernas förutsättningar att kontrollera att kemiska produkter och varor uppfyller kraven i viss unionslagstiftning på kemikalieområdet bör vara avgörande för vilka uppgifter som omfattas av en överenskommelse. En överenskommelse skulle även kunna innebära att en kommun och Kemikalieinspektionen inom

ramen för ett gemensamt projekt gör kontroller av kemiska produkter och varor hos en viss aktör eller typ av aktörer.

5.5 Kommuner som har ingått en överenskommelse om marknadskontroll av varor ska kunna begära kostnadsfria prover

Förslag: Om en överenskommelse om marknadskontroll omfattar kontroll av varor, ska den kommunala nämnden ha befogenhet att begära kostnadsfria prover från de aktörer som omfattas av överenskommelsen.

Skälen för förslaget: I avsnitt 7.1 föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen föreskriver ska kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor ska gälla inte bara myndigheter som utövar tillsyn enligt miljöbalken utan även myndigheter som utför kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. Vidare föreslås att länsstyrelsen och den kommunala nämnden ska kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter och biotekniska organismer vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning.

Om en överenskommelse mellan en marknadskontrollmyndighet och en kommun omfattar kontroll av varor enligt 14 kap. miljöbalken, bör den kommunala nämnden även ha rätt att kräva kostnadsfria prover av sådana varor från de aktörer som omfattas av överenskommelsen.

6 Regeringen ska kunna meddela föreskrifter om kommuners genomförande av tillsyn och kontroll

Förslag: Regeringen ska få meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsynen enligt miljöbalken. Bemyndigandet ska gälla även för kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Skälen för förslaget: Kommunerna utför en viktig del av tillsynen och kontrollen av miljölagstiftningen. Utgångspunkten är att kommunerna själva bestämmer hur deras tillsyns- och kontrollverksamhet ska organiseras och hur de ska genomföra sitt åtagande. Kommunernas självbestämmande inskränks bland annat av den detaljreglering som har utvecklats på EU-nivå i fråga om utförande av kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Kommunerna är i egenskap av behöriga myndigheter enligt EU:s kontrollförfordning bundna av bestämmelserna om genomförande av offentlig kontroll i den förordningen. Av artikel 9.3 i förordningen följer till exempel att kommunerna enligt huvudregeln ska utföra offentlig kontroll utan föranmälan. Av artikel 10.3 följer att kommunerna ska upprätta en förteckning över de aktörer som de är ansvariga för att kontrollera och att de ska hålla förteckningen uppdaterad. Att kommunerna ska genomföra kontroll i enlighet med dessa bestämmelser följer alltså av att kommunerna enligt bestämmelser i miljötillsynsförordningen är utsedda till behöriga myndigheter enligt EU:s kontrollförfordning.

Kommunerna är inte marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning och bestämmelserna i den förordningen riktar sig alltså inte direkt till kommunerna. Kommunerna utför dock en del av marknadskontrollen och för att Sverige ska uppfylla kraven i EU-rätten måste kommunerna följa de bestämmelser om utförande av kontrollen som finns i EU:s marknadskontrollförordning. I miljötillsynsförordningen anges därför att kommunerna har det ansvar som en marknadskontrollmyndighet har enligt vissa artiklar i förordningen (2 kap. 32 c §). Det innebär bland annat att kommunerna ska följa en riskbaserad metod vid utförandet av kontrollen med beaktande av de faktorer som anges i artikel 11.3 i EU:s marknadskontrollförordning. Kommissionen får i vissa fall anta genomförandeakter med bland annat enhetliga villkor för marknadskontrollmyndigheternas kontroller och bestämmelser om hur ofta kontroller ska utföras samt hur många prover som ska kontrolleras när det gäller vissa produkter eller produktkategorier. I den utsträckning dessa genomförandeakter även kommer gälla för produkter som kommunen ansvarar för kontrollen av behöver bestämmelserna vara tillämpliga även när kommunerna utför uppgifter som är marknads-kontroll.

Enligt 26 kap. miljöbalken ska myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning utföra kontrollen på eget initiativ eller, i nödvändig utsträckning, efter anmälan (32 §). Regeringen får meddela föreskrifter om skyldigheter för en kommun som ska utföra kontroll enligt förordningen att lämna upplysningar om kontrollen till en marknadskontrollmyndighet. Regeringen har föreskrivit att den kommunala nämnd som ska utföra kontroll senast den 31 januari varje år till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten ska redovisa en utvärdering av verksamheten (1 kap. 12 a § miljötillsynsförordningen).

Miljötillsynsförordningen innehåller även skyldigheter för myndigheter som utövar tillsyn eller utför kontroll att bland annat göra behovsutredningar, föra register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn och utvärdera tillsyns- eller kontrollverksamheten. Skyldigheterna riktar sig även till kommunerna.

Regeringen har i ett tidigare lagstiftningsärende bedömt att den, med stöd av 26 kap. 3 § första stycket miljöbalken, kan meddela

tillämpningsföreskrifter om hur tillsynen enligt balken ska utövas och meddela tillämpningsföreskrifter som kompletterar EU:s kontrollförordningar (prop. 2019/20:137 s. 54–55).

Att regeringen med stöd av 26 kap. 3 § första stycket kan föreskriva att kommuner ska utöva tillsyn framstår som klart. Det är dock inte tydligt att regeringen med stöd av det bemyndigandet får meddela föreskrifter om *hur* kommunerna ska organisera och genomföra tillsynen eller kontrollen. Föreskrifter som innebär en begränsning eller styrning av hur kommuner ska utföra tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt EU:s kontrollförordningar skulle i många fall kunna anses innebära skyldigheter för kommuner som inte heller kan anses vara verkställighetsföreskrifter. Föreskrifter om sådana skyldigheter för kommunerna kräver stöd i lag (8 kap. 2 § första stycket 3 regeringsformen).

För att säkerställa en enhetlig och effektiv tillsyn enligt miljöbalken bör regeringen kunna meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsynen. En ökad styrning av kommunernas tillsyns- och kontrollverksamhet motiveras ytterligare av behovet av att säkerställa att Sverige uppfyller sina EU-rättsliga förpliktelser. Det bör därför införas ett uttryckligt bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om hur kommuner ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

Sådana föreskrifter bör kunna innebära krav på att kommunerna ska göra utredningar av behovet av tillsyn, föra register över tillsynsobjekt, att tillsynsbesök ska göras med vissa intervall och att kommunerna ska lämna underrättelser till statliga tillsynsmyndigheter och följa upp och utvärdera tillsyns- eller kontrollverksamheten.

I enlighet med principen om EU-rättens företräde ska sådana föreskrifter inte tillämpas i strid med EU:s kontrollförordningar.

7 Möjligheten för myndigheter att få kostnadsfria prover och ersättning för analyskostnader utökas

7.1 Kostnadsfria prover ska kunna begäras även vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för kontrollen enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Kemikalieinspektionen och Läkemedelsverket ska inom sina ansvarsområden kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Läkemedelsverket ska även kunna begära prover av tatueringsfärger vid tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Länsstyrelsen och den kommunala nämnden ska inom sina ansvarsområden kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter och biotekniska organismer vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning.

Skälen för förslaget

Föreskrifter om kostnadsfria prover

I 26 kap. miljöbalken finns bestämmelser om myndigheters möjlighet att begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor. Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen (22 a §). Den som har lämnat ett prov efter föreläggande från en tillsynsmyndighet ska ha rätt till ersättning för provet, om det finns särskilda skäl (22 b § 1). Särskilda skäl för att en verksamhetsutövare ska få ersättning för ett prov kan vara att varan eller produkten är särskilt dyr eller att tillsynsmyndigheten har begärt fler prov än vad som är normalt (prop. 2009/10:167 s. 37).

Vissa bestämmelser om tillsyn i 26 kap. miljöbalken gäller även vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar (se 30 och 32 §§). Bestämmelserna i miljöbalken kompletterar kontrollförfordningarna. Förfordningarnas bestämmelser om befogenheter för kontrollmyndigheterna är direkt tillämpliga i Sverige och gäller framför nationella bestämmelser. Bestämmelserna i miljöbalken ger kontrollmyndigheterna nödvändiga befogenheter men kontrollen ska ske i enlighet med bestämmelserna i förfordningarna.

Enligt EU:s kontrollförfordning ska aktörer i den utsträckning det är nödvändigt för att utföra offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet ge de behöriga myndigheterna tillgång till bland annat varor under sin kontroll (artikel 15). Bestämmelserna i 26 kap. miljöbalken om rätt till ersättning för prov gäller även för prov som har lämnats enligt EU:s kontrollförfordning (32 § 4).

I EU:s marknadskontrollförfordning saknas en uttrycklig reglering om rätt för myndigheter att få kostnadsfria prover. Medlemsstaterna ska dock tilldela marknadskontrollmyndigheterna befogenhet att skaffa varuprover, att inspektera varuproverna och att demontera dem i syfte att identifiera bristande överensstämmelse och få bevis (artikel 14). Bemyndigandet i 26 kap. miljöbalken om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att lämna de prover som behövs för tillsynen är inte tillämpligt vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning. Det finns i dag ingen möjlighet för

myndigheter som utövar marknadskontroll att förelägga någon att lämna kostnadsfria prover.

Möjligheten att förelägga om kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor är ett viktigt instrument i myndigheternas tillsyn och bör kunna tillämpas även vid myndigheters marknadskontroll. En sådan rätt är förenlig med och ryms inom de befogenheter som medlemsstaterna ska ge marknadskontrollmyndigheter enligt EU:s marknadskontrollförordning. Rätten att begära kostnadsfria prover bör därför gälla även för myndigheter som inom miljöbalkens tillämpningsområde utför kontroll av produkter i enlighet med EU:s marknadskontrollförordning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om skyldighet för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för kontrollen enligt EU:s kontrollförordning.

Eftersom de behöriga myndigheterna med stöd av EU:s kontrollförordning kan begära prover ska bestämmelsen om detta, i enlighet med principen om EU-rättens företräde, tillämpas före tillsynsbestämmelserna i miljöbalken. Bemyndigandet om myndigheters möjlighet att förelägga om prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor kommer därför i praktiken inte vara tillämpligt vid kontroll enligt EU:s kontrollförordning.

Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket, länsstyrelsen och den kommunala nämnden bör kunna begära kostnadsfria prover vid marknadskontroll

Regeringen har meddelat föreskrifter om skyldighet för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen enligt miljöbalken. Kemikalieinspektionen får förelägga den som tillhandahåller en kemisk produkt, en bioteknisk organism eller en vara på marknaden att lämna de prover som behövs för tillsynen (1 kap. 25 § miljötillsynsförordningen). Läkemedelsverket får förelägga om sådana prover avseende kosmetiska produkter och vissa varor (26 §). Länsstyrelsen och den kommunala nämnden får förelägga om prover av kemiska produkter och

biotekniska organismer (27 §). Fördelningen av tillsyns- och kontrollansvaret framgår av 2 kap. miljötillsynsförordningen.

I enlighet med förslaget att rätten att begära kostnadsfria prover även ska gälla vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning bör Kemikalieinspektionen, Läkemedelsverket, länsstyrelsen och den kommunala nämnden få rätt att inom sina ansvarsområden begära de prover som behövs för marknadskontrollen.

Läkemedelsverket har sedan 2022 ansvaret för tillsynen enligt miljöbalken i fråga om blandningar som är avsedda att användas vid tatuering enligt förordningen (2012:503) om tatueringsfärger och är marknadskontrollmyndighet. Verket utövar också kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning över att produkter överensstämmer med kraven på blandningar som används vid tatuering i post 75 i bilaga XVII till Reach-förordningen (2 kap. 23 § miljötillsynsförordningen). Möjligheten att begära prover är ett viktigt medel för en tillsyns- och marknadskontrollmyndighet. Läkemedelsverket bör därför ges rätt att begära prover även vid tillsyn eller kontroll av blandningar som är avsedda att användas vid tatuering.

7.2 Skyldigheten att ersätta en myndighets kostnader för provtagning förenklas och utvidgas

Förslag: En kommunal eller statlig myndighet ska kunna besluta att kostnader för provtagning och undersökning av ett prov av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara i samband med tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt EU:s kontrollförordningar ska ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser, om inte särskilda skäl talar emot det. Möjligheten att kräva ersättning för kostnader ska gälla oavsett om provet har köpts in av myndigheten eller lämnats till myndigheten efter föreläggande.

Skälen för förslaget: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela forskrifter om skyldigheten att lämna prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som behövs för tillsynen enligt miljöbalken (26 kap. 22 a § miljöbalken). I avsnitt 7.1 föreslås att bemyndigandet ska gälla även prover som behövs för kontrollen enligt EU:s marknadskontroll-

förordning. En myndighet som utövar tillsyn enligt miljöbalken i syfte att säkerställa att balken, bestämmelser som meddelats med stöd av balken samt EU-förordningar och bestämmelser som genomför EU-direktiv inom balkens tillämpningsområde följs kan som ett led i tillsynen även köpa in prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor. I 26 kap. miljöbalken finns även bestämmelser om att en tillsyns- eller kontrollmyndighet får köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet (testköp) om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa och miljön (28 och 32 §§).

Inom ramen för tillsynen behöver tillsynsmyndigheten ofta analysera den produkt som har lämnats eller köpts in. En statlig myndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov i samband med tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor ska ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser, se 8 kap. 2 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken. Den som har lämnat ett prov efter föreläggande om det från en tillsynsmyndighet, behöver dock inte ersätta kostnaderna för provtagning och undersökning av provet om det finns särskilda skäl (26 kap. 22 b § 2 miljöbalken). Enligt förarbetena kan särskilda skäl vara att undersökningen visar att verksamhetsutövaren följt gällande bestämmelser för den kemiska produkten, organismen eller varan eller att kostnaden för analysen uppgår till höga belopp (prop. 2009/10:167 s. 37).

Ersättningsskyldigheten i förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken är till sin ordalydelse inte begränsad till situationen att provet har lämnats efter ett föreläggande. Bestämmelsen i miljöbalken om när ersättning inte behöver lämnas är dock begränsad till den situationen. Principerna om ersättningsskyldighet för en myndighets analyskostnader skiljer sig därför åt beroende på om myndigheten har köpt in ett prov eller begärt att en näringsidkare lämnar ett kostnadsfritt prov. Bestämmelsen i förordningen om avgifter för provning och tillsyn är inte tillämplig när det gäller kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

EU:s kontrollförordningar bygger på tanken att en näringsidkare ska ersätta kostnader för provtagning och undersökning i de fall en analys av en vara eller en produkt visar att varan eller produkten inte överensstämmer med kraven i gällande lagstiftning. Bestämmelserna

i 26 kap. miljöbalken som gäller i de fall en näringsidkare har lämnat ett kostnadsfritt prov ger uttryck för samma princip.

Det är rimligt att principerna för ersättningsskyldighet är desamma oavsett om en myndighet har köpt in ett prov eller begärt att få ett kostnadsfritt prov. Samma principer bör också gälla vid tillsyn enligt miljöbalken och vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar och oavsett om tillsynen eller kontrollen utförs av en statlig eller kommunal myndighet.

En näringsidkare bör därför vara skyldig att ersätta en myndighet för kostnader för provtagning och undersökning i samband med tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar, om kontrollen visar att produkten inte överensstämmer med gällande krav.

Regleringen bör utformas så att en myndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov i samband med tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor ska ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser om inte särskilda skäl talar emot det. Den bör vara tillämplig på en myndighets kostnader för provtagning och undersökning av ett prov som köpts in, öppet eller dolt, samt av ett prov som myndigheten har fått efter föreläggande. Regleringen bör gälla även vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Liksom när det gäller den nuvarande skyldigheten att ersätta en myndighets analyskostnader avseende prov som har lämnats efter föreläggande, bör särskilda skäl kunna vara att undersökningen visar att verksamhetsutövaren följt gällande bestämmelser för den kemiska produkten, organismen eller varan eller att kostnaden för analysen uppgår till höga belopp (jfr prop. 2009/10:167 s. 37).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning, se 2 § lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn. En kommun får meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. I och med att det i miljöbalken kommer att finnas bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader för undersökning och analys av prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor kommer bemyndigandet i lagen med bemyndigande att

meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn inte att vara relevant i detta avseende.

7.3 Myndigheter ska ges rätt att begära ersättning för testköp

Förslag: En tillsynsmyndighet ska, om inte särskilda skäl talar emot det, få besluta att en näringsidkare från vilken myndigheten har gjort ett s.k. testköp av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara ska ersätta myndigheten för vad den betalat. Rätten att besluta om ersättning ska gälla även för testköp som gjorts som ett led i kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Skälen för förslaget: Tillsynsmyndigheter har möjlighet att köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet (testköp), om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa eller miljön (26 kap. 28 § miljöbalken). Ett testköp får endast göras i syfte att kontrollera att föremålet för köpet uppfyller gällande krav för sådant skydd i balken, föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, eller EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde. Näringsidkaren ska underrättas om testköpet och resultatet av det så snart det kan ske utan att köpet förlorar sin betydelse. Regleringen gäller även för myndigheter som utför kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar (se 32 §).

Myndigheter som utför tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar kan i dag inte återkräva kostnaden för testköp från den som provet har köpts av. Om en myndighet i stället förelägger ett företag att lämna ett prov, är det dock normalt företaget som får bekosta detta. En myndighet som har begärt ett kostnadsfritt prov ska ersätta den som har lämnat provet endast om det finns särskilda skäl för det (22 b § 1). Särskilda skäl för att en verksamhetsutövare ska få ersättning för ett prov kan vara att varan eller produkten är särskilt dyr eller att tillsynsmyndigheten har begärt fler prov än vad som är normalt (prop. 2009/10:167 s. 37). I avsnitt 7.1 föreslås att en myndighet ska få förelägga om prover om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor även vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Myndigheter bör, om inte särskilda skäl talar mot det, ha rätt att återkräva kostnader för testköp av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara. Detsamma bör gälla för myndigheter som inom miljöbalkens tillämpningsområde utövar kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. Samma regler bör gälla oberoende av om det är en statlig eller kommunal myndighet som utöver tillsynen eller kontrollen. En sådan ordning bidrar till enhetlighet och förutsägbarhet när det gäller kostnadsansvaret för dem som omfattas av tillsynen eller kontrollen. Det bidrar även till myndigheternas möjlighet att få full täckning för kostnader de har i samband med kontroll av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor. Det finns däremot inte skäl att ge myndigheter rätt att kräva ersättning för ett köp av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara som en myndighet har gjort öppet eftersom myndigheten då hade kunnat utnyttja möjligheten att förelägga om ett prov.

Tillsynsmyndigheten bör därför ha möjlighet att, om inte särskilda skäl talar emot det, besluta att näringsidkaren ska ersätta myndigheten för vad den har betalat för den kemiska produkten, biotekniska organismen eller varan vid testköpet. Detta bör gälla även vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Liksom när det gäller myndigheters skyldighet att ersätta den som lämnat ett kostnadsfritt prov för provet, bör särskilda skäl för att företaget inte ska behöva stå för kostnaden vara att produkten är särskilt dyr eller att tillsynsmyndigheten har köpt fler prov än vad som är normalt (jfr prop. 2009/10:167 s. 37).

8 Ikraftträdande

Förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Skälen för förslaget: Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2026.

9 Konsekvenser

I detta avsnitt beskrivs vilka problem författningsförslagen avser att lösa och vilka effekter förslagen kommer att få för berörda aktörer. Konsekvensutredningen har tagits fram med utgångspunkt i vad som anges i 5 och 6 §§ förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och med vägledning av vad som anges i 7–11 §§ i den förordningen.

9.1 Problemen och vilken förändring som eftersträvas

Överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet

Kommuners ansvar för tillsyn enligt miljöbalken omfattar en stor variation av tillsynsobjekt. Det ställer höga krav på kommunerna. Samtidigt finns det skillnader i kommunernas förutsättningar att utöva tillsyn enligt nu gällande bestämmelser. Skillnaderna kan bero på omständigheter som gäller ett specifikt tillsynsobjekt eller en viss typ av tillsynsobjekt inom kommunen, eller kommunernas möjlighet att upprätthålla den kompetens som behövs för tillsynen. Förslaget om att regeringen ska få meddela föreskrifter om att tillsynen för ett visst objekt får flyttas från en kommun innebär att en statlig tillsynsmyndighet, under vissa förutsättningar och i enlighet med de föreskrifter som regeringen meddelar, ska kunna ta över ansvar för tillsyn från en kommun som begär det. Förslaget syftar till att öka flexibiliteten i fördelningen av ansvar för tillsyn mellan statliga tillsynsmyndigheter och kommunerna och att därigenom bidra till en mer ändamålsenlig och resurseffektiv tillsyn. Reglerna är avsedda att tillämpas under vissa förutsättningar och

påverkar därmed inte grundprinciperna om hur ansvar för tillsyn enligt miljöbalken fördelas.

Överenskommelse om kommuners marknadskontroll

I dag utförs kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning av statliga myndigheter och kommuner. Vissa centrala statliga myndigheter är utpekade som marknadskontrollmyndigheter och har ansvar för kontroll av alla aktörer som för in, tillverkar och säljer kemiska produkter eller varor i Sverige. Kommunerna är inte utpekade marknadskontrollmyndigheter. De har dock ansvar att utföra vissa uppgifter i förhållande till företag som säljer kemiska produkter eller varor som företagen har köpt av en annan importör eller tillverkare i Sverige. Kommunernas ansvar har avgränsats till kontroll av att vissa krav i EU-lagstiftningen, främst på kemikalieområdet, är uppfyllda. När en kommun har ansvar för tillsynen enligt miljöbalken för en viss verksamhet ska den också utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller krav i fråga om information vid tillhandahållande på marknaden, innehållsförteckning, märkning och utformning av förpackningar.

Kommunerna och de statliga marknadskontrollmyndigheterna kan ha ansvar att utföra kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning av produkter som saluförs av samma aktör, till exempel en distributör. För kommunerna kan detta leda till att de behöver lämna över kontrollen till marknadskontrollmyndigheten när det gäller vissa brister i hanteringen av de kemiska produkterna eller varorna. Detta kan leda till en ineffektiv kontroll som är negativ för både kommunerna och de företag som kontrolleras. Om kommunerna får möjlighet att kontrollera ytterligare krav och aktörer skulle det bidra till en mer enhetlig kontroll av berörda aktörer. Syftet med förslaget om att en marknadskontrollmyndighet ska kunna komma överens med en kommun om att kommunen ska utföra ytterligare kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning är alltså att skapa förutsättningar för en mer effektiv kontroll av sådana produkter som kommunen redan i dag utför kontroll av.

I dagsläget saknar kommuner möjlighet att begära kostnadsfria prover av varor. Flera kontroller av varor sker i dag genom projekt

där både marknadskontrollmyndigheten och kommunen genomför kontroll av ett företag. Om en kommun enligt en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet ska kontrollera varor, behöver kommunen ha befogenhet att begära in sådana prover genom ett föreläggande.

Reglering av kommuners tillsyn och kontroll

Kommuner har ansvar för tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar inom ett stort antal områden. Utgångspunkten är att kommunerna bestämmer hur tillsynen och kontrollen ska organiseras och genomföras. Kommunernas självbestämmande påverkas bland annat av detaljerade regler om hur kontrollen av krav i EU-rätten ska utföras. Regeringen har meddelat föreskrifter om att kommuner vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar ska följa vissa bestämmelser i förordningarna. Det finns även andra bestämmelser som reglerar hur kommuner ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken. Det finns dock oklarheter om vilket bemyndigande regeringen har att meddela föreskrifter som påverkar kommunernas självbestämmande på detta sätt. Förslaget om att regeringen ska få möjlighet att meddela föreskrifter om kommuners planering, genomförande och utvärdering av tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar syftar till att säkerställa en enhetlig och effektiv tillsyn och kontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde. Möjligheten att reglera kommuners tillsyn och kontroll motiveras även av behovet av att säkerställa att Sverige uppfyller de förpliktelser som följer av EU-rätten.

Kostnadsfria prover, ersättning för provtagning och undersökning av prov samt ersättning för testköp

I dagsläget gäller myndigheternas befogenhet att begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor endast vid tillsyn enligt miljöbalken. En stor del av lagstiftningen på kemikalieområdet utgörs av EU-lagstiftning, som också omfattas av EU:s marknadskontrollförfordning. Förslaget om att myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning ska

kunna begära kostnadsfria prover av kemiska produkter och varor syftar till att skapa enhetlighet i de befogenheter som myndigheterna har vid tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

Skyldigheten att ersätta en statlig myndighets kostnader för provtagning och undersökning gäller i dagsläget endast verksamheter som är föremål för tillsyn enligt miljöbalken. Denna ersättningsskyldighet bör även gälla då motsvarande kostnader blir aktuella vid kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar, oavsett om tillsynen eller kontrollen utförs av en statlig eller kommunal myndighet. Principerna om ersättningsskyldighet för en myndighets analyskostnader skiljer sig åt beroende på om myndigheten har köpt in ett prov eller begärt att en näringsidkare lämnar ett kostnadsfritt prov. Samma princip om undantag bör i stället gälla alla som omfattas av ersättningsskyldigheten.

I dagsläget saknas möjlighet för myndigheter som utövar tillsyn enligt miljöbalken eller kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar att kräva ersättning för prover som har köpts in under dold identitet (testköp). Eftersom det är ett verktyg som myndigheterna kan använda vid sin tillsyn eller kontroll, bör samma ersättningsskyldighet gälla för testköp som när myndigheten har begärt att ett prov ska lämnas kostnadsfritt. Reglerna om i vilka fall en näringsidkare ska ha rätt till ersättning för ett prov som har lämnats efter föreläggande eller som en myndighet har fått genom testköp blir därmed desamma.

9.2 Konsekvenser om inga ytterligare åtgärder vidtas

Överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet

Enligt nu gällande regler kan ansvar för tillsyn flyttas från en statlig tillsynsmyndighet till en kommun men en statlig tillsynsmyndighet kan inte ta över ansvar för ett tillsynsobjekt från en kommun. Eftersom det i vissa fall skulle kunna vara motiverat att en statlig tillsynsmyndighet tar över ansvar för tillsyn över ett visst objekt som en kommun av olika anledningar inte kan utöva tillsyn över enligt gällande bestämmelser kan det leda till att sådana verksamheter inte kontrolleras i tillräcklig omfattning.

Överenskommelse om kommuners marknadskontroll

Om möjligheten att ingå överenskommelser om kommuners ytterligare kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning inte införs kommer kommunernas kontroll fortsatt vara begränsad till en enklare granskning av att kemiska produkter, varor och förpackningar uppfyller kraven i unionslagstiftningen i fråga om information vid tillhandahållande på marknaden, innehållsförteckning, märkning och utformning av förpackningar. Marknadskontrollmyndigheterna kommer då även i fortsättningen att utföra all övrig kontroll som inte ingår i kommunernas ansvar. Den kompetens som finns hos vissa kommuner när det gäller annan kontroll än den som kommunerna gör i dagsläget kommer då inte att kunna tillvaratas i samma utsträckning.

Reglering av kommuners tillsyn och kontroll

En avsaknad av reglering av regeringens möjlighet att meddela föreskrifter om kommuners tillsyn och kontroll kan bidra till skillnader i hur kommuner och statliga tillsynsmyndigheter utövar tillsyn och utför kontroll över samma typ av verksamheter och produkter. Utöver att tillsynen och kontrollen riskerar att bli ineffektiv och differentierad kan Sverige riskera att inte leva upp till de krav som följer av EU:s kontrollförordningar och annan harmoniserad lagstiftning inom miljöbalkens tillämpningsområde, om ingen åtgärd vidtas.

Kostnadsfria prover, ersättning för provtagning och undersökning av prov samt ersättning för testköp

Så länge befogenheten att förelägga om kostnadsfria prover av kemiska produkter och varor för marknadskontrollen saknas, finns en skillnad mellan vilka medel myndigheterna kan använda vid tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförordning respektive kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. Utan denna befogenhet kan marknadskontrollmyndigheterna, länsstyrelserna och kommunerna endast utföra sådana kontroller av kemiska produkter och varor som kräver närmare undersökning

efter öppna eller dolda köp. I dag måste detta finansieras med anslag och skattemedel. Eftersom resurserna för marknadskontrollen är begränsade, begränsas möjligheterna att göra de inköp som behövs för kontrollen.

Om inga åtgärder vidtas kommer reglerna om ersättnings-skyldighet när det gäller kostnaderna för provtagning och undersökning av prov fortsätta att vara olika för tillsyn enligt miljöbalken respektive kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar och beroende av hur myndigheten skaffat ett prov. Finansieringsprinciperna förblir då oenhetliga och beroende av vilket produktkrav som ska kontrolleras.

Om den nuvarande regleringen om ersättning för myndigheters kostnader för testköp kvarstår, saknas det möjlighet för myndigheterna att kräva ersättning för prover som har köpts in genom testköp. Om ersättning ska kunna krävas är myndigheten hänvisad till att förelägga företaget att lämna ett prov av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara.

9.3 Alternativa lösningar

Överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet

Ett alternativ till de föreslagna författningsändringarna skulle vara att göra en mer övergripande omfördelning av ansvaret för tillsyn mellan statliga tillsynsmyndigheter och kommunerna. En sådan förändring av gällande regler är inte motiverad av det problem som de föreslagna författningsändringarna är avsedda att åtgärda och skulle inte uppnå syftet att öka flexibiliteten i fördelningen av tillsynsansvar.

Överenskommelse om kommuners marknadskontroll

Ett alternativ till att införa regleringen om överenskommelser om kommuners kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning skulle vara att utse kommunerna till marknadskontrollmyndigheter eller att utöka det ansvar som kommunerna har för kontrollen av produktkrav i den harmoniserade unionslagstiftningen inom

miljöbalkens tillämpningsområde. Det skulle innebära ett utvidgat ansvar för samtliga kommuner. Mot bakgrund av det problem som har identifierats är det inte lämpligt eller motiverat att göra en så omfattande förändring av kommuners ansvar för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning. I linje med de överväganden som gjorts i tidigare lagstiftningsärenden om kommuners ansvar för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning är det mer ändamålsenligt att införa ett flexibelt regelverk där de kommuner som har resurser och kunskap för att skapa en mer effektiv kontroll kan utföra sådan kontroll efter överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet.

Reglering av kommuners tillsyn och kontroll

Ett alternativ är att inte ändra nuvarande reglering. Tillsynsvägledande myndigheter kan då med stöd av befintliga bestämmelser i 26 kap. miljöbalken och miljötillsynsförordningen ge kommunerna stöd i hur tillsyn och kontroll ska utföras. Det stöd som kan ges genom tillsynsvägledning är dock inte tillräckligt för att säkerställa att tillsynen och kontrollen blir enhetlig och inte heller för att säkerställa att Sverige lever upp till de krav som följer av bland annat EU:s kontrollförordningar.

Kostnadsfria prover, ersättning för provtagning och undersökning av prov samt ersättning för testköp

Ett alternativ till förslaget är att utöka myndigheternas anslag så att de i större utsträckning kan finansiera sina kostnader för öppna och dolda inköp, provtagning och undersökning av kemiska produkter, inklusive kosmetiska produkter, samt varor. En sådan ordning skulle dock inte vara förenlig med principen att myndigheter genom avgifter ska få full kostnadstäckning för sin tillsyns- och kontrollverksamhet. Liksom i fallet då en myndighet har begärt ett kostnadsfritt prov av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, är det mer lämpligt att den verksamhetsutövare som tillsynen eller kontrollen avser som huvudregel får stå för myndighets kostnader.

9.4 Berörda aktörer

Samtliga 21 länsstyrelser och 290 kommuner i Sverige berörs av förslagen. Av de statliga myndigheterna berörs framför allt Kemikalieinspektionen och Läkemedelsverket, och i viss utsträckning mark- och miljödomstolarna.

Om en statlig tillsynsmyndighet övertar ansvaret för tillsyn från en kommun, påverkar det företag eller andra enskilda som är ansvariga för tillsynsobjektet. Det är dock svårt att uppskatta hur många verksamhetsutövare och inom vilka områden som kan komma att påverkas av förslagen.

Även de företag som tillhandahåller sådana kemiska produkter och varor på marknaden som omfattas av marknadskontroll inom miljöbalkens tillämpningsområde berörs av förslagen. Det är i dag en stor mängd företag, allt ifrån dagligvarubutiker och drivmedelsstationer till detaljhandelsföretag som säljer kemiska produkter, inklusive kosmetiska produkter, och varor. Förslagen rör såväl små lokala butiker som stora varumarknader och företag som säljer enbart konsumentprodukter. De rör även företag som säljer produkter för industrin eller för professionellt bruk. Utöver dessa berörs även e-handlare utan egna butiker. Det är svårt att uppskatta exakt hur många företag det handlar om eftersom det inte finns fullständiga register. Tillgänglig statistik över företag utgår från så kallade SNI-koder som företagen själva registrerar sin verksamhet efter. Det kan leda till både överskattning och underskattning av antalet företag som är relevanta för kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning (Kemikalieinspektionens rapport 4/22 s. 30).

I den utsträckning som förslagen leder till ökade och mer effektiva tillsyns- och kontrollinsatser kan de beröra allmänheten och miljön genom att skyddsnivån upprätthålls i större utsträckning än tidigare.

9.5 Konsekvenser av förslagen

Konsekvenser för företag

Överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet

Förslaget om att regeringen ska få meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet får ta över av ansvar för tillsyn från en kommun syftar bland annat till att skapa större enhetlighet i tillsynen, vilket ger förutsättningar för konkurrens på mer lika nivå. Förslaget kan leda till konsekvenser för företag i den utsträckning som möjligheten för en statlig myndighet att överta tillsyn från en kommun utnyttjas och berör sådana tillsynsobjekt som företag är ansvariga för. Om ansvaret för ett tillsynsobjekt flyttas från en kommunal till en statlig myndighet, kan det leda till att den berörda verksamhetsutövaren får betala en annan tillsynsavgift än tidigare. Avgifter skiljer sig mellan olika kommuner och för olika verksamheter. Avgiften kan därför bli antingen lägre eller högre om en statlig tillsynsmyndighet tar över ansvaret för tillsynen. Det är därför svårt att uppskatta om och hur förslaget kommer påverka enskilda verksamhetsutövarers kostnader och intäkter.

Överenskommelse om kommuners marknadskontroll

Om ett företag, efter en överenskommelse mellan en marknadskontrollmyndighet och en kommun, enbart kontrolleras av kommunen kan det bidra till positiva effekter i form av att kontrollen blir mer sammanhållen och effektiv. Det kan även leda till färre tillsyns- eller kontrollbesök, vilket innebär mindre tidsåtgång och lägre kostnader för företagen.

I den utsträckning som förslaget leder till ökad kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning kan det bidra till att utjämna eventuella konkurrensfördelar för de företag som säljer produkter som inte överensstämmer med lagstiftningen. Detta är en fördel för de företag som är nogra med, och lägger kostnader på, att följa befintlig lagstiftning som gäller produkterna.

Den kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning som kommunen i dag utför finansieras av avgifter som beslutas av kommunen och av kommunens egna skattemedel. Den kontroll som

en kommun ska utföra i enlighet med en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet kommer att finansieras på samma sätt. Avgifterna kan skilja sig åt mellan olika kommuner och det är därför svårt att uppskatta hur förslaget kan påverka enskilda företags kostnader för kontrollen.

Reglering av kommuners tillsyn och kontroll

En ökad styrning av hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar syftar till att säkerställa enhetlig och effektiv tillsyn och kontroll. Detta kan medföra ökad förutsägbarhet och en mer enhetlig tillämpning av regler inom miljöbalkens tillämpningsområde, vilket vore positivt för berörda företag.

Kostnadsfria prover, ersättning för provtagning och undersökning av prov samt ersättning för testköp

Förslaget kommer att medföra ökade kostnader för de företag som blir föremål för förelägganden om kostnadsfria prover som ett led i marknadskontrollmyndigheternas och kommunernas kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning. Dessa kostnader gäller för de kemiska produkterna eller varorna, provlämnandet i sig och de administrativa kostnader som följer av detta förfarande, inklusive eventuella domstolsprocesser. Förslaget innebär att den som har lämnat ett sådant kostnadsfritt prov ska ha rätt till ersättning från myndigheten, om det finns särskilda skäl för det. Särskilda skäl för att en verksamhetsutövare ska få ersättning för ett prov kan vara att varan eller produkten är särskilt dyr eller att tillsynsmyndigheten har begärt fler prov än vad som är normalt.

Förslaget om att myndigheter som utövar tillsyn enligt miljöbalken eller utför kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar ska kunna begära ersättning för testköp av kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor kommer att innebära ökade kostnader för de företag som blir föremål för sådana åtgärder. Huvudregeln blir, liksom när det gäller rätten för myndigheter att begära kostnadsfria prover, att företagen får stå för kostnaden för provet. Företag kommer dock inte att behöva återbetala

myndighetens kostnader för testköp, om produkten är särskilt dyr eller om myndigheten har köpt in fler prov än vad som är normalt.

Förslaget medför ökade kostnader för de företag som blir föremål för ersättningsskyldighet för kostnader för provtagning och undersökning av prov. Dessa kostnader gäller provtagningen i sig, analyskostnaderna och de administrativa kostnader som följer av detta förfarande, inklusive eventuella domstolsprocesser. Företagen ska dessutom inte behöva betala undersökningen av provet om det finns särskilda skäl för det.

Konsekvenser för staten

Överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet

Förslaget om att tillsynen för ett visst objekt flyttas från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet syftar till att upprätthålla en effektiv tillsyn genom att underlätta för en kommun under vissa förutsättningar. Att en statlig tillsynsmyndighet övertar tillsynen över en viss verksamhet som kommunen annars har ansvar för kan initialt leda till ökade kostnader för staten. Huvudprincipen är att tillsynen ska finansieras genom avgifter från berörda verksamheter. Om regeringen meddelar föreskrifter om att länsstyrelsen kan ta över en kommuns tillsynsansvar i enlighet med förslagen, kommer länsstyrelsens möjlighet att ta ut avgifter för tillsyn över de olika tillsynsobjekt som kan bli aktuella för övertagande behöva ses över och kompletteras. Bestämmelserna om övertagande av en kommuns tillsynsuppgifter är avsedda och utformade för att tillämpas endast under särskilda omständigheter. Förslaget bedöms inte medföra ökade kostnader för staten.

Överenskommelse om kommuners marknadskontroll

I de fall kommuner vill ingå en överenskommelse om att utföra ytterligare kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning medför det administrativa kostnader för den statliga marknadskontrollmyndigheten, eftersom den behöver hantera och besluta i frågan. Den kostnaden bedöms kunna hanteras inom ram.

Marknadskontrollmyndigheterna behöver även ha resurser för att följa upp överenskommelsen om marknadskontroll.

Om en överenskommelse ingås medför det att kommunen kommer att utföra vissa av de uppgifter som annars hade fallit på marknadskontrollmyndigheten, vilket gör att marknadskontrollmyndigheten kan minska resurserna när det gäller den kontrollen.

Reglering av kommuners tillsyn och kontroll

Förslaget om att regeringen ska få meddela föreskrifter om hur kommuner ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar är avsett att öka effektiviteten och enhetligheten i tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. Detta är en förutsättning för Sverige ska kunna uppfylla sina EU-rättsliga åtaganden.

Kostnadsfria prover, ersättning för provtagning och undersökning av prov samt ersättning för testköp

Möjligheten att begära kostnadsfria prover av kemiska produkter och varor påverkar främst de berörda marknadskontrollmyndigheterna. I denna del medför förslaget administrativa kostnader för beslut om prover och ersättning, liksom för det överprövningsförfarande som kan följa dessa beslut. Detsamma gäller vid beslut om ersättning för prover som har köpts in via testköp.

En positiv konsekvens blir att anslag inte längre behöver finansiera inköp av prover och analyskostnader, i de fall den enskilde aktören behöver stå för kostnaden. Det är dock svårt att uppskatta hur stor en eventuell kostnadsbesparing kan bli med den föreslagna ersättningsmodellen. Sannolikt blir besparingen begränsad. Vid föreläggande och fakturering ökar myndighetens personaladministrativa kostnader.

En annan positiv konsekvens med förslaget i den del som avser befogenheten att förelägga om varuprover, är att myndigheten kan få tillgång till produkter som endast säljs mellan företag och som

Kemikalieinspektionen därför inte kommer åt genom öppna eller dolda köp.

Förelägganden om varuprover och ersättningsfrågor som är kopplade till dessa och till beslut om ersättning för provtagning och undersökning av prov samt beslut om ersättning vid testköp kan överklagas till de fem mark- och miljödomstolarna, som har i uppgift att hantera överklaganden av beslut. Överlag överklagas relativt få beslut. Även om förslagen kan medföra en något ökad arbetsbörda bedöms kostnaderna kunna hanteras inom befintligt anslag.

Konsekvenser för kommuner

Överlåtelse av tillsynsansvar från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet

Förslaget om att tillsynen för ett visst objekt ska kunna flyttas från en kommun till en statlig myndighet kan underlätta för en kommun under vissa förutsättningar. Det kan innebära att kommunen förlorar en intäkt från en tillsynsavgift men samtidigt bör kostnaderna för tillsynen minska. Det kan även innebära att kommunen kan fokusera sina resurser och kompetens på den övriga tillsyn som kommunen ska utföra inom miljöbalkens tillämpningsområde. Förslaget bedöms inte påverka det kommunala självbestämmandet eller kommunernas kostnader negativt.

Överenskommelse om kommuners marknadskontroll

I de fall en kommun ingår en överenskommelse med en marknadskontrollmyndighet om att utföra ytterligare kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning kan det antas medföra högre arbetsinsatser för kommunen. Den berörda kommunen kan behöva ta fram eller revidera avgiftsuttaget för kontrollen och vidareutbilda personal och anpassa resurser efter det ökade uppdraget. Det förutsätts dock att möjligheten att ingå en överenskommelse om ytterligare marknadskontroll utnyttjas främst av de kommuner som redan har kompetensen för att utföra sådana uppgifter.

Om kommunen ingår en överenskommelse om att kontrollera primärleverantörer medför det stora fördelar, eftersom kommunen inte inledningsvis behöver försäkra sig om företagets roll i distributionskedjan för utvalda granskade produkter.

Reglering av kommuners tillsyn och kontroll

Förslaget innebär att regeringen inom miljöbalkens tillämpningsområde får meddela föreskrifter som reglerar hur kommuner ska planera, genomföra och utvärdera tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. Det föreslås inte några sådana föreskrifter i promemorian och inga ytterligare arbetsuppgifter tillkommer kommunerna. Den kommunala finansieringsprincipen aktualiseras därför inte.

De föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet kommer att begränsa kommunernas handlingsutrymme att självständigt organisera den tillsyn och kontroll som kommunerna har ansvar för. Förslagen har därför påverkan på det kommunala självstyret. En sådan inskränkning får inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till förslagets syfte (14 kap. 3 § regeringsformen). Hur kommunerna ska utföra tillsyn och kontroll över de tillsynsobjekt som kommunerna har ansvar för regleras redan i miljöbalken, miljötillsynsförordningen och i EU-rätten. Förslaget innebär att regeringen ges ett uttryckligt bemyndigande att meddela föreskrifter som rör kommunernas planering, organisering och utvärdering av tillsynen och kontrollen. Syftet med förslagen är att säkerställa en effektiv tillsyn enligt miljöbalken och att Sverige uppfyller sina EU-rättsliga förpliktelser. Den inskränkning i det kommunala självstyret som förslaget medför är därför proportionerlig i förhållande till syftet med förslagen.

Kostnadsfria prover, ersättning för provtagning och undersökning av prov samt ersättning för testköp

Skattemedel behöver inte längre finansiera inköp av prover och analyser i de fall den enskilde aktören behöver stå för kostnaden. Förslaget medför därför minskade administrativa kostnader för denna finansiering. Å andra sidan medför förslaget administrativa

kostnader för beslut om att begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor och för beslut om ersättning för provtagning och undersökning av prov. Kostnader kan också uppstå vid överklaganden som kan följa på dessa beslut. Detsamma gäller vid beslut om ersättning för prover som har köpts in via testköp. Sammantaget bedöms arbetsbördan för kommunerna öka marginellt. Eventuellt ökade kostnader bör som utgångspunkt finansieras genom att kommunerna justerar sina avgifter för tillsynen eller kontrollen.

Om kommunen ingår en överenskommelse som innefattar behörighet att analysera varuprover, medför det ett tydligt bemyndigande för kommunen att genomföra och ta betalt för analysen.

Konsekvenser för allmänheten och miljön

Förslagen syftar till att öka enhetligheten och effektiviteten i myndigheters tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar. En ökad tillsyn av verksamheter som påverkar miljön och människors hälsa samt kontroll av att kemiska produkter och varor uppfyller gällande produktkrav kan leda till positiva konsekvenser för miljön och att skyddsnivån för allmänheten upprätthålls i högre utsträckning.

9.6 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslagen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU. Förslagen har delvis sin grund i EU:s kontrollförfordningar. Förslagen innebär en anpassning och kompletteringar till förordningarna. De föreslagna ändringarna går inte utöver de skyldigheter som följer av Sveriges EU-medlemskap.

9.7 Ikraftträdande och informationsinsatser

Författningsändringarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2026. Ingen särskild övergångstid behövs för genomförandet av förslagen.

Det bedöms inte finnas något behov av särskilda informationsinsatser med anledning av de föreslagna bestämmelserna.

Förslagen kan medföra ett behov av vägledning för de berörda kommunala myndigheterna. Detta kan ske genom det råd och stöd som de tillsynsvägledande myndigheterna ska ge till de myndigheter som inom miljöbalkens tillämpningsområde utövar tillsyn eller kontroll.

9.8 Utvärdering av förslagen

De marknadskontrollmyndigheter som ingår en överenskommelse med en kommunal nämnd om att nämnden ska utföra ytterligare marknadskontrolluppgifter ska enligt förslaget regelbundet följa upp och utvärdera kontrollen.

Författningsförslagen i övrigt kan utvärderas inom ramen för gällande regler om de tillsynsvägledande myndigheternas ansvar för att utvärdera, följa upp och samordna tillsynen enligt miljöbalken och kontrollen enligt EU:s kontrollförfordningar.

9.9 Bemyndiganden

Flertalet av författningsförslagen gäller nya bestämmelser i miljöbalken, bl.a. bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet ska kunna överta ansvar för tillsyn från en kommun som begär det, hur kommuner ska utöva tillsyn enligt miljöbalken och kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar och om att myndigheter som utför kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning ska få begära kostnadsfria prover av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor.

De förslag som gäller ändringar på förordningsnivå grundar sig på de föreslagna bemyndigandena i miljöbalken, befintliga bestämmelser i miljöbalken om att tillsyn och kontroll utövas av de statliga myndigheter och kommuner enligt föreskrifter som meddelas av regeringen (26 kap. 3 § första stycket och 31 §) och 8 kap. 7 § reageringsformen.

10 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

26 kap.

3 § Tillsynen utövas av Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, försvarsinspektören för hälsa och miljö, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter) enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Bestämmelser om tillsyn finns också i lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

I paragrafen regleras bland annat vilka myndigheter som är tillsynsmyndigheter enligt miljöbalken och vilka verksamheter som kommunen ska utöva tillsyn över. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Ändringen innebär att *fjärde stycket* utgår. En motsvarande reglering tas i stället in i 3 b §.

3 b § *Regeringen får meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet får*

1. överlåta åt en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle utövas av den statliga tillsynsmyndigheten, och

2. överta ansvaret från en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som annars skulle utövas av kommunen.

Första stycket 1 gäller inte tillsyn över verksamheter som utövas av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt.

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om överlåtelse eller övertagande av tillsyn i förhållande till en kommun. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Första stycket 1 motsvarar hittillsvarande 3 § fjärde stycket första meningen.

Bemyndigandet i *första stycket 2* är nytt och ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter om att en statlig tillsynsmyndighet får överta ansvaret från en kommun som begär det att i ett visst avseende utöva sådan tillsyn som kommunen annars skulle utöva.

Övertagandet av tillsyn från en kommun till en statlig tillsynsmyndighet kan avse miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., inklusive sådan miljöfarlig verksamhet som inte kräver tillstånd, och avfallshanteringen enligt 15 kap., som kommunen har tillsynsansvar enligt 3 § tredje stycket. Övertagandet kan även avse tillsyn över sådana verksamheter som kommunen har ansvar för enligt bestämmelser som har meddelats på förordningsnivå.

Avgörande för om en statlig tillsynsmyndighet ska överta en kommuns tillsynsansvar är dels tillsynsobjektens karaktär och hälso- och miljöpåverkan, dels vilka förutsättningar kommunen respektive den statliga myndigheten har att utföra tillsynen. Övertagandet av tillsynsansvaret från en kommun bör främst bli aktuellt för länsstyrelsen.

Andra stycket motsvarar hittillsvarande 3 § fjärde stycket andra meningen.

4 § *Om en kommun har begärt att få överlåta eller ta över tillsynen enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 b § och den tillsynsmyndighet som avses där bedömer att tillsynen inte bör överlåtas eller övertas i enlighet med begäran, ska tillsynsmyndigheten på kommunens begäran med eget yttrande överlämna ärendet till regeringen för avgörande.*

Tillsynsmyndigheten får återkalla överlåtelsen av tillsyn till en kommun. Tillsynsmyndigheten ska återkalla överlåtelsen om kommunen ändrar sin nämndorganisation så att den strider mot 6 kap. 7 § andra stycket kommunallagen (2017:725). *Om regeringen har beslutat om överlåtelsen, är det regeringen som ska besluta om återkallelse.*

Tillsynsmyndigheten får återlämna ansvaret för tillsyn som den har övertagit från en kommun. Om kommunen motsätter sig att tillsynen återgår till kommunen, ska tillsynsmyndigheten med eget yttrande överlämna ärendet

till regeringen för avgörande. Om regeringen har beslutat om övertagandet, är det regeringen som ska besluta om återlämnande.

I paragrafen finns bestämmelser om överlåtelse eller övertagande av tillsyn. Övervägandena finns i avsnitt 4.3 och 4.4.

I *första stycket* ändras hänvisningen till 3 § till 3 b §. Det är en följd av den ändring som föreslås i 3 § och nya 3 b §. Det förtydligas att överlåtelse eller övertagande av tillsyn görs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 b §. Ändringarna innebär även att regleringen av hur situationer av oenighet mellan en kommun och en statlig tillsynsmyndighet ska hanteras gäller även i fråga om övertagande av tillsynsansvar enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 b första stycket 2.

Enligt *tredje stycket*, som är nytt, får tillsynsmyndigheten återlämna ansvaret för tillsyn som den har tagit över från en kommun. Detta kan vara aktuellt om de förutsättningar som föranledde övertagandet har ändrats, jfr författningskommentaren till 3 b §. Utgångspunkten bör vara att den statliga tillsynsmyndigheten och kommunen är överens om att ansvaret för tillsynen ska återgå till kommunen. Om den statliga tillsynsmyndigheten anser att tillsynen ska återlämnas och kommunen motsätter sig detta, ska ärendet avgöras av regeringen.

Övriga ändringar är redaktionella.

4 a § *Regeringen får meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsynen enligt detta kapitel.*

Paragrafen, som är ny, innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om hur kommunerna ska planera, genomföra och utvärdera tillsynen. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Föreskrifterna kan avse skyldighet för kommunerna att göra utredningar av tillsynsbehovet inom kommunens ansvarsområde, att föra register över tillsynsobjekt, att tillsynsbesök ska ske med vissa intervall samt att kommunerna ska lämna underrättelser till centrala tillsynsmyndigheter och följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

22 § Den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig

att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa. Om det är lämpligare, får tillsynsmyndigheten i stället besluta att en sådan undersökning ska utföras av någon annan och utse någon att göra undersökningen.

Om inte *något* annat följer av 22 c §, ska den som är skyldig att utföra undersökningen ersätta kostnaderna för en undersökning som någon annan utsetts att göra med det belopp som tillsynsmyndigheten fastställer.

Beslut om undersökning får förenas med förbud att överlåta den berörda fastigheten eller annan egendom till dess undersökningen är slutförd.

I paragrafen regleras en skyldighet för den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön att göra undersökningar av verksamheten och dess verkningar eller att ersätta kostnader förenade med undersökningar som vidtas av någon annan än verksamhetsutövaren.

I *andra stycket* ändras hänvisningen till 22 b § till 22 c §. Det är en följd av ändringarna i 22 b § och den nya 22 c §.

Enligt första stycket kan en tillsynsmyndighet utse någon annan än verksamhetsutövaren att utföra en undersökning av verksamheten som behövs för tillsynen. Enligt andra stycket är verksamhetsutövaren då skyldig att ersätta kostnaderna för undersökningen med det belopp som tillsynsmyndigheten har fastställt. I 22 c § begränsas ansvaret för att ersätta kostnader. Om 22 c § är tillämplig gäller alltså den paragrafen i stället för förevarande bestämmelse.

22 b § Den som har lämnat ett prov enligt föreskrifter *som har meddelats* med stöd av 22 a § ska ha rätt till ersättning för provet från den myndighet som provet lämnats till, om det finns särskilda skäl för det.

Paragrafen reglerar rätten till ersättning för den som enligt föreskrifter meddelade av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har lämnat ett prov av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara.

Ändringen innebär att andra punkten tas bort. En motsvarande bestämmelse införs i stället i 22 c §, se författningskommentaren till den paragrafen.

22 c § En myndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov i samband med tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor ska ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Paragrafen, som är ny, reglerar skyldigheten för den vars verksamhet provtagningen avser att ersätta en myndighet för dess kostnader för provtagning och undersökning i samband med tillsyn i fråga om kemiska produkter, biotekniska organismer och varor. Den motsvarar delvis hittillsvarande 22 b § 2. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Den vars verksamhet provtagningen avser ska ersätta myndigheten om inte särskilda skäl talar emot det. Detta gäller oberoende av om det är en statlig eller kommunal myndighet som utför analysen. Det gäller också oavsett hur myndigheten har fått provet, genom öppet köp eller dolt köp enligt 28 §, eller efter ett föreläggande i enlighet med bestämmelser som har meddelats med stöd av 22 a §.

Särskilda skäl som talar emot ersättningsskyldighet kan vara att undersökningen visar att verksamhetsutövaren följt gällande bestämmelser för den kemiska produkten, biotekniska organismen eller varan. Andra skäl kan vara att myndigheten har köpt eller begärt ett stort antal prov av samma kemiska produkt, biotekniska organism eller vara eller att kostnaden för undersökningen av provet uppgår till höga belopp.

28 § Om det är nödvändigt för att skydda människors hälsa eller miljön får tillsynsmyndigheten köpa kemiska produkter, biotekniska organismer och varor under dold identitet (testköp).

Ett testköp får endast göras i syfte att kontrollera att föremålet för köpet uppfyller gällande krav för sådant skydd i

1. denna balk,
2. föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, eller
3. EU-förordningar inom balkens tillämpningsområde.

Näringsidkaren ska underrättas om testköpet och resultatet av det så snart det kan ske utan att köpet förlorar sin betydelse.

Tillsynsmyndigheten får i enskilda fall besluta om att näringsidkaren ska ersätta myndigheten för vad som har betalats för den kemiska produkten, biotekniska organismen eller varan vid testköpet, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndigheternas möjlighet att köpa kemiska produkter, biotekniska organismer eller varor under dold identitet (testköp). Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Enligt *tredje stycket*, som är nytt, får tillsynsmyndigheten besluta att näringsidkaren ska ersätta myndigheten för vad som har betalats vid testköpet för den kemiska produkten, biotekniska organismen eller varan om inte särskilda skäl talar emot det.

Särskilda skäl som talar emot att näringsidkaren ska ersätta myndigheten för dess kostnader för inköp kan vara att provet avser en särskilt dyr vara eller att myndigheten har köpt in fler prover än vad som är normalt.

Paragrafen finns med i uppräknningen av bestämmelser i kapitlet som är tillämpliga vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning samt vid kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt EU:s kontrollförordning. Ersättning för testköp kan därför komma i fråga även för sådana köp som gjorts som ett led i kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

31 § Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges i 3, 3 a, 4 a, 6 och 8 §§ om tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsmyndigheter gälla i fråga om kontroll, annan offentlig verksamhet och kontrollmyndigheter enligt de EU-förordningar som anges i 30 §. Detta gäller dock inte om *något* annat följer av förordningarna.

I paragrafen regleras vilka bestämmelser om tillsyn i kapitlet som ska gälla även i fråga om kontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning och i fråga om kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt EU:s kontrollförordning. Övervägandena finns i avsnitt 4.5 och 6.

Ändringarna innebär att 4 § inte längre ska gälla vid kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

Vidare innebär ändringarna att 4 a § ska gälla även vid kontroll enligt EU:s kontrollförordningar. Regeringen kan alltså meddela föreskrifter om hur kommunen ska planera, genomföra och utvärdera kontroll enligt EU:s kontrollförordningar.

Som framgår av andra meningen ska EU:s kontrollförfordningar tillämpas i första hand. Om bestämmelser meddelade med stöd av 4 a § i en viss situation skulle strida mot en bestämmelse i förfordningarna ska de senare tillämpas i första hand, i enlighet med principen om EU-rättens företräde.

32 § Vid sådan kontroll eller annan offentlig verksamhet som avses i 30 § ska det som anges

1. i 9 § gälla förelägganden och förbud som behövs för att de EU-förfordningar som anges i 30 § ska följas,

2. i 14, 14 a, 17, 18 och 26 §§ gälla beslut som kontrollmyndigheterna meddelar enligt förfordningarna,

3. i 21 § gälla de uppgifter och handlingar som behövs för kontrollen,

4. i 22 a–22 c §§ gälla för *prover som behövs för kontrollen*, och

5. i 28 § gälla testköp som kontrollmyndigheterna gör.

Första stycket gäller inte om annat följer av förfordningarna.

I paragrafen regleras vilka befogenheter i kapitlet som är tillämpliga vid kontroll enligt EU:s marknadskontrollförfordning och vid kontroll eller annan offentlig verksamhet enligt EU:s kontrollförfordning. Övervägandena finns i avsnitt 7.1 och 7.2.

Ändringen i *första stycket fjärde punkten* innebär att 22 a–22 c §§ ska gälla för de prover som behövs för kontrollen enligt EU:s kontrollförfordningar.

Enligt 22 a § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldigheten för den som saluför, överlåter eller till eller från Sverige för in eller ut en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara att lämna de prover som behövs för tillsynen. De behöriga myndigheterna kan begära prover med stöd av EU:s kontrollförfordning (artikel 15). I enlighet med principen om EU-rättens företräde ska den regleringen tillämpas före 22 a § (se även andra stycket). Detta innebär att föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet i 22 a § i praktiken blir tillämpliga endast för prover som behövs för kontrollen enligt EU:s marknadskontrollförfordning.

Vidare gäller 22 b § om rätt till ersättning för sådana prover som har lämnats efter begäran om det från en myndighet även de prover som behövs för kontrollen enligt EU:s kontrollförfordningar. Även 22 c §, om myndigheters rätt till ersättning för kostnader vid provtagning och undersökning av prover av kemiska produkter, bio-

tekniska organismer och varor, gäller vid myndigheters kontroll enligt EU:s kontrollförfordningar.

27 kap.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader.

Bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader finns också i 10 kap. 16 §, 25 kap. 8 § samt 26 kap. 22 § andra stycket, 22 c § och 28 §.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader samt en upplysning om andra bestämmelser om skyldighet att ersätta en myndighets kostnader.

Ändringarna i *andra stycket* innebär att hänvisningen till 22 b § 2 ändras till 22 c § och att 28 § läggs till. Det är en följd av ändringarna i 22 b § och de nya 22 c § och 28 § tredje stycket.

Mätresultat från luftkvalitetsmätningar i Umeå kommun under 2024

Rapportnummer: U6943

Författare: Sofie Petersson

På uppdrag av: Umeå kommun

Sammanfattning

Umeå kommun bedriver mätningar av kväveoxider och partiklar i utomhusluft i ett gaturum vid Västra Esplanaden. IVL har under 2024 haft uppdraget att drifva denna mätstation, kvalitetssäkra data samt rapportera dessa till datavärd och, i form av en årsrapport, till kommunen. I denna rapport presenteras mätresultaten från 2024 för kvävedioxid (NO_2) och partiklar (PM_{10} och $\text{PM}_{2,5}$) för ovan nämnda station. Resultaten jämförs med mätresultaten från bakgrundstationen vid Breddkälen samt med miljö kvalitetsnormer (MKN), övre – och nedre utvärderingströsklar (ÖUT respektive NUT), miljö kvalitetsmålen preciseringar (miljömål), WHO:s riktlinjer samt mot EU:s nyligen reviderade direktiv för gränsvärden för de olika luftföroreningarna. Även påverkan på mätresultaten av väder och andra händelser diskuteras.

Årsmedelvärdet avseende NO_2 för kalenderår 2024 var $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Årsmedelvärdet överträdde inte vare sig MKN ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) eller utvärderingströsklarna avseende årsmedelvärde för NO_2 . Inte heller EU:s direktiv överskreds, det gjorde däremot WHO:s riktvärde för årsmedelvärde ($10 \mu\text{g}/\text{m}^3$). MKN för NO_2 avseende dygnsmedelvärde ($60 \mu\text{g}/\text{m}^3$) tangerades, då dygnsmedelvärdet överskreds 7 av 7 tillåtna dygn. Motsvarande ÖUT överträdde, då det förekom 20 dygns överskridanden. Även WHO:s riktvärde ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$) och EU:s direktiv för dygnsmedelvärde ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) överträdde. För timmedelvärde avseende NO_2 klarades MKN ($90 \mu\text{g}/\text{m}^3$), men däremot överträdde ÖUT ($72 \mu\text{g}/\text{m}^3$), då det förekom 249 överskridanden i jämförelse med 175 tillåtna under ett kalenderår. Miljömålet ($60 \mu\text{g}/\text{m}^3$) bör även det maximalt överskridas under 175 timmar per år, och det överskreds under 404 timmar. EU:s direktiv för gränsvärde avseende timmedelvärde ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) överskreds inte under någon timme under 2024.

Årsmedelvärdet avseende PM_{10} för kalenderår 2024 var $17 \mu\text{g}/\text{m}^3$, vilket inte överträdde vare sig MKN ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), ÖUT ($28 \mu\text{g}/\text{m}^3$) eller NUT ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$) för årsmedelvärde. Miljömålet och WHO:s riktvärde för årsmedelvärde (båda $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$) överskreds båda två, men däremot inte EU:s direktiv för gränsvärde ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Gällande dygnsmedelvärde överträdde inte MKN ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$), men däremot ÖUT ($35 \mu\text{g}/\text{m}^3$), då det förekom 42 dygns överskridanden jämfört med tillåtna 35 under ett kalenderår. Miljömålet ($30 \mu\text{g}/\text{m}^3$), som bör överskridas maximalt under 3 dygn, överskreds under 54 dygn. WHO:s riktvärde och EU:s direktiv för gränsvärde, båda $45 \mu\text{g}/\text{m}^3$, överskreds under 23 dygn jämfört med tillåtna 3–4 respektive 18 dygn per kalenderår.

Årsmedelvärdet avseende $\text{PM}_{2,5}$ för kalenderår 2024 var $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, vilket inte överträdde MKN ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$), ÖUT eller NUT. Inte heller miljömålet, WHO:s riktvärde eller EU:s direktiv för gränsvärde överskreds avseende $\text{PM}_{2,5}$. För $\text{PM}_{2,5}$ finns inte MKN för dygnsmedelvärde. WHO:s riktlinje för dygnsmedelvärde ($15 \mu\text{g}/\text{m}^3$) överskreds under 9 dygn. EU:s direktiv för dygnsmedelvärde ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$) överskreds under ett dygn under 2024.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Inledning	5
2 Utförande och teori	5
2.1 Mätstationer	5
2.2 Datatillgänglighet	6
2.3 Miljökvalitetsnormer och krav på mätningar	6
3 Meteorologi under mätperioden	7
3.1 Temperatur	7
3.2 Vind	8
3.3 Nederbörd	10
4 Halter av luftföroreningar	11
4.1 Årsmedelvärden	11
4.2 Dygnsmedelvärden för kvävedioxid (NO ₂)	12
4.3 Timmedelvärden för kvävedioxid (NO ₂)	13
4.4 Uppmätta halter av partiklar (PM ₁₀)	15
4.5 Uppmätta halter av partiklar (PM _{2,5})	17
4.6 Jämförelse av halterna av NO ₂ , PM ₁₀ och PM _{2,5} med bakgrundsdata	19
5 Referensförteckning	23
Bilaga 1. Miljökvalitetsnormer och miljömål gällande NO₂, PM₁₀ och PM_{2,5}	24

1 Inledning

Umeå kommun utförde under 2024 luftmätningar av kväveoxider (NO_x , NO och NO_2) och partiklar (PM_{10} och $\text{PM}_{2,5}$) vid mätstationen Västra Esplanaden. Driften av mätstationerna, utvärdering och kvalitetssäkring av mätdata samt rapportering av data till datavärden för luftkvalitetsdata ombesörjs av IVL Svenska Miljöinstitutet på uppdrag av Umeå kommun. Syftet med Umeå kommuns mätningar är att övervaka och informera om den regionala luftmiljön samt kartlägga luftkvaliteten i förhållande till miljö kvalitetsnormerna (MKN) för utomhusluft (SFS 2010:477).

I denna rapport presenteras mätresultaten från luftmätningarna vid mätstationen i gaturummet på Västra Esplanaden under kalenderåret 2024. Resultaten jämförs med miljö kvalitetsnormer (MKN), tillhörande utvärderingströsklar (övre (ÖUT) och nedre (NUT)) samt miljö kvalitetsmål (miljömål). Jämförelse görs också med WHO:s riktvärden från 2021 (WHO, 2021) och EU:s direktiv för gränsvärden som ännu inte implementerats i Sverige men ska uppnås senast 1 januari 2030 (Bilaga 1). Vidare diskuteras resultaten i jämförelse med väder samt andra händelser under året.

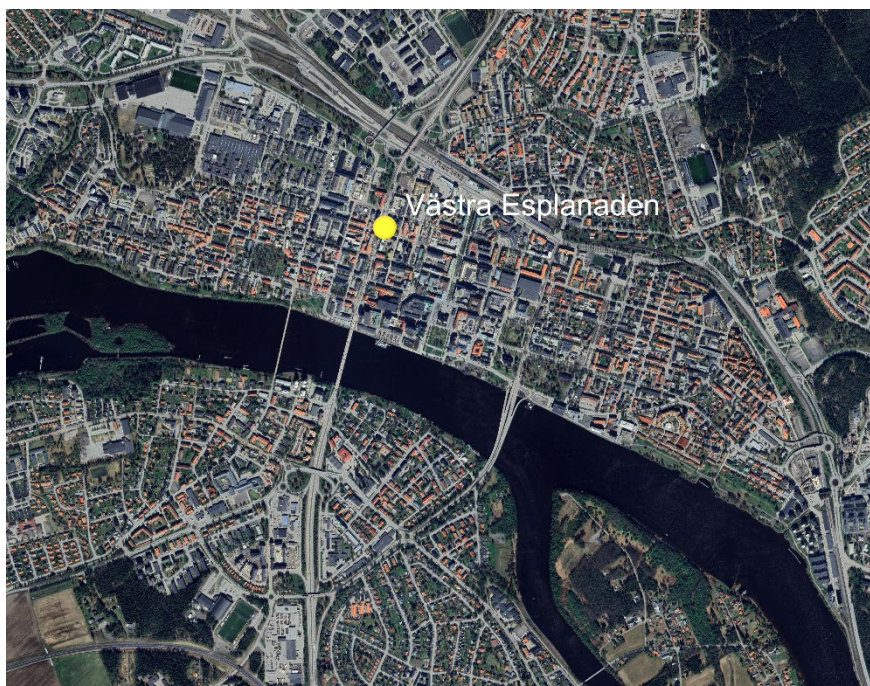
2 Utförande och teori

2.1 Mätstationer

Tabell 1 innehåller information om mätningarna som utförs i gaturumsmiljö vid Västra Esplanaden. Stationens placering visas i Figur 1.

Tabell 1. Data över mätstationen i Umeå kommun.

Mätstation	Typ	Parameter	Mätinstrument	Ägare/ driftansvar	Koordinater (SWEREF99 TM)
Västra Esplanaden	Gaturum	PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, PM_1 NO, NO_2 , NO_x	Palas Fidas 200 Främst Thermo Scientific 42I	IVL	7088602, 758554

Figur 1. Stationens placering i Umeå.

2.2 Datatillgänglighet

För att kvalitetskraven avseende kontinuerliga mätningar ska vara uppfyllda enligt Luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477) krävs 100 procent tidstäckning och 90 procent datafångst under ett kalenderår.

Tidstäkningskravet är uppfyllt och gällande datafångsten var den för såväl NO₂ som partiklar 99 procent, vilket innebär att kravet är uppfyllt.

Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS, 2019:9) användes vid uträkning av dygnsmedelvärden där 18 timmar datafångst är nödvändigt för att medelvärdet ska vara giltigt. För att ett årsmedelvärde ska anses giltigt krävs 90 procent datatillgänglighet av timmedelvärden eller dygnsmedelvärden jämnt fördelat under ett kalenderår.

2.3 Miljökvalitetsnormer och krav på mätningar

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett styrmedel i svensk miljö rätt. MKN ska ta fasta på vad människor och naturen tål utan hänsyn till ekonomiska intressen eller

tekniska förhållanden. MKN för utomhusluft inbegriper förekomst och halt i luft av kvävedioxid (NO_2), kväveoxid (NO_x , summan av NO och NO_2) svaveldioxid (SO_2), kolmonoxid (CO), bensen, partiklar (PM_{10} och $\text{PM}_{2.5}$), ozon (O_3), tungmetallerna arsenik (As), kadmium (Cd), nickel (Ni) och bly (Pb) samt polycykliska aromatiska kolväten (PAH) (med bens(a)pyren, (B(a)P), som indikator). För flertalet av ovan nämnda komponenter finns också mer långsiktiga nationella miljö kvalitetsmål (Regeringsproposition DS 2012:13). I Bilaga 1 redovisas MKN, utvärderingströsklarna och miljö kvalitetsmålets precisering (miljömål) för PM_{10} , $\text{PM}_{2.5}$ och NO_2 i utomhusluft. Även WHO:s riktlinjer (vilka i tabeller benämns som "WHO") samt EU:s direktiv för gränsvärden som ska uppnås senast 1 januari 2030 (vilka i tabeller benämns som "EU") redovisas i samma bilaga.

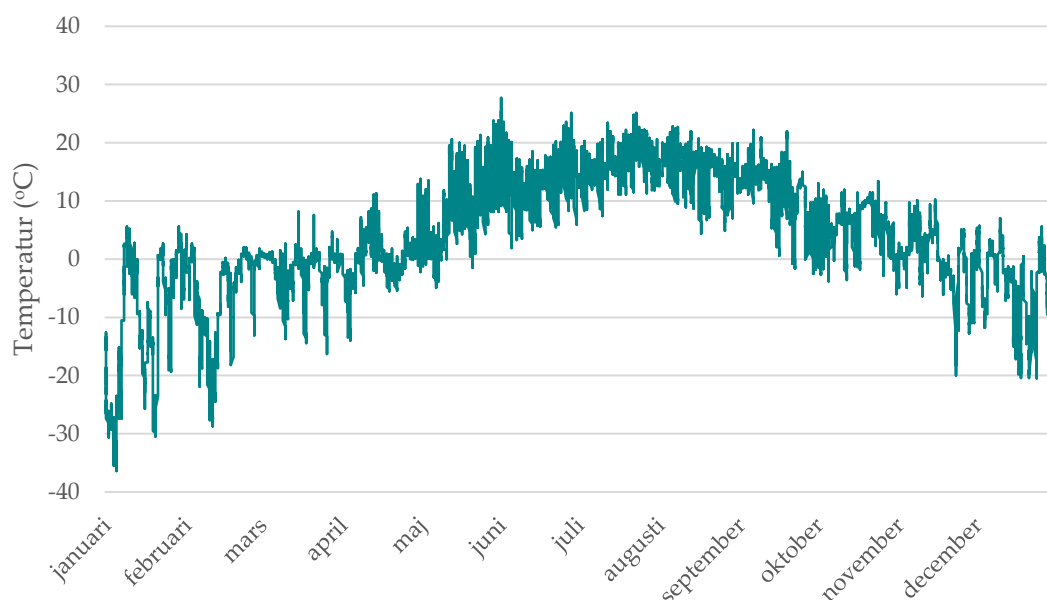
Tabellerna i denna rapport ger en indikation på hur halterna förhåller sig till normerna för MKN under kalenderåret 2024.

3 Meteorologi under mätperioden

Temperatur, nederbörds mängd, vindhastighet, vindriktning och blandningshöjd är exempel på viktiga parametrar för vilka nivåer av luftföroreningshalter som erhålls från ett utsläpp. Nederbörd, såväl årsmedelnederbörd som totalt antal dagar med nederbörd, samt fuktiga vägbanor är faktorer som har väldigt stark påverkan på vilka partikelhalter som genereras, genom att fukt ökar dammbindningen och därmed minskar uppvirvling av damm, s.k. resuspension.

3.1 Temperatur

Figur 2 visar temperaturen i Umeå under 2024. Medeltemperaturen under året var $4,4\text{ }^{\circ}\text{C}$, där den varmaste månaden var juli ($17,0\text{ }^{\circ}\text{C}$) och den kallaste var januari ($-10,6\text{ }^{\circ}\text{C}$). Det varmaste och kallaste dygnet under året var den 23 juli ($21,3\text{ }^{\circ}\text{C}$) respektive 5 januari ($-30,9\text{ }^{\circ}\text{C}$).

Figur 2. Temperatur vid Umeå flygplats under år 2024.

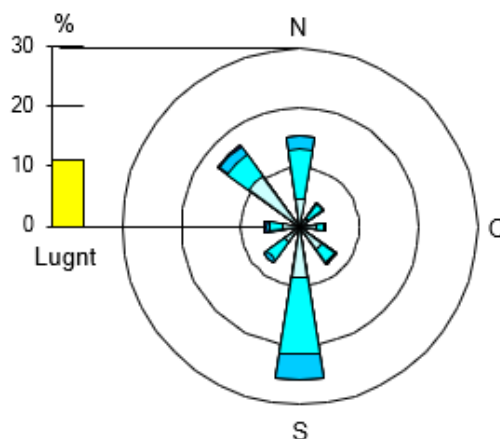
3.2 Vind

Nedan presenteras vindrosor som sammanfattar vindriktning och vindhastighet för respektive kvartal år 2024 samt en vindros för hela 2024 (Figur 3–7), för mätstationen Umeå Flygplats. Under både första, andra och tredje kvartalet var den dominerande vindriktningen sydlig. Under det fjärde kvartalet blåste vinden främst från nordvästlig eller sydlig riktning. Sett över hela året var den dominerande vindriktningen mest sydlig, men delvis även nordvästlig. Fördelningen av vindhastighet var relativt lik under alla de fyra kvartalen.

Period: (2024-01-01 till 2024-03-31)

Procent	m/s				
	0.5-3	3-6	6-9	9-12	12-
N	4.8	8.2	2.3		
NO	1.6	3.0	0.2		
O	2.7	1.4	0.3		
SO	4.7	2.6	0.4	0.0	
S	8.5	13.0	4.2	0.0	
SV	3.3	3.6	0.6	0.1	
V	2.8	2.2	0.5	0.5	0.0
NV	10.5	4.5	1.8	0.3	

Totala antalet värden: 2182

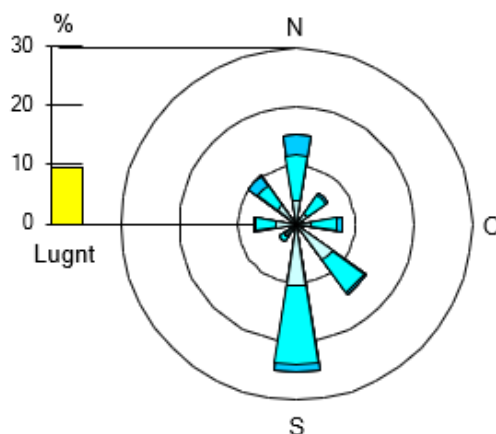

Figur 3. Vindfördelning och vindros vid Umeå Flygplats under kvartal 1, januari-mars 2024.

Period: (2024-04-01 till 2024-06-30)

Procent %	m/s				
	0.5-3	3-6	6-9	9-12	12-
N	4.0	7.8	3.4	0.0	
NO	2.2	3.8	0.5		
O	2.6	4.4	0.8		
SO	7.5	6.8	0.3		
S	10.5	13.6	1.1	0.1	
SV	2.6	0.9	0.1		
V	3.6	3.3	0.3	0.1	
NV	4.1	4.2	1.8	0.2	

Totala antalet värden: 2182

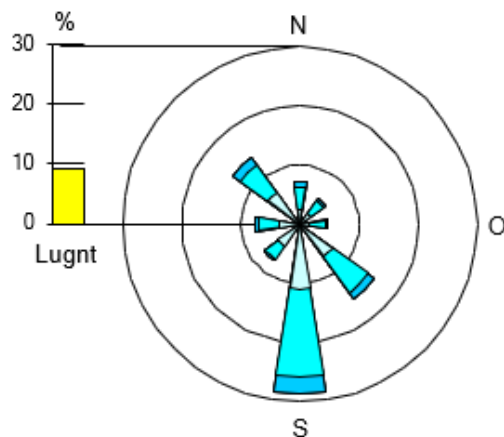

Figur 4. Vindfördelning och vindros vid Umeå Flygplats under kvartal 2, april-juni 2024.

Period: (2024-07-01 till 2024-09-30)

Procent %	m/s				
	0.5-3	3-6	6-9	9-12	12-
N	2.5	3.9	0.9		
NO	2.1	2.7	0.6		
O	1.6	2.9	0.3	0.0	
SO	6.8	7.4	1.3		
S	11.0	14.9	2.7	0.0	
SV	4.6	2.7	0.2		
V	3.5	3.6	0.6		
NV	6.7	5.7	1.6		

Totala antalet värden: 2207

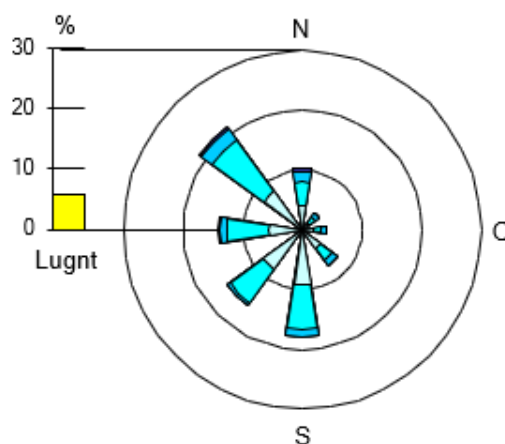

Figur 5. Vindfördelning och vindros vid Umeå Flygplats under kvartal 3, juli-september 2024.

Period: (2024-10-01 till 2024-12-31)

Procent	m/s				
	0.5-3	3-6	6-9	9-12	12-
N	4.2	3.9	1.8	0.6	0.1
NO	1.4	1.2	0.8	0.1	
O	1.7	1.4	0.8		
SO	3.8	2.4	1.1		
S	9.2	7.4	1.4		
SV	8.1	6.9	0.5		
V	5.6	7.1	1.2	0.2	0.0
NV	8.0	10.8	2.2	0.2	0.0

Totala antalet värden: 2204

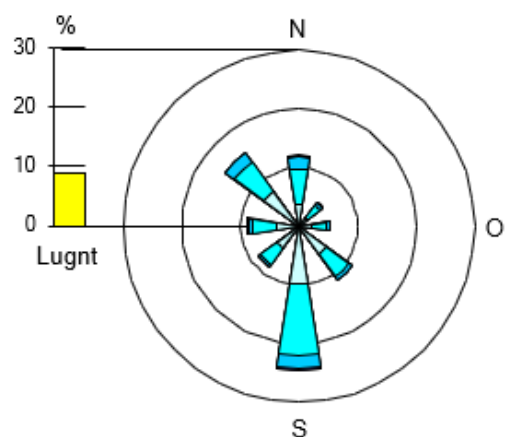

Figur 6. Vindfördelning och vindros vid Umeå Flygplats under kvartal 4, oktober-december 2024.

Period: (2024-01-01 till 2024-12-31)

Procent	m/s				
	0.5-3	3-6	6-9	9-12	12-
N	3.9	5.9	2.1	0.2	0.0
NO	1.8	2.7	0.5	0.0	
O	2.1	2.5	0.6	0.0	
SO	5.7	4.8	0.8	0.0	
S	9.8	12.2	2.3	0.1	
SV	4.6	3.5	0.4	0.0	
V	3.9	4.1	0.7	0.2	0.0
NV	7.3	6.3	1.9	0.2	0.0

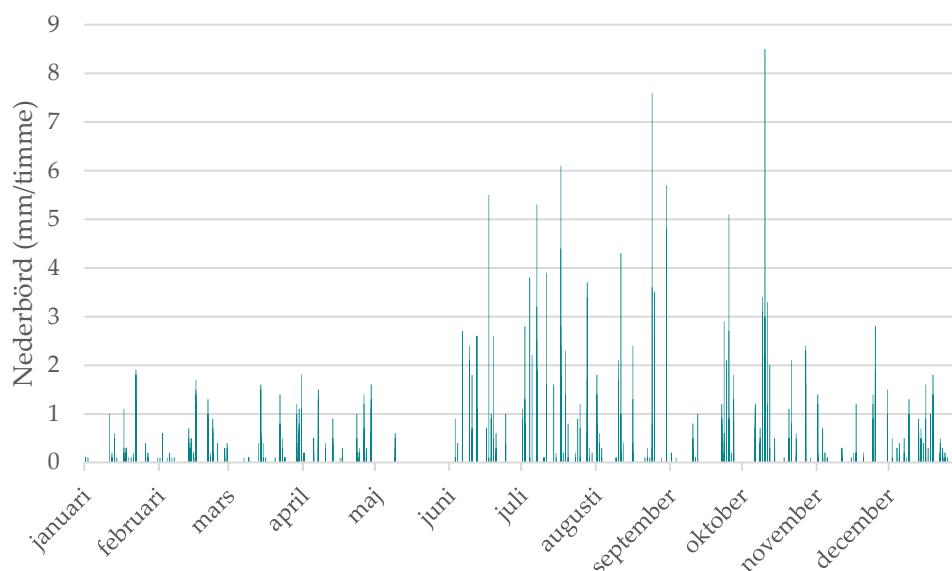
Totala antalet värden: 8775

Figur 7. Vindfördelning och vindros vid Umeå Flygplats under kalenderåret 2024.

3.3 Nederbörd

Den totala nederbörds mängden under kalenderår 2024 var 499 mm, se Figur 8. Den torraste månaden var maj (1,6 mm) och den blötaste var oktober (102 mm).

Figur 8. Nederbördsmängd i Umeå vid den meteorologiska stationen Umeå Holmön.

4 Halter av luftföroreningar

4.1 Årsmedelvärden

Årsmedelvärdet av NO₂ för kalenderår 2024 var 18 µg/m³, vilket överskred WHO:s riktvärde (10 µg/m³). För PM₁₀ var årsmedelhalten 17 µg/m³, vilket överskred miljömålet och WHO:s riktlinje (båda 15 µg/m³). För PM_{2,5} var årsmedelvärdet 5 µg/m³, vilket inte överskred något av gränsvärdena, dock tangerade det WHO:s riktlinje (se Tabell 2).

Tabell 2. Årsmedelhalter för NO₂, PM₁₀ och PM_{2,5}. Röda siffror indikerar överträdelse.

Förorening och årsmedelvärde	Gränsvärden (markerade i rött vid överskridande) [µg/m ³]					
	MKN	ÖUT	NUT	Miljömål	WHO	EU
NO ₂ : 18 µg/m ³	40	32	26	20	10	20
PM ₁₀ : 17 µg/m ³	40	28	20	15	15	20
PM _{2,5} : 5 µg/m ³	25	17	12	10	5	10

4.2 Dygnsmedelvärden för kvävedioxid (NO₂)

Under 2024 tangerades MKN (60 µg/m³), och NUT (36 µg/m³) för dygnsmedelvärde överträdde då det förekom överskridande under 7 dygn respektive 38 dygn, jämfört med 7 tillåtna under ett kalenderår. WHO:s riktvärde (25 µg/m³) överskreds under 73 dygn och EU-direktivet för dygnsmedelvärde (50 µg/m³) under 19 dygn (se Tabell 3) jämfört med tillåtna 18 dygn per kalenderår.

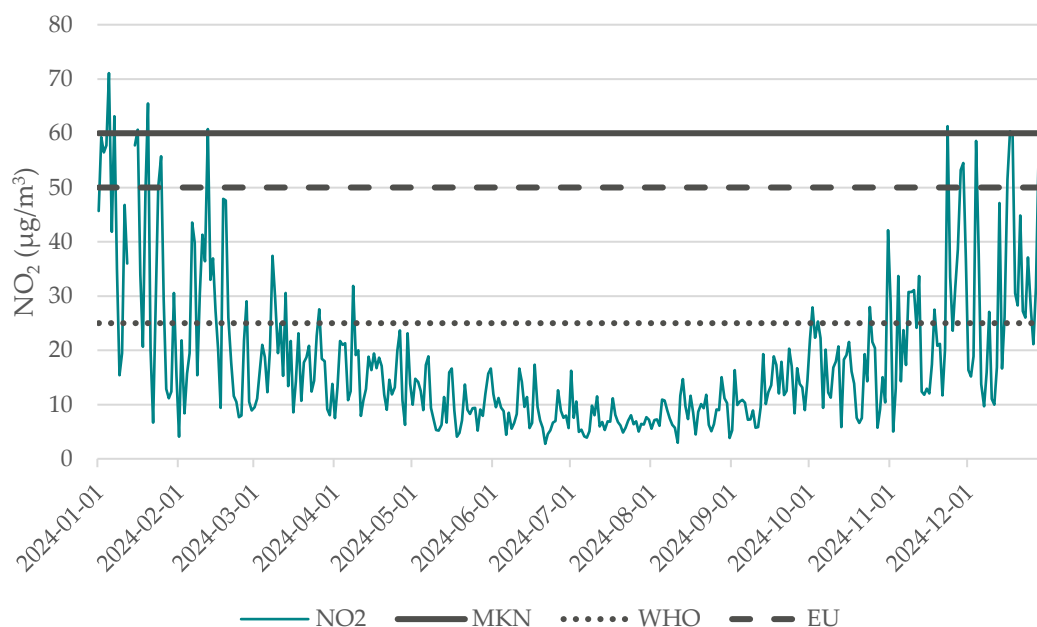
Tabell 3. Dygnsmedelvärden för NO₂, samt hur många dygn som överskridanden sker av respektive gräns- och riktvärde, för varje månad. Röda siffror indikerar överträdelse.

Månad	Västra Esplanaden NO ₂ -halt [µg/m ³]	Västra Esplanaden Antal dygns överskridande				
	Medelvärde	MKN* 60 µg/m ³	ÖUT* 48 µg/m ³	NUT* 36 µg/m ³	WHO 25 µg/m ³	EU** 50 µg/m ³
Januari	38	4	11	14	20	10
Februari	25	1	1	8	13	1
Mars	18	0	0	1	4	1
April	16	0	0	0	1	0
Maj	10	0	0	0	0	0
Juni	9	0	0	0	0	0
Juli	7	0	0	0	0	0
Augusti	8	0	0	0	0	0
September	12	0	0	0	0	0
Oktober	17	0	0	1	4	0
November	26	1	3	5	14	3
December	28	1	5	9	17	5
Totalt januari-december	18	7	20	38	73	19

* Får överskridas maximalt 7 dygn per år.

** Får överskridas maximalt 18 dygn per år.

Det högsta månadsmedelvärdet uppmättes i januari och så även det högsta dygnsmedelvärdet, som uppmättes den 5 januari (71 µg/m³). Halterna var höga i början av året, för att sen gå ner under sommaren och sedan öka igen under hösten. (se Figur 9).

Figur 9. Uppmätta dygnsmedelvärden av NO₂ vid Umeå Västra Esplanaden under kalenderår 2024, jämfört med MKN för dygnsmedelvärde, EU:s förslag på nya gränsvärden, samt WHO:s riktvärde.

4.3 Timmedelvärden för kvävedioxid (NO₂)

År 2024 överträddes MKN (90 µg/m³) avseende timmedelvärde vid Umeå Västra Esplanaden under 71 timmar, gränsvärdet får maximalt överskridas under 175 timmar per år. ÖUT avseende timmedelvärden (72 µg/m³) överskreds under 249 timmar och NUT (54 µg/m³) under 521 timmar. Miljömålet bör även det överskridas i maximalt 175 timmar, och det överskreds under 404 timmar. EU:s direktiv för timmedelvärde av NO₂ (200 µg/m³) får endast överskridas under tre timmar per år, men det överskreds inte under någon timme under 2024 vid Västra Esplanaden (se Tabell 4).

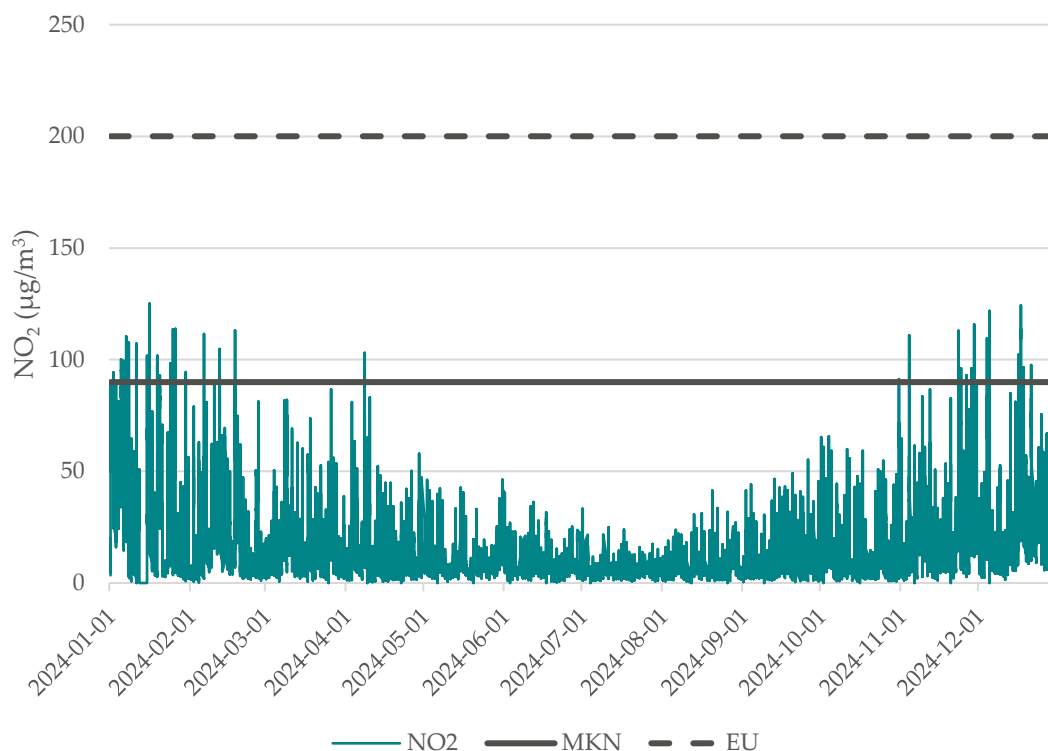
Tabell 4. Timmedelvärden för NO₂, samt hur många timmar som överskridanden sker av respektive gränsvärde/riktvärde, för varje månad. Röda siffror indikerar överträdelse.

Månad	Västra Esplanaden NO ₂ -halt [µg/m ³]	Västra Esplanaden Antal timmars överskridande				
	Medelvärde	MKN* 90 µg/m ³	ÖUT* 72 µg/m ³	NUT* 54 µg/m ³	Miljömål* 60 µg/m ³	EU** 200 µg/m ³
Januari	38	33	116	204	174	0
Februari	25	10	28	78	52	0
Mars	18	0	6	19	13	0
April	16	1	6	17	9	0
Maj	10	0	0	0	0	0
Juni	9	0	0	0	0	0
Juli	7	0	0	0	0	0
Augusti	8	0	0	0	0	0
September	12	0	0	1	0	0
Oktober	17	0	0	10	4	0
November	26	10	33	78	60	0
December	28	17	60	114	92	0
Totalt januari-december	18	71	249	521	404	0

* Får överskridas maximalt 175 timmar per år.

** Får överskridas maximalt 3 timmar per år.

Precis som för dygnsmedelvärdet så var timmedelvärdena höga i början av året, för att minska under sommaren och sedan öka igen under hösten (se Figur 10). Det högsta timmedelvärdet uppmättes den 16 januari, klockan 8.00 (125 µg/m³).

Figur 10. Uppmätta timmedelvärden av NO₂ vid Umeå Västra Esplanaden under kalenderår 2024, jämfört med MKN och EU-direktivet för timmedelvärde.

4.4 Uppmätta halter av partiklar (PM₁₀)

Under året har MKN avseende dygnsmedelvärde (50 µg/m³) överskridits under 18 dygn jämfört med 35 tillåtna dygnsöverskridanden, vilket innebär att MKN inte överträddes. Däremot överträddes ÖUT och NUT då halten överskreds under 42, respektive 64 dygn (se Tabell 5). Miljömålet, vilket enbart bör överskridas under 3 dygn, överskreds däremot under 54 dygn. WHO:s riktlinjer och EU-direktivet överskreds under 23 dygn. WHO:s riktlinjer får enbart överskridas under 3–4 dygn och EU-direktivet får enbart överskridas under 18 dygn.

Tabell 5. Dygnsmedelvärden för PM₁₀, samt hur många dygn som överskridanden sker av respektive gränsvärde, för varje månad. Röda siffror indikerar överträdelse.

Månad	Västra Esplanaden PM10-halt [µg/m³]	Västra Esplanaden Antal dygns överskridande					
	Medelvärde	MKN* 50 µg/m³	ÖUT* 35 µg/m³	NUT* 25 µg/m³	Miljö-mål** 30 µg/m³	WHO*** 45 µg/m³	EU**** 45 µg/m³
Januari	6	0	0	0	0	0	0
Februari	6	0	0	0	0	0	0
Mars	23	5	8	10	10	6	6
April	26	5	7	10	10	6	6
Maj	31	0	13	23	17	2	2
Juni	17	0	0	2	1	0	0
Juli	12	0	0	0	0	0	0
Augusti	11	0	0	0	0	0	0
September	14	0	1	2	1	0	0
Oktober	29	4	7	11	9	5	5
November	8	1	2	2	2	1	1
December	16	3	4	4	4	3	3
Totalt januari-december	17	18	42	64	54	23	23

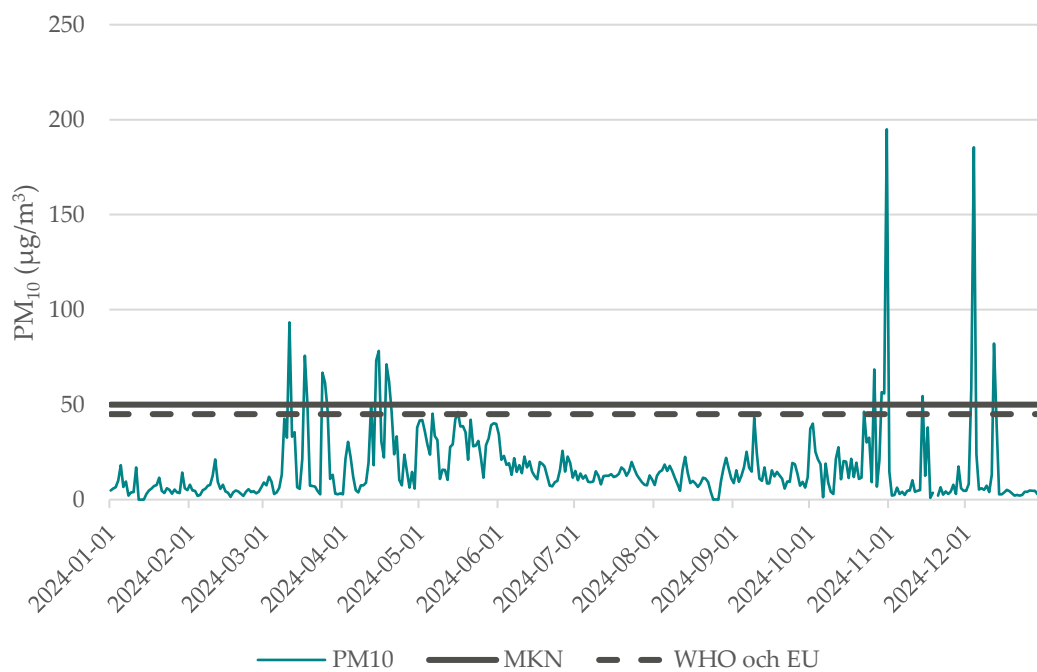
* Får överskridas maximalt 35 dygn per år.

** Får överskridas maximalt 3 dygn per år

*** Får överskridas maximalt 3–4 dygn per år

**** Får överskridas maximalt 18 dygn per år

Högst månadsmedelvärde uppmättes i oktober och det högsta dygnsmedelvärdet uppmättes den 31 oktober (195 µg/m³). Halterna var låga under vintern, något högre på sommaren, och högst under vår och höst (se Figur 11).

Figur 11. Uppmätta dygnsmedelvärden av PM₁₀ vid Umeå Västra Esplanaden under 2024 jämfört med MKN för dygnsmedelvärde, WHO:s riktlinje och EU-direktivet.

4.5 Uppmätta halter av partiklar (PM_{2,5})

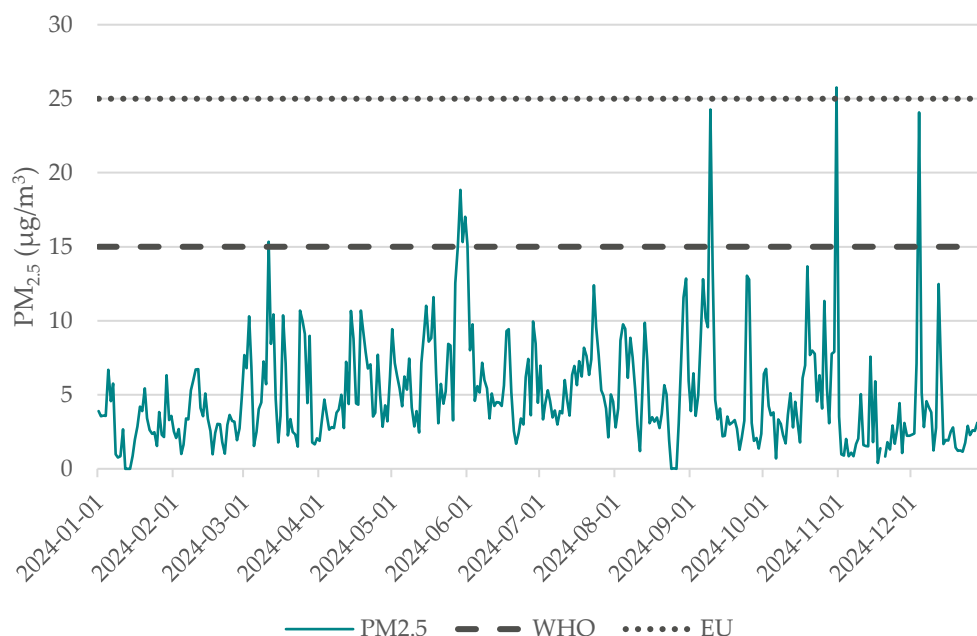
Då MKN för dygnsmedelvärde saknas för PM_{2,5} jämförs dessa halter enbart med WHO:s riktlinjer, samt med EU-direktivet. Av dessa överskreds WHO:s riktlinjer under 7 dygn och EU-direktivet under 1 dygn (se Tabell 6).

Tabell 6. Dygnsmedelvärden för PM_{2,5}, samt hur många dygn som överskridanden sker av respektive gränsvärde, för varje månad. Röda siffror indikerar överträdelse.

Månad	Västra Esplanaden PM _{2,5} -halt [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Västra Esplanaden Antal dygns överskridande	
	Medelvärde	WHO 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	EU* 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Januari	3	0	0
Februari	3	0	0
Mars	6	1	0
April	5	0	0
Maj	8	4	0
Juni	6	1	0
Juli	6	0	0
Augusti	5	0	0
September	6	1	0
Oktober	6	1	1
November	2	0	0
December	4	1	0
Totalt januari-december	5	9	1

*Får överskridas maximalt 18 dygn per år

Det högsta månadsmedelvärdet uppmättes i maj och det högsta dygnsmedelvärdet uppmättes den 31 oktober (26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Det finns inte lika tydliga perioder med höga och låga värden för PM_{2,5} jämfört med PM₁₀ (se Figur 12).

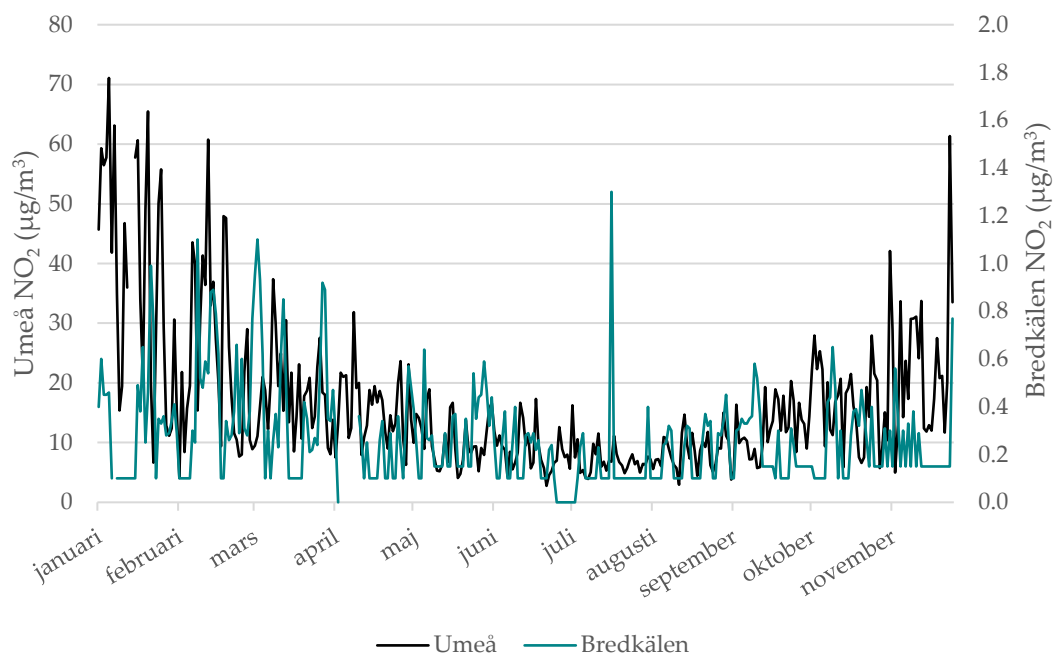

Figur 12. Uppmätta dygnsmedelvärden av PM_{2.5} vid Umeå Västra Esplanaden under 2024 jämfört med WHO:s riktlinje och EU-direktivet.

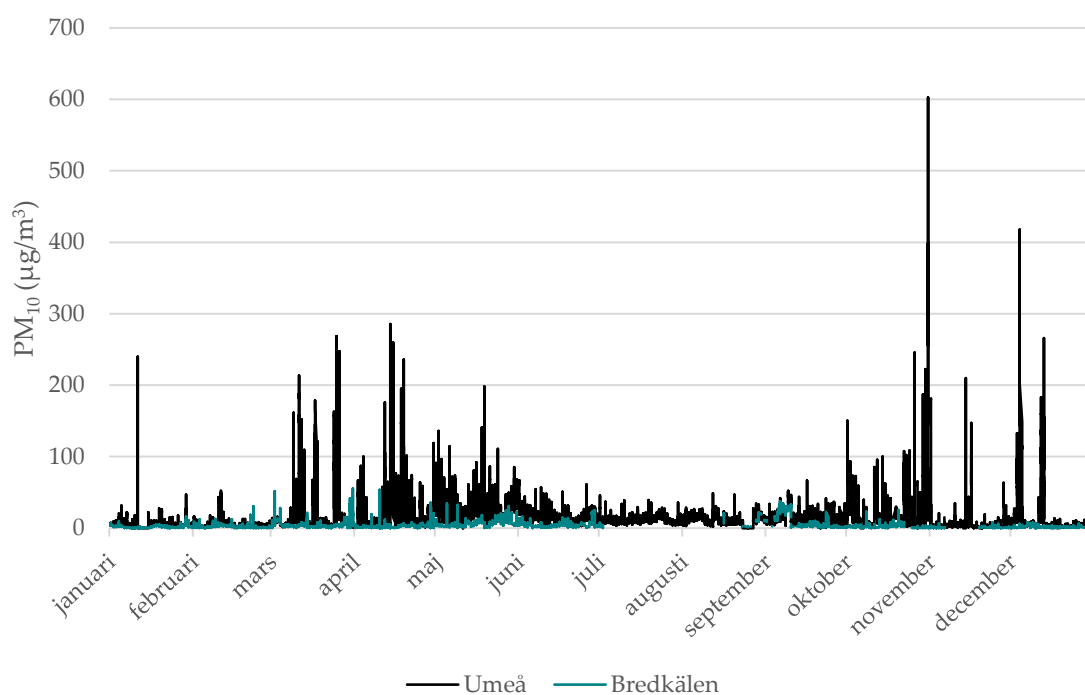
4.6 Jämförelse av halterna av NO₂, PM₁₀ och PM_{2.5} med bakgrundsdata

Figur 13 visar en jämförelse av de uppmätta dygnsmedelvärden av NO₂ vid Umeå Västra Esplanaden (skala enligt vänster y-axel) med uppmätta bakgrundshalter vid Bredkålen (skala enligt höger y-axel). NO₂-halterna från Bredkålen är preliminära resultat och sträcker sig från januari till och med november. Det är stor skillnad mellan bakgrundshalterna och de uppmätta halterna vid Västra Esplanaden, vilket tyder på att NO₂-halterna vid Västra Esplanaden främst härrör från lokala källor.

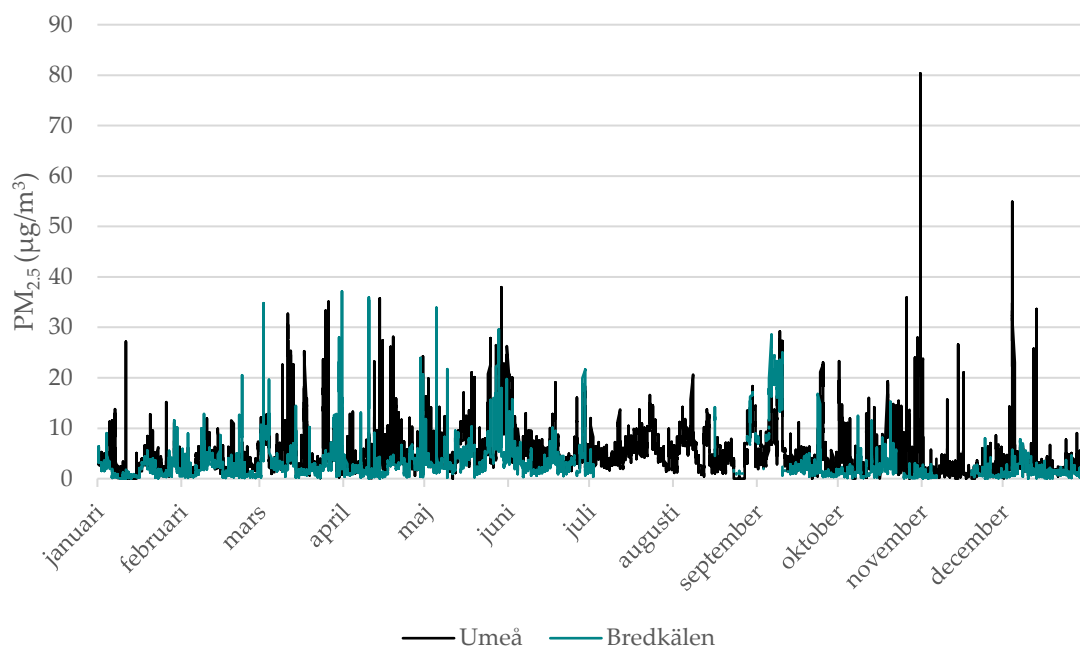
Även för partiklar är halterna från Bredkålen preliminära. Det saknas data från början av juli till slutet av augusti, vilket är en följd av problem med mätinstrumentet. Resterande data visar på en relativt god överensstämmelse för PM_{2.5} (Figur 15) medan det för PM₁₀ (Figur 14) ses en större skillnad. Detta tyder på att de PM_{2.5}-halter som uppmäts vid Umeå Västra Esplanaden till största delen beror på långdistanstransport av PM_{2.5}, medan PM₁₀ till större del kommer från lokala källor.

Figur 13. Jämförelse av uppmätta NO₂-halter vid Umeå Västra Esplanaden och Bredkälén. Notera att Umeås och Bredkäléns halter indikeras på olika axlar.

Figur 14. Jämförelse av uppmätta PM₁₀-halter vid Umeå Västra Esplanaden och Bredkälén.

Figur 15. Jämförelse av uppmätta PM_{2,5}-halter vid Umeå Västra Esplanaden och Bredkälén.

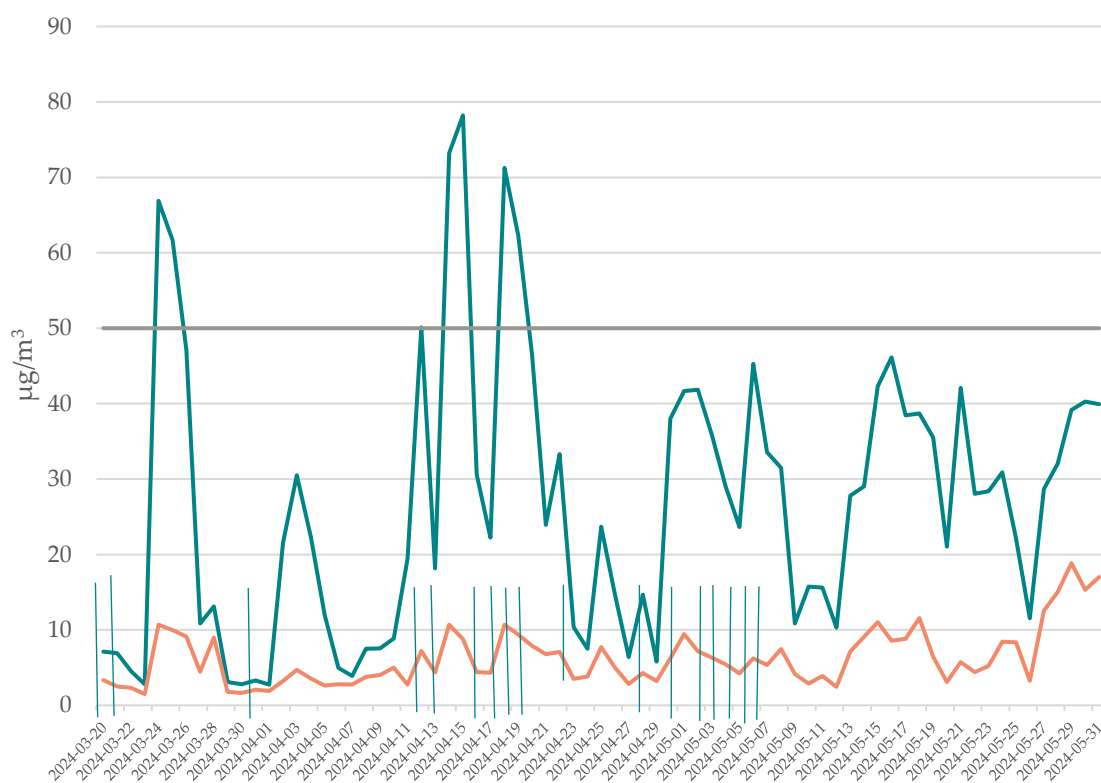
4.7 Jämförelse med höga halter och övriga aktiviteter

15–18 februari anordnades Rally Sweden i Umeå. Den 18 och 19:e februari ses något högre halter av NO₂ i jämförelse med de föregående dagarna. De förhöjda halterna kan ha ett samband med eventet, men det går inte att utesluta även andra orsaker.

Trafikmätningar från Tegsbron visar att det mellan 12 oktober och 10 november passerade i snitt 20 919 lätta fordon och 1 070 tunga fordon varje dygn. Efter Ringledens öppnande den 11 november utfördes ytterligare en trafikmätning för perioden 12 november till 11 december där resultatet visade att det i snitt passerade 18 341 lätta fordon och 665 tunga fordon varje dygn. Totalt var det en minskning på 14 % vad gäller lätta fordon och 38 % mindre trafik av de tunga fordonen. Utifrån de uppmätta halterna vid Västra Esplanaden går det dock inte att utläsa några samband kring öppnandet av Ringleden och den minskade trafiken på Tegsbron.

Under våren, mars-maj, har under totalt 17 tillfällen, och lika många dygn, partikelbegränsande åtgärder vidtagits i form av bindemedel som spridits ut på vägbanor.

Ingen tydlig minskning i halter kan noteras dessa dygn jämfört med omkringliggande dygn. Under totalt 10 dygn under perioden mars – maj överskreds MKN för dygnmedelvärde, varav tre av dessa inföll under dygn då partikelbekämpande åtgärder vidtagits, se Figur 16.

Figur 16. Dygnsnedelvärden av PM₁₀ (grön linje), PM_{2.5} (orange linje) jämfört med MKN (grå linje). Gröna vertikala linjer indikerar dygn under vilka partikelbekämpande åtgärder utförts.

5 Referensförteckning

NFS 2019:9 Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet, beslutade den 5 december 2019.

DS 2012:13 Regeringskansliet. Svenska miljömål – preciseringar av miljökvalitetsmålen och en första uppsättning etappmål.

SFS 2010:477 Luftkvalitetsförordningen (utfärdad den 27 maj 2010). Ändrad: t.o.m. SFS 2020:822 Förordning om ändring i luftkvalitetsförordningen (2010:477).

WHO (2021) WHO global air quality guidelines. Particulate matter (PM_{2.5} and PM₁₀), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide. Geneva: World Health Organization.

Bilaga 1. Miljökvalitetsnormer och miljömål gällande NO₂, PM₁₀ och PM_{2,5}

Regeringens förordning om miljökvalitetsnormer för luft (MKN) trädde i kraft den 1 januari 1999. Förordningen (SFS 2010:477), inbegriper förekomst och halt i luft av NO₂, SO₂, partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), bensen, kolmonoxid (CO), ozon (O₃), metallerna arsenik (As), kadmium (Cd), bly (Pb) och nickel (Ni) samt benso(a)pyren. MKN baseras på helår. I Tabell B1:1, B1:2, B1:3 samt B1:4 presenteras gällande MKN respektive övre- och nedre utvärderingströsklar (ÖUT respektive NUT) för NO₂, PM₁₀ och PM_{2,5}. I B1:5 presenteras miljökvalitetsmålen preciseringar.

Tabell B1:1. Miljökvalitetsnorm för NO₂ i utomhusluft, värden som inte får överskridas.

För skydd av människors hälsa		
Medelvärdestid	Värde	Anmärkning
1 timme	90 µg/m ³	Värdet får inte överskridas mer än 175 timmar per år (98-percentil)
1 dygn	60 µg/m ³	Värdet får inte överskridas mer än 7 dygn per år (98-percentil)
1 år	40 µg/m ³	Aritmetiskt medelvärde
För skydd av vegetation		
Medelvärdestid	Värde	Anmärkning
1 år	30 µg/m ³	Aritmetiskt medelvärde av NO _x

Tabell B1:2. Miljökvalitetsnormer för PM₁₀ i utomhusluft, värden som inte får överskridas.

För skydd av människors hälsa		
Medelvärdestid	Värde	Anmärkning
1 dygn	50 µg/m ³	Värdet får inte överskridas mer än 35 dygn per år (90-percentil)
1 år	40 µg/m ³	Aritmetiskt medelvärde

Tabell B1:3. Miljökvalitetsnormen för ozon i utomhusluft som ska eftersträvas till skydd för människors hälsa.

För skydd av människors hälsa		
Medelvärdestid	Värde	Anmärkning
1 år	25 µg/m ³	Aritmetiskt medelvärde

Tabell B1:4. Utvärderingströsklar för NO₂, PM₁₀ och PM_{2,5}.

Förorening	Period	Utvärderingströsklar	
		Nedre (NUT)	Övre (ÖUT)
Kvävedioxid (NO ₂)	1 timme	60 % (54 µg/m ³)	80 % (72 µg/m ³)
	1 dygn	60 % (36 µg/m ³)	80 % (48 µg/m ³)
	1 år	65 % (26 µg/m ³)	80 % (32 µg/m ³)
	1 år (vegetation)	65 % (19,5 µg/m ³)	80 % (24 µg/m ³)
Partiklar (PM ₁₀)	1 dygn	50 % (25 µg/m ³)	70 % (35 µg/m ³)
	1 år	50 % (20 µg/m ³)	70 % (28 µg/m ³)
Partiklar (PM _{2,5})	1 år	50 % (12 µg/m ³)	70 % (17 µg/m ³)

För att kunna styra utvecklingen på längre sikt har riksdagen även infört miljökvalitetsmålets precisering (miljömål) för flera luftföroreningar, se Tabell B1:5. Miljömålen innebär i flera fall mera långtgående krav än miljökvalitetsnormerna. Detta för att normerna ses som styrmedel för att uppnå miljömålen. Miljömål är till skillnad från miljökvalitetsnormerna inte kopplade till lagstiftningen och innebär inte heller juridiska krav på att kommunerna skall övervaka.

Tabell B1:5. Preciseringar till miljökvalitetsmål enligt svenska miljömål – preciseringar av miljökvalitetsmålen och en första uppsättning etappmål (DS 2012:13, Regeringskansliet).

Förorening	Precisering
Kvävedioxid (NO ₂)	20 µg/m ³ som årsmedelvärde 60 µg/m ³ som timmedelvärde får överskridas max 175 timmar/år
Partiklar (PM ₁₀)	15 µg/m ³ som årsmedelvärde 30 µg/m ³ som dygnsmedelvärde, får överskridas max 3 dygn.
Partiklar (PM _{2,5})	10 µg/m ³ som årsmedelvärde

Tabell B1:6. WHO:s nya riktvärden och EU:s direktiv avseende gränsvärden för luftkvalitet för NO₂ och partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}).

Förorening	För skydd av människors hälsa		
	Period	WHO:s nya riktvärden (2021)	EU:s direktiv (2024)
Kvävedioxid (NO ₂)	<i>Medelvärdestid</i>	<i>Värde</i>	<i>Värde</i>
	1 timme	200 µg/m ³	200 µg/m ^{3*}
	1 dygn	25 µg/m ³	50 µg/m ^{3**}
	1 år	10 µg/m ³	20 µg/m ³
Partiklar (PM ₁₀)	<i>Medelvärdestid</i>	<i>Värde</i>	<i>Värde</i>
	1 dygn	45 µg/m ³	45 µg/m ^{3**}
	1 år	15 µg/m ³	20 µg/m ³
Partiklar (PM _{2,5})	<i>Medelvärdestid</i>	<i>Värde</i>	<i>Värde</i>
	1 dygn	15 µg/m ³	25 µg/m ^{3**}
	1 år	5 µg/m ³	10 µg/m ³

* 3 timmars överskridande per kalenderår

* 18 dygns överskridande per kalenderår

STOCKHOLM

Box 21060, 100 31 Stockholm

GÖTEBORG

Box 53021, 400 14 Göteborg

MALMÖ

Nordenskiöldsgatan 24
211 19 Malmö

KRISTINEBERG

**(Center för marin forskning och
innovation)**

Kristineberg 566
451 78 Fiskebäckskil

SKELLEFTEÅ

Kanalgatan 59
931 32 Skellefteå

BEIJING, CHINA

Room 612A
InterChina Commercial Building No.33
Dengshikou Dajie
Dongcheng District
Beijing 100006
China

© IVL SVENSKA MILJÖINSTITUTET AB | Tel: 010-788 65 00 | www.ivl.se

Peab

Peab har begärt att beslutet ska upphävas. Som skäl för sin begäran har de anfört sammanfattningsvis följande.

Bolaget har vidtagit tillräckliga åtgärder för att minska lukten från asfalttillverkningen. Beslutet saknar legal grund, strider mot proportionalitetsprincipen och är mer ingripande än vad som krävs i det enskilda fallet.

Till följd av det tidigare föreläggandet lämnade Peab in ett yttrande som beskriver vilka tekniska åtgärder som kan och har vidtagits. Det lämnades också in en komplettering där det framgick vilka administrativa åtgärder som har undersökts av Peab. Den fråga som nämnden har tagit ställning till i beslutet är om Peab har vidtagit tillräckliga åtgärder för att förebygga luktstörningar från asfalttillverkningen i Umeå. Nämndens bedömning är, i strid med bolagets slutsatser, att verksamheten ska begränsas och anpassas till vissa angivna drifttider. Varken eventuella brister i vidtagna skyddsåtgärder eller de aktuella tiderna och deras påverkan på Peab har diskuterats med bolaget. Det har inte heller varit någon dialog med bolaget avseende störningar och/eller klagomål från omgivningen under år 2023. Frågan blir därmed dels om lukten från asfalttillverkningen utgör en olägenhet för människors hälsa eller miljön, dels om det i så fall är rimligt att begränsa verksamheten på det sätt som skett genom beslutet.

Peabs luktmätningar har visat att asfalttillverkning kan ge upphov till lukt i omgivningen. Därför har Peab gått vidare med att genomföra spridningsberäkningar baserat på erhållna mätresultat bl.a. vid bolagets asfalttillverkning i Sundsvall. Spridningsberäkningar är den tolkningsnyckel som gör det möjligt att översätta en uppmätt lukt vid skorstenen till en luktkoncentration vid närboende.

Luktkoncentration mäts och beräknas i l.e./m³ (luktenheter/kubikmeter). Med utgångspunkt i luktkoncentrationen vid skorstenen beräknas luktkoncentrationen vid kringliggande bostäder. Peab har på inrådan av teknisk expertis (AFRY och Sweco) utgått från en luktkoncentration på 2 luktenheter/kubikmeter, som gräns för när det finns risk för luktstörning. De genomförda spridningsberäkningarna syftar således till att klargöra vilken påverkan olika uppmätta scenarier har i asfaltverkets omgivning. Alla spridningsberäkningar beskriver omgivningsluft, det vill säga halter utomhus. Den avancerade 3D modell som använts är anpassad för luftföroreningar och EU har klassat modellen i den högsta (bästa)

nivån avseende kvalitet. Resultatet av mätningar och spridningsberäkningar, före och efter vidtagna skyddsåtgärder, har legat till grund för bolagets slutsats att den verksamhet som bedrivs vid asfaltverket i Umeå inte utgör en olägenhet för människors hälsa eller miljön. Uppföljning av luktkoncentration har varit föremål för ett antal olika överväganden, inte bara hos Peab. Oberoende härav saknas standardiserade svenska riktvärden för luktkoncentration. Frågan har dock varit upp i bl.a. miljö- och jordbruksutskottet och övervägts av vägledande myndighet Naturvårdsverket. Även om det saknas svenska riktlinjer kan viss vägledning fås genom framtagna bedömningsgrunder i andra länder. I samband med ett tillsynsärende för Peabs asfaltverk i Uddevalla sammanställde bolagets konsult AFRY olika riktlinjer och riktvärden från länder utifrån geografisk och kulturell närhet (Danmark och Norge) samt länder som bedöms ha kommit långt i arbetet med riktlinjer för lukt (Tyskland och Storbritannien).

En förutsättning för att nämnden ska kunna förelägga Peab att vidta ytterligare skyddsåtgärder är att lukt från asfalttillverkningen utgör en olägenhet för människors hälsa och miljön. Det framgår inte av nämndens beslut att lukten skulle vara en olägenhet för människors hälsa och miljön. Det saknas därmed legal grund för beslutet och det gäller oavsett om föreläggandet avser ytterligare tekniska eller administrativa skyddsåtgärder. Därutöver styrks inte den del av beslutet som avser att Peab inte får bedriva verksamhet morgnar, kvällar eller helger av störningsdagböckerna eller något annat underlag som redovisats av nämnden, t.ex. har inga störningar registrerats tidiga morgnar trots att asfaltverket ofta startar sin produktion mellan kl. 05.00 och 06.00 och i undantagsfall även tidigare. Vissa störningar har också rapporterats vid tidpunkter där asfaltverket inte varit i drift. Förbudet att bedriva verksamhet på fredagar baseras på bolagets egna uppgifter att asfalttillverkning inte skett på fredagar under år 2023, men det finns ingen koppling mellan hur verksamheten bedrivits en säsong till att den kommer bedrivas på det sättet framgent.

Peab ifrågasätter även nämndens tillvägagångssätt att efterfråga uppgifter om eventuella störningar i en störningsdagbok som avser om närboende uppfattar lukt. Tillvägagångssättet är såväl okonventionellt som processdrivande och nämnden går klart utanför sitt uppdrag som tillsynsmyndighet enligt miljöbalken.

Peab har också vidtagit omfattande skyddsåtgärder för att de boende inte ska besväras av störande lukt och skyddsåtgärderna

bedöms ha givit god effekt. Inför asfaltssäsongen 2023 genomfördes montering av skyddsplåtar i trumman för att förhindra att återvunnen asfalt i trumman träffas av brännarens låga samt montering av kolfilter på bitumentankens avluftning för reducering av lukt vid påfyllning av bitumen. Det är främst åtgärden att förhindra att återvunnen asfalt i trumman träffas av brännarens låga som medför en betydande skillnad för lukt från asfalttillverkningen. Åtgärden i Umeå har kostat ca 550 000 kronor och bedöms ha medfört en luktreduktion på utsläpp från asfaltverkets skorsten med minst 75% jämfört med de högsta uppmätta värdena och utifrån mätningar på andra asfaltverk där trumman åtgärdats med motsvarande effekt. Av de spridningsberäkningar som har utförts efter skyddsåtgärderna vidtagits år 2023 ligger luktkoncentrationen i utkanten av Tjälamark och Håkmark numera under 2 luktenheter/kubikmeter och för de boende ligger den på 0,5 luktenheter/kubikmeter. Det förekommer således lukt från asfalttillverkningen, men på en nivå som inte utgör någon olägenhet för människors hälsa eller miljön då den har betydligt lägre frekvens och mindre omfattning än tidigare år. Det styrks även av nämndens egen utredning med bl.a. de boendes störningsdagböcker. Nämnden har också under juni-oktober 2023 på sex dagar gjort 43 besök vid tio platser utan att konstatera lukt.

Om det mot förmodan skulle anses föreligga grund för beslutet såtillvida att lukt från asfalttillverkningen innebär en olägenhet för människors hälsa eller miljön, ska beslutet ändå omprövas eller upphävas till följd av att det är oproportionerligt. Vid denna bedömning ska såväl avvägningen av vad som är rimligt enligt 2 kap 7 § miljöbalken som tillsynsmyndighetens möjlighet att meddela ingripande beslut enligt 26 kap 9 § miljöbalken vägas in. Beslutet anger att det inte finns något underlag som visar på stora problem med lukt från verksamheten. Enligt nämnden tyder detta på att bolaget inte ska behöva vidta ytterligare åtgärder men nämnden har ändå förelagt bolaget s.k. administrativa begränsningar. Det är därmed svårt att följa logiken i beslutet, dvs. hur konstaterandet att det inte är rimligt att vidta ytterligare åtgärder kan utmynna i ett ytterst begränsande beslut som medför mycket långtgående konsekvenser för bolaget. Den intresseavvägning som nämnden har gjort mellan närboendes synpunkter samt Bolagets och samhällets intressen har endast tagit hänsyn till de närboendes synpunkter. Nämnden har överhuvudtaget inte gjort någon analys av konsekvenserna för bolaget. Med anledning härav ska det poängteras att driften av ett asfaltverk alltid är högst oregelbunden och varierar mellan årstider och år baserat på marknadsbehovet,

som i sin tur baseras på behovet av underhåll och nybyggnation. En säsong för asfaltstillverkning i de norra delarna av landet pågår vanligen mellan maj och november, dvs. när klimatet tillåter tillverkning och utläggning av asfalt. Att begränsa denna period med fyra veckor under sommaren när vädret är som bäst för asfaltutläggning får avgörande påverkan på verksamheten och dess möjlighet att konkurrera på marknaden. Utöver att klimatet påverkar när tillverkning och utläggning av asfalt kan ske, styrs arbetstiderna av samverkan mellan asfalttillverkning, kundernas behov och belägningsverksamheten. Beslutets begränsningar i tid innebär således att PAS inte kan bedriva verksamheten på det sätt som krävs för att PAS ska kunna lämna anbud på mera komplexa projekt, dvs. projekt som t.ex. kräver tidsstyrning så att utläggning av asfalt sker kvällstid eller tidig morgon. Tidsstyrning syftar till att öka effektiviteten i produktionen och utläggningen, att beakta trafiksäkerheten samt att störa trafiken så lite som möjligt.

De arbetslag som lägger ut asfalt har ordinarie arbetstider mellan kl. 06.00 – 17.00 men utläggning sker ofta utanför dessa tider. Asfalttillverkningen inleds därför ofta mellan kl. 5.00 och kl. 6.00 och pågår efter kl. 16.00. I undantagsfall kan produktion även inledas tidigare. I denna del bör det poängteras att det är ett tidskrävande arbete att lägga ut asfalt och att asfalt är en färskvara. Det går t.ex. inte att tillverka asfalt före kl. 16.00 som ska användas dagen efter. Arbetstiderna får därmed avgörande betydelse för verksamheten och ett konkret exempel i närtid är ett av Trafikverkets underhållsprojekt i Umeåregionen med ett kontraktsvärde på ca 25 000 000 – 30 000 000 kronor. För att kunna lämna anbud på detta projekt krävs längre produktionstider än de som regleras i beslutet. Mot denna bakgrund innebär beslutet att Peab är uteslagna från möjligheten att lämna anbud på för verksamheten avgörande projekt vilket dessutom påverkar konkurrensförhållandena i regionen. Utöver att beslutets tidsbegränsning av produktionen saknar grund och är oproportionerligt saknas det även grund och är oproportionerligt att tidsmässigt begränsa utlastningen från asfaltverket, på det sätt som framgår av beslutet. Detta eftersom utlastningen inte innebär någon olägenhet för människors hälsa eller miljön. Vidare är möjligheten till en flexibel utlastning av stor vikt för en fungerande verksamhet vid asfaltverket i Umeå, dvs. att verksamheten kan anpassa utlastningen efter de behov och den tidsstyrning som sker i olika projekt.

Vad gäller kostnaden för att flytta asfaltverksamheten från Tjälamark till annan plats så uppgår den till ca 10 000 000 kronor. Det uppstår även en förlust på ca 3 000 000 – 4 000 000 kronor till följd av bundet kapital som är låst till den befintliga lokaliseringen. I denna del ska det poängteras att det är positivt ur ett miljömässigt perspektiv att lokalisera asfaltverk i tåktområde, bl.a. mot bakgrund av att transporterna begränsas. Det bedöms dessutom vara svårt att hitta en lämplig alternativ lokalisering av ett asfaltverk i Umeå, dvs. med det avsättningsområde som dagens asfaltverk försörjer. Sammanfattningsvis saknas avvägning angående beslutets rimlighet med avseende på vad som är tekniskt möjligt, miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt. Beslutet begränsar en pågående verksamhet som inte medför någon olägenhet i miljöbalkens mening. Vidare innebär begränsningen att verksamheten inte längre kan bedrivas. Det står således klart att tillsynsbeslutet är betydligt mera ingripande än vad som behövs i det enskilda fallet.

Peab har också lämnat in PM m.m. till länsstyrelsen.

Maria Wikner och Stefan Sjöström har, som det får förstås, begärt att ytterligare produktionsbegränsningar och/eller tekniska åtgärder vidtas alternativt att asfaltverket flyttas till en plats långt från befintlig bebyggelse. Som skäl för sin begäran samt som bemötande av Peabs överklagande har de anfört i huvudsak följande.

De ser införandet av begränsningar av verksamheten som positivt, då det innebär att nämnden anser att asfaltverket med sin nuvarande placering innebär en miljöstörning och en olägenhet för de boende i Tjälamark. De anser dock att ärendet kräver fortsatt utredning då luktproblemen finns kvar. Att det varit färre luktstörningar under 2023 i jämförelse med 2022 måste till allra största delen hänföras till att asfaltverket under året endast producerade 30 procent av 2022 års produktion. Om asfaltverket ökar sin produktion betyder detta att antalet luktstörningar för de närboende kommer att öka proportionellt.

Att inga klagomål inkommit direkt till Peab under 2023 beror på att störningarna skulle noteras i störningsdagböcker direkt till miljökontoret. Att med anteckningar i störningsdagböcker och ett antal platsbesök som grund dra några som helst vittgående slutsatser är dock inte rimligt. För att kunna notera en störning måste man ha varit närvarande hemma och i utemiljön. Men hur många störningar har inte kunnat noteras under de tider Peab har haft produktionen igång? Man kan dra parallellen till den klassiska

filosofiska frågan "Om det inte finns någon som hör när ett träd faller i skogen, hörs det då?" Så vad är en oacceptabel nivå på luktstörningarna och vem avgör det? Närboende vill ha en god livsmiljö som inte förpestas av ett företags vinstintressen. Peabs slutsats att lukten inte är en olägenhet för människors hälsa är fel. De har själva t.ex. inte velat vistas utomhus när den påträngande asfaltlukten funnits vid deras hus. De fanns redan på plats då asfaltverket etablerades och Peab behöver därför ta ansvar för sin verksamhet som fått en negativ påverkan på deras boendemiljö. Vilka försiktighetsmått som behövs i det enskilda fallet varierar beroende på platsspecifika betingelser. Att göra jämförelser med t ex en liknande anläggning i Sundsvall säger inget, då det är beräkningsmodeller för spridningen som Peab använt sig av för att dra slutsatser om åtgärdernas resultat. Verkligheten är en annan och deras faktiska upplevelser är reella. Peab anför även närheten till en bergtäkt som ett argument för sin etablering i Tjälamark. Att det finns en bergtäkt i närheten är inte en faktor som motiverar en etablering av ett asfaltverk som ytterligare försämrar deras boendemiljö. Framtiden för bergtäkten i Tjälamark är dessutom i dagsläget osäker då den fortsatta driften kan utgöra ett hot mot Umeås vattenförsörjning.

Luktstörningarna måste fortsätta kartläggas även under 2024 när verksamheten har begränsats och produktionen kanske kommer upp i en mer normal nivå. För att Peab ska föreläggas vidta ytterligare tekniska åtgärder krävs enligt beslutet att det ska finnas ett tydligt underlag som visar på fortsatt stora problem med lukten. Att Peab kommer att få betala en i sammanhanget blygsam avgift för fortsatt utredning och extra tillsyn under 2024 är inget motiv för att stänga ärendet hos miljö- och hälsoskyddsnämnden. Om luktproblemen kvarstår eller förvärras under 2024 måste ytterligare produktionsbegränsningar göras och/eller tekniska åtgärder vidtas, eller - om inte något av detta hjälper - asfaltverket flyttas till en plats långt från befintlig bebyggelse. Att detta skulle medföra kostnader för Peab är inget hållbart argument, närboende har också gjort stora investeringar i pengar, tid och engagemang för ett sunt liv i sina bostäder i byn.

Marie Degerlund och Leif Lundberg Degerlund har begärt att de administrativa åtgärderna i beslutet verkställs med tillägg mot varmhållning efter klockan 16 samt att säsongen fastställs till sex månader inklusive semester, att beslutet innehåller ett tillägg om att miljö- och hälsoskydds utredning kan återupptas eller att ett nytt ärende kring lukt kan öppnas ifall den starka lukten fortsätter under

dagtid samt att fler tekniska åtgärder måste genomföras ifall störande lukt fortsätter under dagtid måndag – torsdag.

Som skäl för sina yrkanden samt som bemötande av Peabs överklagande har de anfört i huvudsak följande.

Administrativa åtgärder uppskattas. Det kan ge dem luktfria helger och kvällar men då ska verket verkligen stängas av helt kl. 16 och inte tillåtas gå på någon varmhållning. Det är också viktigt att fastställa verksamhetsperioden till sex månader så att inte verksamheten bara blir mer utdragen över året. Eftersom verksamheten under 2023 var kraftigt reducerad jämfört med tidigare år så kan utredningen av luktreducerande åtgärder inte anses vara färdig. De såg inte att det kom någon rök från skorstenen under utredningstiden. Istället kom ibland rök i form av enstaka stigande rökmoln från nedre delen av verket. Tidigare år har rök bolmat kraftigt ur både skorstenen, torn och nedre delar av verket. Varför det var annorlunda under 2023 har inte framkommit men det lämnar en osäkerhet kring om de tekniska åtgärderna på verket har testats fullt ut. Detta innebär att ytterligare tekniska åtgärder faktiskt kan behövas ifall den starka lukten kvarstår under dagarna och därför yrkar de på att ärendet inte ska stängas för all framtid. Det är fortfarande inte acceptabelt att utsättas för störande, stark lukt under dagtid 4 gånger i veckan. Det är fortfarande en stor del av deras vardag.

Peab tar inte ansvar för verksamheten trots att det gått flera år och det finns ett ökat antal klagomål både från tre byar runt verket och från boende i andra städer i Sverige där bolaget har samma verksamhet. Att misstro boendes rapportering är inte ett ansvarsfullt sätt att bedriva verksamhet. Bolaget menar att de har rapporterat lukt när verket inte varit i drift. Peab skriver samtidigt i sitt svar till miljökontoret att de ämnen som används för återvinning av asfalt kan i sig avge lukt. Att sätta filter på Bitumen inför 2023 var en åtgärd för att minska just en av dessa luktkällor. Peab skriver att tillverkning av asfalt med andra material skulle ha god effekt för boende. Då undrar man om det var återvunnen asfalt eller nyproducerad asfalt som framställdes under 2023. Peab anser att de tekniska åtgärderna är tillräckliga trots att de bl.a. vet att åtgärderna som genomförts i Umeå inte har fungerat på deras anläggningar i t.ex. Stockholm. Bolaget har gjort några små tekniska åtgärder varje år men när nämnden gjorde en längre utredning under 2023 minskade man bl.a. produktionen och hävdar att det är åtgärderna som har haft effekt. De är rädda att när sista beslutet är taget så kan produktionen återupptas med full kraft och då kommer det att

märkas att de tekniska åtgärderna inte hade någon effekt. De kände av den där intensiva starka lukten några dagar i oktober och en morgon fick de in lukten i huset igen. Vid de här tillfällena i oktober kom rök från skorstenen som det har gjort under tidigare år.

De utredningar Peab gjort har inte gjorts med utgångspunkt från platsen där problemen ligger. Vindriktning från SMHI vid Umeå flygplats som ligger 7 m över havsnivån i flack terräng går inte att använda på Tjälamark som ligger i en svacka nedanför asfaltverket med berg runt omkring. Denna problematik med att röken lägger ner sig över byn och blir speciellt jobbig på morgnar och kvällar när luften rör sig väldigt lite, har vi försökt förklara flera gånger. Det är också något som miljöinspektörerna har sett på plats.

Peab skriver att de kan vid full produktion ha upphandlingar på 25 000 000 - 30 000 000 kr per säsong. Då har man råd att kosta på mer än 500 000 kr på tekniska åtgärder för att undvika administrativa åtgärder. Peab tar inte heller hänsyn till att egenföretagare i byarna drabbas ekonomiskt när de inte kan arbeta ute hela dagar. De boende drabbas även ekonomiskt när deras bostäder faller i värde. Enligt miljöbalken så ska bolaget ha god kännedom om sin verksamhet och vidta försiktighetsprincipen. Här visste man redan vid etableringen att man hade klagomål på lukt från andra städer men valde ändå en placering nära Umeå stadskärna och med boende direkt inpå verket. Hänvisningen till den viktiga samhällsnyttan med att placera sig vid en bergtäkt kan stämma om det gick att använda material från täkten. Nu kör Peab in material till sin verksamhet från andra delar av länet vilket ökar trafiken längs den smala landsvägen. Vilket inte bidrar till någon samhällsnytta. Bergtäkten har dessutom redan använt upp allt material den kunde bryta där. Att Umeå behöver ett till asfaltverk känns inte heller rimligt. Det är 5 km från Tjälamark till nästa asfaltverk i Brännland. Ett verk som inte har orsakat några klagomål hos umeborna. Att fortsätta som de gjort 2019-2022 har ingen samhällsnytta då renare luft, ingen astmamedicin, mindre trafik och möjlighet att vistas ute väger tyngre för Umeås invånare. Av dessa anledningar är det nu rimligt att Peab Asfalt AB åläggs administrativa åtgärder men de anser att de tekniska lösningarna inte är fullt utvärderade och att fler kan behövas för att de ska kunna vistas ute även på dagtid. Begränsning av säsongen är också viktig för oss boende så att den inte blir ännu längre än idag.

De anser att Peab kunde, om de ville ta ansvar för sin verksamhet, ha testkört sitt asfaltverk på full effekt en vecka i maj 2023 för att testa

sina åtgärder i Tjälamark. De kunde ha haft en dialog med boende och kommunen redan då. Men istället väljer de att minska sin produktion till nästan ingenting under utredningstiden och bara köra i små mängder utan att använda skorstenen. Skorstenen började användas i oktober och november och då kontaktades kommunen av boende igen. Övriga klagomål som antecknades av dem i störningsdagboken under juni-september ringdes aldrig in till kommunen utan skrevs bara ner eftersom de var ovanliga och under kort tid på dagen.

De har också lämnat in foton med anteckningar till länsstyrelsen.

Tjälamarks byaförening (föreningen) samt Margareta Lindberg, Daniel Adolfsson, Carina Berglund, Göran Dahlgren, Marie Degerlund, Yvonne Degerlund, Nicklas Eriksson, Simon Halén, Peter Holmberg, Jessica Holmlund, Kjell Hällström, Gunvor Hällström, Maria Karlsson, Johan Lind, Leif Lundberg, Angelica Lundström, Anders Sandström, Ingela Sandström, Håkan Sandström, Georg Sjögren, Harmeet Kaur Sjögren, Stefan Sjöström, Mikael Tornstråle, Carola Tornstråle, Linnea Vesterlund, Christofer Vesterlund, Maria Wikner, Hanna Östman, Lisa Brunnström och Arne Lindberg (Margareta Lindberg m.fl.) har begärt att produktionsvolymen minskas ner till 30 procent, att de tekniska åtgärderna som Peab angett verkställs, att de administrativa åtgärderna i beslutet verkställs med tillägg att varmhållning inte tillåts, att ett klargörande som inte är otydligt eller motsägelsefullt krävs om nämndens ställningstagande till de två intressena: bybornas och Peabs samt att miljö- och hälsoskydds utredning hålls öppen eller kan återupptas ifall den starka lukten fortsätter att orsaka olägenheter för närboende.

Som skäl för sin begäran samt som bemötande av Peabs överklagande har de anfört i huvudsak följande. De anser att det är positivt att begränsningar införs för det innebär att nämnden bedömer att asfaltverket med den placering det har medför olägenheter för närboende. Vidare kräver nämnden att Peab lägger in ett sommaruppehåll under fyra sammanhängande veckor. Dessa administrativa åtgärder uppskattas då det kan ge dem luktfria helger och kvällar men det krävs att verket verkligen stängs av helt kl 16 och inte tillåts gå på någon varmhållning. Ytterligare tekniska åtgärder kan behöva tas ifall den starka lukten kvarstår under dagen. Det är fortfarande inte okej att de utsätts för störande stark lukt under dagtid. Eftersom verksamheten under 2023 var kraftigt reducerad jämfört med tidigare år så kan utredningen av lukt inte

anses vara färdig. Det förekom ingen rök från skorstenen under hela utredningstiden men när verket var i gång kom rök endast i form av enstaka stigande rökmoln från nedre delen av verket. Tidigare år har rök även kommit ur skorstenen. Varför det var annorlunda under 2023 har inte framkommit men det lämnar en osäkerhet kring att de tekniska åtgärderna har testats fullt ut. Beslutet innehåller inte heller svar på vilken typ av asfalt (ny eller återvunnen) som producerades under 2023. Det är positivt att nämnden är mycket restriktiv vad gäller undantag från kraven. Det anges att det endast ska vara möjligt om "synnerliga skäl" föreligger. Det innebär endast vid olycka, naturkatastrof eller andra oförutsägbara händelser. Nämnden konstaterar att produktionen vid asfaltverket varit lägre 2023 än under 2022 eftersom Peab har producerat ca 30 procent av den volym asfalt som producerades under 2022. Boende i Tjälamark ser detta som den avgörande förklaringen till att den påträngande lukten från asfaltverket som de upplevde 2022 inte nämnvärt påverkade deras ute- och inomhusmiljö under fjolårets asfaltsäsong. Nämnden bedömer i detta sammanhang att klagandes intresse av minskad luktstörning väger tyngre än bolagets intressen. Av den anledningen begränsas produktionstiden vilket är bra. Även bolaget anser att minskad produktionsvolym skulle innebära mindre risk för lukt. Men eftersom de under fjolåret kunde konstatera att olägenheterna från asfaltverket minskade avsevärt när produktionsvolymen sänktes till 30% anser de att Peab bör stanna vid en avsevärt lägre volym. Bolaget har inte vidtagit alla tekniska och administrativa åtgärder som de utrett för att minska olägenheter från produktionen. Att kommunen inte kräver att bolaget skall genomföra dessa är för att de är "relativt kostsamma" och därför krävs ett tydligt underlag som visar problem med lukten. Det kan tolkas som att närboendes olägenheter under flera år inte är tillräckligt allvarligt och inte kan utgöra ett tydligt underlag och att bolagets vinstintressen fortsättningsvis väger tyngre än närboendes intresse av minskad luktstörning och bra livsmiljö. Detta är motstridiga besked som behöver klarläggas.

De invänder starkt mot Peabs yrkanden. De har besvärats av stark asfaltlukter som tidigare år och den huvudsakliga orsaken till minskad lukt under 2023 är att produktionen endast var 30 procent av den volym som producerades 2022. Att miljökontoret inte kunde konstatera lukt vid 43 platsbesök beror sannolikt också på den mycket låga produktionsnivån. Det går heller inte att utvärdera än om Peab vidtagit tillräckliga åtgärder på grund av den minskade produktionen. Den störande lukten är en olägenhet för människors hälsa. Peab jämför med asfaltverket i Sundsvall, men asfaltverket i

Tjälamark bör utvärderas på den plats där verksamheten är. Topografi, vindförhållande och andra inslag i naturen samt avstånd till boende påverkar de mätvärden som är aktuella vid spridningsberäkningar. Föreningen ifrågasätter att de skyddsåtgärder som Peab vidtagit skulle medfört den luktreduktion Peab säger eftersom produktionen bara legat på 30 % av tidigare år. Åtgärden kostade 550 000 kr vilket måste betraktas som en liten summa relaterat till företagets totala omsättning. Åtgärder för minska påverkan på människors hälsa och livsmiljö måste få kosta och därför anser de att Peab ska gå vidare med fler åtgärder som motverkar olägenheter för närboende. De har också investerat miljoner i sitt boende. För dem är boendemiljön viktig och att hänsyn tas till de konsekvenser ett asfaltverk i byn medför är synnerligen rimligt. När asfaltverket startade 2019 fick de ingen information i förväg. På direkt fråga till en miljöinspektör fick de beskedet att det handlade om ett mobilt asfaltverk och detta tolkades av dem som att det inte skulle bli en långvarig produktion. Det är förklaringen till att närboende bara lämnade ett fåtal klagomål de första åren. De trodde att det mobila verket skulle flyttas till en annan plats. Men verksamheten har successivt utökats med de negativa konsekvenser det medfört för närboende.

Tjälamarks byaförening har också anfört sammanfattningsvis följande avseende föreningens rätt att överklaga beslutet. Medlemmar i föreningen är de 27 personer som har fastighet i byn enligt en bifogad lista, samt två hyresgäster. Även ordföranden i Tjälamarks jaktlag ingår i föreningen. De anser att föreningen har rätt att överklaga och yttra sig i ärenden som rör Peabs asfaltverk då lukten från asfaltverket sveper över byn och berör alla som bor, arbetar och vistas i byn.

De har också lämnat in tidigare skrivelser m.m. i ärendet till länsstyrelsen.

Motivering till beslutet

Klagorätt för Tjälamarks byaförening

Bestämmelser om rätten att klaga på beslut enligt miljöbalken finns i 16 kap. 12 – 13 §§ miljöbalken (MB). Där står bl.a. att beslutet får överklagas av den beslutet angår, eller av en ideell förening eller annan juridisk person som uppfyller vissa krav. Kraven är att föreningen ska ha till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, inte är vinstdrivande, har

bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och att den har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd.

Tjälamarks byaförening har inte påstått att den uppfyller ovannämnda krav specifikt för föreningar. Det föreningen anfört tolkar länsstyrelsen som att den menar att den är berörd av beslutet eftersom lukten påverkar dess medlemmar i och med att de bor, arbetar och vistas i byn. Att medlemmarna påverkas som privatpersoner innebär dock inte enligt länsstyrelsens mening att föreningen som juridisk person påverkas av beslutet. Enligt länsstyrelsens bedömning har föreningen alltså inte visat att den har rätt att klaga på beslutet. Däremot har Margareta Lindberg samt ett flertal andra personer även klagat i egenskap av privatpersoner (Margareta Lundberg m.fl.). Länsstyrelsen kommer att pröva överklagandet för dessa så prövningen av sakfrågan blir alltså densamma som om föreningen hade bedömts ha klagorätt.

Länsstyrelsens bedömning i sak

Inledningsvis konstaterar länsstyrelsen att Peab begärt att hela beslutet ska upphävas, men de skäl som framförts för detta är huvudsakligen inriktade på de begränsningar som beslutats om och inte den del av beslutet som avser uttag av tillsynsavgift. Länsstyrelsen delar dock nämndens bedömning att det finns skäl att ta ut den beslutade tillsynsavgiften och menar att det inte har framkommit något som ger anledning att ändra beslutet i den delen. Peabs överklagande ska därför avslås i den del som avser tillsynsavgift.

När det gäller de beslutade begränsningarna menar länsstyrelsen att det första som ska bedömas är om det föreligger en olägenhet för hälsa och miljö i miljöbalkens mening. Om någon olägenhet inte kan konstateras kan några krav på åtgärder av bolaget inte ställas och det finns då ingen grund att begränsa verksamheten vid asfaltverket på det beslutade sättet.

Med olägenhet avses enligt miljöbalken en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt. Störningar som är ringa eller helt tillfälliga omfattas inte. Bedömningen måste utgå ifrån vad människor i allmänhet anser vara en olägenhet. Vid den bedömningen ska hänsyn tas till personer som är något känsligare än normalt, som t.ex. allergiker. Kravet på att en störning skall ha en viss varaktighet för att omfattas av definitionen

är uppfyllt om det är fråga om en störning som återkommer vid flera tillfällen (prop. 1997/98:45, del 2, s. 109).

Det är oklart om nämnden menar att en olägenhet förekommer. Nämnden hänvisar under rubriken "Redogörelse för ärendet" till det tidigare beslutet och menar att det där konstaterats att lukten utgör en olägenhet för boende i Tjälamark men inte i Håkmark. Att lukten tidigare år bedömts utgöra en olägenhet innebär dock inte per automatik att den är det förevarande år. Nämnden uppger vidare i beslutsmotiveringen att bolagets vidtagna åtgärder tycks ha gett önskad effekt och att man upplever att luktstörningen minskat. Samtidigt menar man att det finns för stora osäkerheter kring produktionsminskningen och effektiviteten av vidtagna åtgärder och att det därmed krävs ytterligare åtgärder.

Enligt länsstyrelsens mening framstår det, om än otydligt, snarast som att nämnden menar att det inte förelegat någon olägenhet under den aktuella perioden, men eftersom anledningen till det är oklar så kräver man ytterligare åtgärder utifrån försiktighetsprincipen. Det finns visserligen möjligheter att förelägga om åtgärder utifrån bristande kunskap om verkningarna av en verksamhet eller en åtgärd. Enligt länsstyrelsen framstår det emellertid inte som att nämnden menar att verkningarna är oklara, utan att orsaken till att det finns begränsade verkningar är oklar. Det finns dock inte anledning att upphäva beslutet enbart av den anledningen att nämndens bedömning har brister.

Länsstyrelsen gör i stället en egen bedömning av frågan. Det synes vara ostridigt att produktionen varit kraftigt minskad under år 2023 jämfört med tidigare år. Antalet rapporterade störningar har också minskat i antal under år 2023. Peab menar att det är de vidtagna åtgärderna som gett effekt. Klagandena uppger att det sannolikt inte beror på bolagets vidtagna åtgärder utan på den minskade produktionen. Vissa av klagandena har också uppgett att det enbart går att rapportera störningar som sker när man är hemma, och att det därför kan ha spridits störande lukt vid fler tillfällen än de rapporterade. Enligt länsstyrelsens mening ligger det i sakens natur att en störning enbart är en störning om den påverkar omgivningen, exempelvis de människor som bor i närheten. Om det t.ex. endast skulle förekomma lukt när ingen boende är hemma så finns det ingen boende som kan störas av lukten.

Enligt länsstyrelsens mening går det inte att i dagsläget konstatera att lukten är en olägenhet i miljöbalkens mening. Antalet klagomål är

inte i sig ensamt avgörande men är ändå en faktor att ta hänsyn till. Det finns visserligen fortfarande klagomål, men det får accepteras att viss lukt kan förekomma vid ett antal tillfällen utan att det ska ses som en olägenhet. Det går inte att avgöra om minskningen av antalet klagomål beror på vidtagna åtgärder eller minskad produktionsvolym. Vidtagna åtgärder bör få verka ytterligare innan de kan utvärderas. Eftersom det inte går att konstatera att det finns en olägenhet saknas det enligt länsstyrelsens mening grund för beslutet. Beslutet ska därför upphävas. Det ankommer på nämnden att bedöma om ytterligare tillsynsåtgärder ska vidtas om nya klagomål skulle inkomma.

Länsstyrelsen vill också förtydliga följande.

Klagandenas yrkanden om ytterligare åtgärder är till största delen kopplade till om luktstörningen skulle öka när produktionen ökar igen, och en oro att det då inte skulle finnas möjlighet att kräva åtgärder. Enligt länsstyrelsens bedömning finns det, som nämnts ovan inte laglig grund att besluta på det sätt som gjorts, eftersom det inte kan konstateras någon olägenhet i dagsläget. Om detta skulle ändras har nämnden möjlighet att ta upp ärendet igen.

Margareta Lindberg m.fl. har också begärt ett klargörande som inte är otydligt eller motsägelsefullt om nämndens ställningstagande till de två intressena: bybornas och Peabs. Länsstyrelsen kan inte klargöra nämndens ställningstagande, det måste nämnden själv göra. Men vad gäller möjligheterna att generellt uttala sig om Peabs eller bybornas intresse ska väga tyngst, menar länsstyrelsen att det inte går att göra. Frågan måste i stället prövas i enlighet med lagstiftningen utifrån omständigheterna i varje enskild situation. Miljöbalken har också en bestämmelse som innebär att en rimlighetsavvägning ska göras mellan bl.a. nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Margareta Lindberg m.fl.s begäran om detta ska därför avslås.

Peab har anfört synpunkter på nämndens arbetssätt med störningsdagböcker. Att föra störningsdagböcker kan enligt länsstyrelsens mening vara ett bra sätt att få konkret underlag inför ett beslut, och det måste anses ligga inom nämndens serviceskyldighet att informera och underlätta för medborgarna att göra detta. Av kommentaren i Juno till 6 § förvaltningslagen (2017:900) (FL) framgår bl.a. följande. Att hjälpen i det enskilda fallet får anpassas med beaktande av det behov av hjälp som den enskilde

kan ha innebär bl.a. att hänsyn kan tas till vilka resurser som den enskilde själv har till sitt förfogande eller rimligen kan förväntas skaffa sig. Hjälpbehovet kan alltså variera och ofta vara större för privatpersoner än för företag som bedriver omfattande näringsverksamhet. Rör det sig om ett komplicerat ärende är det som regel mer naturligt att hjälpa den som saknar juridiskt biträde än den som har sådant biträde i ärendet. Utrymmet att ta hänsyn till frågans art innebär vidare att det i ett ärende där det finns flera parter med motstridiga intressen ofta finns behov av att ta hänsyn till att hjälp som myndigheten lämnar en av parterna ibland kan vara till nackdel för motparten och skada tilltron till myndighetens opartiskhet. Frågans art kan alltså bli avgörande för avvägningen i fråga om vilken grad av service en myndighet kan lämna t.ex. i ett ärende som rör ett tillstånd till en verksamhet som flera sökande konkurrerar om. I en sådan situation kan myndigheten visserligen inte underlåta att lämna nödvändiga upplysningar av formellt slag till en sökande som behöver sådana. I vilken mån myndigheten därutöver ska gå en sökande till handa med t.ex. råd om hur pass omfattande utredning denne ska presteras får bedömas med stor försiktighet så att myndigheten inte uppfattas som partisk.

Nämnden måste därför noga överväga i vilken utsträckning som stöd och hjälp till de enskilda ska ges, så att det inte finns risk att nämnden uppfattas som partisk. En fråga att överväga är exempelvis om påminnelser bör skickas ut till de som inte skickat in störningsdagböcker.

Sammanfattningsvis ska alltså Peabs överklagande bifallas på så sätt att beslutet ska upphävas, förutom i den del som avser tillsynsavgift. Övriga klagandes överklaganden ska avslås. Vad klagandena i övrigt har anfört föranleder inte någon annan bedömning.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 5 § FL framgår bl.a. att en myndighet endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen och att myndigheten i sin verksamhet ska vara saklig och opartisk.

Enligt 6 § FL ska en myndighet se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpens ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål.

Enligt 2 kap. 2 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Av 2 kap. 3 § MB framgår att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § MB framgår bl.a. att kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket MB gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Av 26 kap. 1 § MB framgår att tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,
2. underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och
3. fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga.

Enligt 26 kap. 9 § MB får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjurist Anna Stenmark med länsjurist Helena Gramner som föredragande.

Bilaga

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Sändlista

Maria Wikner, elektronisk delgivning

Stefan Sjöström, delgivningskvitto

Marie Degerlund, elektronisk delgivning

Leif Lundberg Degerlund, delgivningskvitto

Margareta Lindberg, elektronisk delgivning

Tjälamarks byaförening, Daniel Adolfsson, Carina Berglund, Göran

Dahlgren, Yvonne Degerlund, Nicklas Eriksson, Simon Halén, Peter

Holmberg, Jessica Holmlund, Kjell Hällström, Gunvor Hällström,

Maria Karlsson, Johan Lind, Angelica Lundström, Anders Sandström,

Ingela Sandström, Håkan Sandström, Georg Sjögren, Harmeet Kaur

Sjögren, Mikael Tornstråle, Carola Tornstråle, Linnea Vesterlund,

Christofer Vesterlund, Hanna Östman, Lisa Brunnström, Arne

Lindberg genom Margareta Lindberg, elektronisk delgivning

Peab Asfalt AB, elektronisk delgivning

Nämnden, e-post

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer 3670-2024.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Välkommen till ett **digitalt seminarium om dricksvattenfrågor och resultaten från miljöhälsoenkäten 2023.**

Den nationella miljöhälsoenkäten samordnas av Folkhälsomyndigheten och skickades ut 2023 till ett urval av den vuxna befolkningen i Sverige. Enkäten innehåller frågor om miljöexponeringar och hälsa. Vid detta seminarium kommer vi att presentera resultaten för dricksvattenfrågorna för de fyra nordligaste regionerna samt Länsstyrelsen i Jämtlands och Västerbottens läns arbete med dricksvattenfrågor. Därefter presenterar Arbets- och miljömedicin norr exponering och hälsoeffekter vid PFAS samt oorganisk arsenik i dricksvatten. Vi avslutar med en gruppdiskussion där deltagarna får lyfta pågående dricksvattenfrågor, exempelvis deras arbete kopplat till gällande nya riktvärden för PFAS 4, arsenik, bly och kadmium samt att dessa värden ska tillämpas fullt ut som gränsvärden för kommunalt dricksvatten från 1 januari 2026.

Arrangör: Arbets- och miljömedicin norr samt Länsstyrelsen i Jämtlands och Västerbottens län

Målgrupp: Tjänstemän på kommuner och länsstyrelser samt politiker inom de fyra nordligaste regionerna (Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland)

Kostnad: Kostnadsfritt

Datum och tid:

Seminariet ges med samma innehåll vid två olika tillfällen:

20 maj kl. 13.00–14.30

21 maj kl. 10.00–11.30

Anmälan:

[Anmälan till den 20 maj](#)

[Anmälan till den 21 maj](#)

Program:

Introduktion – Hanna Lindström, Arbets- och miljömedicin norr

Resultat dricksvattenfrågor miljöhälsoenkäten – Martin Biström, Arbets- och miljömedicin norr

Arbete med dricksvattenfrågor inom Länsstyrelsen – Rebecca Bergelin, Länsstyrelsen Västerbotten samt Gunbritt Nilsson, Länsstyrelsen Jämtlands län

PFAS i dricksvatten och hälsoeffekter – Martin Biström, Arbets- och miljömedicin norr

Arsenik i eget dricksvatten och hälsoeffekter – Hanna Lindström, Arbets- och miljömedicin norr

Gruppdiskussion dricksvattenfrågor. Inleds med en presentation av nya gräns- och riktvärden för PFAS 4, arsenik, bly och kadmium – Hanna Lindström, Arbets- och miljömedicin norr

[Resultat från miljöhälsoenkäten: Dricksvatten | AMM](#)

Information om seminariet samt andra utbildningsinsatser hittar du också på Arbets- och miljömedicins webbplats ammnorr.se under fliken Kalender.

Vänliga hälsningar

Arbets- och miljömedicin

Region Västerbotten

amm.utb@regionvasterbotten.se

ammnorr.se

Beslutsförteckning över delegerade ärenden - miljö- och hälsoskyddsnämnden 2025-04-16

Utdragsdatum: 2025-04-09

Ärenderubrik

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Gemensam avloppsanläggning - Norrbyn 4: 2018-4064	2025-03-17	Christina Robertsson	2025-940	Beslut		Norrbyn 4:8, Enskilt avlopp
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Laxen 31 m. 2019-3217	2025-04-07	Per Hänström	2025-1323	Yttrande	Tillstyrks	Laxen 31
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Sörmjölle 3: 2019-3737	2025-04-02	Roger Vestman	2025-1209	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Sörmjölle 3:40
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Ersmark 22: 2020-3912	2025-03-19	Doris Grellmann	2025-988	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	ERSMARK 22:2
Planerad tillsyn - Radon uppföljning flerbostadshus - INVÄNT 2020-5219	2025-03-25	Barbro Waldenström	2025-1057	Beslut om avgift		STAREN 6, Mätplats radon
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2021- Norrbyskä 2021-886	2025-03-28	Nina Stenbacka	2025-1122	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 4:40, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2022 - Förbud 20 2022-1363	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1242	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Stöcksjö 5:12, Enskilt avlopp
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Mulbetet 2 2023-2197	2025-03-21	Roger Vestman	2025-1014	Yttrande	Tillstyrks	Mulbetet 21
Planerad tillsyn - Förorenade områden - Ansvarsutredning - 2023-3663	2025-04-03	Hilda Persson	2025-1250	Beslut		Tvätt & Stryktjänst, VIPAN 28, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5806	2025-03-25	Mia Blomberg	2025-1054	Beslut om avgift		HÅKNÄS 1:29, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5807	2025-03-27	Mia Blomberg	2025-1093	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÅKNÄS 1:7, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5808	2025-03-25	Mia Blomberg	2025-1067	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÅKNÄS 4:16, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5809	2025-04-04	Erik Nilsson	2025-1280	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÅKNÄS 5:11, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillstånd b 2023-5811	2025-04-04	Erik Nilsson	2025-1290	Beslut om avgift		HÅKNÄS 1:17, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5815	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1278	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Håknäs 4:22, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5820	2025-03-06	Mia Blomberg	2025-830	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÅKNÄS 1:19, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5821	2025-03-27	Mia Blomberg	2025-1090	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÅKNÄS 1:6, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5823	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1272	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Håknäs 2:4
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-5825	2025-03-26	Erik Nilsson	2025-1068	Beslut om avgift		Håknäs 1:8, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5828	2025-04-04	Mia Blomberg	2025-1293	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÅKNÄS 5:26
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5838	2025-03-24	Erik Nilsson	2025-1043	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Håknäs 4:18, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5842	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1200	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Håknäs 5:22
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5844	2025-03-25	Mia Blomberg	2025-1051	Beslut om avgift		Håknäs 5:33, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5846	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1281	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Håknäs 7:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5849	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1324	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:535, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5857	2025-03-27	Ellinor Jonsson	2025-1099	Beslut om avgift		NORRBYN 2:142, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5859	2025-03-26	Erika Lindgren	2025-1072	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:821, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - förbud 20 2023-5862	2025-03-17	Mia Blomberg	2025-939	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 1:105, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5863	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1325	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÖRNEÅ 8:471, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5869	2025-03-17	Mia Blomberg	2025-942	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 1:122, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5875	2025-03-19	Hanna Beccau	2025-986	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 1:79, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5876	2025-04-07	Ellinor Jonsson	2025-1340	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 2:128, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5877	2025-03-31	Erika Lindgren	2025-1129	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÖRNEÅ 8:533, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5878	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1233	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 1:139, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5880	2025-04-01	Erika Lindgren	2025-1171	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:488, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5882	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1329	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:574, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5887	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1247	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 1:67, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5887	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1248	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 1:67, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5888	2025-03-12	Erika Lindgren	2025-888	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÖRNEÅ 9:3, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-5889	2025-03-18	Emil Sperring	2025-955	Beslut om avgift		Norrbyn 1:150, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5892	2025-04-08	Erika Lindgren	2025-1354	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÖRNEÅ 8:500, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5895	2025-04-04	Ellinor Jonsson	2025-1283	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 2:104, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5896	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1239	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 1:144, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-5897	2025-03-26	Erik Nilsson	2025-1084	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:476, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5905	2025-04-03	Ellinor Jonsson	2025-1260	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 1:116, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5910	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1333	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÖRNEÅ 8:830, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5915	2025-04-03	Ellinor Jonsson	2025-1264	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:96, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5918	2025-04-02	Erika Lindgren	2025-1205	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:824, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5921	2025-04-03	Ellinor Jonsson	2025-1261	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:130, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5924	2025-04-08	Ellinor Jonsson	2025-1353	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 2:138, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5928	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1332	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÖRNEÅ 8:515, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-5939	2025-04-04	Hanna Beccau	2025-1304	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 1:121, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5942	2025-04-02	Erika Lindgren	2025-1178	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:827, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5944	2025-03-12	Erika Lindgren	2025-884	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	HÖRNEÅ 8:530, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-5961	2025-04-04	Hanna Beccau	2025-1306	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:853, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5966	2025-04-08	Ellinor Jonsson	2025-1349	Beslut om avgift		Norrbyn 2:111, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5968	2025-03-24	Erika Lindgren	2025-1042	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:472, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5969	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1231	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 1:113, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5971	2025-04-08	Ellinor Jonsson	2025-1355	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 2:97, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-5973	2025-04-03	Ellinor Jonsson	2025-1262	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 2:118, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5974	2025-04-01	Erika Lindgren	2025-1173	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 7:47, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5976	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1330	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:537, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5981	2025-03-20	Erika Lindgren	2025-1004	Beslut om avgift		Hörneå 8:511, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5982	2025-04-01	Erika Lindgren	2025-1174	Beslut om avgift		Hörneå 8:836, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5985	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1335	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:833, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5985	2025-04-08	Erika Lindgren	2025-1362	Beslut		Hörneå 8:833, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5988	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1331	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÖRNEÅ 8:512, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-5990	2025-03-28	Ellinor Jonsson	2025-1109	Beslut om avgift		Norrbyn 2:109, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-5995	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1192	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:153, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5998	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1254	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 1:123, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-5999	2025-04-04	Erika Lindgren	2025-1299	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Hörneå 8:822, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6005	2025-03-24	Erika Lindgren	2025-1035	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:467, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6007	2025-03-26	Erika Lindgren	2025-1075	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:531, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6009	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1286	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:139, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-6011	2025-04-04	Hanna Beccau	2025-1302	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRBYN 1:112, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6014	2025-04-07	Ellinor Jonsson	2025-1342	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 2:155, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6018	2025-03-28	Ellinor Jonsson	2025-1107	Beslut om avgift		NORRBYN 2:90, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6024	2025-04-02	Emil Sperring	2025-1185	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	HÖRNEÅ 8:855, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6026	2025-03-31	Erika Lindgren	2025-1142	Beslut om avgift		HÖRNEÅ 8:487, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6027	2025-04-04	Nina Stenbacka	2025-1305	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:127, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6059	2025-03-14	Nina Stenbacka	2025-933	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Ström 10:18, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6063	2025-03-10	Nina Stenbacka	2025-859	Beslut om avgift		Ström 10:44, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6065	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1199	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Ström 10:15, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - ÖVERKLA 2023-6066	2025-03-14	Nina Stenbacka	2025-935	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Ström 10:42, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6072	2025-03-25	Nina Stenbacka	2025-1053	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Ström 10:24, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6075	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1285	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Ström 10:34, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6082	2025-04-08	Erik Nilsson	2025-1348	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörby 9:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-6083	2025-03-25	Erik Nilsson	2025-1063	Beslut om avgift		SÖRBYN 5:7, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Sörby 5:4 2023-6087	2025-03-25	Mia Blomberg	2025-1066	Beslut om avgift		Sörby 5:4, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6091	2025-03-10	Ellinor Jonsson	2025-857	Beslut om avgift		Norrbyn 2:156, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6094	2025-04-07	Hanna Beccau	2025-1338	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 15:8, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6098	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1221	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 15:7, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6098	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1222	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 15:7, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6098	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1223	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 15:7, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6101	2025-04-02	Hanna Beccau	2025-1212	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 15:4, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6107	2025-04-04	Ellinor Jonsson	2025-1307	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 2:161, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6111	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1194	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:162, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6120	2025-03-21	Nina Stenbacka	2025-1028	Beslut om avgift		Norrmjölle 2:65, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6166	2025-03-25	Erika Lindgren	2025-1049	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRMJÖLE 1:107, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6195	2025-03-14	Nina Stenbacka	2025-928	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrmjölle 1:99, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6197	2025-04-04	Nina Stenbacka	2025-1274	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRMJÖLE 1:8, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollm 2023-6227	2025-04-03	Mia Blomberg	2025-1244	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRMJÖLE 1:30, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6245	2025-03-20	Nina Stenbacka	2025-1003	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRMJÖLE 2:74, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6259	2025-03-24	Nina Stenbacka	2025-1036	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRMJÖLE 2:64, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6267	2025-03-21	Nina Stenbacka	2025-1017	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrmjölle 2:35, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6269	2025-03-24	Nina Stenbacka	2025-1034	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrmjölle 2:60, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6278	2025-03-18	Nina Stenbacka	2025-966	Beslut om avgift		NORRMJÖLE 1:266, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6324	2025-03-14	Hanna Beccau	2025-927	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	NORRMJÖLE 3:16, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6354	2025-03-18	Nina Stenbacka	2025-964	Beslut om avgift		Norrmjölle 1:81, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6390	2025-03-10	Nina Stenbacka	2025-854	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrmjöle 2:72, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6400	2025-03-21	Nina Stenbacka	2025-1027	Beslut om avgift		NORRMJÖLE 2:77, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Ska få tills 2023-6405	2025-04-03	Mia Blomberg	2025-1258	Beslut om avgift		Norrmjöle 1:45, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6406	2025-03-28	Mia Blomberg	2025-1112	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRMJÖLE 1:16, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6407	2025-03-24	Mia Blomberg	2025-1045	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrmjöle 5:85, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6423	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1219	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 3:25, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6423	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1220	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 3:25, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6431	2025-03-13	Nina Stenbacka	2025-911	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 2:27, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6431	2025-03-20	Nina Stenbacka	2025-998	Beslut		Sörböle 2:27, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6433	2025-03-20	Nina Stenbacka	2025-1006	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRBÖLE 6:37, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6447	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1196	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 3:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6454	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1269	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 1:58, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6454	2025-04-07	Ylva Bergström	2025-1339	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 1:58, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6460	2025-03-18	Nina Stenbacka	2025-962	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRBÖLE 2:40, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6461	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1204	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 6:17, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6462	2025-03-10	Nina Stenbacka	2025-860	Beslut om avgift		Sörböle 6:32, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Ansökan i 2023-6485	2025-03-31	Erik Nilsson	2025-1139	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörböle 2:21
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6488	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1203	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 9:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6498	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1207	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 6:12, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6499	2025-03-27	Nina Stenbacka	2025-1097	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörböle 2:8, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6499	2025-03-27	Nina Stenbacka	2025-1094	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörböle 2:8, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6505	2025-04-04	Erik Nilsson	2025-1273	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörböle 2:18, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6506	2025-03-31	Nina Stenbacka	2025-1150	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörböle 6:22, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6517	2025-04-03	Ellinor Jonsson	2025-1263	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	ÅHEDEN 2:16, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6519	2025-03-20	Erika Lindgren	2025-995	Beslut om avgift		ÅHEDEN 1:11, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6522	2025-04-02	Erika Lindgren	2025-1202	Beslut om avgift		ÅHEDEN 1:9, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6564	2025-03-31	Erik Nilsson	2025-1128	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 5:34, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6571	2025-03-20	Emil Sperring	2025-989	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 1:48, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6572	2025-03-12	Erika Lindgren	2025-882	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 4:33, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6590	2025-03-13	Christina Robertsson	2025-903	Beslut om avgift		Sörmjöle 51:3, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-6597	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1265	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRMJÖLE 2:154, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-6599	2025-04-04	Hanna Beccau	2025-1308	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRMJÖLE 5:159, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6600	2025-03-28	Hanna Beccau	2025-1124	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 2:135, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6601	2025-03-14	Hanna Beccau	2025-925	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 5:90, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6608	2025-04-04	Emil Sperring	2025-1300	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:147, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-6609	2025-03-21	Emil Sperring	2025-1008	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:37, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6611	2025-03-12	Erika Lindgren	2025-883	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:60, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6613	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1213	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:52, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Godtagbar 2023-6616	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1256	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 5:154, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6618	2025-04-01	Christina Robertsson	2025-1160	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 51:7, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6619	2025-03-21	Erika Lindgren	2025-1016	Beslut om avgift		Sörmjöle 4:49, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-6625	2025-04-04	Hanna Beccau	2025-1301	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 44:1, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6627	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1328	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRMJÖLE 4:65, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6629	2025-03-24	Christina Robertsson	2025-1039	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 1:23, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6654	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1236	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:183, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6655	2025-03-13	Christina Robertsson	2025-913	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 42:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-6659	2025-03-18	Emil Sperring	2025-956	Beslut om avgift		Sörmjöle 1:52, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6660	2025-04-02	Hanna Beccau	2025-1188	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:115, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6662	2025-03-18	Hanna Beccau	2025-974	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 2:113, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6665	2025-03-14	Hanna Beccau	2025-922	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 24:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6666	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1225	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:117, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6668	2025-03-24	Christina Robertsson	2025-1040	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 50:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6672	2025-03-28	Emil Sperring	2025-1117	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:197, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6673	2025-03-24	Christina Robertsson	2025-1037	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 51:4, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2023-6677	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1255	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:96, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6678	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-881	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:161, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - UPPRÄTTA 2023-6679	2025-03-13	Christina Robertsson	2025-905	Beslut om avgift		Sörmjölle 51:9, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6712	2025-04-01	Christina Robertsson	2025-1161	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6721	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1277	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6724	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-900	Beslut om avgift		SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6725	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1294	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6725	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1296	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6728	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1268	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6740	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1217	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 4:2, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6746	2025-04-08	Erika Lindgren	2025-1346	Beslut om avgift		SÖRMJÖLLE 4:2, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6747	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-899	Beslut om avgift		SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6749	2025-04-04	Christina Robertsson	2025-1298	Beslut om avgift		SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6751	2025-03-26	Christina Robertsson	2025-1074	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2023-6752	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1189	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6754	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-885	Beslut om avgift		SÖRMJÖLLE 3:68, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6756	2025-04-01	Christina Robertsson	2025-1158	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRMJÖLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6757	2025-03-24	Christina Robertsson	2025-1032	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 3:68, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6765	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1206	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2023-6766	2025-03-24	Erika Lindgren	2025-1041	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 4:2, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-6775	2025-03-24	Emil Sperring	2025-1044	Beslut om avgift		Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2023-6776	2025-03-26	Erik Nilsson	2025-1071	Beslut om avgift		Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6790	2025-03-27	Emil Sperring	2025-1086	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6791	2025-04-01	Christina Robertsson	2025-1156	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6792	2025-03-27	Emil Sperring	2025-1092	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6798	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1271	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2023-6800	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1279	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2023-6808	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1327	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-1062	2025-04-03	Nina Stenbacka	2025-1227	Beslut om avvisning		HÖRNEÅ 6:29
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2024-1068	2025-04-08	Ellinor Jonsson	2025-1364	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 1:143, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-1080	2025-03-28	Emil Sperring	2025-1103	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrbyn 1:80, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-1081	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1257	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	NORRBYN 1:89, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Avgiftsbes 2024-1085	2025-03-17	Hanna Beccau	2025-944	Beslut om avgift		Norrbyn 2:76, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-1087	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1195	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrbyn 2:115, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-1090	2025-04-04	Ellinor Jonsson	2025-1297	Beslut om avgift		Norrbyn 2:110, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-1092	2025-04-08	Emil Sperring	2025-1361	Beslut om avgift		Norrbyn 1:95, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-2121	2025-04-02	Erika Lindgren	2025-1193	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 4:2, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-2121	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1337	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRMJÖLE 4:2, Enskilt avlopp
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring - Mott 2024-2248	2025-03-26	Sabina Sjöström	2025-1070	Beslut		Svevia Umeå Återvinningsanläggning, NYSKOGEN 1:3, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-225	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-890	Beslut om avgift		Sörmjölle 3:93, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-245	2025-03-28	Mia Blomberg	2025-1110	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle 2:16
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Sluten tank - Avvisn 2024-2662	2025-03-28	Nina Stenbacka	2025-1116	Beslut om avvisning		Sörmjölle S:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-284	2025-04-01	Erika Lindgren	2025-1154	Beslut om avgift		Sörmjölle 5:168, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-284	2025-04-08	Erika Lindgren	2025-1344	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjölle 5:168, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-289	2025-04-01	Christina Robertsson	2025-1162	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 3:92, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-292	2025-03-14	Hanna Beccau	2025-929	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 1:51, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-294	2025-04-02	Hanna Beccau	2025-1208	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:195, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2024-295	2025-03-21	Emil Sperring	2025-1026	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:110, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-296	2025-04-03	Emil Sperring	2025-1218	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:36, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-297	2025-03-26	Christina Robertsson	2025-1076	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:80, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-3044	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1190	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 2:25, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-305	2025-03-17	Christina Robertsson	2025-945	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 3:106, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-308	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1336	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 4:46, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2024-311	2025-03-18	Hanna Beccau	2025-971	Beslut om avgift		Sörmjöle 1:37, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2024-323	2025-03-17	Hanna Beccau	2025-941	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:181, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-326	2025-04-03	Emil Sperring	2025-1232	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:50, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2024-330	2025-03-14	Hanna Beccau	2025-930	Beslut om avgift		Sörmjöle 1:40, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-331	2025-03-26	Erika Lindgren	2025-1079	Beslut om avgift		Sörmjöle 3:78, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2024-336	2025-03-18	Emil Sperring	2025-954	Beslut om avgift		Sörmjöle 2:193, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2024-337	2025-04-03	Hanna Beccau	2025-1266	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	SÖRMJÖLE 2:41, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-339	2025-03-14	Emil Sperring	2025-934	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 1:33, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-348	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1215	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:57, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-350	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-894	Beslut om avgift		Sörmjöle 3:81, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Ansökan i 2024-351	2025-03-17	Christina Robertsson	2025-952	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 3:66, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Slamavskiljare 2024-3704	2025-03-21	Mia Blomberg	2025-1024	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	HOLMÖN 15:1
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-391	2025-03-31	Christina Robertsson	2025-1147	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 3:49, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2024-393	2025-03-26	Erik Nilsson	2025-1073	Beslut om avgift		Sörmjöle 19:1, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk - N 2024-3956	2025-03-26	Christina Robertsson	2025-1081	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrbyn 2:137, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-397	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1326	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 5:7, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-400	2025-03-20	Emil Sperring	2025-1002	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 35:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-403	2025-03-14	Hanna Beccau	2025-924	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 2:44, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-404	2025-03-24	Christina Robertsson	2025-1038	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 3:29, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk m 2024-4047	2025-03-19	Jonas Åström	2025-987	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrmjöle 1:28
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-407	2025-03-18	Hanna Beccau	2025-958	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 1:64, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-408	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1228	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 5:79, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-408	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1229	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 5:79, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-409	2025-04-04	Ylva Bergström	2025-1284	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:38, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-410	2025-04-02	Erika Lindgren	2025-1179	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 4:51, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-414	2025-03-31	Erika Lindgren	2025-1145	Beslut om avgift		Sörmjöle 3:43, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-414	2025-03-31	Erika Lindgren	2025-1144	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:43, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-419	2025-04-07	Erika Lindgren	2025-1322	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 3:119, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-420	2025-03-31	Emil Sperring	2025-1127	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 2:173, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-422	2025-04-03	Ylva Bergström	2025-1259	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:61, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2024-4248	2025-03-11	Hanna Beccau	2025-862	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 3:67, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-430	2025-04-01	Christina Robertsson	2025-1159	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 2:5, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Ansökan i 2024-433	2025-03-19	Erika Lindgren	2025-984	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:16, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 2024-435	2025-03-12	Christina Robertsson	2025-887	Beslut om avgift		Sörmjöle 3:48, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-440	2025-04-02	Christina Robertsson	2025-1184	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 3:107, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-446	2025-03-28	Erik Nilsson	2025-1105	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 43:1, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration med fos 2024-4479	2025-03-24	Emil Sperring	2025-1033	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	SÖRMJÖLE 4:2, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2024-448	2025-04-02	Emil Sperring	2025-1181	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 5:153, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2024-4498	2025-03-17	Erik Nilsson	2025-949	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörböle 11:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Tillsyn utf 2024-454	2025-03-18	Hanna Beccau	2025-973	Beslut om avgift		Sörmjöle 34:1, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-459	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1198	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:82, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Markbädd på burk 2024-4655	2025-03-21	Ellinor Jonsson	2025-1018	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 5:181, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-469	2025-04-02	Emil Sperring	2025-1186	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Sörmjöle 5:150, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 20 2024-481	2025-03-26	Christina Robertsson	2025-1069	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjöle 3:51, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Kontrollra 2024-483	2025-04-02	Emil Sperring	2025-1183	Beslut om avgift		SÖRMJÖLE 2:55, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tobak - Yttre tillsyn - Varning 2024-5039	2025-03-08	Cecilia Vollan Johansson	2025-850	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Godishuset City, BALDER 3, Övrig anläggning
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Markbädd med fosf 2024-5051	2025-03-07	Ellinor Jonsson	2025-849	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Ön 5:75, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-520	2025-04-02	Ylva Bergström	2025-1216	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle 3:67, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud oc 2024-529	2025-04-08	Christina Robertsson	2025-1351	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Sörmjölle 3:67, Enskilt avlopp
Fastställande av undersökningsprogram (vatten) 2024-5388	2025-04-01	Tomas Karlsson	2025-1166	Beslut om avgift		Stöcksjö Fabrikens Dricksvattenanläggning, STÖCKSJÖ 14:3, Livsmedelsanläggning
Fastställande av undersökningsprogram (vatten) 2024-5388	2025-04-01	Tomas Karlsson	2025-1167	Fastställande av undersökningsprogram		Stöcksjö Fabrikens Dricksvattenanläggning, STÖCKSJÖ 14:3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2024-554	2025-03-28	Mia Blomberg	2025-1104	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	Norrmjölle 1:86, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förelägga 2024-557	2025-03-21	Nina Stenbacka	2025-1025	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Norrmjölle 3:37, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Serveringstillstånd - Nattetid - Varning 2024-5726	2025-03-18	Cecilia Vollan Johansson	2025-969	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Rex Bar & Grill, UMEÅ 6:2, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Förorenade områden - Ansvarsutredning - 2024-5818	2025-03-07	Mathias Andersson	2025-848	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	BALDER 6
Händelsestyrd tillsyn - Ev otillåten täktverksamhet - . 2024-5960	2025-04-04	Christina Hagman	2025-1275	Beslut om avvisning		BOTSMARK 6:32
Fastställande av undersökningsprogram (vatten) 2024-5970	2025-03-31	Tomas Karlsson	2025-1133	Beslut om avgift		Tavlegårdens Ägg , YTTERTAVLE 7:18, Livsmedelsanläggning
Fastställande av undersökningsprogram (vatten) 2024-5970	2025-03-31	Tomas Karlsson	2025-1132	Fastställande av undersökningsprogram		Tavlegårdens Ägg , YTTERTAVLE 7:18, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Rex Bar & Grill 2025-04 2025-1011	2025-03-10	Amanda Jonsson	2025-858	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Rex Bar & Grill, UMEÅ 6:2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Tillsyn av enskilda avlopp 2024 - Förbud 2025-1055	2025-03-12	Erika Lindgren	2025-879	Beslut om åtgärdskrav	Förbud	SÖRMJÖLE 4:2, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration - Ska anl 2025-1087	2025-03-07	Erik Nilsson	2025-843	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 5:94, Enskilt avlopp
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Markbädd på burk 2025-1088	2025-03-18	Mia Blomberg	2025-960	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	SÖRMJÖLE 4:2, Enskilt avlopp
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Innert 2025-1091	2025-04-07	Susanna Vainio	2025-1321	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Innertavle 9:41, Värmepump
Anmälan om vattenverksamhet - Bygga bro eller anlägga/by 2025-1098	2025-04-07	Hilda Persson	2025-1315	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Brännland 5:36
Planerad tillsyn - Tillsyn små avlopp 2025 - Tillstånd inkommi 2025-1197	2025-03-11	Erik Nilsson	2025-861	Information		Degernäs 9:27, Enskilt avlopp
Anmälan om personer med betydande inflytande - Ny opera 2025-1425	2025-03-11	Ida-Maria Hallberg	2025-864	Anmälningsbeslut	Övrigt	Hotel Aveny - Angelini och Pipes of Scotland, MINNET 21, Övrig anläggning
Klagomål hälsoskydd - Djurhållning - Hästhållning med hage 2025-1429	2025-04-07	Kristina Hägglund	2025-1312	Beslut om avslut	Inget krav på åtgärd	OBBOLA 22:159
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1432	2025-03-06	Tobias Eriksson	2025-823	Beslut om avgift		Restaurang Östra Kyrkogatan (ÖK's), MONTELLSGÄRDET 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1440	2025-03-10	Jenny Söderholm	2025-856	Beslut om avgift		Orangeriet Boule & Bistro, VALE 17, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1441	2025-03-19	Jenny Söderholm	2025-981	Beslut om avgift		Home Hotel Uman, RAN 7, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1448	2025-03-06	Tobias Eriksson	2025-824	Beslut om avgift		Times Kitchen, SPAKEN 2, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - HÖRN 2025-1449	2025-03-07	Fanny Johansson	2025-839	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	HÖRNEÅ 8:775, Värmepump
Remiss bygglov - Rivningslov för rivning av teknikhus - Holms 2025-1454	2025-03-06	William Jonsson	2025-833	Yttrande	Inget ställningstagande	HOLMSUND 2:65

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1458	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-834	Beslut om avgift		Hotel Aveny - Angelini och Pipes of Scotland, MINNET 21, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1462	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-835	Beslut om klassning		Hotel Aveny - Angelini och Pipes of Scotland, MINNET 21, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Nybyggnad av garage samt rivning - Norrmj 2025-1472	2025-03-06	Erik Nilsson	2025-825	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Norrmjöle 5:19
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration 2025-1488	2025-03-20	Jonas Åström	2025-999	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 2:79, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1489	2025-03-12	Tomas Karlsson	2025-889	Beslut om avgift		Basta Umeå, ODIN 12, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Ström 2025-1490	2025-03-10	Joakim Linder	2025-853	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Ström 10:27, Värmepump
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1491	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-836	Beslut om avgift		IKEA, MARKNADSPLATSEN 2, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Infiltration - Ska anl 2025-1496	2025-04-02	Jonas Åström	2025-1201	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Sörmjöle 2:27, Enskilt avlopp
Händelsestyrd tillsyn - Serveringstillstånd - Inre tillsyn - Erinr 2025-1500	2025-03-11	Karin Lindmark	2025-873	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Restaurang Östra Kyrkogatan (ÖK's), MONTELLSGÄRDET 2, Övrig anläggning
Händelsestyrd tillsyn - Serveringstillstånd - Inre tillsyn - Erinr 2025-1500	2025-03-12	Karin Lindmark	2025-877	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Restaurang Östra Kyrkogatan (ÖK's), MONTELLSGÄRDET 2, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1501	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-837	Beslut om avgift		Vilmas Rullrån, SOLDATEN 3, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1502	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-838	Beslut om klassning		Vilmas Rullrån, SOLDATEN 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1513	2025-03-10	Tobias Eriksson	2025-851	Beslut om avgift		Systrarnas Café, TEGSBORG 1, Livsmedelsanläggning
Händelsestyrd tillsyn - Serveringstillstånd - Inre tillsyn - Erinr 2025-1514	2025-03-11	Karin Lindmark	2025-874	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Restaurang Gamla Kyrkan (GK's), Fröhuset 88, Övrig anläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Händelsestyrd tillsyn - Serveringstillstånd - Inre tillsyn - Erinr 2025-1514	2025-03-12	Karin Lindmark	2025-878	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Restaurang Gamla Kyrkan (GK's), Fröhuset 88, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1515	2025-03-06	Sofia Blanch	2025-827	Beslut om avgift		Sjöjungfrun, SJÖJUNGFRUN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1516	2025-03-06	Jenny Söderholm	2025-828	Beslut om avgift		Café Lindell, STADSLIDEN 6:6, Livsmedelsanläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Ers 2025-1522	2025-03-12	Jenny Wallin	2025-895	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Coop Ersboda, KARET 1, Övrig anläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Ha 2025-1525	2025-03-13	Jenny Wallin	2025-915	Anmälningsbeslut	Övrigt	Coop Haga, VÄSTRA BÄCKGÄRDET 20, Övrig anläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Ma 2025-1526	2025-03-13	Jenny Wallin	2025-914	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Coop Mariehem, TRANDANSEN 3, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1529	2025-03-07	Tobias Eriksson	2025-840	Beslut om avgift		Restaurang Universum, STADSLIDEN 6:6, Livsmedelsanläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Te 2025-1532	2025-03-13	Jenny Wallin	2025-910	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Coop Teg, LANTBON 14, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1535	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-846	Beslut om avgift		Åsas Kök, RÖDÅ 8:1, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten - Ume 2025-1544	2025-04-03	Cecilia Vollan Johansson	2025-1251	Tillståndsbeslut	Beviljat	GULDSKRINET 1
Remiss om förhandsbesked - Ansökan om förhandsbesked E 2025-1545	2025-03-18	Roger Vestman	2025-961	Yttrande	Tillstyrks	ERSMARK 18:1
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1548	2025-03-07	Jenny Söderholm	2025-844	Beslut om klassning		Hotell Gamla fängelset, CELLFÄNGELSET 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1549	2025-03-11	Jenny Söderholm	2025-865	Beslut om avgift		Hotell Gamla fängelset, CELLFÄNGELSET 1, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1552	2025-03-07	Tomas Karlsson	2025-847	Beslut om klassning		Åsas Kök, RÖDÅ 8:1, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Remiss bygglov - Nybyggnad av enbostadshus samt rivning s 2025-1553	2025-03-11	Erik Nilsson	2025-872	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Sörböle 2:21
Anmälan om ändring av tobakstillstånd - Ny VD i aktiebolage 2025-1559	2025-03-12	Ida-Maria Hallberg	2025-886	Anmälningsbeslut	Övrigt	Foodora Market Umeå, SLÄGGAN 6, Övrig anläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Ersma 2025-1562	2025-04-01	Peter Östlund	2025-1176	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Ersmark 3:138, Värmepump
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Barkbå 2025-1568	2025-03-11	Susanna Vainio	2025-863	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Barkbåten 1, Värmepump
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1573	2025-03-10	Sofia Blanch	2025-852	Beslut om avgift		Hansson & Hammar SLU, STADSLIDEN 6:6, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1579	2025-03-18	Carina Lindberg	2025-972	Beslut om avgift		Ica Kvantum Mariehem, ETERN 3, Livsmedelsanläggning
Händelsestyrd tillsyn - Egenkontroll - LCE1 2025-1583	2025-03-28	Sabine Olsson	2025-1114	Beslut om avgift		LCE1, Holmsund 5:40, Miljöfarlig verksamhet
Incidentrapportering 2025-1604	2025-03-12	Jenny Söderholm	2025-892	Beslut om avgift		Förskolan Solbacken - Avdelningar, HOLMSUND 2:48, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1606	2025-03-11	Carina Lindberg	2025-869	Beslut om klassning		Ica Kvantum Mariehem, ETERN 3, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1615	2025-03-11	Sofia Blanch	2025-870	Beslut om klassning		Curbstone AB - Fika, Brogård 2, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Saturn 2025-1617	2025-03-13	Joakim Linder	2025-916	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	SATURNUS 11
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1618	2025-03-11	Sofia Blanch	2025-875	Beslut om avgift		Curbstone AB - Fika, Brogård 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1620	2025-03-12	Tomas Karlsson	2025-876	Beslut om avgift		Novas Inn Steakhouse, MINNET 16, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Remiss bygglov - Tidsbegränsat lov för uppställning/uppsett						
2025-1628	2025-03-27	Mia Blomberg	2025-1100	Yttrande	Tillstyrks	NYSKOGEN 1:2
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1630	2025-03-21	Tomas Karlsson	2025-1019	Beslut om avgift		Kajen, Heimdal 6, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr						
2025-1631	2025-03-12	Sofia Blanch	2025-891	Beslut om klassning		Förskolan Rymdens kök, HEMMET 4, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1632	2025-03-12	Sofia Blanch	2025-893	Beslut om avgift		Förskolan Rymdens kök, HEMMET 4, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Motortävling - Röda ladan området -						
2025-1635	2025-03-14	Patrick Sandström	2025-932	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	UMEÅ 4:3
Remiss ordningslagen - Motortävling - Röda ladan området -						
2025-1635	2025-03-19	Amanda Jonsson	2025-985	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	UMEÅ 4:3
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1638	2025-03-12	Carina Lindberg	2025-897	Beslut om avgift		Coop Holmsund, RESEDAN 20, Livsmedelsanläggning
Incidentrapportering						
2025-1639	2025-03-17	Jenny Söderholm	2025-938	Beslut om avgift		Tavelsjö skola, TAVELSJÖ 5:20, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Restaurang Harlequin 2						
2025-1646	2025-03-13	Amanda Jonsson	2025-904	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Restaurang Harlequin, FORSETE 5, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1653	2025-03-14	Tomas Karlsson	2025-920	Beslut om avgift		Taj Mahal Restaurang, VALE 17, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1657	2025-03-13	Carina Lindberg	2025-912	Beslut om avgift		ICA Nära Matboa, TAVELSJÖ 56:52, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten - Red						
2025-1659	2025-03-27	Lina Lindberg	2025-1098	Tillståndsbeslut	Beviljat	Allstar på Red Barn Arena, UMEÅ 4:3, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1660	2025-03-13	Sarah Nilsson	2025-919	Beslut om avgift		NUS - Barn 2 (QA21), SOFIEHEM 3:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1661	2025-03-13	Tobias Eriksson	2025-907	Beslut om avgift		Spinato, MÅLET 2, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Ansökan om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter - Schak 2025-1663	2025-03-18	Joakim Linder	2025-963	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	TJÄLAMARK 16:1
Ansökan om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter - Schak 2025-1663	2025-03-18	Joakim Linder	2025-968	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	TJÄLAMARK 16:1
Remiss ordningslagen - Uteservering Tapas bar deli 2025-1664	2025-03-14	Amanda Jonsson	2025-926	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1665	2025-03-14	Sarah Nilsson	2025-921	Beslut om avgift		NUS - Barn 3 (QA22), SOFIEHEM 3:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1671	2025-03-17	Carina Lindberg	2025-953	Beslut om avgift		ICA Nära Hissjö, HISSJÖN 2:31, Livsmedelsanläggning
Anmälan ändring av anläggning/verksamhet - Avsteg i provt 2025-1678	2025-04-04	Sabine Olsson	2025-1282	Beslut		Lageryta i Umeå hamn Dåva DAC, HOLMSUND 2:65, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1681	2025-03-14	Tomas Karlsson	2025-923	Beslut om avgift		Umeå Matgrossist AB, ELEMENTET 2, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten - V75 2025-1689	2025-04-02	Karin Lindmark	2025-1180	Tillståndsbeslut	Beviljat	RÖBÄCK 80:1
Remiss ordningslagen - Uteservering Allstar 2025-04-20--20 2025-1705	2025-03-17	Amanda Jonsson	2025-950	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Allstar Bar, IDUN 4, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Innert 2025-1717	2025-03-20	Fanny Johansson	2025-1000	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Innertavle 6:22
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1721	2025-03-17	Tomas Karlsson	2025-936	Beslut om avgift		Facit Bar, FORSETE 5, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1722	2025-03-17	Tomas Karlsson	2025-937	Beslut om klassning		Facit Bar, FORSETE 5, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning - Alert Senior Umeå/Ör 2025-1731	2025-03-17	Sofia Blanch	2025-946	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Anmälan av kemisk bekämpning - Anmälan om kemisk ogräs 2025-1732	2025-03-17	Joakim Linder	2025-951	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Holmsund 3:1
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1733	2025-03-17	Tobias Eriksson	2025-947	Beslut om avgift		Flurkmars skola, FLURKMARK 3:3, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1735	2025-03-17	Tobias Eriksson	2025-948	Beslut om klassning		Flurkmars skola, FLURKMARK 3:3, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Diggiloo, Hedlundaparken 2025-07-3 2025-1747	2025-03-20	Amanda Jonsson	2025-993	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	SÖMMEN 1
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring - Ej län 2025-1749	2025-03-19	Patrick Sandström	2025-978	Beslut		Norrmaskiner AB, SLEVEN 3, Miljöfarlig verksamhet
Remiss ordningslagen - Sponsorby på Rådhusorget i samba 2025-1754	2025-03-24	Amanda Jonsson	2025-1030	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	UMEÅ 2:1
Remiss bygglov - Nybyggnad av garage med carport samt m 2025-1758	2025-03-18	Fanny Johansson	2025-967	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Klubben 3:29
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1759	2025-03-19	Tomas Karlsson	2025-976	Beslut om avgift		Fazer Bageri AB, MAGASINET 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1761	2025-03-18	Tobias Eriksson	2025-957	Beslut om avgift		Hissjö skola, HISSJÖN 8:19, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1764	2025-03-19	Tomas Karlsson	2025-977	Beslut om klassning		Fazer Bageri AB, MAGASINET 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-1765	2025-03-25	Carina Lindberg	2025-1062	Beslut om avgift		ICA Supermarket Ålidhem, STIPENDIET 2, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-1767	2025-03-18	Tobias Eriksson	2025-959	Beslut om klassning		Hissjö skola, HISSJÖN 8:19, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Mekka 2025-04-01--20 2025-1770	2025-03-19	Amanda Jonsson	2025-983	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Mekka, KRAFTEN 11, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Incidentrapportering - Händelse						
2025-1772	2025-03-31	Sofia Blanch	2025-1146	Beslut om avgift		Ersdungen skola, VASSLAN 1, Livsmedelsanläggning
Anmälan av miljöfarlig verksamhet - Anmälan om återvinnin						
2025-1773	2025-04-04	Sabina Sjöström	2025-1276	Beslut		Svevia Umeå Återvinningsanläggning, NYSKOGEN 1:3, Miljöfarlig verksamhet
Registrering av livsmedelsanläggning - Berghems Pizzeria -						
2025-1775	2025-03-18	Sofia Blanch	2025-970	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Berghems Pizzeria, MÅLET 2, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Nybyggnad av transformatorstation - Röbbä						
2025-1784	2025-03-20	Fanny Johansson	2025-994	Yttrande	Inget ställningstagande	Röbäck 6:28
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1793	2025-03-19	Tobias Eriksson	2025-979	Beslut om avgift		Köksbaren, KRAFTEN 11, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1794	2025-03-19	Tobias Eriksson	2025-980	Beslut om avgift		Rex Bar & Grill, UMEÅ 6:2, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd, allmänheten - Rest						
2025-1800	2025-03-24	Karin Lindmark	2025-1047	Tillståndsbeslut	Beviljat	ÄGIR 9
Händelsestyrd tillsyn - Livsmedel						
2025-1806	2025-03-21	Tobias Eriksson	2025-1021	Beslut om avgift		Lion Bar, THOR 3, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme						
2025-1818	2025-03-20	Fanny Johansson	2025-1001	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	STRÖM 3:16, Värmepump
Registrering av livsmedelsanläggning						
2025-1820	2025-03-20	Sofia Blanch	2025-990	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	MARKNADSPLATSEN 1
Remiss bygglov - Nybyggnad fritidshus						
2025-1821	2025-03-21	Erik Nilsson	2025-1015	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Innertavle 7:43
Remiss samrådsärende - Avgränsningssamråd vattenverksa						
2025-1823	2025-04-04	Björn Eriksson	2025-1292	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	UMEÅ 2:1
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1836	2025-03-25	Tomas Karlsson	2025-1048	Beslut om avgift		Bistro Le Garage, BACKEN 8:1, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Rivningslov för rivning av kontorslokaler - S						
2025-1838	2025-04-03	Patrick Sandström	2025-1237	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Smörjaren 1

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Remiss bygglov - Nybyggnad av enbostadshus samt komple						
2025-1841	2025-04-03	Roger Vestman	2025-1238	Yttrande	Tillstyrks	Sörfors 8:54
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1842	2025-03-20	Carina Lindberg	2025-997	Beslut om avgift		Minervagymnasiets skolkök och café, TIMRET 1, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Nybyggnad av garage - Degernäs 5:23						
2025-1843	2025-03-20	Erik Nilsson	2025-1005	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Degernäs 5:23
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1845	2025-03-20	Tobias Eriksson	2025-991	Beslut om avgift		Täfteå skola, TÄFTEÅ 3:34, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr						
2025-1846	2025-03-20	Tobias Eriksson	2025-992	Beslut om klassning		Täfteå skola, TÄFTEÅ 3:34, Livsmedelsanläggning
Klagomål livsmedel - Övriga klagomål - Bristande hygien						
2025-1847	2025-03-20	Sofia Blanch	2025-996	Beslut om avgift		Umeå Grill, VEVSTAKEN 9, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1848	2025-04-04	Jenny Söderholm	2025-1289	Beslut om avgift		Bokcafé Pilgatan, VARGEN 5, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-1850	2025-03-28	Jenny Söderholm	2025-1115	Beslut om avgift		Maja Beskow Restaurang- och livsmedelsprogrammet, LÄROVERKET 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-199	2025-04-02	Jenny Söderholm	2025-1177	Beslut om åtgärdskrav	Föreläggande	Max Kungsgatan, FORSET 5, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Batterienergilagrar - Märkpojken 6						
2025-2120	2025-03-26	Patrick Sandström	2025-1083	Yttrande	Avstår från yttrande	MÄRKPOJKEN 6
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn e						
2025-2163	2025-04-07	William Jonsson	2025-1341	Beslut om klassning		LCE1, Holmsund 5:40, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Livsmedel						
2025-2171	2025-03-21	Tomas Karlsson	2025-1020	Beslut om avgift		Eurasia International, BALDER 8, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning						
2025-2184	2025-03-21	Sofia Blanch	2025-1011	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Kungsgården produktionskök, KUNGSGÅRDEN 2, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk - D						
2025-2221	2025-04-07	Erik Nilsson	2025-1313	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Degernäs 5:74, Enskilt avlopp

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Innert 2025-2222	2025-04-04	Peter Östlund	2025-1311	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Innertavle 10:89, Värmepump
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2223	2025-03-21	Tomas Karlsson	2025-1007	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Tirage AB, Baggböle 1:21, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2224	2025-03-21	Jenny Söderholm	2025-1012	Beslut om klassning		Heat P Umeå, STIGBYGELN 5, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2225	2025-03-21	Jenny Söderholm	2025-1013	Beslut om avgift		Heat P Umeå, STIGBYGELN 5, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Markbädd med fosf 2025-2230	2025-04-02	Jonas Åström	2025-1191	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Norrmjöle 2:34, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2231	2025-03-21	Tobias Eriksson	2025-1023	Beslut om avgift		Seniorhusen Berghemsköket, SNÖSTJÄRNAN 1, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2235	2025-03-21	Tobias Eriksson	2025-1022	Beslut om klassning		Seniorhusen Berghemsköket, SNÖSTJÄRNAN 1, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Nybyggnad av transformatorstation - Bagg 2025-2238	2025-03-31	Patrick Sandström	2025-1140	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	BAGGBÖLE 3:10
Årsrapport miljöfarlig verksamhet - 2024 - f.d. Piparböle pla 2025-2249	2025-03-27	Mathias Andersson	2025-1087	Beslut om avgift		Sveaskog fd plantskola, TJÄLAMARK 16:1, Miljöfarlig verksamhet
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande på Täfteborg 2025-2255	2025-03-24	Amanda Jonsson	2025-1031	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Täfteå 7:52
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2259	2025-03-24	Sarah Nilsson	2025-1029	Beslut om avgift		Preem Bensinstation, DAGGKÅPAN 2, Livsmedelsanläggning
Anmälan om personer med betydande inflytande - Nya styre 2025-2269	2025-03-28	Ida-Maria Hallberg	2025-1111	Anmälningsbeslut	Övrigt	Sörmjöle Bygdegård, SÖRMJÖLE 4:10, Övrig anläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Novas krog, Operaplan 2025-2276	2025-03-25	Amanda Jonsson	2025-1065	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Novas Krog, SKULD 4, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2289	2025-03-24	Sarah Nilsson	2025-1046	Beslut om klassning		Sävar skola, SÄVAR 67:1, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2297	2025-03-25	Sarah Nilsson	2025-1052	Beslut om avgift		Sävar skola, SÄVAR 67:1, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2298	2025-03-25	Tomas Karlsson	2025-1050	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Kuben Ersboda, SINGELN 13, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2301	2025-03-25	Tobias Eriksson	2025-1055	Beslut om avgift		Sveagatans Korttidsboende, DYCKERTEN 5, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2302	2025-03-25	Tobias Eriksson	2025-1056	Beslut om klassning		Sveagatans Korttidsboende, DYCKERTEN 5, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2308	2025-03-25	Sofia Blanch	2025-1058	Beslut om klassning		Innertavleskolan, INNERTAVLE 6:16, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2309	2025-03-25	Jenny Söderholm	2025-1059	Beslut om klassning		Bäckbacka Röbbäck, RÖBÄCK 27:25, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2310	2025-03-25	Sofia Blanch	2025-1061	Beslut om avgift		Innertavleskolan, INNERTAVLE 6:16, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2311	2025-03-25	Jenny Söderholm	2025-1060	Beslut om avgift		Bäckbacka Röbbäck, RÖBÄCK 27:25, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Lion Bar 2025-04-01--2 2025-2313	2025-03-27	Amanda Jonsson	2025-1088	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Lion Bar, THOR 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2323	2025-03-25	Tobias Eriksson	2025-1064	Beslut om avgift		Restaurang Maria, TRANDANSEN 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2332	2025-04-03	Jenny Söderholm	2025-1252	Beslut om avgift		Mhenam Thairestaurang, BILEN 2, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2335	2025-03-27	Jenny Söderholm	2025-1089	Beslut om avgift		Bygden, LAXEN 46, Livsmedelsanläggning
Ansökan om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter - Schak 2025-234	2025-03-06	Joakim Linder	2025-832	Beslut		
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2340	2025-03-26	Sofia Blanch	2025-1078	Beslut om klassning		Cafe Holmsund, FJÄLLSIPPAN 3, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2341	2025-03-26	Sofia Blanch	2025-1080	Beslut om avgift		Cafe Holmsund, FJÄLLSIPPAN 3, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2345	2025-03-26	Tomas Karlsson	2025-1082	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	
Remiss bygglov - Nybyggnad av enbostadshus - Ersmark 9:2 2025-2348	2025-04-01	Mia Blomberg	2025-1175	Yttrande	Avstyrks	Ersmark 9:22
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2352	2025-03-27	Tomas Karlsson	2025-1085	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Häljegård, HOLMNÄS 1:13, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Norrfo 2025-2353	2025-04-02	Joakim Linder	2025-1211	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Norrfors 9:1
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme > 20 kW 2025-2363	2025-04-04	Peter Östlund	2025-1310	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Maskinen 17, Värmepump
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Utsträckt 2025-2370	2025-03-31	Nina Stenbacka	2025-1135	Dispensbeslut	Beviljat	Tavelsjö 15:17, Enskilt avlopp
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2380	2025-03-27	Tobias Eriksson	2025-1091	Beslut om avgift		Restaurang Gamla Kyrkan (GK's), Fröhuset 88, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2386	2025-03-27	Bia Nilsson	2025-1096	Beslut om avgift		Apotek Hjärtat Strömpilen, STRÖMPILEN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2394	2025-03-28	Tobias Eriksson	2025-1113	Beslut om avgift		Kajutan Restaurang och Pizzeria, JUNGMA NNEN 10, Livsmedelsanläggning
Remiss bygglov - Nybyggnad av transformatorstation för ene 2025-2395	2025-03-31	Patrick Sandström	2025-1141	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Åliden 1:3
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2405	2025-03-28	Jenny Söderholm	2025-1101	Beslut om klassning		Astar Industrivägen, SYLLEN 14, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2406	2025-03-28	Jenny Söderholm	2025-1102	Beslut om avgift		Astar Industrivägen, SYLLEN 14, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2408	2025-03-28	Sofia Blanch	2025-1106	Beslut om klassning		Förskolan Klumpens kök, KLUMPEN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2409	2025-03-28	Sofia Blanch	2025-1108	Beslut om avgift		Förskolan Klumpens kök, KLUMPEN 1, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Festivalcamping för Brännbollsyran 2 2025-2414	2025-04-08	Amanda Jonsson	2025-1345	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	SÖMMEN 1
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2418	2025-03-28	Bia Nilsson	2025-1118	Beslut om avgift		Språkskolan och Café Cupcake, STADSLIDEN 6:10, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2420	2025-03-28	Bia Nilsson	2025-1121	Beslut om klassning		Språkskolan och Café Cupcake, STADSLIDEN 6:10, Livsmedelsanläggning
Remiss 2025-2421	2025-03-28	Sarah Nilsson	2025-1120	Yttrande	Tillstyrks	
Registrering av livsmedelsanläggning - Obbola Pizzria - Fjärd 2025-2422	2025-03-28	Tomas Karlsson	2025-1119	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	FJÄRDEN 4
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring - Förlä 2025-2431	2025-03-31	Sabine Olsson	2025-1134	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Norrbotniabanan Umeå-Dåva, ÄLVSBACKA 10, Miljöfarlig verksamhet
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2438	2025-04-01	Bia Nilsson	2025-1170	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Grekiska grill & bar Umeå, NJORD 28, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2439	2025-04-01	Tomas Karlsson	2025-1151	Beslut om avgift		Midgårdsskolans Cafeteria, Stadsliden 3:37, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2440	2025-03-31	Sarah Nilsson	2025-1125	Beslut om klassning		ICA Supermarket Sävar, SÄVAR 10:59, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2441	2025-03-31	Sarah Nilsson	2025-1126	Beslut om avgift		ICA Supermarket Sävar, SÄVAR 10:59, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2442	2025-04-01	Bia Nilsson	2025-1169	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2451	2025-04-01	Tomas Karlsson	2025-1152	Beslut om klassning		Midgårdsskolans Cafeteria, Stadsliden 3:37, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2452	2025-03-31	Tobias Eriksson	2025-1136	Beslut om avgift		Löftetsgränd, PROSTEN 2, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2453	2025-03-31	Sofia Blanch	2025-1130	Beslut om klassning		Café BVH, Beteendevetarhuset, STADSLIDEN 6:6, Livsmedelsanläggning
Ansökan om serveringstillstånd stadigvarande allmänheten - 2025-2454	2025-04-03	Ida-Maria Hallberg	2025-1246	Anmälningsbeslut	Övrigt	Grekiska Umeå AB, NJORD 28, Övrig anläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2455	2025-03-31	Sofia Blanch	2025-1131	Beslut om avgift		Café BVH, Beteendevetarhuset, STADSLIDEN 6:6, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel - Dricksvattenkontroll 2025-2460	2025-04-08	Tomas Karlsson	2025-1347	Beslut om avgift		Sörfors Golf dricksvattenanläggning, SÖRFORS 3:18, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2461	2025-03-31	Tobias Eriksson	2025-1138	Beslut om klassning		Löftetsgränd, PROSTEN 2, Livsmedelsanläggning
Anmälan om upphörande av serveringstillstånd - Jannis Rest 2025-2467	2025-03-31	Karin Lindmark	2025-1143	Anmälningsbeslut	Övrigt	Jannis Restaurang & Pizzeria, HUGGORMEN 1, Övrig anläggning
Remiss ordningslagen - Vallborgsmässofirande i Innertavle 20 2025-2469	2025-03-31	Amanda Jonsson	2025-1149	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Innertavle 2:72
Remiss bygglov - Rivningslov för rivning av enbostadshus - B 2025-2474	2025-03-31	Patrick Sandström	2025-1148	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Backen 6:2
Årsrapport miljöfarlig verksamhet - 2024 - Ersmarksbergets 2025-2476	2025-04-04	Mathias Andersson	2025-1309	Beslut om avgift		Dåva Ersmarksbergets gamla deponi, UMEÅ 4:3, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2482	2025-04-08	Tobias Eriksson	2025-1350	Beslut om avgift		Ullas Kondis, NÄCKROSEN 4, Livsmedelsanläggning
Årsrapport miljöfarlig verksamhet - 2024 - Hörneforstippen f 2025-2488	2025-04-02	Christina Hagman	2025-1210	Beslut om avgift		Dåva AB Hörneforstippen - fd deponi, HAMMARTORP 1:1, Miljöfarlig verksamhet
Remiss ordningslagen - Uteservering Pinchos 2025-05-01--2 2025-2493	2025-04-01	Amanda Jonsson	2025-1153	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Pinchos, NJORD 24, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Remiss ordningslagen - Uteservering Guilty Pleasure Café 20 2025-2499	2025-04-02	Amanda Jonsson	2025-1214	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	GP:s The Guilty Pleasure Café, FORSETTE 5, Livsmedelsanläggning
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Latrinkom 2025-2507	2025-04-03	Mia Blomberg	2025-1230	Beslut		Holmsund 6:180
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2511	2025-04-01	Jenny Söderholm	2025-1155	Beslut om klassning		Andra sidan, SADELMAKAREN 3, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2541	2025-04-01	Tobias Eriksson	2025-1163	Beslut om avgift		Prästsjögården, TEATERN 7, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2542	2025-04-01	Tobias Eriksson	2025-1164	Beslut om klassning		Prästsjögården, TEATERN 7, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2543	2025-04-01	Sofia Blanch	2025-1165	Beslut om klassning		Umeågrillen, UMEÅ 2:1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2545	2025-04-01	Sofia Blanch	2025-1168	Beslut om avgift		Umeågrillen, UMEÅ 2:1, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande på Rödän 202 2025-2554	2025-04-03	Amanda Jonsson	2025-1224	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Backen 4:25
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2560	2025-04-02	Tobias Eriksson	2025-1182	Beslut om avgift		Röbäcks Pizzeria, RÖBÄCK 30:88, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2562	2025-04-04	Tomas Karlsson	2025-1291	Beslut om avgift		Midgårdsskolan - Utbildning, Stadsliden 3:37, Livsmedelsanläggning
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2566	2025-04-02	Bia Nilsson	2025-1187	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	MatRo, ELEMENTET 31, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Beslut om att upphäv 2025-2572	2025-04-02	Christina Hagman	2025-1197	Beslut om klassning		SCA Sågverk (förorenad mark), MÄRKPOJKEN 6, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2581	2025-04-03	Carina Lindberg	2025-1240	Beslut om avgift		Förskolan Sandbackens kök, SANDBACKEN 24, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2582	2025-04-03	Carina Lindberg	2025-1249	Beslut om avgift		Förskolan Sandbackens avdelningar, SANDBACKEN 24, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2585	2025-04-08	Tomas Karlsson	2025-1343	Beslut om avgift		Restaurang Harlequin, FORSETE 5, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Foodtruck Broparken 2 2025-2593	2025-04-03	Amanda Jonsson	2025-1243	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2594	2025-04-03	Jenny Söderholm	2025-1235	Beslut om avgift		Haga vård- och omsorgsboende - Avdelningar, FOCKEN 5, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2595	2025-04-03	Carina Lindberg	2025-1234	Beslut om klassning		Förskolan Sandbackens kök, SANDBACKEN 24, Livsmedelsanläggning
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Holms 2025-2597	2025-04-08	Joakim Linder	2025-1363	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	HOLMSUND 5:2
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2598	2025-04-03	Sofia Blanch	2025-1241	Beslut om klassning		Big Boy Umeå, STRÖMPILEN 1, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande Ersmark 2025- 2025-2600	2025-04-03	Amanda Jonsson	2025-1245	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	ERSMARK 4:9
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande i Hörnefors 2 2025-2601	2025-04-04	Amanda Jonsson	2025-1267	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	HÖRNEÅ 8:459
Remiss ordningslagen - Uteservering Hälsobaren 2025-05-01 2025-2602	2025-04-03	Amanda Jonsson	2025-1253	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Hälsobaren, ÄGIR 18, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Orangeriet 2025-05-01 2025-2603	2025-04-04	Amanda Jonsson	2025-1288	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Orangeriet Boule & Bistro, VALE 17, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Köksbaren 2025-05-19- 2025-2605	2025-04-07	Amanda Jonsson	2025-1316	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Köksbaren, KRAFTEN 11, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Råbra Sushi 2025-05-0 2025-2616	2025-04-07	Amanda Jonsson	2025-1319	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Råbra Sushi, VALE 17, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2618	2025-04-04	Tobias Eriksson	2025-1287	Beslut om avgift		Grill och Pizzeria Milano, Gnejsen 98, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2631	2025-04-04	Sarah Nilsson	2025-1303	Beslut om avgift		Lidl, Stipendiet 3, Livsmedelsanläggning

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2636	2025-04-07	Sofia Blanch	2025-1314	Beslut om avgift		Förskolan Målaren Avdelningar, MÅLAREN 10, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-2641	2025-04-07	Jenny Söderholm	2025-1318	Beslut om klassning		RUMI Pizzeria & Bar, HUGGORMEN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-2642	2025-04-07	Sofia Blanch	2025-1317	Beslut om avgift		Förskolan Tvillingens avdelningar, ERSMARK 3:158, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande Flurkmark 202 2025-2646	2025-04-08	Amanda Jonsson	2025-1356	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	FLURKMARK 3:2
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande på Ön 2025-04 2025-2647	2025-04-08	Amanda Jonsson	2025-1357	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	ÖN 6:28
Remiss ordningslagen - Sommarteater i Döbelns park 2025-0 2025-2649	2025-04-08	Amanda Jonsson	2025-1359	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	UMEÅ 2:1
Remiss alkoholservering - Remiss i ärende rörande alkoholse 2025-2652	2025-04-08	Lina Lindberg	2025-1358	Yttrande	Inget ställningstagande	
Registrering av livsmedelsanläggning 2025-2662	2025-04-08	Tobias Eriksson	2025-1352	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Roberto Strömpilen, STRÖMPILEN 1, Livsmedelsanläggning
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-321	2025-03-31	Jenny Söderholm	2025-1137	Beslut om avgift		Västteg vård och omsorgsboende kök, Glosboken 1, Livsmedelsanläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Hö 2025-345	2025-03-13	Jenny Wallin	2025-909	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Coop Hörnefors, HÖRNEÅ 24:11, Övrig anläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Rö 2025-347	2025-03-13	Jenny Wallin	2025-918	Anmälningsbeslut	Övrigt	Coop Röbäck, RÖBÄCK 30:88, Övrig anläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Gri 2025-349	2025-03-13	Jenny Wallin	2025-917	Anmälningsbeslut	Övrigt	Coop Grisbacka, HARTVIGSGÅRD 2, Övrig anläggning
Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter - Coop Åli 2025-353	2025-03-12	Jenny Wallin	2025-898	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Coop Ålidhem, STIPENDIET 2, Övrig anläggning
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring - Nytt 2025-388	2025-04-07	Sabina Sjöström	2025-1320	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Dåva deponi- och avfallsanläggning, NYSKOGEN 1:1, Miljöfarlig verksamhet

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Anmälan om vattenverksamhet - Reparations- och underhåll 2025-478	2025-03-11	Björn Eriksson	2025-866	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	HOLMSUND 2:65
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-492	2025-03-19	Jenny Söderholm	2025-982	Beslut om avgift		Elite Hotel Mimer, MIMER 2, Livsmedelsanläggning
Remiss - Remiss av Livsmedelsrapport om författningsändrin 2025-524	2025-03-07	Jenny Söderholm	2025-845	Yttrande	Tillstyrks	
Planerad tillsyn - Serveringstillstånd - Nattetid - Varning 2025-595	2025-03-12	Lina Lindberg	2025-896	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Lottas Krog, FRIGG 7, Övrig anläggning
Rapport - Polisen krogtillsyn - Erinran 2025-600	2025-03-12	Lina Lindberg	2025-880	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Hörnefors Restaurang, HÖRNEÅ 35:23, Övrig anläggning
Anmälan om personer med betydande inflytande - Ny kårhu 2025-610	2025-03-06	Jenny Wallin	2025-831	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Kårhuset Origo, STADSLIDEN 6:6, Övrig anläggning
Remiss ordningslagen - Uteservering Lottas krog 2025-05-08 2025-650	2025-03-11	Amanda Jonsson	2025-868	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Lottas Krog, FRIGG 7, Livsmedelsanläggning
Anmälan om ändring av tobakstillstånd - Ny styrelseledamot 2025-683	2025-03-26	Lina Lindberg	2025-1077	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Coop Huvudkontor, Konsumenten 3, Övrig anläggning
Planerad tillsyn 2025-697	2025-03-14	Carina Lindberg	2025-931	Beslut om avgift		Dollarstore Strömpilen Umeå, STRÖMPILEN 1, Livsmedelsanläggning
Remiss ordningslagen - Valborgsmässofirande på Röbäcks IP 2025-729	2025-03-11	Amanda Jonsson	2025-871	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Röbäck 30:128
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn e 2025-730	2025-03-06	Amanda Jonsson	2025-826	Beslut om klassning		Apotek Hjärtat Ersboda , SINGELN 1, Hälsoskyddsverksamhet
Anmälan om vattenverksamhet - Grävning, schaktning, mud 2025-732	2025-04-03	Björn Eriksson	2025-1226	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	HADDINGEN 2:7
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Sörmj 2025-740	2025-04-07	Peter Östlund	2025-1334	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Sörmjölle 2:191, Värmepump

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-778	2025-03-11	Sarah Nilsson	2025-867	Beslut om avgift		Björklöven AB, VÄSTERTEG 40:2, Livsmedelsanläggning
Anmälan om ändring i serveringstillstånd - Smak Bar & Bistr 2025-826	2025-03-28	Cecilia Vollan Johansson	2025-1123	Tillståndsbeslut	Beviljat	Smak Bar & Bistro, ODIN 12, Övrig anläggning
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - Minireningsverk m 2025-851	2025-03-18	Mia Blomberg	2025-975	Tillståndsbeslut	Beviljat med villkor	Röbäck 1:5, Enskilt avlopp
Remiss planärenden - Detaljplan för fastigheten Ön 1:96 2025-853	2025-03-13	Doris Grellmann	2025-906	Yttrande	Tillstyrks med förbehåll	Ön 1:96
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn e 2025-895	2025-03-13	Amanda Jonsson	2025-901	Beslut om klassning		Sköna fötter - Magdalena, PUMAN 5, Hälsoskyddsverksamhet
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening - §28-anmäla 2025-912	2025-03-17	Hilda Persson	2025-943	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Tyr 3
Anmälan av installation av värmepump - Bergvärme - Domar 2025-924	2025-03-06	Fanny Johansson	2025-829	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Domaren 8, Värmepump
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn e 2025-927	2025-03-21	William Jonsson	2025-1010	Beslut om klassning		AMM Bilar AB, Mär lan 6, Miljöfarlig verksamhet
Klassning av anläggning/verksamhet - Årlig avgift för tillsyn e 2025-929	2025-03-21	William Jonsson	2025-1009	Beslut om klassning		Umeå bilar, SINGELN 25, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Livsmedel 2025-939	2025-03-06	Tomas Karlsson	2025-821	Beslut om avgift		Banger Potato , UMEÅ 2:1, Livsmedelsanläggning
Klassning av anläggning/verksamhet - Fastställande av kontr 2025-940	2025-03-06	Tomas Karlsson	2025-822	Beslut om klassning		Banger Potato , UMEÅ 2:1, Livsmedelsanläggning
Händelsestyrd tillsyn - Serveringstillstånd - Kvällstid - Erinran 2025-951	2025-04-01	Karin Lindmark	2025-1157	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Red Barn Arena - Folkets hus, UMEÅ 4:3, Övrig anläggning
Anmälan om vattenverksamhet - Brygga - Norrbyn 4:143 2025-954	2025-03-18	Björn Eriksson	2025-965	Dispensbeslut	Beviljat med förbehåll	NORRBYN 4:143

Ärendenr.	Beslutsdatum	Utförd av	Beslutsnr.	Beslut	Utfall	Anläggning eller fastighet
Händelsestyrd tillsyn - Serveringstillstånd - Kvällstid - Erinran						
2025-955	2025-04-01	Lina Lindberg	2025-1172	Beslut om åtgärdskrav	Övrigt	Red Barn Arena festivaltält - Älvsbryggan AB, UMEÅ 4:3, Övrig anläggning
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring - Ångb						
2025-968	2025-03-10	Sabina Sjöström	2025-855	Anmälningsbeslut	Ingen erinran	Svevia Umeå Återvinningsanläggning, NYSKOGEN 1:3, Miljöfarlig verksamhet
Planerad tillsyn - Receptfria läkemedel						
2025-991	2025-03-13	Bia Nilsson	2025-908	Beslut om avgift		Maxi Ica Stormarknad, STRÖMPILEN 1, Övrig anläggning
Anmälan om vattenverksamhet - Trumma - Erosionskydd av						
2025-995	2025-03-13	Björn Eriksson	2025-902	Anmälningsbeslut	Föreläggande om försiktighetsåtgärder	Pålböle 5:1